

**LIGJ**  
**Nr. 46/2022**

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË AKTET  
DHE DOKUMENTET E KONGRESIT TË 26-të TË BASHKIMIT  
TË PËRLOTSHËM POSTAR, STAMBOLL 2016**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI**  
**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

**VENDOSI:**

**Neni 1**

Republika e Shqipërisë aderon në aktet dhe dokumentet kryesore të Kongresit të 26-të të Bashkimit të Përlotshëm Postar (UPU), të mbajtur më 20 shtator–7 tetor 2016, në Stamboll, Turqi, të cilat kanë ndryshuar aktet themeltare të UPU-së bashkëlidhur këtij ligji, si më poshtë:

1. Kushtetuta e Bashkimit të Përlotshëm Postar;
2. Konventa e Përlotshme Postare;
3. Marrëveshja e Shërbimeve të Pagesave Postare;
4. Rregullat e Procedurës së Kongreseve;
5. Rregullorja e Përgjithshme e Bashkimit të Përlotshëm Postar.

**Neni 2**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 28.4.2022.

**Shpallur me dekretin nr. 13611, datë 10.5.2022, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Ilir Meta.**

**KUSHTETUTA**  
**E BASHKIMIT TË PËRLOTSHËM POSTAR**

(E ndryshuar me protokollet shtesë të Tokios më 1969, të Lozanës 1974, të Hamburgut 1984, të Uashingtonit 1989, të Seulit 1994, të Pekinit 1999, të Bukureshtit 2004, të Kongresit të 24-t – 2008 dhe të protokolleve shtesë të Stambollit<sup>1</sup> 2016).

---

<sup>1</sup> Për protokollin shtesë të Tokios 1969, shihni dokumentet e atij Kongresi, volumni III, faqet 9–12. Për protokollin e dytë shtesë (Lozanë 1974), shihni dokumentet e atij Kongresi, volumni III, faqe 23–25. Për protokollin e tretë shtesë (Hamburg 1984), shihni dokumentet e atij Kongresi, volumni III, faqet 25–28. Për protokollin e katërt shtesë (Uashington 1989), shihni dokumentet e atij Kongresi, volumni III/1, faqet 27–32. Për protokollin e pestë shtesë (Seul 1994), shihni dokumentet e atij Kongresi, volumni III, faqet 25–29. Për protokollin e gjashtë shtesë (Pekin 1999), shihni faqet A3–A6 të dokumentit të publikuar në Bernë në 1999. Për protokollin e shtatë shtesë (Bukuresht 2004), shihni faqet 3–7 të dokumentit të publikuar në Bernë në 2004. Për protokollin e tetë shtesë (Kongresi i 24-t – 2008), shihni faqet 3–7 të dokumentit të publikuar në Bernë më 2008-ën. Për protokollin e nëntë shtesë (Stamboll

## **Pasqyra e lëndës**

Hyrje

Seksioni I: Dispozita organike

Kapitulli I: Të përgjithshme

Neni

1. Qëllimi dhe objektivat e Bashkimit

1.bis Përkufizime

2. Anëtarët e Bashkimit

3. Juridiksioni i Bashkimit

4. Marrëdhënie të jashtëzakonshme

5. Selia e Bashkimit

6. Gjuha zyrtare e Bashkimit

7. Njësia monetare

8. Sindikata të kufizuara. Marrëveshje të Posaçme

9. Marrëdhëniet me Kombet e Bashkuara

10. Marrëdhëniet me organizatat ndërkombëtare

Kapitulli II: Anëtarësimi ose pranimi në Bashkim. Tërheqja nga Bashkimi

11. Anëtarësimi ose pranimi në Bashkim. Procedura

12. Tërheqja nga Bashkimi. Procedura

Kapitulli III: Organizimi i Bashkimit

13. Organet e Bashkimit

14. Kongresi

15. Kongrese të jashtëzakonshme

16. Konferencat administrative

17. Këshilli drejtues

18. Këshilli i Operacioneve Postare

19. Komitetet speciale

20. Byroja Ndërkombëtare

Kapitulli IV: Financat e Bashkimit

21. Shpenzimet e Bashkimit. Kontributet e shteteve anëtare

Seksioni II: Aktet e Bashkimit

Kapitulli I: Të përgjithshme

22. Aktet e Bashkimit

23. Zbatimi i akteve të Bashkimit në territoret për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave është përgjegjës një shtet anëtar

24. Legjislacioni kombëtar

Kapitulli II: Pranimi dhe denoncimi i akteve të Bashkimit

25. Nënshkrimi, autentikimi, ratifikimi dhe forma të tjera të miratimit të akteve të Bashkimit

26. Njoftimi i ratifikimeve dhe metodat e tjera të miratimit të akteve të Bashkimit

27. Aderimi në marrëveshje

28. Denoncimi i një marrëveshje

Kapitulli III: Amendimet e akteve të Bashkimit

29. Paraqitja e propozimeve

30. Amendimi i Kushtetutës

31. Amendimi i rregullores së përgjithshme, Konventës dhe rregulloreve

Kapitulli IV: Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

32. Arbitrazhi

33. Hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e Kushtetutës

## KUSHTETUTA E BASHKIMIT TË PËRBOTSHËM POSTAR

(E ndryshuar me protokollet shtesë të Tokios më 1969-ën, të Lozanës 1974, të Hamburgut 1984, të Uashingtonit 1989, të Seulit 1994, të Pekinit 1999, të Bukureshtit 2004 dhe të Kongresit të 24-t – 2008 dhe të Protokolleve shtesë, Stamboll 2016).

### Preambulë<sup>2</sup>

Me synimin për të zhvilluar komunikimin midis popujve nëpërmjet funksionimit efikas të shërbimeve postare, dhe për të kontribuar në arritjen e qëllimit fisnik të bashkëpunimit ndërkombëtar në fushat kulturore, sociale dhe ekonomike, anëtarët e plotfuqishëm të qeverive të vendeve anëtare kanë miratuar këtë Kushtetutë, objekt ratifikimi.

Misioni i Bashkimit është të nxisë zhvillimin e qëndrueshëm të shërbimeve universale postare efikase dhe të aksesueshme, me qëllim lehtësimin e komunikimit midis popujve nëpërmjet:

- garantimit të qarkullimit të lirë të objekteve postare në një territor të vetëm postar të përbërë nga rrjete të ndërlydhura;
- nxitjes së miratimit të standardeve të përbashkëta dhe përdorimit të teknologjisë;
- sigurimit të bashkëpunimit dhe bashkëveprimit ndërmjet palëve të interesuara;
- promovimit të bashkëpunimit teknik efektiv;
- përmbushjes së nevojave në ndryshim të konsumatorëve.

## SEKSIONI I DISPOZITA ORGANIKE

### KAPITULLI I TË PËRGJITHSHME

#### Neni 1

#### **Qëllimi dhe objektivat e Bashkimit**

1. Vendet që zbatojnë këtë Kushtetutë do të formojnë, sipas organizatës ndërqeveritare Bashkimi i Përbotshëm Postar, një territor të vetëm postar për shkëmbimin reciprok të objekteve postare. Liria e tranzitit duhet të garantohet në të gjithë territorin e Bashkimit, sipas kushteve të përcaktuara në aktet e Bashkimit<sup>3</sup>.

2. Qëllimi i Bashkimit është të sigurojë organizimin dhe përmirësimin e shërbimeve postare dhe të promovojë në këtë aspekt zhvillimin e bashkëpunimit ndërkombëtar.

3. Bashkimi duhet të marrë pjesë, për sa është e mundur, në sigurimin e ndihmës teknike postare të kërkuar nga shtetet anëtare.

#### Neni 1.bis<sup>4</sup>

#### **Përkufizime**

1. Për qëllimet e akteve të Bashkimit të Përbotshëm Postar, termat e mëposhtëm do të kenë kuptimet e përcaktuara në vijim:

1.1 “Shërbim postar” të gjitha shërbimet postare ndërkombëtare qëllimi i të cilave përcaktohet dhe rregullohet nga aktet e Bashkimit. Detyrimet kryesore të shërbimeve postare janë të përmbushin disa objektiva të caktuara sociale dhe ekonomike të shteteve anëtare, duke siguruar,

<sup>2</sup> Amenduar nga Kongresi i Bukureshtit, 2004.

<sup>3</sup> Amenduar nga Kongresi i Stambollit, 2016.

<sup>4</sup> Realizuar në Kongresin e Bukureshtit, 2004.

mbledhjen, përpunimin, klasifikimin, transmetimin, dhe shpërndarjen e dërgesave postare.

1.2 “Shtet anëtar” një shtet që përmbush kushtet e nenit 2 të Kushtetutës.

1.3 “Territor i vetëm postar” (një dhe i njëjti territor postar) detyrimi i palëve kontraktuese të akteve të UPU-së për të ofruar për shkëmbimin reciprok të artikujve postarë, duke përfshirë edhe lirinë e tranzitit, dhe trajtimin e dërgesave postare në tranzit nga vende të tjera njëloj me artikujt e tyre postar, pa diskriminim, në bazë të kushteve të specifikuara në aktet e Bashkimit.

1.4 “Liria e tranzitit” detyrimi i një vendi anëtar të ndërmjetëm për të siguruar transportin e dërgesave postare për të kaluar tranzit në të, drejtuar në një tjetër vend anëtar<sup>5</sup>, duke siguruar trajtim të ngjashëm me atë të dhënë për dërgesat e brendshme, në bazë të kushteve të specifikuara në aktet e Bashkimit.

1.5 “Artikull i letrave postare” artikujt e përshkruar në Konventë.

1.6 (Fshirë)<sup>6</sup>.

1.6.bis “Objekt postar” termi i përgjithshëm që i referohet çdo sendi/artikulli të dërguar nga operatori i caktuar i një shteti anëtar (letër, kolipostë, urdhërpagesë etj.) siç përshkruhet në Konventën e Përbotshme Postare, Marrëveshjen e Shërbimeve të Pagesave Postare dhe Rregulloret e tyre përkatëse<sup>7</sup>.

1.7 “Operator i caktuar” çdo ent shtetëror ose jo, i caktuar zyrtarisht nga shteti anëtar për të kryer shërbimet postare dhe për të përmbushur detyrimet përkatëse që rrjedhin nga aktet e Bashkimit në territorin e tij<sup>8</sup>.

1.8 “Rezervimi” një klauzolë përjashtimi ku një vend anëtar pretendon të përjashtojë ose të modifikojë efektin ligjor të një klauzole të një akti, të ndryshëm nga Kushtetuta dhe rregulloret e përgjithshme, në zbatimin e tij në atë vend anëtar. Çdo rezervim do të jetë në përputhje me objektin dhe qëllimin e Bashkimit, siç përcaktohet në parathënie dhe në nenin 1 të Kushtetutës. Ajo duhet të justifikohet në mënyrë të rregullt dhe të miratohet nga shumica e kërkuar për miratimin e aktit në fjalë, dhe të futet në Protokollin Përfundimtar të tij.

## Neni 2 **Anëtarët e Bashkimit**

1. Do të jenë shtete anëtare të Bashkimit:

1.1 shtetet që kanë statusin e anëtarit në datën kur hyn në fuqi Kushtetuta;

1.2 shtetet e pranura në përputhje me nenin 11.

## Neni 3 **Juridiksioni i Bashkimit**

1. Bashkimi do të ketë në juridiksionin e tij:

1.1 territoret e shteteve anëtare;

1.2 zyrat e postës të krijuara nga shtetet anëtare në territoret që nuk bëjnë pjesë në Bashkim;

1.3 territoret që nuk janë anëtare të Bashkimit, por përfshihen në të, pasi nga pikëpamja postare ato varen nga shtetet anëtare.

## Neni 4 **Marrëdhënie të jashtëzakonshme**

1. Shtetet anëtare, operatorët e caktuar të të cilave ofrojnë një shërbim me territore që nuk përfshihen në Bashkim, janë të detyruara të veprojnë si ndërmjetës për shtetet e tjera anëtare.

---

<sup>5</sup> Amenduar nga Kongresi i 24-t, 2008.

<sup>6</sup> Nga Kongresi i Stambollit, 2016.

<sup>7</sup> Realizuar në Kongresin e Stambollit, 2016.

<sup>8</sup> Amenduar në Kongresin e 24-t, 2008.

Dispozitat e Konventës dhe rregulloret e saj do të jenë të zbatueshme për marrëdhënie të tilla të jashtëzakonshme.

Neni 5  
**Selia e Bashkimit**

1. Selia e Bashkimit dhe e organeve të përhershme të tij është caktuar në Bernë.

Neni 6  
**Gjuha zyrtare e Bashkimit**

1. Gjuha zyrtare e Bashkimit është gjuha franceze.

Neni 7<sup>9</sup>  
**Njësia monetare**

1. Njësia monetare e përdorur në aktet e Bashkimit do të jetë njësia e kontabilitetit të Fondit Monetar Ndërkombëtar (FMN).

Neni 8  
**Sindikata të kufizuara. Marrëveshje të posaçme**

1. Shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar, nëse i lejohet legjislacioni i atyre shteteve anëtare<sup>10</sup>, mund të themelojnë sindikata të kufizuara dhe të bëjnë marrëveshje të veçanta në lidhje me shërbimin postar ndërkombëtar, gjithmonë me kusht që ata nuk do të kenë dispozita më pak të favorshme për publikun se ato të parashikuara nga aktet në të cilat shtetet anëtare në fjalë janë palë.

2. Sindikatat e kufizuara mund të dërgojë vëzhgues në Kongrese, në Këshillin Administrativ, në Këshillin e Operacioneve Postare dhe në konferenca dhe takime të organizuara nga Bashkimi<sup>11</sup>.

3. Bashkimi mund të dërgojë vëzhgues në Kongreset, konferencat dhe mbledhjet e sindikatave të kufizuara.

Neni 9  
**Marrëdhëniet me Kombet e Bashkuara**

1. Marrëdhëniet ndërmjet Bashkimit dhe Kombeve të Bashkuara do të disiplinohen nga marrëveshjet, tekstet e të cilave i bashkëlidhen Kushtetutës.

Neni 10  
**Marrëdhëniet me organizatat ndërkombëtare**

1. Me qëllim sigurimin e bashkëpunimit të ngushtë në fushën postare ndërkombëtare, Bashkimi mund të bashkëpunojë me organizata ndërkombëtare që kanë interesa dhe veprimtari të lidhura me të.

KAPITULLI II  
**ANËTARËSIMI OSE PRANIMI NË BASHKIM. TËRHEQJA NGA BASHKIMI**

---

<sup>9</sup> Amenduar nga Kongresi i Uashingtonit, 1989.

<sup>10</sup> Amenduar nga Kongresi i 24-t – 2008.

<sup>11</sup> Amenduar nga kongreset e Tokios në 1969 dhe Seulit në 1994.

Neni 11<sup>12</sup>

**Anëtarësimi ose pranimi në Bashkim. Procedura**

1. Çdo shtet anëtar i Kombeve të Bashkuara mund të aderohet në Bashkim.
2. Çdo shtet sovran i cili nuk është anëtar i Kombeve të Bashkuara mund të aplikojë për pranim si një shtet anëtar i Bashkimit.
3. Aderimi ose kërkesa për pranim në Bashkimin duhet të përfshijë një deklaratë formale të pranimit të Kushtetutës dhe të akteve të detyrueshme të Bashkimit. Ajo do t'i dërgohet nga qeveria e vendit të interesuar tek drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare, i cili do të njoftojë pranimin ose do të konsultohet me shtetet anëtare në lidhje me aplikimin për pranim, sipas rastit.
4. Një vend i cili nuk është anëtar i Kombeve të Bashkuara do të konsiderohet të pranohet si një vend anëtar nëse kërkesa e tij është miratuar nga të paktën dy të tretat e shteteve anëtare të Bashkimit. Shtetet anëtare të cilat nuk i janë përgjigjur brenda një periudhe kohe prej katër muajsh të llogaritur nga data e konsultimeve<sup>13</sup> do të konsiderohet se ka abstenuar.
5. Aderimi ose pranimi në anëtarësim do t'i njoftohet qeverive të shteteve anëtare nga drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare. Ai do të ketë efekt nga data e këtij njoftimi.

Neni 12<sup>14</sup>

**Tërheqja nga Bashkimi. Procedura**

1. Çdo shtet anëtar mund të tërhiqet nga Bashkimi me anë të një njoftimi të denoncimit për Kushtetutë, të dhënë nga qeveria e shtetit të interesuar për drejtorin e përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare dhe nëpërmjet tij, qeverive të shteteve anëtare.
2. Tërheqja nga Bashkimi do të bëhet efektive një vit pas ditës në të cilën njoftimi i denoncimit të dhënë në paragrafin 1 është marrë nga drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare.

KAPITULLI III  
ORGANIZIMI I BASHKIMIT

Neni 13<sup>15</sup>

**Organet e Bashkimit**

1. Organet e Bashkimit janë Kongresi, Këshilli Drejtues, Këshilli i Operacioneve Postare dhe Byroja Ndërkombëtare.
2. Organet e përhershme të Bashkimit janë Këshilli Drejtues, Këshilli i Operacioneve Postare, dhe Byroja Ndërkombëtare.

Neni 14

**Kongresi**

1. Kongresi është organi më i lartë i Bashkimit.
2. Kongresi përbëhet nga përfaqësues të shteteve anëtare.

Neni 15

**Kongrese të jashtëzakonshme**

---

<sup>12</sup> Amenduar nga Kongreset e Tokios 1969 dhe Uashingtonit 1989.

<sup>13</sup> Amenduar nga Kongresi i 24-t – 2008.

<sup>14</sup> Amenduar nga Kongresi i Uashingtonit në 1989.

<sup>15</sup> Amenduar nga Kongreset e Tokios 1969, Hamburgut 1994 dhe Seulit 1994.

1. Një Kongres i jashtëzakonshëm mund të mbledhet me kërkesë ose me miratimin e dy të tretave të shteteve anëtare të Bashkimit.

Neni 16

### **Konferencat administrative**

(I fshirë)<sup>16</sup>.

Neni 17<sup>17</sup>

### **Këshilli drejtues**

1. Ndërmjet dy Kongreseve, Këshilli Drejtues (CA) siguron vazhdimësinë e punëve të Bashkimit, në përputhje me dispozitat e akteve të Bashkimit.

2. Anëtarët e Këshillit Drejtues ushtrojnë funksionet e tyre në emër dhe në interesin e Bashkimit.

Neni 18<sup>18</sup>

### **Këshilli i Operacioneve Postare**

1. Këshilli i Operacioneve Postare (POC) do të jetë përgjegjës për çështjet operationale, tregtare, teknike dhe ekonomike që kanë të bëjnë me shërbimin postar.

2. Anëtarët e Këshillit të Operacioneve Postare i kryejnë funksionet e tyre në emër dhe në interes të Bashkimit të Përbotshëm Postar.

Neni 19

### **Komitetet speciale**

(I fshirë)<sup>16</sup>.

Neni 20<sup>19</sup>

### **Byroja Ndërkombëtare**

1. Një zyrë qendrore, që funksionon në selinë e Bashkimit me emrin Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar, e drejtuar nga një drejtor i përgjithshëm dhe nën kontrollin e Këshillit Drejtues, do të shërbejë si organ ekzekutiv, mbështetës, ndërlidhës, informimi dhe konsultimi.

## **KAPITULLI IV**

## **FINANCAT E BASHKIMIT**

Neni 21<sup>20</sup>

### **Shpenzimet e Bashkimit. Kontributet e shteteve anëtare**

1. Çdo Kongres cakton shumën maksimale të shpenzimeve të cilën:

1.1 mund të arrijnë çdo vit shpenzimet e Bashkimit;

1.2 mund të arrijnë shpenzimet në lidhje me mbledhjen e Kongresit të ardhshëm.

---

<sup>16</sup> Nga Kongresi i Hamburgut më 1984-ën.

<sup>17</sup> Amenduar nga Kongresi i Seulit më 1994-ën.

<sup>18</sup> Amenduar nga Kongreset e Tokios më 1969-ën dhe të Seulit më 1994-ën.

<sup>19</sup> Amenduar nga Kongreset e Hamburgut më 1984-ën dhe Seulit më 1994-ën.

<sup>20</sup> Amenduar nga Kongreset e Tokios më 1969-ën, Lozanës më 1974-ën dhe Uashingtonit më 1989-ën.

2. Shuma maksimale për t'u shpenzuar, e parashikuar në pikën 1, mund të tejkalohet, nëse kërkohet nga rrethanat, me kushtin që të respektohen dispozitat përkatëse në lidhje me rregulloren e përgjithshme.

3. Shpenzimet e Bashkimit, duke përfshirë eventalisht shpenzimet e parashikuara në pikën 2, do të mbështeten bashkërisht nga shtetet anëtare të Bashkimit. Me këtë rast, çdo shtet anëtar zgjedh klasën e kontributit në të cilën ai do të përfshihet. Klasat e kontributit janë të caktuara në rregulloren e përgjithshme.

4. Në rast të aderimit ose pranimit në Bashkim, sipas nenit 11, shteti i interesuar do të zgjedhë lirisht klasën e kontributit në të cilën ai dëshiron të vendoset për shpërndarjen e shpenzimeve të Bashkimit.

## SEKSIONI II AKTET E BASHKIMIT

### KAPITULLI I TË PËRGJITHSHME

#### Neni 22 **Aktet e Bashkimit**

1. Kushtetuta do të jetë akti themelor i Bashkimit. Ajo do të përmbajë rregullat organike të Bashkimit dhe nuk do të jetë subjekt i rezervave<sup>21</sup>.

2. Rregulloret e përgjithshme do të shprehin dispozitat të cilat sigurojnë zbatimin e Kushtetutës dhe punën e Bashkimit. Ato do të jenë të detyrueshme për të gjitha shtetet anëtare dhe nuk do të jenë subjekt i rezervave<sup>21</sup>.

3. Konventa e Përbotshme Postare dhe rregulloret e saj<sup>22</sup> do të shprehin rregullat e zbatueshme në të gjithë shërbimin ndërkombëtar postar dhe dispozitat në lidhje me shërbimet e postës së letrave dhe kolipostës. Këto akte do të jenë të detyrueshme për të gjitha shtetet anëtare<sup>23</sup>. Shtetet anëtare duhet të sigurohen se operatorët e tyre të caktuar do të përmbushin detyrimet që rrjedhin nga Konventa dhe rregulloret e saj<sup>24</sup>.

4. Marrëveshjet e Bashkimit dhe rregulloret e tyre do të disiplinojnë shërbimet e ndryshme nga ato të postës së letrave dhe kolipostës ndërmjet shteteve anëtare, të cilat janë palë në to. Ato do të jenë të detyrueshme vetëm për këto shtete anëtare. Shtetet nënshkruese anëtare duhet të sigurohen se operatorët e tyre të caktuar do të përmbushin detyrimet që rrjedhin nga marrëveshjet dhe rregulloret e tyre<sup>24</sup>.

5. Rregulloret, të cilat do të përmbajnë rregullat e aplikimit, të nevojshme për zbatimin e Konventës dhe të marrëveshjeve, do të hartohen nga Këshilli i Operacioneve Postare duke pasur parasysh vendimet e marra nga Kongresi<sup>25</sup>.

6. Protokollet përfundimtare të bashkëlidhura me aktet e Bashkimit referuar në paragrafët 3, 4 dhe 5, do të përmbajnë rezervimet në lidhje me këto akte.

#### Neni 23<sup>26</sup>

### **Zbatimi i akteve të Bashkimit në territoret për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave është përgjegjës një shtet anëtar**

---

<sup>21</sup> Amenduar nga Kongresi i Bukureshtit më 2004-ën.

<sup>22</sup> Amenduar nga Kongresi i Stambollit, 2016.

<sup>23</sup> Amenduar nga Kongresi i Pekinit, 1999.

<sup>24</sup> Amenduar nga Kongresi i 24-t, 2008.

<sup>25</sup> Amenduar nga Kongreset e Uashingtonit më 1989-ën, Seulit më 1994-ën dhe Pekinit më 1999-ën.

<sup>26</sup> Amenduar nga Kongresi i Uashingtonit, 1989.

1. Çdo shtet mund të deklarojë në çdo moment që pranimi i akteve të Bashkimit nga ai do të përfshijë të gjitha territoret, për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilëve ose disa prej tyre është përgjegjës.

2. Deklarata e parashikuar në paragrafin 1, duhet t'i drejtohet drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare.

3. Çdo shtet anëtar mund t'i drejtojë në çdo kohë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare një njoftim për të kundërshtuar zbatimin e akteve të Bashkimit, për të cilat ai ka bërë deklaratën e parashikuar në paragrafin 1. Ky njoftim do të fillojë efektet e saj, një vit pas datës së marrjes së tij nga drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare.

4. Deklaratat dhe njoftimet e parashikuara në paragrafët 1 dhe 3, do t'i komunikohen shteteve anëtare nga drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare.

5. Paragrafët 1 deri në 4, nuk do të zbatohen në territoret që kanë cilësinë e anëtarit të Bashkimit dhe për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilit është përgjegjës një shtet anëtar.

#### Neni 24

### **Legjislacioni kombëtar**

1. Dispozitat e akteve të Bashkimit nuk do të devijojnë nga legjislacioni i secilit prej shteteve anëtare në lidhje me çka nuk është parashikuar në këto akte.

## KAPITULLI II

### PRANIMI DHE DENONCIMI I AKTEVE TË BASHKIMIT

#### Neni 25<sup>27</sup>

### **Nënshkrimi, autentikimi, ratifikimi dhe forma të tjera të miratimit të akteve të Bashkimit**

1. Aktet e Bashkimit që rrjedhin nga Kongresi duhet të nënshkruhen nga të plotfuqishmit e shteteve anëtare.

2. Rregulloret duhet të autentikohen nga Kryetari dhe Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Operacioneve Postare<sup>28</sup>.

3. Kushtetuta do të ratifikohet sa më shpejt të jetë e mundur nga shtetet nënshkruese.

4. Miratimi i akteve të Bashkimit të ndryshme nga Kushtetuta do të disiplinohen nga rregullat kushtetuese të secilit prej shteteve nënshkruese.

5. Kur një shtet anëtar<sup>29</sup> nuk ratifikon Kushtetutën ose nuk i miraton aktet e tjera të cilat i ka nënshkruar, Kushtetuta dhe aktet tjera, do të jenë njëloj të vlefshme për shtetet e tjera anëtare<sup>29</sup> që i kanë ratifikuar ose miratuar ato.

#### Neni 26<sup>30</sup>

### **Njoftimi i ratifikimeve dhe metodat e tjera të miratimit të akteve të Bashkimit**

1. Instrumentet e ratifikimit të Kushtetutës dhe të protokolleve shtesë të saj dhe, kur është rasti, të miratimit të akteve të tjera të Bashkimit do të depozitohen në afatin më të shkurtër pranë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare, e cila do të njoftojë qeveritë e shteteve anëtare për këto depozitime.

#### Neni 27

---

<sup>27</sup> Amenduar nga Kongreset e Uashingtonit më 1989-ën dhe Seulit më 1994-ën.

<sup>28</sup> Amenduar nga Kongresi i Pekinit më 1999-ën.

<sup>29</sup> Amenduar nga Kongresi i 24-t – 2008.

<sup>30</sup> Amenduar nga Kongreset e Tokios më 1969-ën dhe Uashingtonit më 1989-ën.

### **Aderimi në marrëveshje**

1. Shtetet anëtare mund të aderojnë në çdo kohë në një ose në disa marrëveshje të parashikuara në nenin 22.4.
2. Aderimi i shteteve anëtare në marrëveshje do të njoftohet në përputhje me nenin 11.3.

Neni 28

### **Denoncimi i një marrëveshje**

1. Çdo shtet anëtar mund të vendosë për të pushuar pjesëmarrjen në një ose disa marrëveshje, sipas kushteve të përcaktuara në nenin 12.

## **KAPITULLI III AMENDIMET E AKTEVE TË BASHKIMIT**

Neni 29

### **Paraqitja e propozimeve**

1. Një<sup>31</sup> shtet anëtar ka të drejtë të paraqesë, në Kongres ose midis Kongreseve, propozime në lidhje me aktet e Bashkimit në të cilin ai është palë.
2. Megjithatë, propozimet në lidhje me Kushtetutën dhe rregulloret e përgjithshme mund të paraqiten vetëm në Kongres.
3. Për më tepër, propozimet në lidhje me rregulloret duhet të paraqiten drejtpërsëdrejti në Këshillin e Operacioneve Postare, por së pari duhet të transmetohen nga Byroja Ndërkombëtare për të gjitha shtetet anëtare dhe të gjithë operatorët e caktuar<sup>31,32</sup>.

Neni 30

### **Amendimi i Kushtetutës**

1. Për miratimin e propozimeve të paraqitura në Kongres dhe që kanë të bëjnë me këtë Kushtetutë, është i nevojshëm miratimi nga dy të tretat e shteteve anëtare të Bashkimit, që kanë të drejtën e votës<sup>33</sup>.
2. Amendimet e miratuara nga një Kongres do të jenë subjekt i një protokolli shtesë dhe, me përjashtim të rastit kur është vendosur ndryshe nga Kongresi, do të hyjnë në fuqi në të njëjtën kohë me aktet e përditësuara gjatë të njëjtit Kongres. Ato do të ratifikohen sa më shpejt të jetë e mundur nga shtetet anëtare dhe instrumentet e këtij ratifikimi do të trajtohen në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenin 26.

Neni 31<sup>34</sup>

### **Amendimi i rregullores së përgjithshme, Konventës dhe rregulloreve**

1. Rregullorja e përgjithshme, konventa dhe rregulloret do të përcaktojnë kushtet që duhet të përmbushen për miratimin e propozimeve në lidhje me to.
2. Konventa dhe marrëveshjet e referuara në paragrafin 1 do të hyjnë në fuqi njëkohësisht dhe do të kenë të njëjtën kohëzgjatje. Që nga dita e vendosur nga Kongresi për hyrjen në fuqi të këtyre akteve, aktet përkatëse të kongresit të mëparshëm do të abrogohen<sup>35</sup>.

---

<sup>31</sup> Amenduar nga Kongresi i Tokios më 1969-ën dhe Kongresi i Uashingtonit më 1989-ën.

<sup>32</sup> Amenduar nga Kongresi i Pekinit më 1999-ën dhe nga Kongresi i 24-t, 2008.

<sup>33</sup> Amenduar nga Kongresi i Bukureshtit më 2004-ën.

<sup>34</sup> Amenduar nga Kongresi i Hamburgut më 1984-ën.

<sup>35</sup> Amenduar nga Kongresi i Bukureshtit më 2004-ën.

## KAPITULLI IV ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

### Neni 32 **Arbitrazhi**

1. Në rast të një mosmarrëveshje midis dy ose më shumë shteteve anëtare<sup>36</sup>, në lidhje me interpretimin e akteve të Bashkimit ose përgjegjësitë e vendosura mbi shtetin anëtar nga zbatimi i këtyre akteve, çështja në fjalë do të zgjidhet me arbitrazh.

## SEKSIONI III DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

### Neni 33 **Hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e Kushtetutës**

1. Kjo Kushtetutë do të hyjë në fuqi duke filluar nga data 1 janar 1996 dhe do të jetë në fuqi për një kohë të papërcaktuar.

Në dëshmi të sa më sipër, të plotfuqishmit e qeverive të shteteve anëtare kanë nënshkruar këtë Kushtetutë, në një kopje të vetme origjinale, e cila do të depozitohet në arkivat e qeverisë së shtetit në të cilin është vendosur selia e Bashkimit. Një kopje e tij do t'i dërgohet secilës palë nga Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar<sup>36</sup>.

Realizuar në Vjenë, 10 korrik 1964.

## KONVENTA E PËRLOTSHME POSTARE

### **Pasqyra e lëndës**

Seksioni I: Rregulla të përbashkëta, të aplikueshme për shërbimin postar ndërkombëtar

Neni

1. Përkufizime
  2. Përcaktimi i njësisë ose i njësive përgjegjëse për përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga aderimi në këtë Konventë
  3. Shërbimi postar universal
  4. Liria e tranzitit
  5. Pronësia e artikujve postarë. Tërheqja nga posta. Ndryshimi ose korrigjimi i adresës dhe/ose emri i marrësit (emri i personit juridik, ose emri i familjes, emri i dhënë ose patronimi (nëse ka)). Riadresimi. Kthimi te dërguesi i artikujve të pashpërndarë
  6. Pulla postare
  7. Zhvillimi i qëndrueshëm
  8. Siguria postare
  9. Shkeljet
  10. Përpunimi i të dhënave personale
  11. Shkëmbimi i postës së mbyllur me njësitë ushtarake
  12. Postimi jashtë vendit i objekteve të postës së letrave
  13. Përdorimi i formave të UPU-së
- Seksioni II: Cilësia e standardeve të shërbimit dhe objektivat
14. Cilësia e standardeve të shërbimit dhe objektivat
- Seksioni III: Tarifë, tarifë shtesë dhe përjashtimi nga tarifë postare

---

<sup>36</sup> Amenduar nga Kongresi i 24-t – 2008.

15. Tarifat
16. Përjashtimet nga tarifat postare
- Seksioni IV: Shërbimet bazë dhe plotësuese
17. Shërbimet bazë
18. Shërbimet plotësuese
- Seksioni V: Ndalimet dhe çështjet doganore
19. Objektet që nuk pranohen. Ndalimet
20. Kontrolli doganor. Tarifat doganore dhe tarifa të tjera
- Seksioni VI: Detyrimet
21. Kërkesat
22. Detyrimet e operatorëve të caktuar. Dëmshpërblimet
23. Mospërgjegjësia e shteteve anëtare dhe operatorëve të caktuar
24. Detyrimi i dërguesit
25. Pagesa e dëmshpërblimit
26. Shlyerja e mundshme e dëmshpërblimit nga dërguesi ose i adresuari
- Seksioni VII: Pagesat
- A. Tarifat e tranzitit
27. Tarifat e tranzitit
- B. Detyrimet përfundimtare
28. Detyrimet përfundimtare. Dispozita të përgjithshme
29. Detyrimet përfundimtare. Dispozitat e zbatueshme për flukset e postës ndërmjet operatorëve të caktuar të vendeve në sistemin e synuar
30. Detyrime përfundimtare. Dispozita të zbatueshme për fluksin e letrave drejt, nga dhe midis operatorëve të caktuar të sistemit tranzit
31. Fondi i cilësisë së shërbimit
- C. Tarifat për kolipostën
32. Tarifat për postës tokësore dhe detare
- D. Tarifat e transportit ajror
33. Tarifat bazë dhe dispozitat lidhur me tarifat e transportit ajror
- E. Shlyerja e detyrimeve
34. Dispozitat specifike për shlyerjen e llogarive dhe pagesat për shkëmbimet postare ndërkombëtare
- F. Rregullimi i normës së tarifave
35. Autoriteti i Këshillit të Operacioneve Postare për të përcaktuar tarifat dhe çmimet
- Seksioni VIII: Shërbimet operationale
36. EMS-ja dhe logjistika e integruar
37. Shërbimet postare elektronike
- Seksioni IX: Dispozita përfundimtare
38. Kushtet e miratimit të propozimeve në lidhje me Konventën dhe rregulloret
39. Rezervime në Kongres
40. Hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e Konventës

## KONVENTA E PËR BOTSHME POSTARE

Ne nënshkruesit, të plotfuqishëm të qeverive të shteteve anëtare të Bashkimit, në bazë të nenit 22.3 të Konventës së Bashkimit të Përbotshëm Postar të miratuar në Vjenë, më 10 korrik 1964, me një marrëveshje të përbashkët, dhe subjekt të nenit 25.4 të Kushtetutës, kemi miratuar në këtë marrëveshje rregullat e zbatueshme për të gjithë shërbimin postar ndërkombëtar.

## SEKSIONI I

# RREGULLAT E PËRBASHKËTA TË ZBATUESHME PËR SHËRBIMIN POSTAR NDËRKOMBËTAR

## Neni 1

### Përkufizime

1. Për qëllimet e Konventës së Përbotshme Postare, termat e mëposhtëm do të kenë kuptimin e përcaktuar më poshtë:

1.1 “Objekt i postës së letrave” objekt i përshkruar dhe i përcjellë sipas kushteve të Konventës dhe rregulloreve të përbotshme postare;

1.2 “Objekt i kolipostës” objekt i përshkruar dhe i përcjellë sipas kushteve të Konventës dhe rregulloreve të përbotshme postare;

1.3 “Objekte EMS-je” Objekt i përshkruar dhe i përcjellë sipas kushteve të Konventës dhe rregulloreve të përbotshme postare dhe instrumenteve shoqëruese të EMS-së;

1.4 “Dokumentet” një letër postare, kolipostë ose objekt EMS-je që përmban informacion të shkruar, të pikturuar, të printuar ose digjital, duke përjashtuar mallrat, specifikimet fizike të të cilave përfshihen brenda përcaktimeve të rregulloreve;

1.5 “Mallra” një letër postare, kolipostë ose objekt EMS-je që përbëhet nga çdo send tjetër i prekshëm dhe i luajtshëm, përveç parave, duke përfshirë mallrat, të cilat nuk përfshihen në përkufizimin e “dokumenteve” siç parashikohet në paragrafin 1.4 më sipër dhe specifikimet fizike të të cilëve përfshihen brenda përcaktimeve të rregulloreve;

1.6 “Postë e mbyllur” një ose disa çanta ose të tjera pako të etiketuara, të mbyllura me dyllë, që përmbajnë artikuj postar;

1.7 “Postë e humbur” pako të mbërritura në një zyrë shkëmbimi të ndryshme nga ajo e shënuar në etiketën në kuti;

1.8 “Të dhënat personale” informacioni i nevojshëm për të identifikuar një përdorues të shërbimit postar;

1.9 “Artikuj të dërguar gabim” artikuj të marrë në një zyrë shkëmbimi por që duhet të mbërrinin në një zyrë shkëmbimi të një shteti tjetër anëtar;

1.10 “Tarifa tranziti” pagesa për shërbimet e bëra nga një organizëm transportues i vendit nga i cili kalon (operatori i caktuar, ndonjë shërbim tjetër ose kombinim i këtyre të dyjave), për tranzit tokësor, detar dhe/ose ajror të objekteve të postës së letrave;

1.11 “Tarifa përfundimtare” pagesa që duhet t’i bëhet operatorit të caktuar të shtetit të destinacionit nga operatori i caktuar i shtetit dërgues, si kompensim për kostot e përballuara në shtetin e destinacionit për artikujt e postës së letrave të marra;

1.12 “Operator i caktuar” çdo njësi shtetërore ose jo e emëruar zyrtarisht nga shteti anëtar për të kryer shërbimet postare dhe për të përmbushur detyrimet përkatëse që rrjedhin nga aktet e Bashkimit në territorin e tij;

1.13 “Pako e vogël” artikuj të transportuar sipas kushteve të Konventës dhe të rregulloreve;

1.14 “Taksa e drejtimit tokësor” pagesa që duhet t’i paguhet operatorit të caktuar të shtetit të destinacionit nga operatori i caktuar i shtetit dërgues, si kompensim i kostove të trajtimit të një pakoje në vendin e destinacionit;

1.15 “Taksa e tranzitit tokësor” pagesa për shërbimet e kryera nga transportuesi i shtetit nga i cili kalohet (operatori i caktuar; ndonjë shërbim tjetër ose kombinim i këtyre të dyjave), lidhur me tranzitin tokësor dhe/ose ajror të një pakoje postare në territorin e këtij shteti;

1.16 “Taksa detare” pagesa për shërbimet e kryera nga transportuesi i shtetit nga i cili kalohet (operatori i caktuar; ndonjë shërbim tjetër ose kombinim i këtyre të dyjave), që marrin pjesë në transportin e pakove;

1.17 “Kërkesë” një ankesë ose pyetje lidhur me përdorimin e një shërbimi postar të dorëzuar në përputhje me kushtet e Konventës dhe rregulloreve të saj;

1.18 “Shërbimi universal postar” ofrimi i vazhdueshëm i shërbimeve themelore postare në të gjitha pikat e territorit të një shteti anëtar, të gjitha doganat, me çmimin e përballueshëm;

1.19 “Tranzit *à découvert* (i hapur)” tranzit i hapur në një shtet ndërmjetës i artikujve, numri ose pesha e të cilëve nuk justifikon postën e mbyllur për në shtetin e destinacionit.

## Neni 2

### **Caktimi i një ose disa njësive përgjegjëse për përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga aderimi në Konventë**

1. Shtetet anëtare do të bëjnë me dije Byronë Ndërkombëtare, brenda 6 muajve që pasojnë mbylljen e punimeve të Kongresit, emërtimin dhe adresën e organit qeveritar të ngarkuar me mbikëqyrjen e çështjeve postare. Gjithashtu, shtetet anëtare i transmetojnë Byrosë Ndërkombëtare, në 6 muajt pas mbylljes së punimeve të Kongresit, emërtimin dhe adresën e operatorit ose operatorëve të caktuar zyrtarisht për të siguruar kryerjen e shërbimeve postare, dhe që do të përmbushin detyrimet që rrjedhin nga aktet e Bashkimit në territorin e tyre. Midis dy Kongreseve, shtetet anëtare duhet të njoftojnë sa më parë Byronë Ndërkombëtare për çdo ndryshim që ka të bëjë me organet qeveritare sa më shpejt të jetë e mundur. Çdo ndryshim, në lidhje me operatorët e caktuar zyrtarisht, duhet të njoftohet sa më parë të jetë e mundur te Byroja Ndërkombëtare, mundësisht të paktën tre muaj para hyrjes në fuqi të ndryshimit.

2. Kur një shtet anëtar cakton zyrtarisht një operator të ri, ai duhet të informojë për synimin e tij fushën e shërbimeve postare që ky i fundit do të ofrojë sipas akteve të Bashkimit, si dhe mbulimin gjeografik të operatorit në territorin e tij.

## Neni 3

### **Shërbimi postar universal**

1. Me qëllim mbështetjen e konceptit të një territori të vetëm postar të Bashkimit, shtetet anëtare duhet të sigurohen që të gjithë përdoruesit/klientët do të gëzojnë të drejtën e shërbimit postar universal që përfshin një ofertë shërbimesh postare bazë, me cilësi në çdo pikë të territorit të tyre, me çmime të arsyeshme.

2. Për këtë qëllim, shtetet anëtare do të vendosin, në kuadrin e legjislacionit postar kombëtar ose me mjete të tjera, qëllimin e shërbimeve postare të ofruara, si dhe kushtet për cilësinë dhe çmimet e arsyeshme, duke pasur parasysh në të njëjtën kohë nevojat e popullsisë, si dhe kushtet kombëtare.

3. Shtetet anëtare duhet të kujdesen që shërbimet postare dhe normat e cilësisë do të respektohen nga operatorët përgjegjës për dhënien e shërbimeve postare universale.

4. Shtetet anëtare duhet të kujdesen që shërbimi postar universal të sigurohet në baza të zbatueshme duke garantuar qëndrueshmërinë e tij.

## Neni 4

### **Liria e tranzitit**

1. Parimi i lirisë së tranzitit është cituar në nenin 1 të Kushtetutës. Ai shpreh detyrimin, për çdo shtet anëtar, të sigurojë që operatorët e tij të caktuar do të dërgojnë me rrugët më të shpejta dhe mjetet më të sigurta që ata përdorin për artikujt e tyre, postën e mbyllur dhe artikujt e postës së letrave të hapura që i dërgohen nga operatorët e tjerë të caktuar. Ky parim zbatohet gjithashtu për artikujt e dërguar gabim ose postën e devijuar.

2. Shtetet anëtare që nuk bëjnë pjesë në shkëmbimin e objekteve postare që përmbajnë substanca të infektuara ose lëndë radioaktive, kanë të drejtën të mos i pranojnë këto artikuj në tranzitin e hapur në territorin e tyre. Kjo vlen edhe për artikujt e postës së letrave të ndryshme nga letrat, kartolinat dhe objektet postare të cekogrameve (letrat dhe pakot për të verbrit). Kjo

zbatohet gjithashtu për letrat e shtypura, gazetatat, revistat, pakot e vogla dhe “thasët M” përmbajtja e të cilave nuk i përmbush kërkesat ligjore që rregullojnë kushtet e publikimit ose të qarkullimit të tyre në shtetin ku ato kalojnë.

3. Liria e tranzitit për kolipostën do të garantohet në të gjithë territorin e Bashkimit.

4. Nëse një shtet anëtar nuk respekton dispozitat lidhur me lirinë e tranzitit, shtetet e tjera anëtare mund të ndërpresin ofrimin e shërbimeve postare me atë vend.

#### Neni 5

**Pronësia e objekteve postare. Tërheqja. Ndryshimi ose korrigjimi i adresës dhe/ose emri i marrësit (emri i personit juridik ose mbiemri, emri ose patronimi (nëse ka)).**

**Ridrejtimi. Kthimi te dërguesi i sendeve të padërguara**

1. Çdo artikull postar do të mbetet në pronësi të dërguesit për aq kohë sa nuk i është dorëzuar atij që i përket, me përjashtim të rastit kur artikulli është konfiskuar në zbatim të legjislacionit kombëtar të vendit të origjinës ose të destinacionit dhe, në rast të zbatimit të neneve 19.2.1.1 ose 19.3, sipas legjislacionit kombëtar të shtetit të tranzitit.

2. Dërguesi i një objekti postar mund ta ketë tërhequr atë nga shërbimi ose të ketë ndryshuar ose korrigjuar adresën e tij dhe/ose emrin e marrësit (emri i personit juridik, ose mbiemri, emri ose patronimi (nëse ka)). Tarifatat dhe kushtet e tjera janë të përcaktuara në rregullore.

3. Shtetet anëtare do të sigurojnë se operatorët e tyre të caktuar do të riadresojnë artikujt postarë, në rast se marrësi ka ndryshuar adresën e tij, dhe do të kthejnë artikujt e pashpërndarë. Tarifatat dhe kushtet e tjera janë të përcaktuara në rregullore.

#### Neni 6

#### **Pullat postare**

1. Emërtimi “pullë postare” është i mbrojtur nga kjo Konventë dhe i rezervuar ekskluzivisht për pullat që plotësojnë kushtet e këtij neni dhe të rregulloreve.

2. Pulla postare:

2.1 do të nxirret dhe vihet në qarkullim ekskluzivisht nga një autoritet kompetent i një shteti anëtar ose territori, në përputhje me aktet e UPU-së;

2.2 është një atribut sovraniteti dhe përbën provë të parapagimit të tarifës së postës që i korrespondon vlerës së tyre të caktuar kur vendosen në artikuj postarë, në përputhje me aktet e Bashkimit;

2.3 duhet të jetë në qarkullim në territorin e shtetit anëtar ose territorit që e nxjerr, me qëllim përdorimin për parapagimin e shpenzimeve postare ose për filateli, në përputhje me legjislacionin kombëtar;

2.4 duhet të jetë e aksesueshme për të gjithë shtetasit brenda shtetit anëtar ose territorit që e emeton.

3. Pulla postare përmban:

3.1 emrin e shteteve anëtare ose të territorit emetues, me shkronja romake; ose, nëse Byrosë Ndërkombëtare të UPU-së i kërkohet nga shteti ose territori i lëshimit, shkurtesa ose inicialet që përfaqësojnë zyrtarisht vendin ose territorin e lëshimit, në përputhje me kushtet e përcaktuara në rregullore<sup>37</sup>;

3.2 vlerën nominale, të shprehur:

3.2.1 në parim, në monedhën zyrtare të shtetit ose territorit emetues, ose si shkronjë ose simbol;

3.2.2 nëpërmjet karaktereve të tjera identifikuese.

---

<sup>37</sup> Përjashtim do të ketë për Mbretërinë e Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, vendi i cili ka shpikur pullën postare.

4. Emblemat e shtetit, shenjat zyrtare të kontrollit, si dhe logot e organizatave ndërqeveritare që figurojnë në pullat e postës do të jenë të mbrojtura, në kuptimin e Konventës së Parisit për Mbrojtjen e Pronësisë Industriale.

5. Temat dhe motivet e pullave të postës duhet:

5.1 të jenë në përputhje me frymën e parathënies së Kushtetutës së UPU-së dhe vendimeve të marra nga organet e Bashkimit;

5.2 të jetë në marrëdhënie të ngushtë me identitetin kulturor të shtetit anëtar ose territorit, ose të kontribuojë në promovimin e kulturës ose të ruajtjes së paqes;

5.3 të ketë, në rast kremtimi të personaliteteve ose ngjarjeve të huaja për shtetin anëtar ose territorin, një lidhje të ngushtë me shtetin ose territorin në fjalë;

5.4 të jetë e zhveshur nga karakteri politik ose nga çështje me natyrë fyese për një personalitet ose një shtet;

5.5 të ketë një kuptim të madh për një shtet anëtar ose territor.

6. Vulat e pagimit të shpenzimeve postare, vulat e makinave të pullave, vulat e bëra me shtyp ose të tjera procedura printimi ose shtypi në përputhje me aktet e UPU-së mund të përdoren vetëm me autorizimin e shtetit anëtar ose territorit.

7. Para emetimit të pullave postare që përdorin materiale ose teknologji të reja, shtetet anëtare duhet të informojnë Byronë Ndërkombëtare në lidhje me përputhshmërinë e tyre me makineritë e përpunimit postar. Byroja Ndërkombëtare do të informojë shtetet e tjera anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar në përputhje me rrethanat.

#### Neni 7

### **Zhvillimi i qëndrueshëm**

1. Shtetet anëtare dhe/ose operatorët e tyre të caktuar do të miratojnë dhe zbatojnë një strategji proaktive të zhvillimit të qëndrueshëm duke u përqendruar te veprimi mjedisor, social dhe ekonomik në të gjitha nivelet e operacioneve postare dhe do të promovojnë ndërgjegjësimin e zhvillimit të qëndrueshëm në shërbimet postare.

#### Neni 8

### **Siguria postare**

1. Shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar do të respektojnë kërkesat e sigurisë, të përcaktuara në standardet e sigurisë së UPU-së dhe do të miratojnë dhe zbatojnë një strategji sigurie në të gjitha nivelet e operacioneve postare dhe do të ruajnë dhe rrisin besimin e publikut të gjerë në shërbimet postare, ofruar nga operatorët e caktuar, në interesin e të gjithë zyrtarëve të përfshirë. Kjo strategji në veçanti do të përfshijë objektivat e përcaktuara në rregullore, si dhe parimin e përputhjes me kërkesat për sigurimin e të dhënave paraprahe elektronike për objektet postare të identifikuara në zbatim të dispozitave (duke përfshirë llojin e, dhe kriteret për, dërgesat postare) të miratuara nga Këshilli i Administrimit dhe Këshilli Operacional Postar, në përputhje me standardet e mesazheve teknike të UPU-së. Një strategji e tillë do të sjellë shkëmbimin e informacioneve që kanë lidhje me ruajtjen e sigurisë së transportit dhe të tranzitit të dërgesave midis shteteve anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar.

2. Çdo masë sigurie e zbatuar në zinxhirin postar ndërkombëtar të transportit duhet të jetë në raport me rreziqet apo kërcënimet që ata kërkojnë të trajtojnë, dhe duhet të zbatohen pa penguar flukset postare në të gjithë botën, ose të tregtisë, duke marrë në konsideratë specifikat e rrjetit të postës. Masat e sigurisë që kanë një ndikim potencial global mbi operacionet postare duhet të zbatohen në nivel ndërkombëtar të koordinuar dhe të balancuar, me përfshirjen e palëve të interesuara.

#### Neni 9

## Shkeljet

### 1. Artikujt postarë

1.1 Shtetet anëtare do të angazhohen të marrin të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar, ndjekur dhe ndëshkuar autorët e gjetur fajtorë për veprimet e mëposhtme:

1.1.1 futja në dërgesat postare e drogave, substancave psikotrope, si dhe mallra të rrezikshme kur futja e tyre nuk autorizohet shprehimisht nga Konventa dhe rregulloret;

1.1.2 futja në dërgesat postare e objekteve me karakter pedofilie ose pornografike që reklamojnë fëmijë.

### 2. Mjete të parapagimit postar dhe vetë pagesën postare

2.1 Shtetet anëtare angazhohen për të marrë të gjithë masat e nevojshme për të parandaluar, ndjekur dhe ndëshkuar çdo shkelje që ka të bëjë me mjetet e parapagimeve postare të parashikuara nga kjo Konventë, të tilla si:

2.1.1 pullat e postës, në qarkullim ose të tërhequra nga qarkullimi;

2.1.2 vulat e parapagimit;

2.1.3 vulat e makinerive të pullave ose të shtypit;

2.1.4 kuponë të përgjigjes ndërkombëtare.

2.2 Në këtë Konventë, një shkelje që ka të bëjë me mjetet e parapagesës së shpenzimeve postare i referohet secilit nga aktet e mëposhtme, të kryera nga çdo person, me qëllimin e përfitimit për vete ose për palë të tretë. Aktet vijuese do të dënohen:

2.2.1 çdo akt falsifikimi, imitimi ose ndryshimi i mjeteve të parapagesës postare, ose çdo veprim i paligjshëm ose i dënueshëm, i lidhur me prodhimin e paautorizuar të këtyre artikujve;

2.2.2 prodhimi, përdorimi, hedhja në qarkullim, tregtimi, shpërndarja, transporti, paraqitja ose ekspozimi (gjithashtu në formën e katalogëve dhe për qëllime reklamimi) të çdo mjeti parapagimi, të cilat janë të falsifikuara, imituara, ose të ndryshuara;

2.2.3 çdo akt përdorimi ose hedhje në qarkullim me qëllime postare të mjeteve të parapagesës të cilat kanë qenë të përdorura më parë;

2.2.4 çdo tentativë që ka për qëllim kryerjen e një nga shkeljet e lartpërmendura.

### 3. Reciprociteti

3.1 Për sa i përket sanksioneve, nuk do të bëhet asnjë dallim midis akteve të parashikuara nga pika 2, qoftë për mjetet e parapagesës postare kombëtare ose të huaja; kjo dispozitë nuk do t'i nënshtrohet asnjë kushti ligjor ose konvencional të reciprocitetit.

## Neni 10

### Përpunimi i të dhënave personale

1. Të dhënat personale të përdoruesve mund të përdoren vetëm për qëllimet për të cilat janë mbledhur, në përputhje me legjislacionin e zbatueshëm kombëtar.

2. Të dhënat personale të përdoruesve mund të aksesohen prej palëve të treta vetëm nëse janë të autorizuar nga legjislacioni kombëtar në fuqi.

3. Shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar do të garantojnë fshehtësinë dhe sigurinë e të dhënave personale për përdoruesit, në përputhje me legjislacionin e tyre kombëtar.

4. Operatorët e caktuar do të informojnë konsumatorët e tyre për përdorimin që u është bërë të dhënave të tyre personale, dhe për qëllimin për të cilin janë mbledhur.

5. Pa cenuar masat e mësipërme, operatorët e caktuar mund të transferojnë të dhëna personale elektronike për operatorët e caktuar të vendeve të destinacionit ose të tranzitit që kanë nevojë për këto të dhëna, për të përmbushur shërbimin.

## Neni 11

### Shkëmbimi i dërgesave të mbyllura, me njësitë ushtarake

1. Dërgesat e mbyllura mund të shkëmbehen me ndërmjetësinë e shërbimeve territoriale, detare, ajrore të shteteve të tjera:

1.1 ndërmjet zyrave të postës të çdonjërit prej shteteve anëtare dhe të oficerëve të komandës së njësive ushtarake në dispozicion të Organizatës së Kombeve të Bashkuara;

1.2 ndërmjet oficerëve të komandës së njësive ushtarake;

1.3 ndërmjet zyrave të postës të çdonjërit prej shteteve anëtare dhe oficerëve të komandës së njësive detare, ajrore ose tokësore, anijeve të luftës ose avionëve të të njëjtit shtet, të vendosura në vend të huaj;

1.4 ndërmjet oficerëve të komandës të njësive detare, ajrore ose tokësore, anijeve të luftës ose avionëve ushtarakë të të njëjtit shtet.

2. Artikujt e postës së letrave të përfshira në dërgesat e referuara në pikën 1, do të kufizohen në artikujt të adresuar ose dërguar anëtarëve të njësive ushtarake ose oficerëve dhe ekuipazhit të anijeve ose të avionëve, për ose nga të cilët janë dërguar artikujt. Kushtet dhe tarifat e dërgimit të aplikueshme për to do të vendosen nga operatori i caktuar i shtetit anëtar që ka vënë në dispozicion njësinë ushtarake ose të cilit i përkasin anijet apo avionët, në përputhje me rregulloret e tij.

3. Me përjashtim të rastit kur ka një marrëveshje, operatori i caktuar i shtetit anëtar që ka vënë në dispozicion njësinë ushtarake ose të cilit i përkasin anijet e luftës ose avionët ushtarakë, do të jetë përgjegjës kundrejt operatorëve të caktuar të interesuar për shpenzimet e tranzitit, shpenzimet përfundimtare dhe shpenzimet e transportit ajror të dërgesave.

#### Neni 12

#### **Postimi i artikujve të postës së letrave jashtë shtetit**

1. Asnjë operator i caktuar nuk është i detyruar të dërgojë ose shpërndajë për marrësit artikujt e postës së letrave që dërguesit që jetojnë në territorin e shtetit të tij anëtar postojnë ose shkaktajnë postimin në një shtet të huaj, me qëllim përfitimin e kushteve më të favorshme të tarifave që zbatohen atje.

2. Dispozitat e parashikuara në pikën 1, do të zbatohen pa dallim, si për artikujt e postës së letrave të përgatitura në shtetin e rezidencës së dërguesit dhe të transportuara pastaj nëpërmjet kufijve, edhe për artikujt e postës së letrave të përgatitura në një shtet të huaj.

3. Operatori i caktuar i destinacionit mund të pretendojë, nga operatori i caktuar dërgues, pagesën e çmimeve të brendshme. Nëse operatori i caktuar dërgues nuk pranon të paguajë këto tarifa brenda afatit të caktuar nga operatori i caktuar i destinacionit, ky i fundit mund t'i kthejë artikujt tek operatori i caktuar dërgues dhe do të ketë të drejtën për t'u rimbursuar për kostot e riadresimit, ose t'i trajtojë ato në përputhje me legjislacionin e tij kombëtar.

4. Një operator i caktuar nuk do të jetë i detyruar të dërgojë ose shpërndajë tek marrësi, artikujt e postës së letrave që dërguesit kanë postuar ose për të cilat kanë shkaktuar postimin në një sasi të madhe në një shtet të ndryshëm nga ai ku jetojnë, nëse shumica e shpenzimeve përfundimtare për t'u marrë është më e vogël se shumica që do të kishte marrë nëse dërgesa do të ishte postuar në shtetin ku jeton dërguesi. Operatori i caktuar i destinacionit do të ketë të drejtën të kërkojë nga operatori i caktuar i origjinës pagesa në përputhje me shpenzimet e shkaktuara dhe të cilat nuk mund të kalojnë më të lartën prej dy shumave të mëposhtme: 80% e tarifës së brendshme të aplikueshme për artikujt të ngjashëm, ose tarifat e zbatueshme sipas neneve 29.5 deri në 29.11, 29.12 deri në 29.15, ose 30.9, sipas rastit. Nëse operatori i caktuar i origjinës nuk pranon të paguajë shumën e reklamuar brenda afatit të përcaktuar nga operatori i caktuar i destinacionit, operatori i caktuar i destinacionit mund t'i kthejë artikujt tek operatori i caktuar i origjinës, duke pasur të drejtën të rimbursohet për shpenzimet e riadresimit, ose t'i trajtojë ata në përputhje me legjislacionin e tij kombëtar.

#### Neni 13

## **Përdorimi i formularëve të UPU-së**

1. Përveç nëse parashihet ndryshe nga aktet e Bashkimit, vetëm operatorët e caktuar do të përdorin formularët dhe dokumentacionin e UPU-së për funksionimin e shërbimeve postare dhe shkëmbimin e artikujve postarë në përputhje me aktet e Bashkimit.

2. Operatorët e caktuar mund të përdorin formularët dhe dokumentacionin e UPU-së për funksionimin e zyrave ekstraterritoriale të shkëmbimit (ETOE), si dhe qendrat ndërkombëtare të përpunimit të postës (IMPCs) të krijuara nga operatorët e caktuar jashtë territorit të tyre përkatës kombëtar, siç përcaktohet më tej në paragrafin 6, për të lehtësuar funksionimin e shërbimeve të lartpërmendura postare dhe shkëmbimin e objekteve postare.

3. Ushtrimi i mundësisë së përshkruar në paragrafin 2 do t'i nënshtrohet legjislacionit ose politikës kombëtare të shtetit ose territorit anëtar në të cilin është themeluar ETOE ose IMPC. Në këtë drejtim dhe pa cenuar detyrimet e përcaktuara në nenin 2, operatorët e caktuar do të garantojnë përmbushjen e vazhdueshme të detyrimeve të tyre sipas Konventës dhe do të jenë plotësisht përgjegjës për të gjitha marrëdhëniet e tyre me operatorët e tjerë të caktuar dhe me Byronë Ndërkombëtare.

4. Kërkesa e përcaktuar në paragrafin 3 do të zbatohet në mënyrë të barabartë për shtetin anëtar të destinacionit për pranimin e artikujve postarë nga ETOE-të dhe IMPC-të.

5. Shtetet anëtare do të informojnë Byronë Ndërkombëtare për politikën e tyre në lidhje me objektet postare të transmetuara ose të marra nga ETOE-të ose IMPC-të. Ky informacion do të vihet në dispozicion në faqen e internetit të Bashkimit.

6. Në mënyrë rigoroze për qëllimet e këtij neni, ETOE-të do të përcaktohen si zyra ose ambiente të krijuara për qëllime tregtare dhe të operuara nga operatorët e caktuar ose nën përgjegjësinë e operatorëve të caktuar në territorin e një shteti anëtar ose territor tjetër të ndryshëm nga i tyri, me qëllim tërheqjen e biznesit në tregjet jashtë territorit të tyre kombëtar përkatës. IMPC-të do të përcaktohen si ambiente ndërkombëtare për përpunimin e postës ndërkombëtare të shkëmbyer ose me qëllim të gjenerimit ose marrjes së dërgimeve me postë, ose me qëllim veprimin si qendra tranziti për postat ndërkombëtare të shkëmbyera midis operatorëve të tjerë të caktuar.

7. Asgjë në këtë nen nuk do të interpretohet për të nënkuptuar se ETOE-të ose IMPC-të (përfshirë operatorët e caktuar përgjegjës për krijimin dhe funksionimin e tyre jashtë territorit të tyre kombëtar përkatës) janë në të njëjtën situatë, sipas akteve të Bashkimit, si operatorët e caktuar të vendit pritës, dhe as të vendosë një detyrim ligjor për shtetet e tjera anëtare për të njohur ETOE-në ose IMPC-në si operatorë të caktuar në territorin ku janë themeluar dhe po operojnë.

## **SEKSIONI II**

### **CILËSIA E SHËRBIMIT, STANDARDET DHE OBJEKTIVAT**

#### **Neni 14**

#### **Cilësia e shërbimit, standardet dhe objektivat**

1. Shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar duhet të përcaktojnë dhe të publikojnë standardet dhe objektivat e tyre në lidhje me shpërndarjen e artikujve të postës së letrave dhe koltë postare që mbërrijnë.

2. Këto standarde dhe objektiva, të rritura nga koha normale e nevojshme për procedurat e zhdoganimit, nuk duhet të jenë më pak të favorshme se ato të aplikuara për artikujt e krahasueshëm në shërbimin e tyre të brendshëm.

3. Shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar duhet të përcaktojnë dhe publikojnë plotësisht standardet për artikujt prioritar dhe për artikujt e transportuar me rrugë ajrore, si edhe për koltë ekonomike/tokësore.

4. Shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar duhet të vlerësojnë zbatimin e standardeve të cilësisë së shërbimit.

### SEKSIONI III

#### TARIFAT, TARIFAT SHITESË DHE PËRJASHTIMI NGA TARIFAT POSTARE

Neni 15

##### **Tarifat**

1. Tarifat e shërbimeve të ndryshme postare të përcaktuara në Konventë do të vendosen nga shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar, në varësi të legjislacionit kombëtar, në përputhje me Konventën dhe rregulloret e saj. Në parim, ato duhet të jenë të lidhura me kostot e kryerjes së këtyre shërbimeve.

2. Shteti anëtar i origjinës ose operatori i tij i caktuar, në varësi të legjislacionit kombëtar, do të caktojë tarifat postare për transportin e artikujve të postës së letrave dhe kolive postare. Tarifat postare do të mbulojnë dërgimin e artikujve në adresën e marrësve, me kusht që shërbimi i shpërndarjes të jetë i organizuar në shtetet e destinacionit për artikujt në fjalë.

3. Tarifat e mbledhura, duke përfshirë edhe ato të përmendura si shembull në akte, duhet të jenë të paktën të barabarta me ato që zbatohen për artikujt e shërbimit të brendshëm që kanë të njëjtat karakteristika (kategori, sasi, afat të trajtimit etj.).

4. Shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar, në varësi të legjislacionit kombëtar, do të jenë të autorizuar të tejkalojnë tarifat indikative që figurojnë në akte.

5. Përtej kufirit minimal të tarifave të vendosura në pikën 3, shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar kanë të drejtën të reduktojnë tarifat në bazë të legjislacionit të tyre kombëtar për artikujt e postës dhe kolive postare të dërguara në territorin e shtetit anëtar. Ato, për shembull, mund të akordojnë tarifa preferenciale për klientët më të mëdhenj të postës.

6. Është e ndaluar të merren nga klientët tarifa postare të çfarëdo natyre përveç atyre që janë të parashikuara nëpër akte.

7. Përveç rasteve kur është parashikuar ndryshe në akte, çdo operator i caktuar do të mbajë tarifat që ka vjelë.

Neni 16

##### **Përrjashtimi nga tarifa postare**

###### **1. Parime**

1.1 Rastet e përrjashtimit nga tarifat postare, sipas kuptimit të përrjashtimit nga parapagesa postare, janë parashikuar shprehimisht në Konventë. Megjithatë, rregulloret mund të caktojnë për përrjashtim nga tarifat postare, pagesat e tarifave të tranzitit, të kostove përrfundimtare, si dhe të kuotave të mbërritjes për artikujt e postës së letrave dhe kolive postare të lidhura me shërbimin postar, të dërguara nga shtetet anëtare, operatorët e caktuar dhe sindikatat e kufizuara dhe në lidhje me shërbimet postare. Përrveç kësaj, artikujt e postës së letrave dhe kolive postare të dërguara nga Zyra Ndërkombëtare e UPU-së me destinacion sindikatat e kufizuara, shtetet anëtare dhe operatorët e caktuar, do të konsiderohen si artikuj të lidhur me shërbimin postar dhe do të jenë të përrjashtuara nga çdo tarifë postare. Megjithatë, shteti anëtar i origjinës ose operatori i tij i caktuar ka të drejtën e marrjes së taksave shitesë ajrore për dërgesat e mësipërme.

###### **2. Të burgosurit e luftës dhe të internuarit civilë**

2.1 Artikujt e postës së letrave, koltë postare dhe artikujt e shërbimeve postare (pagesat) financiare të drejtuara ose dërguara nga të burgosurit e luftës, qoftë drejtpërrdrejtë apo nëpërrmjet zyrrave të përrmendura në rregulloren e Konventës dhe në Marrërveshjen e Shërbimeve të Pagesave Postare, do të përrjashtohen nga të gjitha tarifat postare, me përrjashtim të shpenzimet të

transportit ajror. Palët kundërshtare në luftë, të kapur dhe internuar në një vend neutral, do të klasifikohen me të burgosurit e luftës për aq sa i përket zbatimit të dispozitave të mësipërme.

2.2 Dispozitat e parashikuara në pikën 2.1 do të zbatohen edhe për artikujt e postës së letrave, kolitë postare dhe artikujt e shërbimeve financiare - pagesat postare që vijnë nga shtete të tjera dhe që u drejtohen personave civilë të internuar, siç përkufizohet nga Marrëveshja e Gjenevës, datë 12 gusht 1949, në lidhje me mbrojtjen e personave civilë në kohë lufte, ose të dërguara nga këta të fundit në mënyrë të drejtpërdrejtë, ose me ndërmjetësinë e zyrave të përmendura në rregulloren e Konventës dhe Rregulloren e Shërbimit të Pagesave Postare.

2.3 Zyrat e përmendura në rregulloren e Konventës dhe Rregulloren e Shërbimit të Pagesave Postare do të përfitojnë gjithashtu nga përjashtimi nga tarifat postare për artikujt e postës së letrave, kolive postare dhe artikujt e shërbimeve të pagesave financiare postare për personat e parashikuar në pikat 2.1 dhe 2.2 në rastin kur dërgojnë ose marrin, qoftë direkt qoftë me ndërmjetësi.

2.4 Kolitë do të pranohen të përjashtuara nga tarifat postare deri në peshën 5 kg. Kufizimi i peshës do të rritet deri në 10 kg për artikujt përmbajtja e të cilave është e pandashme dhe për ato që i dërgohen një kampi ose njerëzve të besuar për t'ju shpërndarë të burgosurve.

2.5 Në kuadrin e rregullimit të llogarive midis operatorëve të caktuar, shërbimi i kolive dhe pakot e të burgosurve të luftës ose të internuarve civilë nuk i lënë vend dhënies së asnjë çmimi, me përjashtim të shpenzimeve të transportit ajror të aplikuara për kolitë e transportuara me rrugë ajrore.

3. Objektet postare për të verbrit:

3.1 Çdo objekt postar për të verbrit i dërguar nga ose një organizatë për të verbër, ose i dërguar nga ose një person i verbër do të përjashtohet nga të gjitha tarifat postare, me përjashtim të tarifave shtesë të transportit ajror në masën që këto objekte janë të pranueshme si të tilla në shërbimin e brendshëm të operatorit dërgues të caktuar.

3.2 Në këtë nen:

3.2.1 një i verbër do të thotë personi i cili është regjistruar si i verbër ose me probleme shikimi në vendin e tij ose të saj, ose që plotëson përkufizimin e Organizatës Botërore të Shëndetësisë për një person të verbër ose një person me shikim të ulët;

3.2.2 një organizatë për të verbrit do të thotë një institucion apo shoqatë që shërben ose përfaqëson zyrtarisht personat e verbër;

3.2.3 artikujt për të verbrit do të përfshijnë korrespondencën, literaturën në çfarëdo formati, përfshirë regjistrime zanore, pajisje ose materiale të çfarëdo lloji të realizuara apo të përshtatura për të ndihmuar personat e verbër në tejkalimin e problemeve të verbërisë sipas rregulloreve.

## SEKSIONI IV SHËRBIMET BAZË DHE PLOTËSUESE

Neni 17

### Shërbimet bazë

1. Shtetet anëtare do të sigurohen se operatorët e tyre të caktuar do të pranojnë, përpunojnë, transportojnë dhe shpërndajnë artikujt e postës së letrave.

2. Artikujt e postës së letrave që përmbajnë vetëm dokumente janë:

2.1 artikujt prioritar dhe të zakonshëm deri në 2 kilogramë;

2.2 letrat, kartolinat dhe letrat e shtypura, deri në 2 kilogramë;

2.3 objektet postare të cekogramet (literatura për të verbër) deri në 7 kilogramë;

2.4 thasë speciale që përmbajnë gazeta, shkrime periodike, libra dhe dokumente të printuar për të njëjtin marrës dhe në të njëjtën adresë, të quajtura "thasë M", deri në 30 kilogramë.

3. Artikujt e postës së letrave që përmbajnë mallra janë:

3.1 pako të vogla prioritare dhe joprioritare, deri në 2 kilogramë;

3.2 objektet postare të cekogrameve (literatura për të verbër) deri në 7 kilogramë, sipas përcaktimeve në rregullore;

3.3 thasë specialë që përmbajnë gazeta, shkrime periodike, libra dhe dokumente të printuar për të njëjtin marrës dhe në të njëjtën adresë, të quajtura “thasë M”, deri në 30 kilogramë, sipas përcaktimeve në rregullore.

4. Artikujt e postës së letrave klasifikohen sipas shpejtësisë së trajtimit të tyre ose sipas përmbajtjes së tyre në përputhje me rregulloren.

5. Sipas sistemit të klasifikimit, referuar në pikën 4, artikujt e postës së letrave mund të klasifikohen edhe në bazë të formatit të tyre si: letra të vogla (P), letra të mëdha (G), letra të mëdha (E) ose pako të vogla (E). Limitet e përmasave dhe të peshës përcaktohen në rregullore.

6. Limite më të larta të peshës se ato të caktuara në pikën 2 do të aplikohen në mënyrë fakultative në disa kategori të artikujve të postës së letrave, sipas kushteve të caktuara në rregullore.

7. Çdo shtet anëtar duhet të sigurojë që operatorët e tyre të caktuar të pranojnë, trajtojnë, përcjellin dhe dorëzojnë objekte të kolipostës deri në 20 kilogramë.

8. Limitet e peshës më të madhe se 20 kg do të aplikohen në mënyrë fakultative për disa kategori të kolive postare, sipas kushteve të përcaktuara në rregullore.

## Neni 18

### Shërbimet plotësuese

1. Shtetet anëtare do të sigurojnë ofrimin e shërbimeve plotësuese të detyrueshme vijuese:

1.1 shërbimet rekomande për artikujt në dalje prioritare dhe të postës së letrave;

1.2 shërbimet rekomande për të gjithë artikujt e regjistruar të postës së letrave në hyrje.

2. Shtetet anëtare mund të sigurojnë ofrimin e shërbimeve fakultative plotësuese të mëposhtme në marrëdhëniet mes atyre operatorëve të caktuar që kanë rënë dakord t'i ofrojnë këto shërbime:

2.1 sigurimin për artikujt e postës së letrave dhe kolive;

2.2 shërbime me pagesë nga marrësi për artikujt e postës së letrave dhe kolive;

2.3 shërbime të dorëzimit ekspres për artikujt e postës së letrave;

2.4 dorëzimi tek marrësi personalisht të artikujve rekomande, me dorëzim të regjistruar dhe të siguruar të postës së letrave;

2.5 shërbimi i dorëzimit të artikujve të postës së letrave dhe kolive pa tarifë dhe taksë;

2.6 shërbimi i kolive delikate dhe kolive të rënda;

2.7 shërbimi i dorëzimit për artikujt kolektivë me një dërgues të vetëm, të destinuara për jashtë vendit;

2.8 shërbimi i kthimit të mallrave, i cili përfshin kthimin e mallrave nga i adresuari tek shitësi fillestar, me një letër autorizimi.

3. Tre shërbimet plotësuese në vijim kanë pjesë të detyruar dhe pjesë fakultative:

3.1 shërbimi i përgjigjes ndërkombëtare të biznesit (IBRS), i cili është kryesisht fakultativ. Të gjitha shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar do të jenë të detyruar të kryejnë shërbimin e “kthimit” për IBRS;

3.2 kuponët e përgjigjes ndërkombëtare, të cilët mund të shkëmbehen në të gjitha shtetet anëtare. Shitja e kuponëve të përgjigjes ndërkombëtare është, megjithatë, fakultative;

3.3 njoftimi i dërgimit për objektet e regjistruara të postës së letrave, artikujt rekomande ose me dërgim të regjistruar të postës së letrave, kolive ose artikujve të siguruar. Të gjitha shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar do të pranojnë njoftimet e dërgimit hyrës. Ofrimi i shërbimit të njoftimit të dërgimit dalës është, megjithatë, fakultativ.

4. Përshkrimi i këtyre shërbimeve dhe tarifave të tyre janë të vendosura në rregullore.

5. Kur karakteristikat e shërbimit në vijim janë subjekt i tarifave të posaçme në regjimin e brendshëm, operatorët e caktuar janë të autorizuar të marrin të njëjtat tarifa për artikujt ndërkombëtarë, sipas kushteve të përcaktuara në rregullore:

- 5.1 shpërndarja e pakove të vogla me peshë më të madhe se 500 gramë;
- 5.2 postimi i artikujve të postës së letrave pas orarit të postimit;
- 5.3 postimi i artikujve jashtë orëve normale të funksionimit të sporteleve;
- 5.4 marrja në adresën e dërguesit;
- 5.5 tërheqja e një artikulli të postës së letrave jashtë orëve normale të funksionimit të sporteleve;
- 5.6 postë restante;
- 5.7 magazinimi i artikujve të postës së letrave të cilët peshojnë mbi 500 gram (me përjashtim të artikujve për të verbrit) dhe të kolive postare;
- 5.8 dërgimi i pakove me përgjigje në momentin e mbërritjes;
- 5.9 mbulimi ndaj rreziqeve nga forcat madhore;
- 5.10 dërgimin e artikujve të postës së letrave jashtë orarit normal të hapjes së sportelit.

## SEKSIONI V NDALIMET DHE ÇËSHTJET DOGANORE

### Neni 19

#### **Artikuj që nuk pranohen. Ndalimet**

##### 1. Të përgjithshme

1.1 Artikujt që nuk i plotësojnë kushtet e përcaktuara nga Konventa dhe rregullorja, nuk do të pranohen. Artikujt e dërguar në mbështetje të një akti të paligjshëm ose me qëllim për të shmangur pagesën e plotë të tarifave të përshtatshme nuk do të pranohen.

1.2 Përjashtimet nga ndalimet e caktuara në këtë nen janë të përcaktuara në rregullore.

1.3 Të gjitha shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar do të kenë mundësinë të zgjerojnë ndalimet e caktuara në këtë nen, të cilat mund të jenë të aplikueshme menjëherë pas përfshirjes së tyre në përmbledhje.

##### 2. Ndalimet në të gjithë llojet e artikujve

2.1 Futja e objekteve të referuara në vijim do të ndalohen në të gjitha kategoritë e artikujve:

2.1.1 drogat dhe substancat psikotrope, siç janë përcaktuar nga Bordi Ndërkombëtar i Kontrollit të Narkotikëve, ose droga të tjera të paligjshme të cilat ndalohen në shtetin e destinacionit;

2.1.2 objekte të pamoralshme;

2.1.3 objekte të falsifikuara ose piraterike;

2.1.4 objekte të tjera, importi ose qarkullimi i të cilave është i ndaluar në shtetin e destinacionit;

2.1.5 objektet që, për shkak të natyrës ose ambalazhimit të tyre, mund të ekspozojë agjentët ose publikun e gjerë, ose tokën, ose të dëmtojnë artikujt e tjerë, pajisjet postare ose të mirat që iu përkasin të tretëve;

2.1.6 dokumentet që kanë një karakter të korrespondencës aktuale dhe personale të shkëmbyer mes personave që nuk janë as dërgues dhe as pritës, ose që banojnë me ta;

##### 3. Mallra të rrezikshme:

3.1 Futja e mallrave të rrezikshme, siç përshkruhet në Konventë dhe në rregullore, do të ndalohet për çdo kategori artikujsh.

3.2 Futja e pajisjeve të lëndëve plasëse inerte dhe mjeteve ushtarake dhe imitimeve, duke përfshirë granatat inerte dhe imitimet e tyre, predhat inerte dhe të ngjashme, do të jenë të ndaluara për çdo kategori artikujsh.

3.3 Në mënyrë të jashtëzakonshme, mallrat e rrezikshme mund të pranohen në marrëdhëniet midis shteteve anëtare që kanë deklaruar gatishmërinë e tyre për t'i pranuar ato reciprokisht ose në një drejtim, me kusht që të jenë në përputhje me rregullat dhe rregulloret e transportit kombëtar dhe ndërkombëtar.

#### 4. Kafshët e gjalla:

4.1 Futja e kafshëve të gjalla është e ndaluar në të gjitha kategoritë e artikujve.

4.2 Në mënyrë të jashtëzakonshme, do të pranohen në artikujt e postës së letrave të ndryshme nga artikujt e siguruar, kafshët si më poshtë:

4.2.1 bletët, shushunjat dhe krimbat e mëndafshit;

4.2.2 parazitët dhe shkatërruesit e insekteve të dëmshme, të destinuara për kontrollin e këtyre insekteve dhe të shkëmbyer mes institucioneve zyrtarisht të njohura;

4.2.3 mizat e familjes së *Drosophilidae* të përdorur për kërkime biomjekësore, të shkëmbyera mes institucioneve zyrtarisht të njohura.

4.3 Në mënyrë të jashtëzakonshme, do të pranohen kafshët e përmendura më poshtë:

4.3.1 kafshët e gjalla, transporti me postë i të cilave është i autorizuar nga rregullorja e postave të shteteve të interesuara. Kafshët e gjalla të cilat transportohen me postë të autorizuar nga rregulloret postare dhe/ose legjislacioni kombëtar i vendeve në fjalë.

#### 5. Futja e korrespondencave në koli

5.1 Është e ndaluar futja e objekteve të përmendura më poshtë në kutitë postare:

5.1.1 korrespondenca, me përjashtim të materialeve të arkivuara, të shkëmbyera midis personave të ndryshëm nga dërguesi dhe marrësi ose personat që jetojnë me ta.

6. Monedha, kartëmonedha, dhe objekte të tjera me vlerë

6.1 Është e ndaluar futja e monedhave, kartëmonedhave, valutë ose letra me vlerë të çfarëdolloj të pagueshme prurësit, çeqeve të udhëtimit, platini, ari, argjendi, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar, bizhuteri dhe objekte të tjerë me vlerë:

6.1.1 në artikujt e postës së letrave të pasiguruara:

6.1.1.1 megjithatë, nëse legjislacioni i brendshëm i shteteve të origjinës dhe të destinacionit e lejon, këto objekte mund të dërgohen me zarf të mbyllur si dërgesa rekomandë;

6.1.2 në pakot e pasiguruara, me përjashtim të rastit kur legjislacioni i brendshëm i shteteve të origjinës dhe të destinacionit e lejon;

6.1.3 në pakot e pasiguruara, të shkëmbyera mes shteteve që pranojnë deklarimin e vlerës;

6.1.3.1 për më shumë, çdo shtet anëtar ose operator i caktuar mund të ndalojë përfshirjen e shufrave të arit në koltë e siguruar ose të pasiguruara që nisen ose i adresohen territorit të tij, ose janë dërguar në tranzit *à découvert* nëpër territorin e tij; ai mund ta kufizojë vlerën reale të këtyre artikujve.

7. Letra të printuara dhe cekograme (posta e të verbërve). Letra të printuara dhe objekte për të verbërit.

7.1 Letrat e printuara dhe cekogramet

7.1.1 nuk mund të përmbajnë asnjë mbishkrim ose artikull korrespondence;

7.1.2 nuk do të mbajnë asnjë pullë poste ose formular parapagimi, të anuluar ose jo, ose ndonjë letër që përfaqëson ndonjë vlerë, me përjashtim të rasteve kur artikulli përfshin si shtojcë një kartolinë, zarf ose ambalazh që ka adresën e printuar të dërguesit të artikullit ose agentit të tij në shtetin e postimit ose të destinacionit të artikullit origjinal, kthimi i të cilit është parapaguar.

#### 8. Trajtimi i artikujve të pranuar gabim

8.1 Trajtimi i artikujve të pranuar gabimisht përcaktohet në rregullore. Megjithatë, artikujt që përmbajnë objektet e caktuara në pikat 2.1.1, 2.1.2 dhe 3.1 dhe 3.2, nuk do të dërgohen në asnjë rrethanë në destinacionin e tyre, nuk do t'i dorëzohen marrësit, ose kthehen në origjinë. Nëse objektet e përcaktuara në pikën 2.1.1 janë zbuluar në tranzit, këto artikuj do të trajtohen në përputhje me legjislacionin kombëtar të shtetit të tranzitit. Në rastin e artikujve të përmendur në pikat 3.1 dhe 3.2, të zbuluar gjatë transportit, operatori përkatës i caktuar ka të drejtë të heqë artikullin nga objekti dhe ta asgjësojë atë. Operatori i caktuar mund të dërgojë pjesën tjetër të

objektit në destinacionin e tij, së bashku me informacionin në lidhje me asgjësimin e artikullit të papranueshëm.

#### Neni 20

### **Kontrolli doganor. Detyrimet doganore dhe tarifa të tjera**

1. Operatorët e caktuar të shteteve të origjinës dhe të destinacionit do të jenë të autorizuar të nënshtrojnë artikujt ndaj kontrollit doganor, sipas legjislacionit të këtyre shteteve.

2. Artikujt që i nënshtrohen kontrollit doganor mund të jenë subjekt i tarifës së paraqitjes në doganë, shuma e udhëzuar e së cilës është e përcaktuar në rregullore. Kjo taksë merret vetëm për paraqitjen në doganë dhe zhdoganimin e artikujve që i nënshtrohen pagesave doganore ose çdo pagese tjetër të këtij lloji.

3. Operatorët e caktuar që kanë marrë autorizimin për të bërë zhdoganimin në emër të klientëve, nëse në emër të klientit ose të operatorit të caktuar në vendin e destinacionit, do të jenë të autorizuar të marrin nga klientët një tarifë bazë të kostos reale. Kjo tarifë mund të vihet për të gjithë artikujt e deklaruar në doganë sipas legjislacionit kombëtar, duke përfshirë ato të përjashtuara nga detyrimet doganore. Klientët do të informohen në mënyrë të qartë dhe paraprakisht për tarifën e kërkuar.

4. Operatorët e caktuar do të jenë të autorizuar të marrin nga dërguesit ose marrësit e artikujve, sipas rastit, tarifatat doganore ose çdo pagesë tjetër të mundshme.

## **SEKSIONI VI DETYRIMET**

#### Neni 21

### **Reklamimet**

1. Çdo operator i caktuar duhet të pranojë reklamimet në lidhje me kolitë ose artikujt rekomandë (ose objektet postare të siguruara), të siguruar ose me dërgim të regjistruar të postuara në shërbimin e tij ose në atë të një operatori tjetër të caktuar, me kusht që këto reklamime të paraqiten nga klientët në një periudhë prej gjashtë muajsh, duke nisur nga e nesërmja e ditës së postimit të artikullit. Transmetimi dhe përpunimi i reklamimeve ndërmjet operatorëve të caktuar mund të kryhet sipas kushteve të përcaktuara në rregullore. Periudha prej 6 muajsh ka të bëjë me marrëdhëniet mes reklamuesve dhe operatorëve të caktuar dhe nuk do të përfshijë transmetimin e reklamimeve ndërmjet operatorëve të caktuar.

2. Trajtimi i reklamimeve do të bëhet falas. Megjithatë, shpenzimet shtesë që rrjedhin nga kërkesa e transmetimit me anë të shërbimit EMS, në parim, do të jenë në ngarkim të personit që bën kërkesën.

#### Neni 22

### **Përgjegjësia e operatorëve të caktuar. Dëmshpërblimet**

#### 1. Të përgjithshme

1.1 Me përjashtim të rasteve të parashikuara në nenin 23, operatorët e caktuar do të jenë përgjegjës:

1.1.1 për humbjen, vjedhjen ose dëmtimet e artikujve rekomandë, të kolive të zakonshme (me përjashtim të kolipostës në kategorinë e shpërndarjes së tregtisë elektronike (ECOMPRO kolipostë), specifikimet e të cilave përcaktohen më tej në rregullore)) dhe të artikujve të siguruar;

1.1.2 për kthimin e artikujve rekomandë, artikujve të siguruar dhe kolive të zakonshme për të cilat nuk është dhënë arsyeja e mosdërgimit.

1.2 Operatorët e caktuar nuk do të jenë përgjegjës për artikuj të ndryshëm nga ata të treguar në pikat 1.1.1 dhe 1.1.2, as për kolipostën ECOMPRO.

1.3 Në çdo rast tjetër të paparashikuar në këtë Konventë, operatorët e caktuar nuk do të mbajnë përgjegjësi.

1.4 Kur humbja ose dëmtimi total i një artikulli rekomande, një kolie të zakonshme ose të një artikulli të siguruar, ndodh për shkak të një force madhore për të cilin nuk aplikohen dëmshpërblime dërguesi do të ketë të drejtën e kthimit të tarifave të paguara për postimin e artikullit me përjashtim të tarifës së sigurimit.

1.5 Shumat e dëmshpërblimit për t'u paguar nuk mund të jenë më të larta se shumat e treguara në rregulloren e postës së letrave dhe në rregulloret.

1.6 Në rast të përgjegjësisë, humbja ose humbjet e fitimeve ose dëmi moral nuk do të merren në konsideratë në shumën e dëmshpërblimit që do të paguhet.

1.7 Të gjitha dispozitat në lidhje me përgjegjësinë e operatorëve të caktuar do të jenë të sakta, të detyrueshme dhe të plota. Operatorët e caktuar nuk do të jenë përgjegjës, në asnjë rast, jashtë kufizimeve të përcaktuara në Konventë dhe në rregullore, edhe në rast të gabimit të rëndë.

## 2. Artikujt rekomande

2.1 Në rast humbjeje, vjedhjeje ose dëmtimi total të një artikulli rekomande, dërguesi do të ketë të drejtën e një dëmshpërblimi të përcaktuar në rregullore. Nëse dërguesi kërkon një shumë më të vogël se shuma e përcaktuar në rregullore, operatorët e caktuar kanë lirinë të paguajnë këtë shumë më të vogël, dhe të rimbursohen mbi këtë bazë, nga operatorët e tjerë të përfshirë;

2.2 Në rast të vjedhjes së pjesshme ose të dëmtimit të pjesshëm të një artikulli rekomande, dërguesi do të ketë të drejtën e një dëmshpërblimi që, në parim, korrespondon, me vlerën reale të vjedhjes ose dëmit.

## 3. Kollitë e zakonshme

3.1 Në rast të humbjes, vjedhjes ose dëmtimit total të një kolie, dërguesi do të ketë të drejtën e një dëmshpërblimi të përcaktuar në rregullore. Nëse dërguesi kërkon një shumë më të vogël se shuma e përcaktuar në rregullore, operatorët e caktuar mund të paguajnë këtë shumë më të vogël dhe të rimbursohen mbi këtë bazë nga operatorët e tjerë të caktuar të interesuar;

3.2 Në rast të vjedhjes ose dëmtimit të pjesshëm të një kolie, dërguesi do të ketë të drejtën e një dëmshpërblimi që korrespondon, në parim, me shumën reale të vjedhjes ose të dëmit;

3.3 Operatorët e caktuar mund të bien dakord të aplikojnë në marrëdhëniet e tyre reciproke shumën e përcaktuar në rregullore, në lidhje me kollitë postare, pavarësisht nga pesha e kolisë.

## 4. Artikujt e siguruar

4.1 Në rast të vjedhjes ose dëmtimit të pjesshëm të një kolie të siguruar, dërguesi do të ketë të drejtën të marrë dëmshpërblimin që korrespondon, në parim, me shumën në SDR të vlerës së siguruar;

4.2 Në rast të vjedhjes ose dëmtimit të pjesshëm të një kolie të siguruar, dërguesi do të ketë të drejtën të marrë një dëmshpërblim që korrespondon, në parim, me shumën reale të vjedhjes ose të dëmit. Ajo nuk mund ta kalojë shumën në SDR të vlerës së siguruar;

5. Nëse një artikull i postës së letrave rekomande ose i siguruar kthehet dhe arsyeja e mosdërgimit nuk jepet, dërguesi do të ketë të drejtën e rimbursimit vetëm për tarifën e paguar për postimin e artikullit.

6. Nëse një koli kthehet dhe arsyeja e mosdërgimit nuk jepet, dërguesi do të ketë të drejtën e rimbursimit vetëm për tarifën e paguar për postimin e kolisë në shtetin e origjinës dhe shpenzimet e shkaktuara nga kthimi i kolisë nga shteti i destinacionit.

7. Në rastet e përmendura në pikat 2, 3 dhe 4, dëmshpërblimi do të llogaritet në bazë të çmimit real, të konvertuar në SDR, të artikujve dhe mallrave të të njëjtit lloj, në vendin dhe në kohën në të cilën artikulli është pranuar për transport. Kur mungon ky çmim, dëmshpërblimi do të llogaritet sipas vlerës së zakonshme të artikujve dhe mallrave të vlerësuar me të njëjtat baza.

8. Kur jepet një dëmshpërblim për humbjen, vjedhjen ose dëmtimin total të një artikulli rekomande, një kolie të zakonshme ose artikulli të siguruar, dërguesi, ose, sipas rastit, marrësi do

të ketë të drejtën e kthimit të tarifave të paguara për postimin e tyre, me përjashtim tarifës së rekomandesë ose sigurimit. E njëjta gjë do të zbatohet për artikujt rekomande, koltë e zakonshme dhe artikujt e siguruar, të refuzuar nga ana e marrësve, për shkak të gjendjes së tyre të keqe, nëse kjo është për faj të operatorit të caktuar dhe sjell përgjegjësinë e tij.

9. Pavarësisht nga dispozitat e parashikuara në pikat 2, 3, dhe 4, marrësi do të ketë të drejtën e dëmshpërblimit pas dorëzimit të një artikulli rekomande, një koltë të zakonshme ose një koltë të siguruar, të vjedhur ose të dëmtuar, nëse dërguesi heq dorë nga të drejtat e tij me shkrim në favor të marrësit. Kjo heqje dorë nuk është e nevojshme në rastet kur dërguesi dhe marrësi janë të njëjtë.

10. Operatori i caktuar i origjinës do të ketë të drejtën e pagesës së dërguesve në shtetin e tij, dëmshpërblimet e parashikuara nga legjislacioni kombëtar për artikujt rekomande dhe koltë e pasiguruara, me kusht që të mos jenë më të ulëta se ato të caktuara në pikat 2.1 dhe 3.1. E njëjta gjë do të zbatohet edhe për operatorin e caktuar të destinacionit, kur dëmshpërblimi i paguhet marrësit. Megjithatë shumat e caktuara në pikat 2.1 dhe 3.1, do të mbeten të aplikueshme:

10.1 në rast ankese ndaj operatorit të caktuar përgjegjës; ose

10.2 nëse dërguesi heq dorë nga të drejtat e tij në favor të marrësit ose e kundërta.

11. Për këtë nen nuk do të aplikohet asnjë rezervë që ka të bëjë me tejkalimin e afateve për reklamimet dhe pagesat e dëmshpërblimeve ndaj operatorëve të caktuar, duke përfshirë periudhat dhe kushtet e vendosura në rregullore, me përjashtim të rastit të marrëveshjeve dypalëshe.

## Neni 23

### **Mungesa e përgjegjësisë së shteteve anëtare dhe operatorëve të caktuar**

1. Operatorët e caktuar nuk do të kenë më përgjegjësi për artikujt rekomande, artikujt me dërgim të regjistruar, kolipostën dhe artikujt e siguruar, të cilat janë dërguar në përputhje me kushtet e parashikuara në rregulloret e tyre për artikujt të të njëjtit lloj. Megjithatë do të mbetet përgjegjësia:

1.1 kur konstatohet një vjedhje ose dëmtim para ose gjatë dërgimit të artikullit;

1.2 kur, nëse lejohet nga rregulloret kombëtare, marrësi ose dërguesi, nëse ka ridërgim në origjinë, ka rezerva për marrjen në dorëzim të një artikulli të vjedhur ose të dëmtuar;

1.3 kur, nëse lejohet nga rregulloret kombëtare, artikulli rekomande është shpërndarë në një kuti postare private dhe marrësi deklaron se nuk e ka marrë artikullin;

1.4 kur marrësi ose dërguesi, në rast të ridërgimit në origjinë, i një koltë ose një artikulli të siguruar, pavarësisht se ka dhënë shkarkimin nga përgjegjësia, njofton pa vonesa operatorin e caktuar që ka dërguar artikullin se ka konstatuar vjedhje ose dëmtim. Ai duhet të japë provën se kjo vjedhje ose dëmtim nuk është bërë pas dorëzimit. Termi “pa vonesë” duhet të interpretohet në përputhje me legjislacionin kombëtar.

2. Shtetet anëtare dhe operatorët e caktuar nuk do të jenë përgjegjës:

2.1 në rastet e forcës madhore, subjekt i nenit 18.5.9;

2.2 kur ata nuk mund të llogarisin artikujt për shkak të shkatërrimit të dokumentacionit të shërbimit si rezultat i forcës madhore, me kusht që të mos jetë dhënë ndonjë provë tjetër për përgjegjësinë e tyre;

2.3 kur humbja, vjedhja ose dëmi është shkaktuar nga një gabim ose neglizhencë e dërguesit ose rrjedh nga natyra e përmbajtjes;

2.4 kur artikujt bëjnë pjesë në ndalimet e parashikuara në nenin 19;

2.5 kur artikujt janë sekuestruar sipas legjislacionit kombëtar të shtetit të destinacionit, sipas njoftimit të shtetit anëtar ose operatorit të caktuar të këtij shteti;

2.6 në rastin e artikujve të siguruar të cilët janë siguruar në mënyrë të paligjshme për një vlerë më të madhe se vlera reale e përmbajtjes;

2.7 kur dërguesi nuk ka bërë asnjë reklamim brenda 6 muajve, duke filluar nga dita e nesërme e ditës së postimit të artikullit;

2.8 kur bëhet fjalë për koli të të burgosurve ose të internuarve civilë;

2.9 kur veprimet e dërguesit dyshohen të kenë qëllim të paligjshëm, me qëllim marrjen e dëmshpërblimit.

3. Shtetet anëtare dhe operatorët e caktuar nuk do të pranojnë asnjë përgjegjësi për deklaratat doganore, pavarësisht nga forma e tyre ose për vendime të marra nga shërbimet e doganës gjatë verifikimit të artikujve që i nënshtrohen kontrollit doganor.

#### Neni 24

### **Përgjegjësia e dërguesit**

1. Dërguesi i një artikulli është përgjegjës për dëmtimet fizike që i shkaktohen punonjësve të postës dhe çdo dëmtim tjetër që i shkaktohet artikujve të tjerë postarë, si edhe të pajisjeve postare, si rezultat i dërgimit të një objekti të papranueshëm për transport ose nga mosrespektimi i kushteve të pranimi.

2. Në rast të dëmtimit të artikujve të tjerë postarë, dërguesi është përgjegjës në të njëjtin nivel si edhe operatorët e caktuar, për çdo artikull.

3. Dërguesi do të mbetet përgjegjës edhe nëse zyra e postimit e pranon këtë artikull.

4. Megjithatë, kur kushtet e pranimi janë respektuar nga dërguesi, ky nuk do të jetë përgjegjës, deri sa ka një gabim ose neglizhencë nga operatorët e caktuar ose të transportuesit në përpunimin e artikullit pas pranimi të tyre.

#### Neni 25

### **Pagesa e dëmshpërblimit**

1. Me përjashtim të rastit kur ka një ankesë ndaj operatorit të caktuar përgjegjës, detyrimi për pagesën e dëmshpërblimit dhe të kthimit të tarifave dhe pagesave do të jetë, sipas rastit, i operatorit të caktuar të origjinës ose operatorit të caktuar të destinacionit.

2. Dërguesi mund të heqë dorë nga të drejtat e tij për t'u dëmshpërblyer, në favor të marrësit. Nga ana tjetër, marrësi mund të heqë dorë nga e drejta e dëmshpërblimit në favor të dërguesit. Dërguesi ose marrësi, në rast të heqjes dorë, mund të autorizojnë një person të tretë të marrë dëmshpërblimin nëse legjislacioni kombëtar e lejon këtë.

#### Neni 26

### **Rikuperimi i mundshëm i dëmshpërblimit nga dërguesi ose marrësi**

1. Nëse, pas pagimit të dëmshpërblimit, një artikull rekomandë, një koli ose një artikull i siguruar ose një pjesë e përmbajtjes së konsideruar më parë si e humbur është gjetur, dërguesi ose marrësi, sipas rastit, do të njoftohen se artikulli do të mbahet në dispozicion të tij për një periudhë prej tre muajsh pas rimbursimit të paguar më parë si dëmshpërblim. Në të njëjtën kohë, ai do të pyetet se kujt do t'i dërgohet artikulli. Në rast të refuzimit ose moskthimit të përgjigjes brenda afatit të caktuar, e njëjta përjashtim do të bëhet për marrësin ose dërguesin, sipas rastit, duke i dhënë të njëjtin afat për përgjigje.

2. Nëse dërguesi dhe marrësi refuzojnë të marrin në dorëzim artikullin ose nuk përgjigjen në afatet e caktuara në pikën 1, artikulli do të bëhet pronë e operatorit të caktuar, ose sipas rastit, e operatorëve të caktuar që kanë përballuar humbjen.

3. Në rast se pas gjetjes së një artikulli të siguruar, konstatohet se përmbajtja e tij ka një vlerë më të vogël se pagesa e dëmshpërblimit, dërguesi ose pritësi, sipas rastit, duhet të rimbursojë shumën e këtij dëmshpërblimi kundrejt dhënies së artikullit, pa cenuar pasojat që mund të rrjedhin nga sigurimi i paligjshëm.

## SEKSIONI VII SHPËRBLIMI

### A. Tarifat e trazitit

Neni 27

#### Tarifat e tranzitit

1. Dërgesat e mbyllura dhe artikujt në tranzit *à découvert* të shkëmbyera mes dy operatorëve të caktuar ose dy zyrave të të njëjtit shtet anëtar, me anë të shërbimeve të një ose të shumë operatorëve të tjerë të caktuar (shërbimet nga palë të treta), i nënshtrohen pagesës së tarifave të tranzitit. Këto do të përbëjnë shpërblimin për shërbimet e dhëna në lidhje me tranzitin tokësor, detar dhe ajror. Ky parim do të aplikohet edhe për artikuj e dërguar gabim dhe të devijuar.

### B. Shpenzimet përfundimtare

Neni 28

#### Shpenzimet përfundimtare. Dispozita të përgjithshme

1. Subjekt i përjashtimeve të parashikuara nga rregullorja, çdo operator i caktuar që merr nga një tjetër operator i caktuar artikuj të postës së letrave, do të ketë të drejtën të marrë nga operatori i caktuar dërgues një pagesë për kostot e shkaktuara nga posta ndërkombëtare e marrë.

2. Për aplikimin e dispozitave në lidhje me pagesën e shpenzimeve përfundimtare nga operatorët e tyre të caktuar, shtetet dhe territoret do të klasifikohen në përputhje me listat e hartuara për këtë qëllim nga Kongresi në rezolutën e tij C 7/2016, si në vijim:

2.1 shtetet dhe territoret në sistemin objektiv para 2010-ës (grupi I);

2.2 shtetet dhe territoret në sistemin objektiv midis 2010-ës dhe 2012-ës (grupi II);

2.3 shtete dhe territore në sistemin objektiv nga 2016-a (grupi III);

2.4 shtete dhe territore në sistemin e tranzicionit (grupi IV).

3. Dispozitat e kësaj Konvente, në lidhje me pagesat e shpenzimeve përfundimtare, përbëjnë masa tranzitore që çojnë në përshtatjen e një sistemi që merr parasysh elemente në lidhje me çdo shtet në përfundim të periudhës së tranzicionit.

4. Aksesit në shërbimet e brendshme. Aksesit i drejtpërdrejtë

4.1 Në parim, çdo operator i caktuar i një shteti, që ka qenë në sistemin objektiv para 2010-ës, do të vendosë në dispozicion të operatorëve të tjerë të caktuar të gjitha çmimet, afatet dhe kushtet e ofruara në shërbimin e tij të brendshëm me kushte të njëjta me ato të propozuara për klientët vendas. I takon operatorit të caktuar të destinacionit të vendosë nëse operatori i caktuar i origjinës ka përmbushur afatet dhe kushtet e aksesit të drejtpërdrejtë.

4.2 Operatorët e caktuar të shteteve në sistemin objektiv para vitit 2010-ës do të vendosin në dispozicion të operatorëve të tjerë të caktuar të shteteve, që kanë qenë në sistemin objektiv para vitit 2010-ës, çmimet, afatet dhe kushtet e ofruara në shërbimin e tyre të brendshëm, me kushte të njëjta me ato të propozuara për klientët e tyre.

4.3 Operatorët e caktuar të shteteve të reja të sistemit objektiv, që i janë bashkuar sistemit objektiv, mund të zgjedhin të mos vendosin në dispozicion të operatorëve të tjerë të caktuar çmimet, afatet dhe kushtet e ofruara në shërbimin e tyre të brendshëm, me kushte të njëjta me ato të propozuara për klientët e shtetit të tyre. Këta operatorë të caktuar, megjithatë, mund të zgjedhin të vendosin në dispozicion të një numri të limituar të operatorëve të caktuar aplikimin e kushteve të brendshme, në bazë të reciprocitetit, për një periudhë prove prej dy vjetësh. Pas kësaj periudhe, ata duhet të zgjedhin të pushojnë disponibilitetin e kushteve të brendshme ose të vazhdojnë të vendosin në dispozicion të të gjithë operatorëve të tjerë të caktuar kushtet e

brendshme. Megjithatë, nëse operatorët e caktuar të shteteve të reja të sistemit objektiv nga viti 2010-a u kërkojnë operatorëve të caktuar të shteteve të sistemit objektiv para vitit 2010-ës aplikimin e kushteve të brendshme, ata duhet të vendosin në dispozicion të të gjithë operatorëve të caktuar çmimet, afatet dhe kushtet e ofruara në shërbimin e tyre të brendshëm, me kushte të njëjta me ato të propozuara për klientët e tyre.

4.4 Operatorët e caktuar të shteteve në sistemin e tranzicionit mund të zgjedhin të mosvendosin në dispozicion të operatorëve të tjerë të caktuar çmimet, afatet dhe kushtet e ofruara në shërbimin e tyre të brendshëm, me kushte të njëjta me ato të propozuara për klientët e shtetit të tyre. Këta operatorë të caktuar, megjithatë, mund të zgjedhin të vendosin në dispozicion të një numri të limituar të operatorëve të caktuar aplikimin e kushteve të brendshme, në bazë të reciprocitetit, për një periudhë prove prej dy vjetësh. Pas kësaj periudhe, ata duhet të zgjedhin të pushojnë disponibilitetin e kushteve të brendshme ose të vazhdojnë të vendosin në dispozicion të të gjithë operatorëve të tjerë të caktuar kushtet e brendshme.

5. Shpërblimi për shpenzimet përfundimtare do të bazohet në cilësinë e performancës së shërbimit në shtetin e destinacionit. Këshilli i Operacioneve Postare do të jetë i autorizuar të shtojë shpërblimin e neneve 28.bis, 29 dhe 30 për të inkurajuar pjesëmarrjen në sistemet e monitorimit dhe për të shpërblyer operatorët e caktuar për arritjen e objektivave të tyre të cilësisë. Këshilli i Operacioneve Postare, gjithashtu, mund të vendosë gjoba në rast të cilësisë së pamjaftueshme, por shpërblimi nuk do të jetë më i ulët se shpërblimi minimal në përputhje me nenet 29 dhe 30.

6. Çdo operator i caktuar mund të heqë dorë totalisht ose pjesërisht nga pagesa e parashikuar në pikën 1.

7. “Thasët M” që peshojnë më pak se 5 kg do të konsiderohen që peshojnë 5 kg për qëllime të detyrimeve fundore. Shkalla e detyrimeve fundore që do të zbatohet për “thasët M” do të jetë:

7.1 për vitin 2018, 0.909 SDR për kilogram;

7.2 për vitin 2019, 0.935 SDR për kilogram;

7.3 për vitin 2020, 0.961 SDR për kilogram;

7.4 për vitin 2021, 0.988 SDR për kilogram.

8. Për artikujt rekomandë do të ketë një pagesë shtesë prej 1.100 SDR për objektet për 2018-ën, 1.200 SDR për objektet për 2019-ën, 1.300 SDR për objektet për 2020-ën dhe 1.400 SDR për 2021-shin. Për artikujt e siguruar do të ketë një pagesë shtesë prej 1.400 SDR për objektet për 2018-ën, 1.500 SDR për objektet për 2019-ën, 1.600 SDR për objektet për 2020-ën dhe 1.700 SDR për vitin 2021. Këshilli i Operacioneve Postare do të jetë i autorizuar të plotësojë shpërblimin për këtë dhe për shërbime të tjera shtesë, kur shërbimet e ofruara përmbajnë karakteristika shtesë që duhet të specifikohen në rregullore.

9. Për objektet e regjistruara dhe të siguruara që nuk kanë një numër identifikues (barkod) ose kanë një numër identifikues, por që nuk është në përputhje me standardet teknike S10 të UPU-së, do të ketë një pagesë shtesë prej 0.5 SDR për objekt, nëse nuk është rënë dakord në marrëveshje dypalëshe.

10. Për qëllime të detyrimeve terminale, objektet postare (letër) të postuara me shumicë, në përputhje me kushtet e specifikuara në rregullore, do të referohen si “objekte postare me shumicë”. Pagesa për “objekte postare me shumicë” do të jetë siç përcaktohet në nenet 28bis, 29 dhe 30, sipas rastit.

11. Çdo operator i caktuar, me një marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe, mund të aplikojnë sisteme të tjerë pagese për shlyerjen e çmimit të detyrimeve përfundimtare.

12. Operatorët e caktuar mund të shkëmbejnë postë joprioritare në bazë fakultative, duke aplikuar një zbritje prej 10% në tarifën e detyrimeve përfundimtare prioritare.

13. Dispozitat e aplikueshme ndërmjet operatorëve të caktuar të shteteve në sistemin objektiv do të aplikohen edhe për operatorët e caktuar të një shteti në sistemin e tranzicionit, i cili deklaron se dëshiron të anëtarësohet në sistemin objektiv. Këshilli i Operacioneve Postare mund të vendosë masa tranzicioni në rregullore. Dispozitat e plota të sistemit objektiv mund të zbatohen

për operatorin e ri objektiv të caktuar, i cili deklaron se dëshiron të aplikojë këto dispozita të plota pa masa tranzicioni.

Neni 28.bis

**Detyrimet përfundimtare. Vetëdeklarimi i tarifave për objektet e postës së letrës me shumicë (E) dhe pako të vogla (E)**

1. Duke filluar me tarifat në fuqi për vitin 2021 e në vijim dhe pavarësisht nga nenet 29 dhe 30, operatorët e caktuar mund të njoftojnë Byroën Ndërkombëtare deri më 1 qershor të vitit paraardhës, vit në të cilin tarifat e vetëdeklaruar do të zbatohen për një tarifë të vetëdeklaruar për objekt dhe për një tarifë të vetëdeklaruar për kilogram, e shprehur në monedhën vendase, e cila do të zbatohet për objekte të postës së letrave me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) në vitin kalendarik në vijim. Byroja Ndërkombëtare do të konvertojë çdo vit tarifat e vetëdeklaruar në vlerën e shprehur në SDR. Për të llogaritur tarifat në SDR, Byroja Ndërkombëtare do të përdorë kursin mesatar mujor të këmbimit të periudhës nga 1 janari deri më 31 maj të vitit paraardhës, vit për të cilin do të ishin të zbatueshme tarifat e vetëdeklaruar. Tarifat e llogaritura do të njoftohen me anë të një qarkoreje të Byrosë Ndërkombëtare, jo më vonë se data 1 korrik e vitit paraardhës të vitit në të cilin do të zbatohen tarifat e vetëdeklaruar. Tarifat e vetëdeklaruar për objekte të postës së letrave me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) do të zëvendësohen, sipas rastit, në çdo llogaritje referuese ose tarifë që lidhet me objekte të postës së letrave me shumicë (E) dhe pako të vogla (E), kudo në Konventë ose rregullore. Gjithashtu, çdo operator i caktuar do t'i sigurojë Byrosë Ndërkombëtare tarifat e tij të brendshme për shërbime ekuivalente, me qëllim llogaritjen e tarifave tavan/maksimale përkatëse.

1.1 Sipas 1.2 dhe 1.3, tarifat e vetëdeklaruar duhet:

1.1.1 me peshën mesatare të formatit E prej 0.158 kilogramë, të mos jenë më të larta se tarifat tavan/maksimale specifike për vendin, të llogaritura në përputhje me paragrafin 1.2;

1.1.2 të bazohen në 70%, ose në përqindjen e zbatueshme në paragrafin 6.ter, të tarifës vendase për një pjesë, për objekte ekuivalente me objekte të postës së letrave me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) të ofruara nga operatori i caktuar në shërbimin e tij vendas, që hyjnë në fuqi më 1 qershor të vitit paraardhës, vit për të cilin do të zbatohen tarifat e vetëdeklaruar;

1.1.3 të bazohen në tarifën vendase për një pjesë të vetme për objektet brenda shërbimit vendas të operatorit të caktuar që kanë përmasat dhe formën maksimale të specifikuar për objekte të postës së letrave me shumicë (E) pakot e vogla (E);

1.1.4 të vihen në dispozicion për të gjithë operatorët e caktuar;

1.1.5 do të zbatohen vetëm për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E);

1.1.6 do të zbatohen për të gjitha flukset e objekteve të postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E), përveç flukseve të objekteve të postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E) nga vendet në sistemin tranzit në vendet në sistemin objektiv, dhe midis vendeve në sistemin tranzit, nëse flukset e postës nuk kalojnë 100 tonë në vit;

1.1.7 do të zbatohen për të gjitha flukset e objekteve të postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E), përveç flukseve të objekteve të postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E) midis vendeve në sistemin objektiv që nga viti 2010, 2012 dhe 2016, dhe nga ato vende në vendet në sistemin objektiv përpara vitit 2010, nëse flukset e postës nuk kalojnë 25 tonë në vit.

1.2 Tarifat e vetëdeklaruar për artikull dhe për kilogram, për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E), nuk duhet të jenë më të larta se tarifat tavan specifike për vendin, të përcaktuara nga një regresion linear prej 11 pikësh që korrespondon me 70%, ose përqindja e zbatueshme në paragrafin 6.ter, të tarifave prioritare të objekteve me një pjesë të shërbimeve të brendshme ekuivalente të objekteve të postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E) për: 20 gramë, 35 gramë, 75 gramë, 175 gramë, 250 gramë, 375 gramë, 500 gramë, 750 gramë, 1000 gramë, 1.500 gramë dhe 2,000 gramë, të përjashtuara nga çdo taksë.

1.2.1 Përcaktimi nëse tarifat e vetëdeklaruarë e tejkalojnë tarifën tavan duhet të testohet me të ardhurat mesatare duke përdorur përbërjen mesatare më aktuale në të gjithë botën për një kilogram postë në të cilin një objekt i formatit E peshon 0.158 kilogramë. Në rastet kur tarifat e vetëdeklaruarë tejkalojnë tarifën tavan në peshën mesatare të formatit E prej 0.158 kilogramë, do të zbatohen tarifat tavan për artikull dhe për kilogram; ndryshe, operatori i caktuar në fjalë mund të zgjedhë të reduktojë tarifat e vetëdeklaruarë në një nivel që përputhet me paragrafin 1.2.

1.2.2 Kur janë të disponueshme tarifa për paketa të shumëfishta bazuar në trashësi, tarifa më e vogël vendase do të zbatohet për objekte deri në 250 gramë dhe tarifa më e lartë vendase do të aplikohet për objekte mbi 250 gramë.

1.2.3 Kur tarifat zonale zbatohen në shërbimin ekuivalent vendas, do të përdoret tarifa e pikës së mesme, siç përcaktohet në rregullore, dhe tarifat vendase për zonat jokonkurruese përjashtohen për përcaktimin e tarifës së pikës së mesme. Përndryshe, përcaktimi i tarifës zonale që do të përdoret mund të bazohet në distancën mesatare të ponderuar për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) hyrëse (për vitin kalendarik më të fundit).

1.2.4 Kur shërbimi dhe tarifa ekuivalente vendase përfshijnë shërbimet shtesë që nuk janë pjesë e shërbimit bazë, d.m.th. shërbimet e ndjekjes, nënshkrimit dhe sigurimit, dhe shërbime të tilla shtrihen në të gjitha ngritjet e peshave të renditura në paragrafin 1.2, niveli më i ulët i tarifës vendase plotësuese, tarifa shtesë, ose tarifa e sugjeruar në udhëzimet për tarifat në aktet e UPU-së do të zbriten nga tarifa e brendshme. Zbritja totale për të gjitha shërbimet shtesë nuk mund të kalojë 25% të tarifës së brendshme.

1.3 Kur tarifat tavan specifike për vendin, të llogaritura në përputhje me paragrafin 1.2, rezultojnë në të ardhura të llogaritura për një objekt të formatit E, me 0.158 kilogram, që është më i ulët se të ardhurat e llogaritura për të njëjtin objekt me të njëjtën peshë në bazë të tarifave të specifikuar më poshtë, tarifat e vetëdeklaruarë nuk do të jenë më të larta se tarifat e mëposhtme:

1.3.1 për vitin 2020, 0.614 SDR për artikull dhe 1.381 SDR për kilogram;

1.3.2 për vitin 2021, 0.645 SDR për artikull dhe 1.450 SDR për kilogram;

1.3.3 për vitin 2022, 0.677 SDR për artikull dhe 1.523 SDR për kilogram;

1.3.4 për vitin 2023, 0.711 SDR për artikull dhe 1.599 SDR për kilogram;

1.3.5 për vitin 2024, 0.747 SDR për artikull dhe 1.679 SDR për kilogram;

1.3.6 për vitin 2025, 0.784 SDR për artikull dhe 1.763 SDR për kilogram.

1.4 Çdo kusht dhe procedurë shtesë për vetëdeklarimin e tarifave të zbatueshme për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla do të përcaktohen në rregullore. Të gjitha dispozitat e tjera të rregullores, që lidhen me objektet e mësipërme, do të zbatohen edhe për tarifat e vetëdeklaruarë, përveç rastit kur nuk janë në kundërshtim me këtë nen.

1.5 Operatorët e caktuar të vendeve në sistemin tranzitor/të përkohshëm mund të aplikojnë tarifa të vetëdeklaruarë në bazë të modeleve të fluksit të tyre hyrës.

2. Përveç tarifave tavan të parashikuara në pikën 1.2, tarifat e vetëdeklaruarë të njoftuara nuk duhet të jenë më të larta se të ardhurat maksimale të përcaktuara për vitet 2021–2025, si në vijim:

2.1 2021: të ardhurat e llogaritura në bazë të tarifave të vetëdeklaruarë, do të vendosen në nivelin më të ulët midis tarifës tavan specifike për shtetin dhe të ardhurave në vitin 2020, për një artikull të formatit E, në 0.158 kilogramë, me rritje prej 15%;

2.2 2022: të ardhurat e llogaritura në bazë të tarifave të vetëdeklaruarë do të vendosen në nivelin më të ulët midis tarifave tavan specifike për shtetin dhe të ardhurave në vitin 2021, për një artikull të formatit E, në 0.158 kilogramë, me rritje prej 15%;

2.3 2023: të ardhurat e llogaritura në bazë të tarifave të vetëdeklaruarë do të vendosen në nivelin më të ulët midis tarifave tavan specifike për shtetin dhe të ardhurave në vitin 2022, për një artikull të formatit E, në 0.158 kilogramë, me rritje prej 16%;

2.4 2024: të ardhurat e llogaritura në bazë të tarifave të vetëdeklaruarë do të vendosen në nivelin më të ulët midis tarifave tavan specifike për shtetin dhe të ardhurave në vitin 2023, për një artikull të formatit E, në 0.158 kilogramë, me një rritje prej 16%;

2.5 2025: të ardhurat e llogaritura në bazë të tarifave të vetëdeklaruara do të vendosen në nivelin më të ulët midis tarifave tavan specifike për shtetin dhe të ardhurave në vitin 2024, për një artikull të formatit E, në 0.158 kilogramë, me një rritje prej 17%.

3. Për tarifën në fuqi në vitin 2021 dhe vitet pasuese, raporti midis tarifës së vetëdekluar për artikull dhe për kilogram, nuk do të ndryshojë me më shumë se pesë pikë përqindje rritjeje ose rënieje, në krahasim me raportin e një viti më parë. Për operatorët e caktuar që vetëdeklarojnë tarifën sipas paragrafit 6.bis ose zbatojnë tarifën të vetëdeklaruara mbi bazë reciprociteti sipas paragrafit 6.quer, raporti në fuqi për vitin 2020 do të bazohet në tarifën e vetëdekluar për artikull dhe për kilogram të përcaktuar për t'u zbatuar nga data 1 korrik 2020.

4. Operatorët e caktuar që nuk vendosin të vetëdeklarojnë tarifën e tyre, në përputhje me këtë nen, duhet të zbatojnë plotësisht dispozitat e parashikuara në nenet 29 dhe 30.

5. Për operatorët e caktuar që kanë zgjedhur të vetëdeklarojnë tarifën e tyre për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe paketat e vogla (E), në një vit kalendarik të mëparshëm, dhe që nuk komunikojnë ndryshime të këtyre tarifave për vitin pasardhës, do të zbatohen tarifën e vetëdeklaruara ekzistuese, përjashtuar rastet kur këto tarifa nuk plotësojnë kushtet e përcaktuara në këtë nen.

6. Byroja Ndërkombëtare duhet të informohet nga operatori i caktuar në lidhje me çdo ulje të tarifës së brendshme të përmendur në këtë artikull.

6.bis Me hyrjen në fuqi që nga 1 korriku 2020 dhe pavarësisht nga paragrafët 1 dhe 2, një operator i caktuar i një shteti anëtar që në vitin 2018 ka marrë një vëllim total vjetor hyrës të postës së letrave mbi 75,000 tonë (sipas informacionit zyrtar të deklaruar pranë Byrosë Ndërkombëtare ose çdo informacioni tjetër të disponueshëm zyrtarisht të vlerësuar nga Byroja Ndërkombëtare) mund të vetëdeklarojë tarifën për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe paketat e vogla (E), të ndryshme nga ato të fluksit të postës së letrave të përcaktuara në paragrafët 1.1.6 dhe 1.1.7. Gjithashtu, operatori i caktuar në fjalë ka të drejtë të moszbatojë kufijtë maksimalë të rritjes së të ardhurave të përcaktuara në paragrafin 2, për fluksin e postës drejt, nga dhe ndërmjet vendit të tij dhe cilitdo vendi tjetër.

6.ter Nëse një autoritet kompetent i cili mbikëqyr operatorin e caktuar që ushtron opsionin e përmendur në paragrafin 6.bis përcakton që, në mënyrë që të mbulojë të gjitha kostot për trajtimin dhe shpërndarjen e objekteve të postës së letrave me shumicë (E) dhe paketat e vogla (E), tarifa e vetëdekluar e operatorit të caktuar çdo vit pas vitit 2020, duhet të bazohet në një raport kosto-tarifë që tejkalon 70% të tarifës vendase për një objekt, atëherë raporti kosto-tarifë për atë operator të caktuar mund të kalojë 70%, duke iu nënshtuar një kufizimi që ky raport që do të përdoret nuk duhet të kalojë një pikë përqindjeje më të lartë se 70% ose raporti kosto-tarifë i përdorur në llogaritjen e tarifave të vetëdeklaruara aktualisht në fuqi të mos tejkalojë 80%, dhe me kusht që operatori i caktuar në fjalë të deklarojë të gjitha këto informacione shpesh me anë të njoftimit të tij pranë Byrosë Ndërkombëtare, sipas dispozitave të paragrafit 1. Nëse ndonjë operator i caktuar e rrit raportin e tij kosto-tarifë bazuar në një përcaktim të tillë të një autoriteti kompetent, atëherë ai do të njoftojë Byroën Ndërkombëtare për atë raport, për ta publikuar deri më 1 mars të vitit paraardhës, vit në të cilin ky raport do të aplikohet. Specifikimet e mëtejshme në lidhje me kostot dhe të ardhurat që do të përdoren për llogaritjen e raportit specifik kosto-tarifë do të jepen në rregullore.

6.quer Kur një operator i caktuar i një shteti anëtar zgjedh të zbatojë paragrafin 6.bis, të gjithë operatorët e tjerë të caktuar përkatës, përveç atyre që kanë fluksin e përmendur në paragrafët 1.1.6 dhe 1.1.7, mund të bëjnë të njëjtën gjë në lidhje me operatorin e lartpërmendur.

6.quinques Çdo operator i caktuar që zgjedh të zbatojë opsionet e përshkruara në paragrafin 6.bis, në vitin kalendarik të hyrjes në fuqi të tarifave fillestare, do t'i kërkohet të paguajë një tarifë për UPU-në, për pesë vjet të njëpasnjëshëm (duke filluar me vitin kalendarik të zbatimit të opsionit të përmendur më lart sipas 6.bis), në shumën prej 8 milionë CHF në vit, për një total prej 40 milionë CHF. Asnjë pagesë e mëtejshme nuk pritet për vetëdeklarimin e tarifave, në përputhje me këtë paragraf, pas përfundimit të periudhës pesëvjeçare.

6.quinquies.1 Tarifa e lartpërmendur do të alokohet ekskluzivisht në përputhje me metodologjinë e mëposhtme: 16 milionë CHF do të alokohen në një fond të lidhur të UPU-së për zbatimin e projekteve që synojnë të dhënat elektronike të avancuara dhe sigurinë postare, sipas kushteve të një marrëveshjeje midis operatorit të caktuar në fjalë dhe UPU-së; dhe 24 milionë CHF do të alokohen në një fond të lidhur për qëllime të financimit të detyrimeve afatgjata të UPU-së, siç përcaktohet më tej nga Këshilli i Administrimit, sipas kushteve të një marrëveshjeje midis këtij operatori të caktuar dhe UPU-së.

6.quinquies.2 Tarifa e përcaktuar në këtë paragraf nuk do të zbatohet për ata operatorë të caktuar të shteteve anëtare që zbatojnë tarifa të vetëdeklaruar reciprokisht, sipas paragrafit 6.quater, si pasojë e një operatori tjetër të caktuar që ushtron mundësinë e vetëdeklarimit të tarifave, në përputhje me paragrafin 6.bis.

6.quinquies.3 Operatori i caktuar që paguan tarifën duhet të informojë Byronë Ndërkombëtare çdo vit sesi do të ndahet shuma prej 8 milionë CHF në vit, me kusht që pesë alokimet vjetore në total të shpërndahen siç përcaktohen më sipër, në përputhje me marrëveshjen e lartpërmendur. Një operator i caktuar që ushtron mundësinë e vetëdeklarimit të tarifave, në përputhje me paragrafin 6.bis, do t'i sigurohet raportimi i duhur i shpenzimeve që lidhen me tarifën e dërguar, në zbatim të këtij paragrafi, nën kushtet e një marrëveshjeje ndërmjet këtij operatori të caktuar dhe UPU-së.

6.sexies Nëse një operator i caktuar ushtron mundësinë e vetëdeklarimit të tarifave, në përputhje me paragrafin 6.bis, ose nëse një operator i caktuar reciprokisht zbaton një tarifë të vetëdeklaruar sipas paragrafit 6.quater, atëherë njëkohësisht me hyrjen në fuqi të tarifave të vetëdeklaruar, operatori në fjalë duhet të marrë në konsideratë dërgimin tek operatorët e caktuar të shteteve anëtare të UPU-së, mbi baza jodiskriminuese, të tarifave të rregulluara në mënyrë proporcionale për vëllimin dhe distancën, në masën që mund të jetë e mundur dhe e disponueshme në shërbimin e publikuar të vendit pranues për shërbime të ngjashme, nën një marrëveshje tregtare dypalëshe të dakordësuar, në kuadrin e rregullave të autoritetit rregullator kombëtar.

7. Për këtë nen nuk mund të bëhet asnjë rezervë.

## Neni 29

### **Detyrimet përfundimtare. Dispozitat e aplikueshme për flukset e postës midis operatorëve të caktuar të shteteve të sistemit objektiv**

1. Pagesat për artikujt e postës së letrave, duke përfshirë edhe postën me sasi, por duke përjashtuar “thasët M” dhe artikujt IBRS, do të vendoset në bazë të aplikimit të çmimeve për artikull ose për kilogram, duke reflektuar kostot e përpunimit në shtetin e destinacionit. Tarifat përkatëse të objekteve prioritare në shërbimin e brendshëm, të cilat janë pjesë e ofrimit të shërbimit universal do të përdoren si bazë për llogaritjen e shkallës së detyrimeve përfundimtare. Këto kosto duhet të përshtaten me tarifën e brendshme. Llogaritja e çmimeve do të bëhet në përputhje me kushtet e parashikuara në Rregulloren e Postës së Letrave.

2. Shkalla e detyrimeve përfundimtare në sistemin objektiv do të llogaritet duke marrë parasysh, kur është e zbatueshme në shërbimin e brendshëm, klasifikimin e objekteve bazuar në formatin e tyre, siç është përcaktuar në nenin 17.5 të Konventës.

3. Operatorët e caktuar në sistemin objektiv do të shkëmbejnë postën në formate të ndara në përputhje me kushtet e përcaktuara në rregullore.

4. Pagesa për artikujt IBRS do të jetë ajo e përshkruar në rregulloret.

5. Tarifat për objektet dhe për kilogram janë të ndara për objekte të postës së letrave të vogla (P) dhe të mëdha (G), dhe objekte të postës së letrave me shumicë (E) dhe pako të vogla (E). Ato do të llogariten mbi bazën e 70% të tarifës për një postë letër të vogël 20 gram (P) dhe për një objekt postar letër të madh (G) 175 gram, duke përjashtuar TVSH-në ose taksë të tjera. Për artikujt me shumicë (E) dhe pako të vogla (E), ato do të llogariten nga vija e formatit P/G në 375 gramë, pa përfshirë TVSH-në ose taksë të tjera.

6. Këshilli i Operacioneve Postare do të përcaktojë kushtet për llogaritjen e tarifave, si dhe procedurat e nevojshme operationale, statistikore dhe të kontabilitetit për shkëmbimin e postës në formate të ndara.

7. Përveç tarifave të detyrimeve përfundimtare të zbatueshme, objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E) për vitin 2020, tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet shteteve në sistemin objektiv në një vit të caktuar nuk duhet të çojnë në një rritje prej më shumë se 13% të të ardhurave të detyrimeve terminale për një objekt të postës së letrave në formatin P/G prej 37.6 gram dhe në formatin E prej 375 gram, krahasuar me një vit më parë.

8. Tarifat e aplikuara për flukset ndërmjet shteteve në sistemin objektiv para vitit 2010, për objektet e vogla (P) dhe të mëdha (G) të postës së letrave nuk duhet të jenë më të larta se:

8.1 për vitin 2018, 0.331 SDR për artikull dhe 2.585 SDR për kilogram;

8.2 për vitin 2019, 0.341 SDR për artikull dhe 2.663 SDR për kilogram;

8.3 për vitin 2020, 0.351 SDR për artikull dhe 2.743 SDR për kilogram;

8.4 për vitin 2021, 0.362 SDR për artikull dhe 2.825 SDR për kilogram.

9. Tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet shteteve në sistemin objektiv para vitit 2010, për objektet e vogla (P) dhe të mëdha (G) të postës së letrave nuk duhet të jenë më të larta se:

9.1 për vitin 2018, 0.705 SDR për artikull dhe 1.584 SDR për kilogram;

9.2 për vitin 2019, 0.726 SDR për artikull dhe 1.632 SDR për kilogram;

9.3 për vitin 2020, 0.762 SDR për artikull dhe 1.714 SDR për kilogram;

9.4 për vitin 2021, 0.785 SDR për artikull dhe 1.765 SDR për kilogram.

10. Tarifat e aplikuara për flukset ndërmjet shteteve në sistemin objektiv si përpara vitit 2010 ose nga 2010-a, 2012-a dhe 2016-a, për objektet e vogla (P) dhe të mëdha (G) të postës së letrave nuk mund të jenë më të larta se:

10.1 për vitin 2018, 0.227 SDR për objekt dhe 1.774 SDR për kilogram;

10.2 për vitin 2019, 0.233 SDR për objekt dhe 1.824 SDR për kilogram;

10.3 për vitin 2020, 0.240 SDR për objekt dhe 1.875 SDR për kilogram;

10.4 për vitin 2021, 0.247 SDR për objekt dhe 1.928 SDR për kilogram.

11. Tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet shteteve në sistemin objektiv para vitit 2010 ose nga 2010-a, 2012-a dhe 2016-a, për objektet me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) të postës së letrave nuk mund të jenë më të ulëta se:

11.1 për vitin 2018, 0.485 SDR për artikull dhe 1.089 SDR për kilogram;

11.2 për vitin 2019, 0.498 SDR për artikull dhe 1.120 SDR për kilogram;

11.3 për vitin 2020, 0.614 SDR për artikull dhe 1.381 SDR për kilogram;

11.4 për vitin 2021, 0.645 SDR për artikull dhe 1.450 SDR për kilogram;

11.5 për vitin 2022, 0.677 SDR për artikull dhe 1.523 për kilogram;

11.6 për vitin 2023, 0.711 SDR për artikull dhe 1.599 SDR për kilogram;

11.7 për vitin 2024, 0.747 SDR për artikull dhe 1.679 SDR për kilogram;

11.8 për vitin 2025, 0.784 SDR për artikull dhe 1.763 SDR për kilogram.

12. Tarifat e aplikuara për flukset ndërmjet shteteve në sistemin objektiv që nga 2010-a dhe 2012-a, si dhe ndërmjet këtyre vendeve dhe vendeve në sistemin objektiv përpara vitit 2010, për objektet e vogla (P) dhe të mëdha (G) të postës së letrave mund të mos jenë më të larta se:

12.1 për vitin 2018, 0.264 SDR për artikull dhe 2.064 për kilogram;

12.2 për vitin 2019, 0.280 SDR për artikull dhe 2.188 për kilogram;

12.3 për vitin 2020, 0.297 SDR për artikull dhe 2.319 për kilogram;

12.4 për vitin 2021, 0.315 SDR për artikull dhe 2.458 për kilogram.

13. Tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet vendeve në sistemin objektiv që nga viti 2010 dhe 2012, si dhe ndërmjet këtyre vendeve dhe vendeve në sistemin objektiv përpara vitit 2010, për objektet me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) të postës së letrave nuk mund të jenë më të larta se:

13.1 për vitin 2018, 0.584 SDR për artikull dhe 1.313 SDR për kilogram;

13.2 për vitin 2019, 0.640 SDR për artikull dhe 1.439 SDR për kilogram;

13.3 për vitin 2020, 0.762 SDR për artikull dhe 1.714 SDR për kilogram;

13.4 për vitin 2021, 0.785 SDR për artikull dhe 1.765 SDR për kilogram.

14. Tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet vendeve në sistemin objektiv që nga viti 2016, si dhe ndërmjet këtyre vendeve dhe vendeve në sistemin objektiv para vitit 2010 ose që nga viti 2010 dhe 2012, për objektet me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) për postën e letrave nuk mund të jenë më të larta se:

14.1 për vitin 2018, 0.234 SDR për artikull dhe 1.831 SDR për kilogram;

14.2 për vitin 2019, 0.248 SDR për artikull dhe 1.831 SDR për kilogram;

14.3 për vitin 2020, 0.263 SDR për artikull dhe 2.057 SDR për kilogram;

14.4 për vitin 2021, 0.279 SDR për artikull dhe 2.180 SDR për kilogram.

15. Tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet vendeve në sistemin objektiv që nga viti 2016, si dhe ndërmjet këtyre vendeve dhe vendeve në sistemin objektiv para vitit 2010 ose që nga viti 2010 dhe 2012, për objektet me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) nuk mund të jenë më të larta se:

15.1 për vitin 2018, 0.533 SDR për artikull dhe 1.198 SDR për kilogram;

15.2 për vitin 2019, 0.602 SDR për artikull dhe 1.35 për kilogram;

15.3 për vitin 2020, 0.762 SDR për artikull dhe 1.714 SDR për kilogram;

15.4 për vitin 2021, 0.785 SDR për artikull dhe 1.765 SDR për kilogram.

16. Për flukset e postës nën 50 tonë në vit ndërmjet vendeve që iu bashkuan sistemit objektiv në vitin 2010 dhe 2012, si dhe midis këtyre vendeve dhe vendeve që ishin në sistemin objektiv përpara vitit 2010, komponentët për kilogram dhe për objekt do të konvertohen në një tarifë totale për kilogram në bazë të një mesatareje botërore prej një kilogram postë, ku objektet e formatit P dhe G përbëjnë 8.16 objekte me peshë 0.31 kilogram dhe objektet e formatit E, përbëjnë 2.72 objekte me peshë 0.69 kilogram.

17. Për flukset e postës nën 75 tonë në vit në 2018 dhe 2019 dhe nën 50 tonë në vit në 2020–ën dhe në 2021–shin, ndërmjet vendeve që iu bashkuan sistemit objektiv në 2016–ën ose pas kësaj date, si dhe midis këtyre vendeve dhe vendeve që ishin në sistemin objektiv para vitit 2010 ose që nga viti 2010 dhe 2012, komponentët për kilogram dhe për objekt do të konvertohen në një tarifë totale për kilogram në bazë të një mesatareje botërore për një kilogram postë, siç referohet në paragrafin 16.

17.bis Detyrimet përfundimtare të tarifave të zbatueshme për artikujt me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) të postës së letrave që janë vetëdeklaruar në bazë të nenit 28.bis do të zëvendësojnë tarifat që i përkasin artikujve me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) të postës së letrave, në këtë nen; për rrjedhojë, dispozitat e përcaktuara në paragrafët 7, 9, 11, 13 dhe 15 nuk do të zbatohen.

18. Pagesa për “objektet postare me shumicë” të dërguar në vendet e sistemit objektiv para vitit 2010 do të përcaktohet duke aplikuar çmimet për objekt dhe kilogram të parashikuara në paragrafin 5 deri 11 ose nenin 28.bis, sipas rastit.

19. Pagesa për “objektet postare me shumicë” e dërguar në vendet e sistemit objektiv si për vitin 2010, 2012 dhe 2016, do të përcaktohet duke aplikuar çmimet për objekt dhe për kilogram të parashikuara në paragrafët 5 dhe 10 deri 15 ose nenin 28.bis, sipas rastit.

20. Nuk do të bëhet asnjë rezervë për këtë nen.

#### Neni 30

#### **Shpenzimet përfundimtare. Dispozita të aplikueshme për fluksin e letrave për, nga dhe midis operatorëve të caktuar të shteteve të sistemit të tranzicionit**

1. Në përgatitjen për të hyrë në sistemin objektiv të operatorëve të caktuar të shteteve në sistemin e tranzicionit të shpenzimeve përfundimtare, pagesat për postën e letrave, duke përfshirë postën në sasi, por duke përjashtuar “thasët M” dhe artikujt IBRS, do të vendosen në bazë të çmimit për objekt dhe çmimit për kilogram.

1.bis Gjithashtu, për sa i përket tarifave të detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E) që janë vetëdeklaruar në

bazë të nenit 28.bis, dispozitat e nenit 29, paragrafët 1 deri 3 dhe 5 deri 7, do të zbatohen për llogaritjen e tarifave për artikull dhe për kilogram, të zbatueshëm për këto objekte nga viti 2020 e në vazhdim.

2. Pagesat për artikujt IBRS do të përshkruhen në rregullore.

3. Tarifat e aplikuara për flukset për, nga dhe ndërmjet shteteve në sistemin e tranzicionit për objekte të vogla (P) dhe të mëdha (G) të postës së letrave do të jenë:

3.1 për vitin 2018, 0.227 SDR për artikull dhe 1.774 SDR për kilogram;

3.2 për vitin 2019, 0.233 SDR për artikull dhe 1.824 SDR për kilogram;

3.3 për vitin 2020, 0.240 2 SDR për artikull dhe 1.875 SDR për kilogram;

3.4 për vitin 2021, 0.247 SDR për artikull dhe 1.928 SDR për kilogram.

4. Tarifat e zbatuara për flukset, drejt dhe ndërmjet vendeve në sistemin tranzit për objekte me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) për postën e letrave, do të jenë:

4.1 për vitin 2018, 0.485 SDR për artikull dhe 1.089 SDR për kilogram;

4.2 për vitin 2019, 0.498 SDR për artikull dhe 1.120 SDR për kilogram.

4.bis Përveç tarifave të detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) të postës së letrave që janë vetëdeklaruar në bazë të nenit 28.bis dhe në përputhje me pikën 1.bis më lart, tarifat e zbatuara për flukset, drejt dhe ndërmjet vendeve në sistemin tranzit për objektet me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) të postës së letrave, mund të mos jenë më të ulëta se:

4.bis.1 për vitin 2020, 0.614 SDR për artikull dhe 1.381 SDR për kilogram;

4.bis.2 për vitin 2021, 0.645 SDR për artikull dhe 1.450 SDR për kilogram;

4.bis.3 për vitin 2022, 0.677 SDR për artikull dhe 1.523 SDR për kilogram;

4.bis.4 për vitin 2023, 0.711 SDR për artikull dhe 1.599 SDR për kilogram;

4.bis.5 për vitin 2024, 0.747 SDR për artikull dhe 1.679 SDR për kilogram;

4.bis.6 për vitin 2025, 0.784 SDR për artikull dhe 1.763 SDR për kilogram.

4.ter Gjithashtu, për sa i përket tarifave të detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) për postën e letrave që janë vetëdeklaruar në bazë të nenit 28.bis dhe në përputhje me pikën 1.bis më lart, tarifat e zbatuara për flukset ndërmjet vendeve në sistemin tranzit për këto objekte mund të mos jenë më të larta se:

4.ter.1 për vitin 2020, 0.762 SDR për artikull dhe 1.714 SDR për kilogram;

4.ter.2 për vitin 2021, 0.785 SDR për artikull dhe 1.765 SDR për kilogram.

5. Gjithashtu, për sa i përket tarifave të detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet me shumicë (E) dhe pako të vogla (E) për objektet e postës së letrave që janë vetëdeklaruar në bazë të nenit 28.bis, për flukset nën nivelin e fluksit të specifikuar në nenin 29.16 ose 29.17, në vitin 2018 dhe 2019, dhe nën nivelin e fluksit prej 100 tonë në vitin 2020 dhe 2021, komponentët për kilogram dhe për objekt do të konvertohen në një tarifë totale për kilogram në bazë të një mesatare botërore për kilogram dhe postë, si më poshtë:

5.1 për vitin 2018, 4.472 SDR për kilogram;

5.2 për vitin 2019, 4.592 SDR për kilogram;

5.3 për vitin 2020, jo më i ulët se 5.163 SDR për kilogram dhe jo më i lartë se 5.795 SDR për kilogram;

5.4 për vitin 2021, jo më i ulët se 5.368 SDR për kilogram dhe jo më i lartë se 5.967 SDR për kilogram.

6. Gjithashtu, për tarifat e detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakove të vogla (E) që janë vetëdeklaruar në përputhje me nenin 28.bis për flukset e postës mbi nivelin e përcaktuar në nenin 29.17, në vitin 2018 dhe 2019, dhe mbi 100 tonë në vitin 2020 dhe 2021, do të aplikohet çmimi i fiksuar për kilogramë siç është renditur më sipër, nëse as operatori i caktuar i origjinës dhe as operatori i caktuar i destinacionit nuk kërkojnë mekanizmin e rishikimit me qëllim rishikimin e çmimit në bazë të numrit real të artikujve për kilogramë, të ndryshëm nga mesatarja vjetore. Marrja e kampionëve për mekanizmin e rishikimit do të zbatohet në përputhje me kushtet e caktuara në rregulloren.

6.bis Për fluksin e postës nga dhe ndërmjet vendeve në sistemin tranzit nën 100 tonë dhe ku tarifat e detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) janë vetëdeklaruar në bazë të nenit 28.bis nga operatori i caktuar i destinacionit, tarifa totale prej 5.368 SDR për kilogram do të zbatohet në vitin 2021.

6.ter Për fluksin e postës nga dhe ndërmjet vendeve në sistemin tranzit mbi 100 tonë, ku tarifat e detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objekte të postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) janë vetëdeklaruar në përputhje me nenin 28.bis dhe ku vendi i destinacionit vendos që të mos e marrë për kampion postën hyrëse, komponentët për kilogram dhe për objekt do të konvertohen në një tarifë totale për kilogram në bazë të një përbërjeje mesatare botërore për kilogram postë, siç përmendet në nenin 29.16.

6.quater Me përjashtim të flukseve postare të përshkruara në paragrafin 6.bis, tarifat e detyrimeve përfundimtare të zbatueshme për objektet e postës së letrave me shumicë (E) dhe pakot e vogla (E) që janë vetëdeklaruar në bazë të nenit 28.bis, do të zëvendësojnë tarifat që i përkasin këtyre objekteve në këtë nen; për rrjedhojë, dispozitat e përcaktuara në paragrafët 4.bis, 4.ter dhe 5 nuk do të zbatohen.

7. Nuk mund të kërkohet rishikimi në rënie i çmimit total të paragrafit 4 nga një shtet në sistemin objektiv ndaj një shteti në sistemin e tranzicionit, me përjashtim të rastit kur ky i fundit kërkon një rishikimin në drejtim të kundërt.

8. Për fluksin e postës drejt, nga dhe ndërmjet vendeve në sistemin tranzit, operatorët e caktuar mund të dërgojnë dhe marrin postë të ndarë me format, mbi baza opsionale, në përputhje me kushtet e specifikuara në rregulloret. Në rastin e shkëmbimeve të ndara me format, tarifat në paragrafët 3 dhe 4 do të zbatohen nëse operatori i caktuar i destinacionit vendos të mosvetëdeklarojë tarifat në përputhje me nenin 28.bis.

9. Pagesa për postën në sasi, për operatorët e caktuar në shtetet në sistemin objektiv, do të vendoset duke aplikuar çmimet për artikuj dhe për kilogramë, të dhëna në nenin 28.bis ose 29. Për postën në sasi të marrë, operatorët e caktuar në sistemin e tranzicionit mund të kërkojnë pagesën në përputhje me paragrafin 3 dhe 4, më sipër dhe nenin 28.bis, sipas rastit.

10. Nuk do të zbatohet asnjë rezervë për këtë nen.

#### Neni 31

### Fondi për Cilësinë e Shërbimit

1. Detyrimet përfundimtare që paguhen nga të gjitha vendet dhe territoret për vendet e klasifikuara si vende më pak të zhvilluara dhe të përfshira në grupin IV, për qëllime të detyrimeve përfundimtare dhe të Fondit për Cilësinë e Shërbimit (QSF), me përjashtim të “thasëve M”, objekteve IBRS dhe objekteve postare me shumicë, do të rriten me 20% të tarifave të parashikuara në nenin 28.bis ose 30, për pagesa në QSF, për të përmirësuar cilësinë e shërbimit në ato vende. Nuk do të ketë pagesa të tilla nga një vend i grupit IV drejt një vendi tjetër të grupit IV.

2. Detyrimet përfundimtare, me përjashtim të “thasëve M”, objekteve IBRS dhe objekteve postare me shumicë, të pagueshme nga vendet dhe territoret e klasifikuara si vendet e grupit I, ndaj vendeve të klasifikuara si vende të grupit IV, përveç vendeve më pak të zhvilluara të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, do të rritet me 10% të tarifave të parashikuara në nenin 28.bis ose 30, për pagesa në QSF për përmirësimin e cilësisë së shërbimit në ato vende.

3. Detyrimet përfundimtare, me përjashtim të “thasëve M”, objekteve IBRS dhe objekteve postare me shumicë, që paguhen nga vendet dhe territoret e klasifikuara si vende të grupit II, ndaj vendeve të klasifikuara si vendet e grupit IV, përveç vendeve më pak të zhvilluara, të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, do të rritet me 10% të tarifave të parashikuara në nenin 28.bis ose 30, për pagesa në QSF për përmirësimin e cilësisë së shërbimit në ato vende.

4. Detyrimet përfundimtare, me përjashtim të “thasëve M”, objekteve IBRS dhe objekteve postare me shumicë, të cilat paguhen nga vendet dhe territoret e klasifikuara si vendet e grupit III

ndaj vendeve të klasifikuara si vende të grupit IV, përveç vendeve më pak të zhvilluara të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, do të rriten me 5% të tarifave të parashikuara në nenin 28.bis ose 30, për pagesa në QSF për përmirësimin e cilësisë së shërbimit në ato vende.

5. Një rritje prej 1%, e llogaritur në bazë të detyrimeve përfundimtare që paguhën nga vendet dhe territoret e klasifikuara si vendet e grupit I, II dhe III, për vendet e klasifikuara si vendet e grupit III, me përjashtim të “thasëve M”, objekteve IBRS dhe objekteve postare me shumicë, do të paguhën në një fond të përbashkët që do të themelohet për përmirësimin e cilësisë së shërbimit në vendet e klasifikuara në grupet II, III dhe IV, dhe do të menaxhohet në përputhje me procedurat përkatëse të përcaktuara nga Këshilli i Operacioneve Postare.

6. Gjithashtu, në bazë të procedurave përkatëse të përcaktuara nga Këshilli i Operacioneve Postare, çdo shumë e papërdorur që ka ardhur si kontribut sipas paragrafëve 1, 2, 3 dhe 4, të këtij neni, dhe të grumbulluara gjatë katër viteve të kaluara të referencës së ngritjes së QSF-së (me vitin 2018 si vitin më të hershëm të referencës), do të transferohen në fondin e përbashkët të përmendur në paragrafin 5 të këtij neni. Për qëllimet e këtij paragrafi, vetëm fondet që nuk janë përdorur për projekte, në lidhje me cilësinë e shërbimit të miratuar nga QSF-ja, brenda dy viteve pas marrjes së pagesës së fundit të shumës së kontributit, për çdo periudhë katërvjeçare të përcaktuar, siç përcaktohet më sipër, do të transferohen në fondin e përbashkët të përmendur më lart.

7. Detyrimet e kombinuara përfundimtare që paguhën në QSF për përmirësimin e cilësisë së shërbimit të vendeve në grupin IV do t'i nënshtrohen minimumit prej 20,000 SDR në vit për secilin vend përfitues. Fondet shtesë të nevojshme për arritjen e kësaj shume minimale do të faturohen, në përpjesëtim me vëllimet e shkëmbyera, në vendet e grupeve I, II dhe III.

8. Këshilli i Operacioneve Postare do të miratojë ose përditësojë, në vitin 2018, më së voni, procedurat për financimin e projekteve të QSF-së.

## **C. Tarifat e kolipostës**

Neni 32

### **Tarifat e kolipostës tokësore dhe detare**

1. Me përjashtim të kolive postare ECOMPRO, kolitë e shkëmbyera ndërmjet dy operatorëve të caktuar, do të jenë subjekt i çmimeve tokësore në hyrje, të llogaritura duke kombinuar çmimin bazë për koli dhe çmimin bazë për kilogram të përcaktuar nga rregullorja.

1.1 Duke pasur parasysh çmimet bazë të mësipërme, operatorët e caktuar mund të jenë të autorizuar të kërkojnë çmime shtesë për koli dhe për kilogramë, sipas dispozitave të parashikuara në rregullore.

1.2 Çmimet e përmendura në pikat 1 dhe 1.1, do të jenë të pagueshme nga operatori i caktuar i shtetit të origjinës, me përjashtim të rastit kur rregulloret parashikojnë përjashtime për këtë parim.

1.3 Çmimet tokësore për kolitë në hyrje duhet të jenë të njëjta për të gjithë territorin e çdo shteti.

2. Kolitë e shkëmbyera ndërmjet dy operatorëve të caktuar ose ndërmjet dy zyrave të të njëjtit shtet me anë të mjeteve të shërbimit tokësor të një ose të disa operatorëve të caktuar, do të jenë subjekt i çmimeve të tranzitit tokësor, të pagueshme operatorëve të caktuar të cilët marrin pjesë në transportin në tokë, të caktuara nga rregullorja në përputhje me hapin e distancës të aplikueshëm.

2.1 Për kolitë në tranzit *à découvert*, operatorët e caktuar ndërmjetës do të jenë të autorizuar të kërkojnë çmimin unik për artikull, të caktuar në rregullore.

2.2 Pagesat tokësore të tranzitit do të jenë të pagueshme nga operatori i caktuar i shtetit të origjinës, me përjashtim të rastit kur rregulloret parashikojnë përjashtime për këtë parim.

3. Çdo operator i caktuar, i cili merr pjesë në transportin detar të kolive, do të jetë i autorizuar të kërkojë çmimin e transportit detar. Këto çmime do të jenë të pagueshme nga operatori i caktuar i shtetit të origjinës, me përjashtim të rastit kur rregulloret parashikojnë përjashtime për këtë parim.

3.1 Për çdo transport detar të përdorur, çmimi detar do të caktohet nga rregulloret sipas hapit të distancës të aplikueshëm.

3.2 Operatorët e caktuar mund të rrisin me maksimumi 50% çmimin detar të llogaritur sipas pikës 3.1. Nga ana tjetër, ato mund ta reduktojnë atë sipas vullnetit të tyre.

#### **D. Detyrimet e transportit ajror**

Neni 33

##### **Tarifat bazë dhe dispozitat në lidhje me detyrimet e transportit ajror**

1. Çmimi bazë i zbatueshëm për shlyerjen e llogarive ndërmjet operatorëve të caktuar për transportet ajrore do të miratohet nga Këshilli i Operacioneve Postare. Ai do të llogaritet nga Byroja Ndërkombëtare sipas formulës së specifikuar në rregulloret. Tarifat e aplikueshme në transportin e kolive nëpërmjet shërbimit të kthimit të mallrave do të llogariten sipas dispozitave të rregulloreve.

2. Llogaritja e detyrimeve të transportit ajror për dërgesat e mbyllura, artikujt prioritarë dhe artikujt e postës ajrore të dërguara në tranzit *à découvert*, artikujve të dërguar gabim dhe dërgesave të devijuara, si edhe mënyrat përkatëse të kontabilizimit do të përcaktohen në rregulloren e postës së letrave dhe në rregulloren e kolipostës.

3. Detyrimet e transportit ajror për të gjithë distancën do të paguhën:

3.1 në rastin e dërgesave të mbyllura, nga operatorët e caktuar të shtetit të origjinës, duke përfshirë edhe rastin kur dërgesat tranzitojnë në një ose më shumë operatorë të caktuar ndërmjetës;

3.2 në rastin e dërgesave prioritare dhe dërgesave me rrugë ajrore në tranzit *à découvert*, nga operatorët e caktuar të cilët dërgojnë artikujt tek një operator tjetër i caktuar.

4. Këto rregullore do të jenë të aplikueshme edhe për artikujt e përjashtuar nga tarifat e tranzitit tokësor dhe detar, nëse ata janë transportuar me rrugë ajrore.

5. Çdo operator i caktuar i destinacionit që ofron transportin ajror të postës ndërkombëtare brenda shtetit të tij, do të ketë të drejtën të rimbursohet për kostot shtesë të transportit, edhe pse mesatarja e ponderuar e udhëtimeve të bëra i kalon 300 kilometra. Këshilli i Operacioneve postare mund të zëvendësojë distancën mesatare të ponderuar me një kriter tjetër të qëndrueshëm. Me përjashtim të rastit të marrëveshjeve që parashikojnë shërbimin falas, shpenzimet duhet jenë të njëjta për të gjitha dërgesat prioritare dhe për dërgesat me avion, që vijnë nga jashtë shtetit, pavarësisht nëse ato dërgohen me transport ajror ose jo.

6. Megjithatë, kur detyrimet përfundimtare të vëna nga operatori i caktuar i destinacionit bazohet specifikisht mbi kostot ose çmimet e brendshme, ose tarifat e vetëdeklaruar sipas nenit 28.bis, nuk do të bëhet asnjë rimbursim plotësues për shpenzimet e transportit ajror.

7. Operatorët e caktuar të destinacionit do të përjashtojnë, për qëllimet e llogaritjes së distancës mesatare të ponderuar, peshën e të gjithë dërgesave për të cilat llogaritja e shpenzimeve përfundimtare bazohet specifikisht në kostot ose në çmimet e brendshme, ose tarifat e vetëdeklaruar sipas nenit 28.bis të operatorit të caktuar të destinacionit.

#### **E. Përcaktimi i llogarive**

Neni 34

##### **Dispozita specifike për përcaktimin e llogarive dhe pagesave për shkëmbimet postare ndërkombëtare**

1. Shlyerjet/pagesat, në lidhje me operacionet e mbartura në përputhje me këtë Konventë (duke përfshirë pagesat/shlyerjet për transportin (përcjelljen) e objekteve postare, pagesat/shlyerjet për trajtimin e objekteve postare në shtetin e destinacionit dhe pagesat e kompensimit në rast humbjeje, vjedhjeje ose dëmtimi, në lidhje me objektet postare), do të bazohen në dhe në përputhje me dispozitat e Konventës dhe akteve të tjera të Bashkimit, dhe nuk do të kërkojnë përgatitjen e ndonjë dokumenti nga operatorët e caktuar, përveç rasteve të përcaktuara në aktet e Bashkimit.

## **F. Caktimi i çmimeve dhe tarifave**

Neni 35

### **Autoriteti i Këshillit të Operacioneve Postare për të caktuar tarifat dhe çmimet**

1. Këshilli i Operacioneve Postare do të ketë autoritetin të caktojë çmimet dhe tarifat e mëposhtme, të cilat janë të pagueshme nga operatorët e caktuar sipas kushteve të caktuara në rregullore:

1.1 tarifat e tranzitit për përpunimin dhe transportin e dërgesave të letrave nëpërmjet një ose më shumë shteteve ndërmjetëse;

1.2 çmimet bazë dhe detyrimet e transportit ajror të zbatueshme për postën me rrugë ajrore;

1.3 çmimet tokësore të të gjithë postës në hyrje për përpunimin e kolive të mbërritura, përveç kolive ECOMPRO;

1.4 çmimet tokësore të kolive të mbërritura për përpunimin dhe transportin e kolive nga një shtet ndërmjetës;

1.5 çmimet detare për transportin detar të kolive;

1.6 tarifat e jashtme tokësore për ofrimin e shërbimit të kthimit të kolive.

2. Çdo rishikim që mund të bëhet, në përputhje me metodologji që siguron shpërblim të barabartë për operatorët e caktuar që kryejnë këto shërbime, duhet të mbështeten mbi të dhënat ekonomike dhe financiare të besueshme dhe përfaqësuese. Ndryshimi i mundshëm që mund të vendoset, do të hyjë në fuqi në një datë të caktuar nga Këshilli i Operacioneve Postare.

## **SEKSIONI VIII SHËRBIMET OPSIONALE**

Neni 36

### **EMS-ja dhe logjistika e integruar**

1. Shtete anëtare ose operatorët e caktuar mund të bien dakord me njëri-tjetrin për të marrë pjesë në shërbimet e mëposhtme, të cilat janë përshkruar në rregullore:

1.1 EMS-ja, i cili është një shërbim postar ekspres për dokumentet dhe mallrat, dhe sa herë të ketë mundësi, do të jetë shërbimi më i shpejtë postar me mjete fizike. Ky shërbim mund të ofrohet mbi bazën e një Marrëveshjeje Standarde Shumëpalëshe EMS ose të marrëveshjeve dypalëshe;

1.2 logjistika e integruar, e cila është një shërbim që i përgjigjet plotësisht kërkesave logjistike të klientelës dhe përfshin etapat që paraprijnë dhe ndjekin transmetimin fizik të mallrave dhe të dokumenteve.

Neni 37

### **Shërbimet elektronike postare**

1. Shtetet anëtare ose operatorët e caktuar mund të bien dakord midis tyre për të marrë pjesë në shërbimet e mëposhtme elektronike të cilat janë përshkruar në rregullore:

1.1 posta elektronike, e cila është një shërbim elektronik që lidhet me transmetimin elektronik të mesazheve dhe informacionin nga operatorët e caktuar;

1.2 posta elektronike postare e regjistruar, e cila është një shërbim i sigurt elektronik postar që ofron dëshminë e dërgimit dhe provën e dërgimit të një mesazhi elektronik, dhe një kanal të sigurt komunikimi për përdoruesit e vërtetuar;

1.3 marka elektronike e certifikimit postar, e cila jep prova vërtetuese të një fakti elektronik, në një format të dhënë, në një moment të caktuar, në të cilën kanë marrë pjesë një ose disa palë;

1.4 kuti postare elektronike, e cila mundëson dërgimin e mesazheve elektronike nga një postues i certifikuar, shpërndarjen dhe ruajtjen e mesazheve elektronike dhe informacion për të adresuarit e autorizuar.

## SEKSIONI IX DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

### Neni 38

#### **Kushtet për miratimin e propozimeve në lidhje me Konventën dhe rregulloren**

1. Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet e paraqitura në Kongres, në lidhje me këtë Konventë, duhet të miratohen nga shumica e shteteve anëtare të pranishme dhe që votojnë duke pasur të drejtën e votës. Të paktën gjysma e shteteve anëtare të përfaqësuara në Kongres, që kanë të drejtën e votës, duhet të jenë të pranishëm në momentin e votimit.

2. Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet në lidhje me rregulloret duhet të miratohen nga shumica e anëtarëve të Këshillit të Operacioneve Postare, që kanë të drejtën e votës.

3. Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet e paraqitura midis dy Kongreseve në lidhje me këtë Konventë dhe protokollin përfundimtar të saj duhet të marrë:

3.1 dy të tretat e votave, ku të kenë marrë pjesë në votim të paktën gjysma e shteteve anëtare të Bashkimit, që kanë të drejtën e votës, nëse përfshihen amendime;

3.2 shumicë të votave, nëse përfshihen interpretime të dispozitave.

4. Pavarësisht nga dispozitat e parashikuara në pikën 3.1, çdo shtet anëtar, legjislacioni i brendshëm i të cilit është ende i papajtueshëm me amendimin e propozuar, mund të bëjë një deklaram me shkrim për drejtorin e përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare duke deklaruar pamundësinë për të pranuar këtë amendim, brenda 90 ditëve duke filluar nga data e njoftimit të tij.

### Neni 39

#### **Rezerva të paraqitura në Kongres**

1. Nuk do të lejohen rezervat që nuk janë në përputhje me objektin dhe qëllimin e Bashkimit.

2. Si rregull i përgjithshëm, çdo shtet anëtar, pikëpamjet e të cilit nuk janë të njëjta me ato të shteteve të tjera, duhet të bëjë përpjekje, brenda mundësive, të përputhet me opinionin e shumicës. Rezervat do të bëhen vetëm në rast të nevojës absolute dhe duhen të jepet një motiv i përshtatshëm për to.

3. Rezervat për ndonjë nen të kësaj Konvente duhet të paraqiten në Kongres, në formën e propozimit për Kongres, të shkruar në një gjuhë pune të Byrosë Ndërkombëtare dhe në përputhje me dispozitat e rregullave të procedurës së Kongresit.

4. Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet që kanë të bëjnë me rezervat duhet të miratohen nga shumica e kërkuar për amendimin e nenit me të cilin lidhet rezerva.

5. Në parim, rezerva do të zbatohet në bazën e një reciprociteti midis shtetit anëtar që e paraqet atë dhe shteteve të tjera anëtare.

6. Rezervat e këtij Kongresi, do të përfshihen në protokollin përfundimtar të kësaj Konvente, mbi bazën e propozimeve të miratuara nga Kongresi.

Neni 40

### **Hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e Konventës**

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi nga 1 janari 2018 dhe do të jetë në fuqi deri në ardhjen në fuqi të akteve të Kongresit të ardhshëm.

Në dëshmi të sa më sipër, të plotfuqishmit e qeverive të shteteve anëtare kanë nënshkruar këtë Konventë në një kopje, e cila do të depozitohet pranë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare. Një kopje do t'i jepet çdo pale nga Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar.

Realizuar në Stamboll, më 6 tetor 2016.

### **PROTOKOLLI PËRFUNDIMTAR I KONVENTËS SË PËRBOTSHME POSTARE**

#### **Pasqyra e lëndës**

Neni

I. Pronësia e objekteve postare. Tërheqja nga posta. Ndryshimi ose korrigjimi i adresës

II. Pullat postare

III. Postimi jashtë vendit i objekteve të postës së letrave

IV. Tarifat

V. Përjashtimi i objekteve për të verbrit nga pagesat postare

VI. Shërbimet postare

VII. Njoftimi i dërgimit

VIII. Ndalimet (posta e letrave)

IX. Ndalimet (koliposta)

X. Artikujt që i nënshtrohen taksës doganore

XI. Tarifa e paraqitjes në doganë

XII. Reklamacionet

XIII. Çmime tokësore të veçanta për postën në hyrje

XIV. Çmimet dhe dispozitat themelore në lidhje me detyrimet e transportit ajror

XV. Tarifat e posaçme

XVI. Autoriteti i Këshillit të Operacioneve Postare për rregullimin e tarifave

### **PROTOKOLLI PËRFUNDIMTAR I KONVENTËS SË PËRBOTSHME POSTARE**

Në momentin e nënshkrimit të Konventës Postare Universale të përfunduar në këtë ditë, të plotfuqishmit ranë dakord, si më poshtë:

Neni I

#### **Pronësia e artikujve postarë. Tërheqja nga posta. Ndryshimet ose korrigjimi i adresave**

1. Dispozitat e nenit 5.1 dhe 2, nuk do të zbatohen në Antigua dhe Barbuda, Bahrein (Mbretëria), Barbada, Belize, Botsvana, Brunei Darusalam, Kanada, Hong Kong, Kinë, Domenika, Egjipt, Fixhi, Gambia, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së

Veriut, territoret e varura jashtë Mbretërisë së Bashkuar, Grenada, Guajanë, Irlandë, Xhamajkë, Kenia, Kiribati, Kuvait, Lesoto, Malavi, Malajzi, Mauricius, Noru, Zelandë e Re, Nigeri, Ugandë, Guine e Re, Shën Kristof dhe Nevis, Shën Lucia, Shën Vinsent dhe Grenadine, Samoa, Seishel, Sierra Leone, Singapor, Ishujt Solomon, Svaziland, (Republika e Bashkuar e) Tanzani, Trinidad dhe Tobago, Tuvalu, Ugandë, Vanuatu, Zambia.

2. Dispozitat e nenit 5.1 dhe 2 nuk do të zbatohen në Austri, Danimarkë, (Republika Islamike) Iran, legjislacionet e të cilit nuk lejojnë tërheqjen nga posta ose ndryshimin e adresave të korrespondencës sipas kërkesës së dërguesit, duke filluar nga momenti kur marrësi është informuar për mbërritjen e një artikulli në adresën e tij.

3. Neni 5.1 nuk do të zbatohet në Australi, Ganë dhe Zimbabve.

4. Neni 5.2 nuk do të zbatohet në Bahamas, Belgjikë, Irak, në Republikën Popullore Demokratike të Koresë, Mianmar legjislacioni i të cilave nuk lejojnë tërheqjen nga posta ose ndryshimin e adresës së artikujve të postës së letrave, sipas kërkesës së dërguesit.

5. Neni 5.2 nuk do të zbatohet në Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

6. Neni 5.2 nuk do të zbatohet në Australi, vetëm për aq sa ky nen është në kundërshtim me legjislacionin e brendshëm.

7. Pavarësisht nga neni 5.2, El Salvadori, Panamaja, Filipinet, Republika Demokratike e Kongos, Venezuela, (Republika Boliviane) do të jenë të autorizuar të moskthejnë koltë pasi marrësi të ketë kërkuar zhdoganimin e tyre, duke qenë se legjislacioni doganor i vendit e kundërshton këtë.

## Neni II

### **Pullat postare**

1. Pavarësisht nga neni 8.7, Australia, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Malajzia dhe Zelandë e Re do të përpunojnë objektet e postës së letrave dhe kolipostës që mbartin pulla postare, duke përdorur materiale ose teknologji të reja që nuk janë në përputhje me makinat e tyre përkatëse të përpunimit postar vetëm pas marrëveshjes paraprake me operatorin e caktuar.

## Neni III

### **Postimi jashtë shtetit të objekteve të postës së letrave**

1. Australia, Austria, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Greqia, Zelandë e Re dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës rezervojnë të drejtën të marrin një tarifë, të barabartë me koston e punës që kërkohet, ndaj çdo operatori të caktuar, i cili sipas dispozitave të nenit 28.4, i dërgojnë artikuj që nuk janë dërguar si artikuj postarë nga shërbimet e tyre.

2. Pavarësisht nga neni 28.4, Kanadaja rezervon të drejtën të marrë nga operatorët e caktuar të origjinës një shumë që do të sigurojë të paktën mbulimin e kostove të përballura nga ajo për përpunimin e këtyre artikujve.

3. Neni 28.4 autorizon operatorët e caktuar të destinacionit të kërkojnë nga operatori i caktuar dërgues, një shpërblim të përshtatshëm për dërgesën e artikujve të postës së letrave jashtë shtetit në sasi të mëdha. Australia dhe Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut rezervojnë të drejtën të kufizojnë këtë pagesë në shumën korresponduese me tarifën e brendshme për artikuj të ngjashëm në shtetin e destinacionit.

4. Neni 28.4 autorizon operatorin e caktuar të destinacionit të kërkojë nga operatori i caktuar dërgues një shpërblim të përshtatshëm për shpërndarjen e artikujve të postës së letrave të postuara jashtë shtetit në sasi të mëdha. Shtetet anëtare të mëposhtme rezervojnë të drejtën për të kufizuar këtë pagesë në limitet e autorizuar në rregulloren për postën në sasi: Bahamas, Barbados, Brunei Darusalam, Kina (Republika Popullore), Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së

Madhe dhe Irlandës së Veriut, territoret jashtë shtetit të varura nga Mbretëria e Bashkuar, Grenada, Gujana, India, Malajzia, Nepali, Zelanda e Re, Holanda, Antilet e Holandës dhe Aruba, Shën Lucia, Shën Vinsent dhe Grenadina, Singapor, Sri Lanka, Surinami, Tajlanda dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

5. Pavarësisht nga rezervat e pikës 4, shtetet anëtare të mëposhtme kanë të drejtën të zbatojnë të plota dispozitat e nenit 12 të Konventës për postën që marrin nga shtetet anëtare të Bashkimit: Argjentina, Australia, Austria, Azerbajxhani, Benini, Brazili, Burkina Faso, Kameruni, Kanadaja, Qipro, Bregu i Fildishtë (Republika), Qipro, Danimarka, Egjipti, Franca, Gjermania, Greqia, Guineja, Irani (Republika Islamike), Izraeli, Italia, Japonia, Jordania, Libani, Luksemburgu, Mali, Mauricius, Monako, Maroku, Norvegjia, Pakistani, Portugalia, Federata Ruse, Senegali, Zvicra, Republika Arabe e Sirisë, Togo dhe Turqia.

6. Në zbatim të nenit 28.4, Gjermania rezervon të drejtën të kërkojë nga shteti dërgues pagesën e një shume që është ekuivalente e asaj që do merrej nga shteti ku është rezident dërguesi.

7. Pavarësisht nga rezervat e bëra në nenin XII, Kina (Republika Popullore) rezervon të drejtën të kufizojë çdo pagesë për shpërndarjen e artikujve të postës së letrave të postuara jashtë shtetit në sasi të mëdha nga limitet e autorizuar në Konventën e UPU-së dhe në rregulloret për postën në sasi.

8. Pavarësisht nga neni 12.3, Austria, Gjermania, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Lihtenshtajni dhe Zvicra rezervojnë të drejtën për të kërkuar nga dërguesi ose nga operatori i caktuar i postimit pagimin e tarifave të brendshme.

#### **Neni IV Tarifat**

1. Pavarësisht nga neni 15, Australia, Bjellorusia, Kanadaja dhe Zelanda e Re, do të jenë të autorizuar të marrin tarifa postare të ndryshme nga ato të parashikuara në rregullore, kur këto tarifa janë në përputhje me legjislacionin e shtetit të tyre.

2. Pavarësisht nga neni 15, Brazili do të autorizohet të mbledhë një tarifë shtesë nga adresuesit e objekteve të zakonshme që përmbajnë mallra të cilat duhet të shndërroheshin në objekte të gjurmara si rezultat i kërkesave doganore dhe sigurisë.

#### **Neni V Përfshirja nga tarifat postare të objekteve për të verbrit**

1. Pavarësisht nga neni 16, Indonezia, Shën Vinsenti dhe Grenadine, Turqia, të cilat nuk lejojnë përfshirjen nga tarifat postare të objekteve postare (cekogrameve) në shërbimin e tyre të brendshëm, mund të marrin tarifa postare dhe tarifa për shërbime speciale të cilat nuk do të tejkalojnë tarifat e aplikuar në shërbimin e tyre të brendshëm.

2. Franca do të aplikojë dispozitat e nenit 16, në lidhje me objektet për të verbrit që janë subjekt i rregullimit të tij kombëtar.

3. Pavarësisht nga neni 16.3, dhe në përputhje me legjislacionin e saj kombëtar, Brazili rezervon të drejtën për të konsideruar si objekte për të verbër vetëm ato objekte të cilat i dërgon ose adresohen për personat e verbër ose organizatat për të verbrit. Objektet që nuk i plotësojnë këto kushte i nënshtrohen pagesës postare.

4. Pavarësisht nenit 16, Zelanda e Re do të pranojë si objekte për të verbër, për t'u dërguar në Zelandën e Re, vetëm ato objekte që janë të përfshirura nga pagesat postare në shërbimin e tij të brendshëm.

5. Pavarësisht nga neni 16, Finlanda, e cila nuk siguron përfshirjen nga pagesat postare për objektet për të verbrit në shërbimin e tij të brendshëm, sipas përcaktimeve në nenin 7 të miratuar nga Kongresi, mund të mbledhë tarifat e brendshme për objektet për të verbrit të destinuar për

vendet e tjera.

6. Pavarësisht nenit 16, Kanadaja, Danimarka dhe Suedia lejojnë përjashtimin nga tarifat postare për të verbër vetëm në masën e përcaktuar në legjislacionin e tyre të brendshëm.

7. Pavarësisht nga neni 16, Islanda pranon përjashtimin nga tarifat postare për të verbër vetëm në masën e parashikuar në legjislacionin e saj të brendshëm.

8. Pavarësisht nga neni 16, Australia do të pranojë si objekte për të verbër, për t'u dërguar në Australi, vetëm ato objekte që janë përjashtuar nga pagesat postare në shërbimin e tij të brendshëm.

9. Pavarësisht nga neni 16, Australia, Azerbajxhani, Austria, Kanadaja, Gjermania, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Japonia, Zvicra dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës mund të mbledhin tarifa për shërbimet speciale të cilat zbatohen për objektet si literaturën për të verbër në shërbimin e tyre të brendshëm.

#### Neni VI

#### **Shërbimet bazë**

1. Pavarësisht nga dispozitat e nenit 17, Australia nuk miraton që shtrirja e shërbimeve bazë të përfshijë edhe koltë postare.

2. Dispozitat e nenit 17.2.4, nuk do të zbatohen në Mbretërinë e Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, legjislacioni kombëtar i së cilës kërkon një limit më të ulët të peshës. Legjislacioni për shëndetin dhe sigurinë në Mbretërinë e Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut kufizon peshën e thasëve të postës deri në 20 kilogramë.

3. Pavarësisht nga neni 17.2.4, Azerbajxhani, Kazakistani, Kirgistani dhe Uzbekistani do të jenë të autorizuar të kufizojnë në 20 kilogramë peshën maksimale të "thasëve M" në hyrje dhe në dalje.

4. Pavarësisht nga neni 17, Islanda pranon objekte për të verbër vetëm në masën e parashikuar në legjislacionin e saj kombëtar.

#### Neni VII

#### **Njoftimi i dërgimit**

1. Kanadaja dhe Suedia do të jenë të autorizuar të mos zbatojnë nenin 18.3.3 për sa i përket kolive, me kusht që të mos ofrojnë shërbimin e njoftimit të dërgimit për koltë në shërbimin e tyre të brendshëm.

2. Pavarësisht nga neni 18.3.3, Danimarka dhe Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut rezervojnë të drejtën të mospranojnë njoftimin e dërgimit të brendshëm, duke pasur parasysh që ato nuk ofrojnë njoftime të dërgimit në shërbimin e tyre të brendshëm.

3. Pavarësisht nga neni 18.3.3, Brazili do të autorizohet të pranojë njoftimet e dërgimit të brendshëm vetëm kur ato mund të kthehen në mënyrë elektronike.

#### Neni VIII

#### **Ndalimet (posta e letrave)**

1. Në mënyrë të jashtëzakonshme, Republika Popullore Demokratike e Koresë dhe Libani nuk do të pranojnë artikuj rekomandë që përmbajnë monedha ose kartëmonedha, letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi ose platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar, bizhuteri dhe objekte të tjera me vlerë. Ato nuk do të jenë rreptësisht të detyruara nga dispozitat e rregulloreve, për sa i përket përgjegjësisë së tyre në rast vjedhjeje dhe dëmtimi të artikujve rekomandë, ose të artikujve që përmbajnë objekte prej qelqi ose delikate.

2. Në mënyrë të jashtëzakonshme, Bolivia, (Republika Popullore) e Kinës, me përjashtim të krahinës administrative speciale të Hong Kongut, Iraku, Nepali, Pakistani, Arabia Saudite, Sudani dhe Vietnami nuk do të pranojnë artikuj rekomandë që përmbajnë monedha ose kartëmonedha,

letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi ose platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar, bizhuteri dhe objekte të tjera me vlerë.

3. Mianmar rezervon të drejtën të mospranojë artikujt e siguruar që përmbajnë objektet e çmuara të renditura në nenin 19.6, sepse kjo është në kundërshtim me legjislacionin e saj të brendshëm.

4. Nepali rezervon të drejtën të mospranojë artikujt rekomande ose të siguruar që përmbajnë kartëmonedha ose monedha, me përjashtim të rasteve kur ka një marrëveshje të posaçme për këtë.

5. Uzbekistani nuk do të pranojë artikujt rekomande ose të siguruar që përmbajnë monedha, kartëmonedha, çeqe, pulla të postës dhe monedha të huaja, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast të humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

6. Irani (Republika Islamike) nuk do të pranojë dërgesat që përmbajnë objekte në kundërshtim me fenë Islame dhe rezervon të drejtën të mos pranojë objekte të postës së letrave (të zakonshme, të regjistruara ose të siguruara), që përmbajnë monedha, kartëmonedha, njoftim krediti ose letra me vlerë të pagueshme prurësit, çeqet e udhëtitimit, platin, ar ose argjend, nëse janë prodhuar apo jo, gurë të çmuar, bizhuteri apo artikuj të tjerë të vlefshëm dhe nuk do të pranojnë përgjegjësi në rastet e humbjes ose dëmtimit të sendeve të tilla.

7. Filipinet rezervojnë të drejtën të mospranojnë dërgesat e postës së letrave (të zakonshme, rekomande ose të siguruara), monedha, kartëmonedha, letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi ose platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar ose objekte të tjera me vlerë.

8. Australia nuk do të pranojë asnjë artikull postar që përmban lingota ose kartëmonedha. Përveç kësaj, ajo nuk do të pranojë artikujt rekomande me destinacion Australinë, as dërgesat në tranzit *à découvert* që përmbajnë objekte me vlerë, si: bizhuteri, metale të çmuara, gurë të çmuar ose gjysmë të çmuar, kartëmonedha ose objekte të tjera financiare të negociueshme. Ajo largon çdo përgjegjësi në lidhje me artikujt e postuar, të cilat janë në kundërshtim me këtë rezervë.

9. Kina (Republika Popullore), me përjashtim të Krahinës Speciale Administrative të Hong Kongut, nuk do të pranojë artikuj të siguruar, që përmbajnë monedha, kartëmonedha, letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit dhe çeqe udhëtimi në përputhje me rregulloret e saj të brendshme.

10. Letonia dhe Mongolia, në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm, rezervojnë të drejtën të mospranojnë postë të zakonshme, rekomande, ose të siguruar, që përmbajnë monedha, kartëmonedha, letra me vlerë të pagueshme prurësit dhe çeqe udhëtimi.

11. Brazili rezervon të drejtën të mospranojë postë të zakonshme, rekomande ose të siguruar, që përmban monedha, kartëmonedha në qarkullim ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit.

12. Vietnami rezervon të drejtën të mospranojë letra që përmbajnë objekte ose mallra.

13. Indonezia nuk do të pranojë artikuj rekomande ose të siguruar që përmbajnë monedha, kartëmonedha, çeqe, pulla postare, monedha të huaja, ose çfarëdolloj letrash me vlerë të pagueshme prurësit për t'u dorëzuar në Indonezi, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rastet e humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

14. Kirgistani rezervon të drejtën të mospranojë artikuj të postës së letrave (të zakonshëm, rekomande, të siguruar, pako të vogla) që përmbajnë monedha ose kartëmonedha, letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi ose platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar, bizhuteri dhe objekte të tjera me vlerë, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast të humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

15. Azerbajxhani dhe Kazakistani nuk do të pranojë artikuj rekomande ose të siguruar që përmbajnë monedha ose kartëmonedha, njoftim krediti ose letra me vlerë të pagueshme prurësit, çeqe, metale të çmuara, të përpunuara ose jo, gurë të çmuar, bizhuteri dhe objekte të tjera me vlerë ose monedha të huaja, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast të humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

16. Moldavia dhe Federata Ruse nuk do të pranojnë artikuj rekomande ose të siguruar që përmbajnë kartëmonedha në qarkullim, letra me vlerë (çeqe) të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit ose monedhë të huaj, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast të humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

17. Pavarësisht nga neni 19.3, Franca rezervon të drejtën për të mospranuar objektet që përmbajnë mallra në rastet kur këto objekte nuk përputhen me rregullat e saj kombëtare, ose rregullat ndërkombëtare, ose udhëzimet teknike për paketimin e transportit ajror.

18. Kuba rezervon të drejtën të mospranojë, trajtojë, përcjellë ose dërgojë objekte të postës së letrës që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme për prurësit, çeqe, metale dhe gurë të çmuar, stoli dhe artikuj të tjerë me vlerë, ose ndonjë lloj dokumenti, malli ose objekti në rastet kur këta artikuj nuk përputhen me rregulloret kombëtare të vendit, ose rregulloret ndërkombëtare, ose udhëzimet teknike të paketimit për transportin ajror, dhe nuk pranojnë asnjë përgjegjësi në rastet e vjedhjes, humbjes ose dëmtimit të objekteve të tilla. Kuba rezervon të drejtën të mospranojë objekte të postës së letrave që i nënshtrohen detyrimeve doganore që përmbajnë mallra të cilat importohen në vend, nëse vlera e tyre nuk përputhet me rregulloret kombëtare të vendit.

## Neni IX

### Ndalimet (kolitë postare)

1. Mianmari dhe Zambia do të jenë të autorizuar të mospranojnë koli të siguruar që përmbajnë objekte të çmuara, të përmendura në nenin 19.6.1.3.1, duke qenë se është në kundërshtim me rregulloret.

2. Në mënyrë të jashtëzakonshme, Libani dhe Sudani nuk do të pranojnë kolitë, që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi, platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar dhe objekte të tjera të çmuara, ose që përmbajnë lëndë të lëngëta ose elemente të tjera lehtësisht të lëngëzueshme, ose objekte prej qelqi ose të ngjashme delikate. Ato nuk do të jenë të detyruara të respektojnë dispozitat përkatëse të rregulloreve.

3. Brazili do të jetë i autorizuar të mospranojë kolitë e siguruar që përmbajnë monedha dhe kartëmonedha në qarkullim, si edhe çfarëdolloj letrë me vlerë të pagueshme prurësit, duke qenë se kjo është në kundërshtim me rregulloren e tij të brendshme.

4. Gana do të jetë e autorizuar të mospranojë kolitë e siguruar që përmbajnë monedha dhe kartëmonedha në qarkullim, duke qenë se kjo është në kundërshtim me rregulloren e saj të brendshme.

5. Përveç objekteve të përcaktuara në nenin 19, Arabia Saudite do të jetë e autorizuar të mospranojë kolitë që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi, platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar dhe objekte të tjerë të çmuara. Ajo nuk do të pranojë edhe kolitë që përmbajnë ilaçe të çdo lloji, me përjashtim të rastit kur shoqërohen me një recetë mjekësore të lëshuar nga një autoritet zyrtar kompetent, produkte të destinuara për fikjen e zjarreve, lëngje kimike ose objekte të tjera, kundër parimeve të fesë Islame.

6. Përveç objekteve të referuara në nenin 19, Oman-i nuk pranon artikujt që përmbajnë:

6.1 ilaçe të çdo lloji, me përjashtim të rastit kur shoqërohen me një recetë mjekësore, e lëshuar nga një autoritet zyrtar kompetent;

6.2 produkte të destinuara për fikjen e zjarrit dhe lëngje kimike;

6.3 objekte që janë në kundërshtim me parimet e fesë Islame.

7. Përveç objekteve të cituara në nenin 19, Irani (Republika Islamike) do të jetë e autorizuar të mospranojë kolitë që përmbajnë artikuj në kundërshtim me parimet e fesë Islame dhe rezervon të drejtën të mospranojë kolipostë të zakonshme ose të siguruar, që përmbajnë monedha, kartëmonedha, njoftim krediti ose letra me vlerë të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi, platin, ar

ose argjend, nëse janë prodhuar apo jo, gurë të çmuar, bizhuteri apo artikuj të tjerë të vlefshëm dhe nuk do të pranojnë përgjegjësi në rastet e humbjes ose dëmtimit të sendeve të tilla.

8. Filipinet do të jenë të autorizuar të mospranojnë koli që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi, platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar dhe objekte të tjera të çmuara, ose që përmbajnë lëngje dhe elemente lehtësisht të lëngëzueshme, apo objekte prej qelqi ose të ngjashme, ose delikate.

9. Australia nuk pranon asnjë artikull postar që përmban lingota apo kartëmonedha.

10. Kina (Republika Popullore) nuk do të pranojë pakot e zakonshme që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit, çeqe udhëtimi, platin, ar, argjend, të përpunuar ose jo, gurë të çmuar dhe objekte të tjerë të çmuara. Përveç kësaj, vetëm me përjashtim të Krahinës Speciale Administrative të Hong Kongut, nuk do të pranohen kolutë e siguruara që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit dhe çeqe udhëtimi.

11. Mongolia rezervon të drejtën të mospranojë, në përputhje me legjislacionin e saj kombëtar, kolutë që përmbajnë kartëmonedha, letra me vlerë të pagueshme prurësit dhe çeqe udhëtimi.

12. Letonia nuk pranon kolutë e zakonshme dhe të siguruara që përmbajnë kartëmonedha, letra me vlerë (çeqe) të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit ose monedha të huaja, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast humbjeje ose dëmtimi të këtyre artikujve.

13. Moldavia, Federata Ruse, Ukraina dhe Uzbekistani nuk pranojnë koli të zakonshme ose të siguruara që përmbajnë kartëmonedha në qarkullim, letra me vlerë (çeqe) të çfarëdo lloji të pagueshme prurësit ose monedhë të huaj, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast të humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

14. Azerbajxhani dhe Kazakistani do nuk do të pranojnë koli të zakonshme ose të siguruara që përmbajnë monedha ose kartëmonedha, njoftim krediti ose letra me vlerë të pagueshme prurësit, çeqe, metale të çmuara, të përpunuara ose jo, gurë të çmuar, bizhuteri dhe objekte të tjera me vlerë ose monedha të huaja, dhe nuk do të pranojë asnjë përgjegjësi në rast të humbjes ose dëmtimit të këtyre artikujve.

15. Kuba rezervon të drejtën të mospranojë, trajtojë, përcjellë ose dërgojë objekte të postës së letrës që përmbajnë monedha, kartëmonedha ose letra me vlerë të çfarëdo lloji të pagueshme për prurësit, çeqe, metale dhe gurë të çmuar, stoli dhe artikuj të tjerë me vlerë, ose ndonjë lloj dokumenti, malli ose objekti në rastet kur këta artikuj nuk përputhen me rregulloret kombëtare të vendit, ose rregulloret ndërkombëtare, ose udhëzimet teknike të paketimit e transportit ajror dhe nuk pranojnë asnjë përgjegjësi në rastet e vjedhjes, humbjes ose dëmtimit të objekteve të tilla. Kuba rezervon të drejtën të mospranojë objekte të postës së letrave që i nënshtrohen detyrimeve doganore që përmbajnë mallra të cilat importohen në vend, nëse vlera e tyre nuk përputhet me rregulloret kombëtare të vendit.

## Neni X

### **Objekte subjekt i detyrimeve doganore**

1. Duke iu referuar nenit 19, Bangladeshi dhe El Salvadori nuk pranojnë artikuj të siguar që përmbajnë objekte që ju nënshtrohen detyrimeve doganore.

2. Duke iu referuar nenit 19, Afganistani, Shqipëria, Azerbajxhani, Bjellorusia, Kamboxhia, Kili, Kolumbia, Kuba, Republika Popullore Demokratike e Koresë, El Salvadori, Estonia, Italia, Kazakistani, Letonia, Moldavia, Nepali, Peruja, Federata Ruse, San Marino, Turkmenistani, Ukraina, Uzbekistani, Venezuela nuk pranojnë letrat e zakonshme dhe rekomande që përmbajnë objekte që ju nënshtrohen detyrimeve doganore.

3. Duke iu referuar nenit 19, Benini, Burkina Faso, (Republika) Bregu i Fildishtë, Xhibuti, Mali dhe Mauritania nuk pranojnë letra të zakonshme që iu nënshtrohen detyrimeve doganore.

4. Pavarësisht nga dispozitat e parashikuara në pikat 1 deri tek 3, dërgimi i serumeve, vaksinave, si edhe ilaçeve të kërkuara urgjent, të cilat është e vështirë të gjenden në vend, do të lejohen në të gjitha rastet.

#### Neni XI

#### **Tarifa e paraqitjes në doganë**

1. Gaboni rezervon të drejtën të marrë nga klientët e saj një tarifë të paraqitjes në doganë në lidhje me kolitë.

2. Pavarësisht nga neni 20.2, Australia, Brazili, Kanadaja, Qiproja dhe Federata Ruse rezervojnë të drejtën të marrin nga klientët e tyre një tarifë të paraqitjes në doganë për çdo objekt që i nënshtrohet kontrollit doganor.

3. Pavarësisht nga neni 20.2, Azerbajxhani, Greqia, Pakistani dhe Turqia rezervojnë të drejtën të marrin nga klientët e tyre një tarifë për paraqitjen në doganë për të gjitha objektet që paraqiten pranë autoriteteve doganore.

4. Kongo (Republika) dhe Zambia rezervojnë të drejtën të marrin nga klientët e tyre një tarifë për paraqitjen në doganë në lidhje me kolitë.

#### Neni XII

#### **Reklamimet**

1. Pavarësisht nga neni 21.2, Kepi i gjelbër, Çadi, Republika Popullore Demokratike e Koresë, Egjipti, Gaboni, territoret jashtë vendit të varura nga Mbretëria e Bashkuar, Greqia, Irani (Republika Islamike), Kirgistani, Mongolia, Mianimari, Filipinet, Arabia Saudite, Sudani, Republika Arabe e Sirisë, Turkmenistani, Ukraina, Uzbekistani dhe Zambia rezervojnë të drejtën të marrin nga klientët tarifa mbi reklamimet e bëra në lidhje me artikujt e postës së letrave.

2. Pavarësisht nga neni 21.2, Argjentina, Austria, Azerbajxhani, Hungaria, Lituania, Moldavia, Norvegjia dhe Sllovakia, rezervojnë të drejtën të marrin një taksë speciale kur, pas hetimit të kryer në përgjigje të reklamimit, kjo e fundit konstatohet se ky i fundit nuk ishte i justifikuar.

3. Afganistani,, Kepi i Gjelbër, Kongo (Republika), Egjipti, Gaboni, Irani (Republika Islamike), Kirgistani, Mongolia, Mianmari, Arabia Saudite, Sudani, Surinami, Republika Arabe e Sirisë, Ukraina, Uzbekistani dhe Zambia rezervojnë të drejtën të marrin nga klientët e tyre një tarifë reklamimi në lidhje me kolitë.

4. Pavarësisht nga neni 21.2, Brazili, Panamaja dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës rezervojnë të drejtën të marrin nga klientët e tyre një tarifë për reklamimet e bëra në lidhje me artikujt e postës së letrave dhe kolitë e postuara në shtetet që aplikojnë këtë lloj tarife, në përputhje me paragrafët 1 deri në 3 të këtij neni.

#### Neni XIII

#### **Çmime tokësore të jashtëzakonshme për postën në hyrje**

1. Pavarësisht nga neni 32, Afganistani rezervon të drejtën të marrë një çmim tokësor të jashtëzakonshëm shtesë prej 7.50 SDR për koli.

#### Neni XIV

#### **Tarifat dhe dispozitat themelore në lidhje me detyrimet e transportit ajror**

1. Pavarësisht nga sa parashikohet në nenin 33, Australia rezervon të drejtën të aplikojë çmimet e transportit ajror për kolipostën e dërguar jashtë vendit nëpërmjet shërbimit të kthimit të mallrave, jo vetëm të parashikuara në rregullore, por edhe me mjete të tjera, duke përfshirë marrëveshjet dypalëshe.

Neni XV  
**Tarifa të posaçme**

1. Belgjika, Norvegjia dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës mund të marrin për kolitë ajrore çmime më të larta se për kolitë tokësore.
2. Libani do të jetë i autorizuar të marrë për kolitë deri në 1 kilogram tarifën e aplikueshme për kolitë mbi 1 dhe deri në 3 kilogramë.
3. Panamaja (Republika), do të jetë e autorizuar të marrë 0.20 SDR për kilogramë, për kolitë e transportuara me rrugë ajrore (S.A.L.) në tranzit.

Neni XVI  
**Autoriteti i Këshillit të Operacioneve Postare për të rregulluar tarifat**

1. Pavarësisht parashikimeve të nenit 36.1.6, Australia rezervon të drejtën të aplikojë tarifa tokësore të jashtme për ofrimin e shërbimit të kthimit të kolipostave, si të parashikuara në rregullore, ashtu edhe me mjete të tjera, duke përfshirë marrëveshjet dypalëshe.

Në dëshmi të sa më sipër, të plotfuqishmit si më poshtë, kanë hartuar këtë protokoll që do të ketë të njëjtën fuqi dhe vlefshmëri që do të kishin sikur këto dispozita të ishin përfshirë në tekstin e Konventës, dhe ata kanë nënshkruar në një kopje të vetme, e cila është dorëzuar pranë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare. Një kopje do t'i jepet çdo pale nga Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit Postar Universal.

Realizuar në Stamboll, më 6 tetor 2016.

**MARRËVESHJE E SHËRBIMEVE TË PAGESAVE POSTARE**

**Pasqyra e lëndës**

Pjesa I: Parime të përbashkëta që aplikohen për shërbimet e pagesave postare

Kapitulli I: Dispozita të përgjithshme

Neni:

1. Qëllimi i marrëveshjes
2. Përkufizime
3. Caktimi i subjektit ose subjekteve përgjegjëse për përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga respektimi i kësaj marrëveshjeje

4. Funksionet e shteteve anëtare

5. Funksione operative

6. Pronësia e fondeve të shërbimeve të pagesave postare

7. Parandalimi i pastrimit të parave, financimit të terrorizmit dhe krimit ekonomik

8. Konfidencialiteti dhe përdorimi i të dhënave personale

9. Neutraliteti teknologjik

Kapitulli II: Parime të përgjithshme dhe cilësia e shërbimit

10. Parime të përgjithshme

11. Cilësia e shërbimit

Kapitulli III: Parime për shkëmbimin e të dhënave elektronike

12. Ndërveprueshmëria

13. Garantimi i sigurisë së shkëmbimeve elektronike

14. Gjurmimi dhe gjetja

Pjesa II: Rregullat që disiplinojnë shërbimet e pagesave postare

Kapitulli I: Përpunimi i urdhërpagesave postare

15. Depozitimi, regjistrimi dhe transmetimi i urdhërpagesave postare

16. Kontrolli dhe lëshimi i fondeve

17. Shuma maksimale

18. Rimbursimi

Kapitulli II: Reklamimet dhe përgjegjësitë

19. Reklamimet

20. Përgjegjësia e operatorëve të caktuar ndaj përdoruesve

21. Detyrimet dhe përgjegjësitë e operatorëve të caktuar ndaj njëri-tjetrit

22. Mungesa e përgjegjësisë së operatorëve të caktuar

23. Rezerva në lidhje me përgjegjësinë

Kapitulli III: Marrëdhënie financiare

24. Rregullat e kontabilitetit dhe ato financiare

25. Shlyerja dhe kompensimi

Pjesa III: Dispozita tranzitore dhe përfundimtare

26. Rezerva të paraqitura në Kongres

27. Dispozita përfundimtare

28. Hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e Marrëveshjes së Shërbimeve të Pagesave Postare

## MARRËVESHJE E SHËRBIMIT TË PAGESAVE POSTARE

Të nënshkruarit, të plotfuqishmit e qeverive të shteteve anëtare të Bashkimit, në përputhje me nenin 22.4, të Kushtetutës së Bashkimit Universal Postar, të realizuar në Vjenë, më 10 korrik 1964, me miratim të përbashkët dhe subjekt i nenit 25.4 të Kushtetutës, kanë hartuar marrëveshjen vijuese, e cila është në përputhje me parimet e Kushtetutës, në veçanti për të nxitur përfshirjen financiare dhe për zbatimin e një shërbimi të pagesave postare të sigurt dhe të arritshme nga numri më i lartë i përdoruesve në bazë të një sistemi që mundëson ndërveprueshmërinë e rrjeteve të operatorëve të caktuar.

### PJESA I

#### PARIME TË PËRBASHKËTA QË APLIKOHEN PËR SHËRBIMET E PAGESAVE POSTARE

### KAPITULLI I

#### DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

#### Neni 1

#### **Qëllimi i marrëveshjes**

1. Çdo shtet do të garantojë, në bazë të përpjekjeve më të mira, se do të ofrojë ose pranojë të paktën një nga shërbimet e mëposhtme në territorin e tij:

1.1 Mandatpagesë në *cash*: dërguesi dorëzon fondet në pikën e aksesit të shërbimit të operatorit të caktuar dhe kërkon që e gjithë shuma t'i paguhet marrësit të pagesës në *cash*, pa asnjë mbajtje.

1.2 Pagesë me urdhërpagesë postare: dërguesi jep udhëzime që llogaria e tij e mbajtur nga operatori i caktuar të debitohet dhe kërkon që marrësi i pagesës të paguhet për shumën e plotë në *cash*, pa asnjë mbajtje.

1.3 Derdhje me urdhërpagesë postare: dërguesi dorëzon fondet në pikën e aksesit të shërbimit të operatorit të caktuar dhe kërkon që e gjithë shuma të paguhet në llogarinë e marrësit të pagesës, pa asnjë mbajtje.

1.4 Transfertë postare: dërguesi jep udhëzime që llogaria e tij e mbajtur nga operatori i caktuar të debitohet dhe kërkon që llogaria e marrësit të pagesës me operatorin e caktuar pagues të kreditohet me shumë ekuivalente, pa asnjë mbajtje.

1.5 Mandatpagesë në para në dorë (*cash*): dërguesi i një objekti COD dorëzon fondet në pikën e

aksesit të shërbimit të operatorit të caktuar ose jep udhëzime që llogaria e tij të debitohet, dhe kërkon që e gjithë shuma e specifikuar nga dërguesi i objektit COD të paguhet më vonë, pa asnjë zbritje.

1.6 Mandatpagesë urgjente: dërguesi dorëzon urdhërpagesat postare në pikën e aksesit të shërbimit të operatorit të caktuar dhe kërkon që t'i transferohen brenda 30 minutave dhe t'i paguhet në plotë të paguarit, pa asnjë zbritje, me kërkesën e të paguarit, në çdo pikë aksesi të vendit të destinacionit, në përputhje me listën e pikave të aksesit të shërbimeve të vendit të destinacionit.

2. Rregullorja do të përcaktojë procedurat për ekzekutimin e kësaj marrëveshjeje.

## Neni 2 Përkufizime

1. Autoriteti kompetent - çdo autoritet kombëtar i një shteti anëtar i cili, në bazë të kompetencave të dhëna nga ligji ose rregullorja, mbikëqyr aktivitetet e operatorit të caktuar ose të personave të referuar në këtë nen. Autoriteti kompetent mund të kontaktojë autoritetet administrative ose ligjore të angazhuara në luftën kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, dhe në veçanti çdo njësi kombëtare të inteligjencës financiare dhe autoritetet e mbikëqyrjes.

2. Këstpagesë e pjeshme paraprake e kryer nga operatori i caktuar lëshues për të lehtësuar situatën e *cash*-it të shërbimeve të pagesave postare të operatorit të caktuar pages.

3. Pastrimi i parave - konvertimi ose transferimi i fondeve në dijeni se këto fonde rrjedhin nga një veprimtari kriminale ose pjesëmarrja në këtë lloj veprimtarie, me qëllim fshehjen ose mbulimin e paligjshëm të origjinës së fondeve apo për të ndihmuar ndonjë person që ka marrë pjesë në të tilla aktivitete për t'i shpëtuar pasojave ligjore të veprimit të tij; pastrimi i parave do të konsiderohet si i tillë kur aktivitetet që prodhojnë fondet që do të pastrohen janë subjekt i ndjekjes penale në territorin e një shteti tjetër anëtar të UPU-së ose në një shtet të tretë.

4. Kufizim – ndarja e detyruar e fondeve të përdoruesit nga ato të operatorit të caktuar që ndalon përdorimin e fondeve të përdoruesit për qëllime të ndryshme nga ekzekutimi i operacioneve të shërbimit të pagesave postare.

5. Zyrë kompensimi – brenda kuadrit të shkëmbimeve shumëpalëshe, një zyrë kompensimi menaxhon debitë dhe kërkesat reciproke që rrjedhin nga shërbimet e ofruara nga një operatori një operatori tjetër. Roli i saj është të konsiderojë shkëmbimet ndërmjet operatorëve nëse janë shlyer me anë të bankës dhe të marrë hapat e nevojshëm në rast të parregullsive në shlyerje.

6. Kompensim – një sistem që mundëson mbajtjen në minimum të numrit të pagesave që do të kryhen duke hartuar një bilanc periodik debi-kredi për palët e përfshira. Kompensimi përfshin dy faza: përcaktimin e bilanceve bilaterale dhe, duke shtuar këto bilance, llogaritjen e pozicionit të përgjithshëm të çdo njësie duke konsideruar të gjithë komunitetin, me qëllim për të kryer vetëm një shlyerje në bazë të pozicionit debitor ose kreditor të njësisë në fjalë.

7. Llogari e përqendrimit – një agregat i fondeve nga burime të ndryshme të kombinuara në një llogari.

8. Llogari ndërlidhëse – llogari rrjedhëse e hapur reciprokisht nga operatorët e caktuar si pjesë e marrëdhënieve dypalëshe, me anë të të cilës shlyhen debitë dhe kreditë e përbashkëta janë të vendosur.

9. Veprimtari kriminale – çdo lloj pjesëmarrjeje, ose kryerje e një krimi ose keqbërje, sipas përkufizimit në legjislacionin kombëtar.

10. Depozita e sigurisë – shuma e depozituar, në formë *cash*-i ose të letrave me vlerë, për të garantuar pagesat ndërmjet operatorëve të caktuar.

11. Marrësi i pagesës – person fizik ose juridik i caktuar nga dërguesi si përfitues i urdhërpagesave ose transfertave të llogarive rrjedhëse postare.

12. Monedhë e tretë – monedhë e ndërmjetme e përdorur në raste të pamundësisë së

konvertimit ndërmjet dy monedhave ose për kompensimin/shlyerjen e llogarive.

13. Kontrolli i duhur profesional në lidhje me përdoruesit – detyrim i përgjithshëm nga ana e operatorëve të caktuar, duke përfshirë detyrat e mëposhtme:

13.1 identifikimin e përdoruesve;

13.2 marrjen e informacionit mbi qëllimin e urdhërpagesës postare;

13.3 monitorimin e urdhërpagesave postare;

13.4 kontrollin për përditësimin e informacionit në lidhje me përdoruesit;

13.5 raportimin e transaksioneve të dyshimta tek autoritetet kompetente.

14. Të dhëna elektronike në lidhje me urdhërpagesat postare - të dhënat e transmetuara në mënyrë elektronike, nga një operator i caktuar tek një tjetër, në lidhje me ekzekutimin e urdhrave, kërkesat për të dhëna, ndryshimin ose korrigjimin e adresave apo rimbursimin, të cilat janë të aktivizuara ose nga operatorët e caktuar, ose janë gjeneruar automatikisht nga sistemi i tyre i informacionit, dhe të cilat tregojnë një ndryshim ose kërkesë për statusin e urdhrit.

15. Të dhëna personale – informacion i nevojshëm me qëllim identifikimin e dërguesit, të dhëna të identifikimit personal që i referohen dërguesit ose marrësit të pagesës, të cilat mund të përdoren vetëm për qëllimin për të cilin ato janë marrë.

16. Të dhëna postare – të dhëna që nevojiten për itinerarin dhe gjurmimin e urdhërpagesës ose për qëllime statistikore, si edhe për sistemin e centralizuar të kompensimit.

17. Shkëmbim i të dhënave elektronike (EDI) – shkëmbime të dhënash në lidhje me operacionet nga kompjuteri në kompjuter, me anë të rrjeteve dhe formateve standarde, të përputhshme me sistemin e Bashkimit.

18. Dërgues – person fizik ose juridik që i jep operatorit të caktuar urdhrin për të ekzekutuar një shërbim të pagesave postare në përputhje me aktet e Bashkimit.

19. Financimi i terrorizmit – mbulon financimin e akteve të terrorizmit, të terroristëve dhe të organizatave terroriste.

20. Fonde të përdoruesit – shuma të dërguara nga dërguesi tek operatori i caktuar lëshues në *cash* ose të debituar në llogarinë e dërguesit të shkruar në librat e operatorit të caktuar lëshues ose me anë të ndonjë metode tjetër të sigurt të veprimeve bankare elektronike, të vëna në dispozicion të operatorit të caktuar lëshues ose ndonjë operatori tjetër financiar nga dërguesi, që t'i paguhet marrësit të pagesës, të specifikuar nga dërguesi në përputhje me këtë marrëveshje dhe rregulloren e saj.

21. Mandat – pagesë në mandatpagesën për paratë në dorë (*cash*) COD (pagesa e mallrave pas dorëzimit) – term operacional i përdorur për të caktuar një urdhërpagesë postare të dhënë në shkëmbim për shpërndarjen e një objekti COD, siç është përcaktuar në nenin 1 të kësaj marrëveshjeje.

22. Monedha e lëshimit – monedha e vendit të destinacionit ose monedha e treta të autorizuar nga vendet e destinacionit në të cilin urdhërpagesa postare është lëshuar.

23. Operator i caktuar lëshues – operator i caktuar i cili transmeton një urdhërpagesë postare tek operator i caktuar pages, në përputhje me aktet e Bashkimit.

24. Operator i caktuar pages – operator i caktuar përgjegjës për ekzekutimin e urdhërpagesës postare në shtetin e destinacionit, në përputhje me aktet e Bashkimit.

25. Periudha e vlefshmërisë – periudha e kohës gjatë së cilës mund të ekzekutohet ose të anulohet një urdhërpagesë postare.

26. Pikë aksesit e shërbimit – vend fizik ose virtual ku përdoruesi mund të depozitojë ose marrë një urdhërpagesë postare.

27. Shpërblim – shumë që duhet t'i paguhet operatorit të caktuar pages nga operatori i caktuar lëshues për pagesën e marrësit të pagesës.

28. Revokueshmëria – aftësia e dërguesit për të tërhequr urdhrin e tij të pagesës postare (mandate pagese ose transferte) deri në momentin e pagesës ose në përfundim të periudhës së vlefshmërisë nëse nuk është bërë pagesa.

29. Risku i palës tjetër – risku që një nga palët e një kontrate të dështojë, të çojë në humbje apo

risk të likuiditetit.

30. Risk i likuiditetit – risku që një sistem shlyerjeje pjesëmarrës ose një palë të jetë përkohësisht e pa aftë të përmbushë një detyrim në tërësi në momentin e kërkuar.

31. Raportimi i transaksioneve të dyshimta – detyrimi i operatorit të caktuar, në bazë të legjislacionit kombëtar dhe vendimeve të UPU-së për t'u siguruar autoriteteve të tyre kompetente kombëtare informacion mbi transaksionet e dyshimta.

32. Gjurmim dhe gjetje – sistem që mundëson monitorimin e progresit të urdhërpagesës postare dhe identifikimin e vendndodhjes dhe statusit të saj në çdo moment.

33. Çmimi – shuma e paguar nga dërguesi për operatorin e caktuar lëshues për një shërbim të pagesave postare.

34. Transaksion i dyshimtë – një urdhërpagesë postare ose e përsëritur, ose kërkesë për rimbursim për një pagesë postare, të lidhura me një veprë të pastrimit të parave apo të financimit të terrorizmit.

35. Përdorues – një person fizik ose juridik, dërgues ose marrës i pagesës, i cili përdor shërbimet e pagesave postare në përputhje me këtë marrëveshje.

### Neni 3

#### **Caktimi i subjektit ose subjekteve përgjegjëse për përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga respektimi i kësaj marrëveshjeje**

1. Shtetet anëtare do të njoftojnë Byroën Ndërkombëtare për emrin dhe adresën e organit shtetëror kompetent i cili do të ushtrojë veprimtarinë shtetërore rregullatore dhe kontrolluese, në lidhje me ofrimin e shërbimeve të pagesave postare, për mbikëqyrjen e shërbimeve të pagesave postare brenda gjashtë muajve nga përfundimi i Kongresit.

2. Brenda gjashtë muajve nga përfundimi i Kongresit, shtetet anëtare do t'i japin Byrosë Ndërkombëtare emrin dhe adresën e operatorit/ëve të caktuar zyrtarisht për të operuar shërbimet e pagesës postare me anë të rrjetit të tyre, duke ofruar ose pranuar të paktën një shërbim pagese postare dhe për të përmbushur detyrimet që rrjedhin nga aktet e Bashkimit në territoret e tyre.

3. Në mungesë të një njoftimi të tillë brenda periudhës së caktuar prej gjashtë muajsh, Byroja Ndërkombëtare do t'i dërgojë një letër kujtese shtetit anëtar.

4. Midis Kongreseve, ndryshimet në lidhje me organet qeveritare dhe operatorët e caktuar zyrtarisht do t'i njoftohen Byrosë Ndërkombëtare sa më shpejt që të jetë e mundur.

5. Operatorët e caktuar do të ofrojnë shërbimet e pagesave postare në përputhje me këtë marrëveshje.

### Neni 4

#### **Funksionet e shteteve anëtare**

1. Shtetet anëtare do të ndërmarrin hapat e nevojshëm për garantimin e vazhdimësisë së shërbimeve të pagesave postare në rast të dështimit të operatorit/operatorëve të tyre të caktuar, pa cenuar përgjegjësinë e atij/atyre operatorëve ndaj operatorëve të tjerë të caktuar sipas akteve të Bashkimit.

2. Në rast të dështimit të operatorit të tij të caktuar, një shtet anëtar do të informojë, me anë të Byrosë Ndërkombëtare, shtetet e tjera anëtare palë të marrëveshjes:

2.1 për ndërprerjen e shërbimeve të tij të pagesave postare, që nga data e treguar dhe deri në njoftimin tjetër;

2.2 për masat e marra për të rifilluar shërbimet e tij nën përgjegjësinë e një operatori të ri të caktuar.

### Neni 5

#### **Funksione operative**

1. Operatorët e caktuar do të jenë përgjegjës ndaj operatorëve të tjerë dhe përdoruesve për ekzekutimin e shërbimeve të pagesave postare.

2. Ata do të jenë përgjegjës për risqe si: risqet operacionale, risqet e likuiditetit dhe të palës tjetër, në përputhje me legjislacionin kombëtar.

3. Me qëllim zbatimin e shërbimeve të pagesave postare, dhënia e të cilave u është besuar nga shteti përkatës anëtar, operatori i caktuar do të lidhë marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe me operatorët e caktuar të zgjedhur prej tij.

4. Pa cenuar detyrimet e mësipërme, një operator i caktuar do të ketë mundësinë e nënkontraktimit, pjesërisht, ndërlidhjen dhe funksionimin e shërbimeve të pagesave postare, të përcaktuara më poshtë, të besuara nga shteti i tij anëtar, ndaj subjekteve të tjera, të lidhura me operator të caktuar nëpërmjet një kontrate dhe në përputhje me legjislacionin kombëtar. Në këtë drejtim, operatori i caktuar duhet të garantojë përmbushjen e vazhdueshme të detyrimeve të tij sipas kësaj marrëveshjeje dhe do të jetë plotësisht përgjegjës për të gjitha marrëdhëniet e tij me operatorët e caktuar të shteteve të tjera anëtare dhe me Byronë Ndërkombëtare.

#### Neni 6

### **Pronësia e fondeve të shërbimeve të pagesave postare**

1. Çdo shumë të hollash, e dhënë në *cash* ose e debituar në llogari për ekzekutimin e një urdhërpagese postare, do t'i përkasë dërguesit deri në momentin kur i paguhet marrësit të pagesës ose kreditohet në llogarinë e marrësit të pagesës, përveç rastit të urdhërpagesave COD.

2. Gjatë periudhës së vlefshmërisë së urdhërpagesës postare, dërguesi mund ta tërheqë këtë urdhërpagesë postare deri në momentin e pagesës së tij marrësit të pagesës ose kreditimit në llogarinë e tij, përveç rastit të urdhërpagesave COD.

3. Çdo shumë të hollash, e dhënë në *cash* ose e debituar në llogari për ekzekutimin e një urdhërpagese COD, do t'i përkasë dërguesit të objektit COD pasi të jetë lëshuar urdhri. Atëherë, urdhërpagesa është e pakthyeshme.

#### Neni 7

### **Parandalimi i pastrimit të parave, financimit të terrorizmit dhe krimit ekonomik**

1. Operatorët e caktuar do të ndërmarrin të gjitha hapat për të përmbushur detyrimet e tyre që rrjedhin nga legjislacioni kombëtar dhe ndërkombëtar për qëllimet e luftës kundër pastrimit të parave, financimit të terrorizmit dhe krimit ekonomik.

2. Ata duhet të informojnë autoritetet kompetente të shtetit të tyre për transaksionet e dyshimta, në përputhje me ligjet dhe rregullat kombëtare.

3. Rregullorja do të përcaktojë detyrimet e detajuara të operatorëve të caktuar në lidhje me identifikimin e përdoruesit, kontrollin e duhur profesional dhe procedurat për zbatimin e rregulloreve kundër pastrimit të parave, financimit të terrorizmit dhe krimit ekonomik.

#### Neni 8

### **Konfidencialiteti dhe përdorimi i të dhënave personale**

1. Shtetet anëtare dhe operatorët e caktuar do të sigurojnë konfidencialitetin dhe sigurinë, si dhe përdorimin e të dhënave personale, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe të detyrimeve ndërkombëtare, kur ato janë të zbatueshme, dhe të rregullores. Dispozitat e këtij neni nuk do të kufizojnë dhënien e të dhënave personale me kërkesë të bazuar në ligjet kombëtare të çdo shteti anëtar.

2. Të dhënat e kërkuara për ekzekutimin e një urdhërpagese postare do të jenë konfidenciale. Të dhënat personale mund të përdoren vetëm për qëllimet për të cilat janë mbledhur, në përputhje

me legjislacionin kombëtar në fuqi dhe detyrimet ndërkombëtare.

3. Të dhënat personale do të njoftohen vetëm për palët e treta të autorizuara nga legjislacioni kombëtar në fuqi për të pasur akses në të dhënat.

4. Operatorët e përcaktuar do të informojnë konsumatorët e tyre për përdorimin e të dhënave të tyre personale, dhe për qëllimin për të cilin janë mbledhur.

5. Të dhënat e kërkuara për të ekzekutuar urdhërpagesat postare duhet të jenë konfidenciale.

6. Për qëllime statistikore, dhe ndoshta edhe për qëllime të matjes së cilësisë së shërbimit dhe shlyerjes së centralizuar, operatorëve të caktuar do t'u kërkohej t'i japin të paktën një herë në vit të dhënat postare Byrosë Ndërkombëtare të Bashkimit Postar Universal. Byroja Ndërkombëtare do të trajtojë të gjitha të dhënat individuale postare në mënyrë konfidenciale.

#### Neni 9

### Neutraliteti teknologjik

1. Shkëmbimi i të dhënave të nevojshme për dhënien e shërbimeve të përkufizuara në këtë marrëveshje do të disiplinohej nga parimi i neutralitetit teknologjik, çka domethënë se dhënia e këtyre shpenzimeve nuk varet nga përdorimi i një teknologjie të veçantë.

2. Procedurat për ekzekutimin e urdhërpagesave postare, duke përfshirë kushtet për depozitimin, regjistrimin, dërgimin, urdhrat e pagesës dhe rimbursimit dhe për përpunimin e reklamimeve, si dhe afatet për bërjen e fondeve të disponueshme për marrësin e pagesës, mund të ndryshojnë në bazë të teknologjisë së përdorur për transmetimin e urdhrit.

3. Shërbimet e pagesave postare mund të ofrohen në bazë të kombinimit të teknologjive të ndryshme.

## KAPITULLI II

### PARIME TË PËRGJITHSHME DHE CILËSIA E SHËRBIMIT

#### NENI 10

### PARIME TË PËRGJITHSHME

1. Aksesimi me anë të rrjetit dhe përfshirja financiare

1.1 Shërbimet e pagesave postare do të ofrohen nga operatorët e caktuar me anë të rrjetit/rrjeteve të tyre ose me anë të rrjetit të një partneri me qëllim garantimin e aksesit për numrin më të madh të klientëve në këto shërbime dhe me qëllim sigurimin e qasjes në, dhe përdorimin e një game të gjerë shërbimesh të pagesave postare me çmim të përballueshëm.

1.2 Të gjithë përdoruesit do të kenë akses në shërbimet e pagesave postare pavarësisht nga marrëdhëniet kontraktore ose tregtare që ekzistojnë me operatorin e caktuar.

2. Ndarja e fondeve

2.1 Fondet e përdoruesve do të jenë të ndara. Këto fonde dhe flukset që ato gjenerojnë do të ndahen nga fondet dhe flukset e tjera të operatorëve, veçanërisht nga fondet e vetë operatorëve.

2.2 Shlyerjet në lidhje me shpërblimin ndërmjet operatorëve të caktuar janë të ndara nga shlyerjet që lidhen me fondet e përdoruesve.

3. Monedha e lëshimit dhe monedha e pagesës në lidhje me urdhërpagesat postare

3.1 Shuma e urdhërpagesës postare do të shprehet dhe paguhet në monedhën e shtetit të destinacionit ose në ndonjë monedhë tjetër të autorizuar nga shteti i destinacionit.

4. Pranimi

4.1 Transmetimi i urdhërpagesave postare me anë të mjeteve elektronike do të jetë subjekt i parimit të pranimit, në kuptimin që operatori i caktuar lëshues nuk do të verë në dyshim këto urdhra dhe operatori i caktuar pagues nuk do të mohojë marrjen e urdhrit, për sa kohë që mesazhi përputhet me standardet teknike të aplikueshme.

4.2 Pranimi i urdhërpagesave postare do të garantohet me mjete teknologjike, pavarësisht nga sistemi i përdorur nga operatorët e caktuar.

#### 5. Ekzekutimi i urdhërpagesave postare

5.1 Urdhërpagesat postare të transmetuara ndërmjet operatorëve të caktuar duhet të ekzekutohen, subjekt i dispozitave të kësaj marrëveshje dhe legjislacionit kombëtar.

5.2 Në rrjetin e operatorëve të caktuar, nëse të dyja shtetet anëtare përdorin të njëjtën monedhë, shuma e dërguar nga dërguesi tek operatori i caktuar lëshues do të jetë e njëjtë me shumën e paguar marrësit të pagesës nga operatori i caktuar pages. Nëse monedha nuk është e njëjtë, shuma do të konvertohet në bazë të një kursi këmbimi të vendosur, të këmbimit për lëshimin dhe/ose pagesën, sipas rastit.

5.3 Pagesa me para në dorë e marrësit të pagesës nuk do të jetë e kushtëzuar nga marrja e fondeve përkatëse të dërguesit nga operatori i caktuar pages. Ajo do të jetë subjekt i përmbushjes së detyrimeve të tij nga operatori i caktuar lëshues, ndaj operatorit të caktuar pages në lidhje me kështet, shlyerjen e rregullt të llogarive, vënien në dispozicion të një llogarie lidhëse ose shlyerjes nëpërmjet sistemit të centralizuar të kleringut dhe shlyerjes.

5.4 Pagesa në llogarinë e përfituesit nga operatori i caktuar që paguan do të jetë e kushtëzuar nga marrja e fondeve përkatëse nga dërguesi, të cilat do të vihen në dispozicion nga operatori i caktuar lëshues për operatorin e caktuar që paguan. Këto fonde mund të vijnë nga llogaria lidhëse e operatorit të caktuar lëshues ose nga një sistem i centralizuar i kleringut dhe shlyerjes.

#### 6. Vendosja e çmimeve

6.1 Operatori i caktuar lëshues do të vendosë çmimin e shërbimeve të pagesave postare.

6.2 Këtij çmimi mund t'i shtohen tarifa për çdo shërbim shtesë ose plotësues të kërkuar nga dërguesi.

#### 7. Përfshirja nga tarifat

7.1 Dispozitat e Konventës Universale Postare, në lidhje me përfshirjen nga tarifat postare për të burgosurit e luftës dhe të internuarit civilë, do të aplikohen për artikujt e shërbimeve të pagesave postare për këtë kategori të marrësve të pagesës.

#### 8. Shpërblimi i operatorit të caktuar pages

8.1 Operatori i caktuar pages do të shpërblehet nga operatori i caktuar lëshues për ekzekutimin e urdhërpagesave postare.

#### 9. Intervalet për shlyerjen ndërmjet operatorëve të caktuar

9.1 Frekuenca e shlyerjeve ndërmjet operatorëve të caktuar, e shumave të paguara ose të kredituara marrësve të pagesave në emër të dërguesve, mund të jetë e ndryshme nga ajo në lidhje me shlyerjen e shpërblimeve ndërmjet operatorëve të caktuar. Shumat e paguara ose të kredituara duhet të shlyhen të paktën një herë në muaj.

#### 10. Detyrimi për të informuar përdoruesit

10.1 Përdoruesit do të kenë të drejtë për të marrë informacionin vijues, i cili do të publikohet ose të vihet në dispozicion të të gjithë dërguesve: kushtet që mbulojnë dhënien e shërbimeve të pagesave postare, çmimet, tarifat, kurset e këmbimit dhe marrëveshjet, kushtet e zbatimit të përgjegjësisë dhe adresat e shërbimeve të informacionit dhe reklamimit.

10.2 Aksesit në këtë informacion do të sigurohet papagesë.

### Neni 11

#### **Cilësia e shërbimit**

1. Operatorët e caktuar mund të vendosin të identifikojnë shërbimet e pagesave postare me anë të një marke kolektive.

2. Këshilli i Operacioneve Postare do të përcaktojë objektivat e cilësisë së shërbimit, elementet dhe standardet për urdhërpagesat postare të transmetuara në mënyrë elektronike.

3. Operatorët e përcaktuar duhet të aplikojnë një numër minimal të elementeve të cilësisë së shërbimit dhe standardeve për urdhërpagesat postare të transmetuara në mënyrë elektronike.

## KAPITULLI III PARIMET PËR SHKËMBIMET E TË DHËNAVE ELEKTRONIKE

### NENI 12 NDËRVEPRUESHMËRIA

#### 1. Rrjetet

1.1 Me qëllim për të shkëmbyer të dhënat e nevojshme për të ekzekutuar shërbimet e pagesave postare ndërmjet të gjithë operatorëve të caktuar dhe për të monitoruar cilësinë e shërbimit, operatorët e caktuar do të përdorin sistemin e shkëmbimit të të dhënave elektronike të Bashkimit (EDI) ose ndonjë sistem tjetër që garanton ndërveprueshmërinë e shërbimeve të pagesave postare në përputhje me këtë Marrëveshje.

### Neni 13 **Garantimi i sigurisë së shkëmbimeve elektronike**

1. Operatorët e caktuar do të jenë përgjegjës për funksionimin e mirë të pajisjeve të tyre.
2. Transmetimi elektronik i të dhënave do të bëhet i sigurt, me qëllim garantimin e autenticitetit dhe integritetit të të dhënave të transmetuara.
3. Operatorët e caktuar do t'i bëjnë transaksionet të sigurt sipas standardeve ndërkombëtare.

### Neni 14 **Gjurmimi dhe gjetja**

1. Sistemet e përdorura nga operatorët e caktuar do të mundësojnë monitorimin e procedimit të urdhrit dhe revokimin e tij nga dërguesi, deri në momentin kur shuma përkatëse i paguhet marrësit të pagesës ose kreditohet në llogarinë e tij, ose, nëse është rasti, i rimbursohet dërguesit.

## PJESA II RREGULLAT QË DISIPLINOJNË SHËRBIMET E PAGESAVE POSTARE

### KAPITULLI I PËRPUNIMI I URDHËRPAGESAVE POSTARE

### Neni 15 **Depozitimi, regjistrimi dhe transmetimi i urdhërpagesave postare**

1. Kushtet për depozitimin, regjistrimin dhe transmetimin e urdhërpagesave postare janë vendosur në rregullore.
2. Periudha e vlefshmërisë për urdhërpagesat postare nuk mund të zgjatet dhe është vendosur në rregullore.

### Neni 16 **Kontrolli dhe lëshimi i fondeve**

1. Pas konfirmimit të identitetit të marrësit të pagesës, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe saktësinë e informacionit që ai ka dhënë, operatori i caktuar do të bëjë pagesën në *cash*. Për një urdhërdërdhjeje ose transfertë, kjo pagesë do të kreditohet në llogarinë e marrësit të pagesës.
2. Limitet kohore për lëshimin e fondeve do të vendosen në marrëveshje dypalëshe dhe shumëpalëshe ndërmjet operatorëve të caktuar.

Neni 17  
**Shuma maksimale**

1. Operatorët e caktuar do të informojnë Byronë Ndërkombëtare të Bashkimit Postar Universal për shumat maksimale për dërgimin ose marrjen, të vendosura në përputhje me legjislacionin e tyre kombëtar.

Neni 18  
**Rimbursimi**

1. Shtrirja e rimbursimit

1.1 Rimbursimi brenda kuadrit të shërbimeve të pagesave postare do të mbulojë shumën e plotë të urdhërpaguesave postare në monedhën e shtetit lëshues. Shuma që do të rimbursohet do të jetë e njëjtë me shumën e paguar nga dërguesi ose shumën e ngarkuar në llogarinë e tij. Çmimi i shërbimit të pagesës postare do të shtohet në shumën e rimbursuar në rast të një gabimi nga operatori i caktuar.

1.2 Nuk do të ketë rimbursim për urdhërpagesat COD.

KAPITULLI II  
**REKLAMIMET DHE PËRGJEGJËSIA**

NENI 19  
**REKLAMIMET**

1. Reklamimet do të merren brenda një periudhe prej gjashtë muajsh nga dita pas asaj në të cilën është pranuar urdhërpagesa postare.

2. Operatorët e caktuar, subjekt i legjislacionit të tyre kombëtar, do të kenë të drejtën e marrjes së tarifave mbi reklamimet në lidhje me urdhërpagesat postare nga klientët.

Neni 20  
**Përgjegjësia e operatorëve të caktuar ndaj përdoruesve**

1. Trajtimi i fondeve

1.1 Me përjashtim të rastit të urdhërpaguesave COD, operatori i caktuar lëshues do të jetë përgjegjës ndaj dërguesit për shumat e dorëzuara në arkë ose të debituar në llogarinë e dërguesit deri në momentin kur urdhërpagesa postare është paguar sipas rregullave ose është kredituar në llogarinë e marrësit të pagesës, ose deri sa fondet t'i jenë rimbursuar dërguesit në formë të *cash*-it ose si kredi në llogarinë e tij.

1.1.1 Urdhërpagesa postare është paguar në mënyrë të rregullt; ose

1.1.2 Llogaria e të paguarit është kredituar; ose

1.1.3 Fondet janë rimbursuar për dërguesin në formën e parave në dorë (*cash*) ose si një kredi në llogarinë e tij.

1.2 Për mandatpagesat COD, operatori lëshues i përcaktuar do të jetë përgjegjës për të paguarin për shumat “e dorëzuara nën dorë” ose të debituar në llogarinë e dërguesit derisa mandatpagesat COD të jenë paguar rregullisht ose llogaria e të paguarit të jetë kredituar.

Neni 21  
**Detyrimet dhe përgjegjësia e operatorëve të caktuar ndaj njëri-tjetrit**

1. Çdo operator i caktuar do të jetë përgjegjës për gabimet e tij.

2. Kushtet dhe kohëzgjatja e përgjegjësisë janë vendosur në rregullore.

#### Neni 22

### Mungesa e përgjegjësisë së operatorëve të caktuar

1. Operatorët e caktuar nuk do të jenë përgjegjës:

1.1 në rast të vonesës në ekzekutimin e shërbimit;

1.2 kur ata nuk mund të shpjegojnë në lidhje me ekzekutimin e një urdhërpagese për shkak të shkatërrimit të të dhënave të shërbimit të pagesave postare nga forca madhore, me përjashtim të rastit kur është dhënë ndonjë provë tjetër e përgjegjësisë së tyre;

1.3 kur dëmtimi është shkaktuar nga gabimi ose neglizhenca e dërguesit, veçanërisht për sa i përket përgjegjësisë së tij për të dhënë informacion të saktë, në mbështetje të urdhrit të tij të pagesës, duke përfshirë faktin se fondet e dërguara janë nga një burim legjitim dhe se urdhërpagesa postare ka një qëllim legjitim;

1.4 nëse fondet e dërguara janë sekuestruar;

1.5 në rastin e fondeve të të burgosurve të luftës ose të internuarve civilë;

1.6 kur përdoruesi nuk ka paraqitur reklamim brenda periudhës së vendosur në marrëveshjen aktuale;

1.7 kur ka përfunduar koha e lejuar për rekurs, në lidhje me shërbimet e pagesave postare në shtetin e lëshimit.

#### Neni 23

### Rezerva në lidhje me përgjegjësinë

1. Përveç rasteve të marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe, nuk mund të bëhen rezerva për dispozitat që kanë të bëjnë me përgjegjësinë, të përshkruara në nenet 20 deri në 22.

## KAPITULLI III

### MARRËDHËNIE FINANCIARE

#### Neni 24

### Rregullat e kontabilitetit dhe ato financiare

1. Rregulla të kontabilitetit

1.1 Operatorët e caktuar do të përputhen me rregullat e kontabilitetit të vendosura në rregullore.

2. Përgatitja e llogarive mujore dhe të përgjithshme

2.1 Operatori i caktuar pages do të përgatisë për çdo operator të caktuar lëshues një llogari mujore, duke treguar shumat e paguara për urdhërpagesat postare. Llogaritë mujore do të përfshihen, me intervale të njëjta, në një llogari kompensimi duke përfshirë kështu dhe duke krijuar një bilanc.

3. Kësti

3.1 Në rast të mosbalancimit në shkëmbimet midis operatorëve të caktuar, të paktën një herë në muaj, në fillim të periudhës së shlyerjes, do të paguhet një këst nga operatori i caktuar lëshues tek operatori i caktuar pages. Në rastet kur rritja e frekuencës së shkëmbimeve redukton periudhën në më pak se një javë, operatorët mund të bien dakord të heqin dorë nga ky këst.

4. Llogari të përqendruar

4.1 Në parim, çdo operator i caktuar do të ketë një llogari të përqendruar për fondet e përdoruesve. Këto fonde do të përdoren vetëm për shlyerjen e urdhrave të paguara marrësve të pagesës ose për rimbursimin e dërguesve për urdhrat e paekzekutuar.

4.2 Çdo këst i paguar nga operatori i caktuar lëshues do të kreditohet në llogarinë e përqendrimit për operatorin e caktuar pages. Këto këste do të përdoren ekskluzivisht për pagesat

e marrësve.

5. Depozita e sigurisë

5.1 Pagesa e një depozite të sigurisë mund të kërkohej në përputhje me kushtet e parashikuara në rregullore.

Neni 25

**Shlyerja dhe kompensimi**

1. Shlyerja e centralizuar

1.1 Shlyerjet ndërmjet operatorëve të caktuar mund të kalojnë nëpërmjet një zyre qendrore të kompensimit, në përputhje me procedurat e vendosura në rregullore, dhe do të kryhen nga llogaritë e përqendruara të operatorëve të caktuar.

2. Shlyerje dypalëshe

2.1 Faturimi në bazë të bilancit të llogarisë së përgjithshme

2.1.1 Në përgjithësi, operatorët e caktuar që nuk janë anëtarë të një sistemi të përqendruar të kompensimit do të shlyejnë llogaritë në bazë të bilancit të llogarisë së përgjithshme.

2.2 Llogaria ndërlidhëse

2.2.1 Kur operatorët e caktuar kanë një institucion të llogarive rrjedhëse, secili prej tyre mund të hapë një llogari ndërlidhëse me anë të së cilës të shlyejnë debitë dhe kërkesat përkatëse që rrjedhin nga shërbimet e pagesave postale.

2.2.2 Kur operatori i caktuar pages nuk ka një sistem të llogarive rrjedhëse, llogaria ndërlidhëse mund të hapet në një institucion tjetër financiar.

2.3 Monedha e shlyerjes

2.3.1 Shlyerjet do të kryhen në monedhën e shtetit të destinacionit ose në një monedhë të tretë të rënë dakord midis operatorëve të caktuar.

PJESA III

**DISPOZITA TRANZITORE DHE PËRFUNDIMTARE**

Neni 26

**Rezerva të paraqitura në Kongres**

1. Nuk do të lejohet asnjë rezervë që nuk është në përputhje me objektin dhe qëllimin e Bashkimit.

2. Si rregull i përgjithshëm, çdo shtet anëtar, pikëpamjet e të cilit nuk janë të njëjta me ato të shteteve të tjera, duhet të bëjë përpjekje, brenda mundësive, të përputhet me opinionin e shumicës. Rezervat do të bëhen vetëm në rast të nevojës absolute dhe duhen të jepet një motiv i përshtatshëm për to.

3. Rezervat për ndonjë nen të kësaj marrëveshjeje duhet të paraqiten në Kongres, në formën e propozimit për Kongres të shkruar në një gjuhë pune të Byrosë Ndërkombëtare dhe në përputhje me dispozitat përkatëse të rregullave të procedurës së Kongresit.

4. Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet që kanë të bëjnë me rezervat duhet të miratohen nga shumica e kërkuar për amendimin e nenit me të cilin lidhet rezerva.

5. Në parim, rezerva do të zbatohet në bazën e një reciprociteti midis shtetit anëtar që e paraqet atë dhe shteteve të tjera anëtare.

6. Rezervat e kësaj marrëveshjeje, do të përfshihen në protokollin e saj përfundimtar, mbi bazën e propozimeve të miratuara nga Kongresi.

Neni 27

**Dispozita përfundimtare**

1. Konventa do të jetë e zbatueshme, sipas rastit, me analogji, në të gjitha rastet e padisiplinuara shprehimisht nga kjo marrëveshje.

2. Neni 4 i Kushtetutës nuk do të zbatohet për këtë marrëveshje.

3. Kushtet për miratimin e propozimeve në lidhje me këtë marrëveshje dhe rregulloren

3.1 Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet e paraqitura në Kongres, në lidhje me këtë marrëveshje, duhet të miratohen nga shumica e shteteve anëtare të pranishme dhe votuese të cilat janë palë e kësaj marrëveshjeje dhe që kanë të drejtën e votës. Të paktën gjysma e këtyre shteteve anëtare të përfaqësuara në Kongres dhe që kanë të drejtën e votës duhet të jenë të pranishme në momentin e votimit.

3.2 Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet në lidhje me rregulloren e kësaj marrëveshjeje duhet të miratohen nga shumica e anëtarëve të Këshillit të Operacioneve Postare të cilët janë palë e marrëveshjes dhe kanë të drejtën e votës. Të pranishëm dhe që votojnë, të cilat kanë të drejtën e votës, dhe nënshkrues ose kanë pranuar këtë marrëveshje.

3.3 Në mënyrë që të bëhen efektive, propozimet e paraqitura midis dy Kongreseve, në lidhje me këtë marrëveshje, duhet të marrin:

3.3.1 dy të tretat e votave, ku të kenë marrë pjesë në votim të paktën gjysma e shteteve anëtare të cilat janë palë e marrëveshjes, që kanë të drejtën e votës, nëse ato përfshijnë shtesën e dispozitave të reja;

3.3.2 të paktën shumicën e votave, ku të kenë marrë pjesë në votim të paktën gjysma e shteteve anëtare të cilat janë palë e marrëveshjes dhe që kanë të drejtën e votës, nëse ato përfshijnë amendimin e dispozitave të marrëveshjes;

3.3.3 shumicën e votave, nëse përfshihen interpretime të dispozitave të kësaj marrëveshjeje.

3.4 Pavarësisht nga dispozitat e parashikuara në pikën 3.3.1, çdo shtet anëtar, legjislacioni i brendshëm i të cilit është ende i papajtueshëm me amendimin e propozuar, mund të bëjë një deklaram me shkrim për drejtorin e përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare, duke deklaruar pamundësinë për të pranuar këtë amendim, brenda 90 ditëve duke filluar nga data e njoftimit të tij.

## Neni 28

### **Hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e Marrëveshjes së Shërbimeve të Pagesave Postare**

1. Kjo marrëveshje do të hyjë në fuqi më 1 janar 2018 dhe do të mbeten në fuqi deri në hyrjen në fuqi të akteve të Kongresit të ardhshëm.

Në dëshmi të sa më sipër, të plotfuqishmit e qeverive të shteteve anëtare kanë nënshkruar këtë marrëveshje në një kopje, e cila do të depozitohet pranë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare. Një kopje do t'i jepet çdo pale nga Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit Postar Universal.

Realizuar në Stamboll, më 6 tetor 2016.

### **PROTOKOLLI PËRFUNDIMTAR I MARRËVESHJES SË SHËRBIMEVE TË PAGESAVE POSTARE**

Në momentin e nënshkrimit të Marrëveshjes së Shërbimeve të Pagesave Postare, të lidhur këtë ditë, nënshkruesi i plotfuqishëm ka rënë dakord si më poshtë:

## Neni I

### **Funksionet operationale**

1. Duke iu referuar nenit 5.4 dhe në zbatim të neneve 3 dhe 4, të Marrëveshjes së Shërbimeve të Pagesave Postare, çdo operator i caktuar nga Franca do të hapë shërbime të pagesave postare vetëm me operatorët e shteteve anëtare që janë nënshkrues të marrëveshjes.

2. Në rastet kur një prej këtyre operatorëve nuk është operator i caktuar, ai do të jetë në gjendje të paguajë porositë e marra nga operatori i caktuar francez. Për të lidhur një kontratë shkëmbimi me një operator të caktuar francez, ky operator duhet fillimisht të sigurojë një kopje të deklaratës së pjesëmarrjes së tij në ekzekutimin ekskluziv të urdhrave të shërbimit të pagesës postare, të bëra për autoritetet kompetente të shtetit anëtar në fjalë, të cilat, sipas gjykimit të tij, mund ta kombinojnë atë me një autorizim.

3. Të njëjtat dispozita do të zbatohen reciprokisht në territorin kombëtar të Francës, për çdo operator në Francë që dëshiron të hyjë në një partneritet ekskluzivisht me operatorët e caktuar të shteteve të tjera anëtare që janë nënshkruese të Marrëveshjes së Shërbimeve të Pagesave Postare.

Në dëshmi të kësaj, të plotfuqishmit e mëposhtëm kanë hartuar këtë protokoll, i cili do të ketë të njëjtën fuqi dhe të njëjtën vlefshmëri sikur dispozitat e tij të ishin përfshirë në tekstin e vetë Konventës, dhe ata e kanë nënshkruar në një kopje të vetme origjinale, e cila do të depozitohet pranë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare. Një kopje e saj do t'i dorëzohet secilës palë nga Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar.

Realizuar në Stamboll, më 6 tetor 2016.

## DEKLARATAT PËR NËNSHKRIMIN E AKTEVE

### I

*Në emër të Republikës Socialiste të Vietnamit,*

Delegacioni i Republikës Socialiste të Vietnamit deklaron se:

- rezervon të drejtën e qeverisë vietnameze për të ndërmarrë çdo veprim ose masë të konsideruar të nevojshme, për të ruajtur interesat kombëtare nëse ndonjë shtet tjetër anëtar i UPU-së dështon në përmbushjen e dispozitave të akteve të Kongresit UPU ose nëse deklaratat ose rezervat nga shtete e tjera anëtare të UPU-së rrezikojnë sovranitetin, të drejtat, interesat dhe shërbimet postare të Republikës Socialiste të Vietnamit;

- Vietnamit rezervon të drejtën për të bërë rezerva të tjera, nëse është e nevojshme, mbi ratifikimin/miratimin e akteve të Kongresit të UPU-së.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 1)

### II

*Në emër të Republikës së Turqisë,*

Delegacioni i Republikës së Turqisë bën deklaratën e mëposhtme në lidhje me pjesëmarrjen e delegacionit të Administratës Qipriote Greke të Qipros Jugore në Kongresin e 26-të të Bashkimit të Përbotshëm Postar të supozuar në emër të “Republikës së Qipros”:

“Nuk ka asnjë autoritet të vetëm, ligjor ose faktik që është kompetent për të përfaqësuar së bashku qipriotët turq dhe qipriotët grekë dhe, rrjedhimisht, Qipron si një e tërë. Turqia, në lidhje me autoritetet qipriote greke si autoritete ekzekutuese, kontrollojnë dhe kanë në juridiksion vetëm në territorin në jug të zonës së çmilitarizuar, si në rastin aktual, dhe duke mos përfaqësuar qipriotët turq, dhe do t'i trajtojë aktet e tyre në përputhje me rrethanat.

Sa më sipër, Turqia deklaron se prania dhe pjesëmarrja e saj në punimet e Bashkimit të Përbotshëm Postar, nënshkrimi i Akteve Finale dhe miratimi nga ana e saj e Strategjisë Postare të Stambollit nuk përbën asnjë formë njohjeje të pretendimeve të Administratës Qipriote Greke për të ashtuquajturën “Republika e Qipros”, as nuk nënkupton ndonjë detyrim nga ana e Turqisë për të lidhur çdo lloj marrëveshjeje me të ashtuquajturën “Republika e Qipros” brenda kuadrit të aktiviteteve të Bashkimit të Përbotshëm Postar.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 2)

### III

*Në emër të Republikës së Gjeorgjisë,*

në Kongresin e 26-të të Përbotshëm Postar (Stamboll, Turqi, 2016), delegacioni i Gjeorgjisë bën deklaratën e mëposhtme:

Abkhazia, Gjeorgjia dhe Rajoni i Tskhinvalit (Ossetia e Jugut), Gjeorgjia, janë rajone gjeorgjiane dhe paraqesin pjesë të pandashme të territorit gjeorgjian. Integriteti territorial i Gjeorgjisë është mbështetur dhe njohur nga rezolutat e Këshillit të Sigurisë së Kombeve të Bashkuara. Çdo veprim për çfarëdolloj arsyeje në këto rajone gjeorgjiane, për sa i përket shërbimeve postare, mund të ndërmerret vetëm në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi në Gjeorgji, aktet e Bashkimit të Përbotshëm Postar dhe legjislacionin ndërkombëtar. Rastet e tjera përbëjnë veprime të jashtëligjshme dhe shkelje të sovranitetit dhe integritetit territorial të Gjeorgjisë.

Gjeorgjia rezervon të drejtën e saj, në kuadër të mbrojtjes së sovranitetit dhe integritetit territorial të shtetit, për të ndërmarrë çdo lloj veprimi ligjor të nevojshëm, në rastin kur ndonjë shtet anëtar i UPU-së nuk përmbush detyrimet që rrjedhin nga aktet e UPU-së, dhe nëpërmjet deklaratave dhe veprimeve që në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë rrezikojnë funksionimin normal të sektorit postar në të gjithë territorin e Gjeorgjisë dhe dëmtojnë interesat dhe sovranitetin kombëtar.

Gjeorgjia rezervon të drejtën, në rast nevojë, që të bëjë deklaratat shtesë në lidhje me aktet e miratuara në këtë Kongres, nëse ndonjë dispozitë do të kundërshtojë drejtpërdrejt ose tërthorazi të drejtën ndërkombëtare, si dhe Kushtetutën dhe ligjet e Gjeorgjisë.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 3)

#### IV

*Në emër të Republikës së Qipros,*

Delegacioni i Republikës së Qipros, në Kongresin e 26-të të Bashkimit të Përbotshëm Postar, përsërit deklaratën që ka bërë në Kongreset e mëparshme të UPU-së dhe refuzon pa rezerva deklaratën dhe rezervën e bërë nga Republika e Turqisë, më 20 shtator 2016, (Kongresi – dok 34. Shtojca 2) në Kongresin e 26-të në Stamboll, në lidhje me pjesëmarrjen, të drejtat dhe statusin e Republikës së Qipros si anëtare e UPU-së;

pozicionet turke janë tërësisht në kundërshtim me dispozitat përkatëse të së drejtës ndërkombëtare dhe dispozitat specifike të rezolutave të detyrueshme të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara mbi Qipron. Duhet theksuar se në rezolutat e saj 541(1983) dhe 550 (1984), ndër të tjera, Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara dënoi shkëputjen e një pjese të Republikës së Qipros, duke e konsideruar “Deklaratën e njëanshme të pavarësisë” si ‘juridikisht të pavlefshme’ dhe bëri thirrje për tërheqjen e saj. Gjithashtu, u bëri thirrje të gjitha shteteve të mosnjohin asnjë shtet tjetër qipriot të ndryshëm nga ai i Republikës së Qipros dhe “të mos lehtësojnë apo ndihmojnë në ndonjë mënyrë subjektin e sipërpërmendur separatist”. Së fundi, i bëri thirrje të gjithë shteteve që të respektojnë sovranitetin, pavarësinë, integritetin territorial dhe unitetin e Republikës së Qipros;

Republika e Qipros ka qenë shtet anëtar i Kombeve të Bashkuara që nga pavarësia e saj në vitin 1960 dhe shtet anëtar i Bashkimit Evropian nga data 1 maj 2004. Ajo ka qenë gjithashtu anëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar që nga nëntori i vitit 1961 dhe, në këtë cilësi, merr pjesë në të gjitha aktivitetet e organizatës. Qeveria e Republikës së Qipros është qeveri e njohur botërisht, në Qipro, me kompetencën dhe autoritetin për të përfaqësuar shtetin, pavarësisht ndarjes *de facto* të ishullit si rezultat i Pushtimit Turk të vitit 1974;

që nga 1 maji 2004, Republika e Qipros ka qenë anëtare me të drejta të plota në Bashkimin Evropian, duke theksuar faktin se është vetëm një shtet në Qipro. Në njohjen e problemeve të shkaktuara nga pushtimi i një pjese të territorit të saj në zbatimin e ligjeve të Komunitetit, Protokoli 10 i Aktit të Aderimit të Republikës së Qipros në Bashkimin Evropian parashikon se

zbatimi i *acquis communautaire* do të pezullohet në zonën e Republikës së Qipros mbi të cilën qeveria e saj nuk ushtron kontroll efektiv;

duke pasur parasysh sa më sipër, deklaratat dhe rezervat e bëra nga Republika e Turqisë në kundërshtim të dokumenteve dhe frymës së Kushtetutës, Konventës dhe Marrëveshjeve të UPU-së. Delegacioni i Republikës së Qipros, si rrjedhojë, e konsideron çdo deklaratë apo rezervë të tillë të paligjshme dhe të pavlefshme, si dhe rezervon të drejtat e veta në përputhje me rrethanat.

(Kongresi – dok 34. Shtojca 4)

V

*Në emër të Zelandës së Re,*

Zelanda e Re do të zbatojë aktet dhe vendimet e tjera të miratuara nga ky Kongres vetëm në masën që janë në përputhje me të drejtat dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare të saj dhe në veçanti, me Marrëveshjen e Përgjithshme mbi Tregtinë e Shërbimeve.

(Kongresi – dok 34. Shtojca 5)

VI

*Në emër të Republikës së Argentinës,*

Republika e Argentinës kujton rezervën e bërë në ratifikimin e Kushtetutës së Bashkimit të Përbotshëm Postar të nënshkruar në Vjenë, Austri, më 10 korrik 1964, dhe rikonfirmon sovranitetin e saj ndaj Ishujve të Malvinas, Gjeorgjisë së Jugut, dhe Ishujve Jugorë Sandwich dhe sektorit të Antarktidës së Argentinës që janë pjesë përbërëse e territorit të saj kombëtar;

ajo gjithashtu kujton, në lidhje me Çështjen e Ishujve Malvinas, se Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara ka miratuar rezolutat: 2065 (XX), 3160 (XXVIII), 31/49, 37/9, 38/12, 39/6, 40/21, 41/40, 42/19 dhe 43/25, me anë të së cilës ajo njihë ekzistencën e mosmarrëveshjeve të sovranitetit dhe i kërkon Qeverisë së Republikës së Argentinës dhe Mbretërisë së Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut të rifillojnë negociatat për të zgjidhur këto mosmarrëveshje;

Republika e Argentinës thekson gjithashtu se Komiteti i Posaçëm i Kombeve të Bashkuara për Shkolonizimin ka paraqitur në mënyrë të përsëritur gjykimin në të njëjtin kuptim, së fundi me anë të rezolutës së miratuar më 23 qershor 2016, dhe se Asambleja e Përgjithshme e Organizimit të Shteteve të Amerikës ka miratuar një rezolutë të re në miratimin e kushteve të ngjashme, më 15 qershor 2016.”.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 6)

VII

*Të tjerë të Republikës së Islandës, Principatës së Lihtenshtajnit, dhe Mbretërisë së Norvegjisë,*

Delegacionet e Republikës së Islandës, Principatës së Lihtenshtajnit, dhe Mbretërisë së Norvegjisë deklarojnë se shtetet e tyre do të zbatojnë aktet e miratuara nga Kongresi në përputhje me detyrimet e tyre ndaj marrëveshjes themeluese të Zonës Ekonomike Evropiane dhe Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tregtinë e Shërbimeve (GATS) të Organizatës Botërore të Tregtisë.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 7)

VIII

*Në emër të Republikës së Indonezisë,*

Indonezia pranon të zbatojë aktet e Bashkimit të nënshkruara në Kongresin e 26-të të UPU-së (Stamboll, 2016) dhe:

- rezervon të drejtën e qeverisë së saj për të ndërmarrë çdo veprim ose masë që i gjykon të nevojshme për të ruajtur interesin e saj kombëtar, nëse ndonjë dispozitë e Konventës, Protokollit Final ose Marrëveshjes për Shërbimet e Pagesave Postare ose çdo vendim i Kongresit të 26<sup>të</sup> të UPU-së (Stamboll, 2016), në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë ndikon në sovranitetin e saj ose shkel Kushtetutën, ligjet ose rregulloret e Republikës së Indonezisë, si dhe të drejtat e fituara nga Republika e Indonezisë si palë e traktateve dhe konventave të tjera, dhe të çdo parimi të së drejtës ndërkombëtare;

- rezervon më tej të drejtën e qeverisë së saj për të ndërmarrë çdo veprim ose masë që i gjykon të nevojshme për të ruajtur interesin e saj kombëtar, në rastin kur ndonjë shtet anëtar nuk përmbush dispozitat e Akteve e UPU-së (Stamboll, 2016), ose pasojat nga rezervat rrezikojnë sektorin postar ose rezultojnë në rritje të papranueshme të pjesës së kontributit për të mbuluar shpenzimet e UPU-së.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 8)

## IX

*Në emër të Australisë,*

Australia do të zbatojë aktet dhe vendimet e tjera të miratuara nga ky Kongres vetëm nëse ato janë në përputhje me të drejtat dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare dhe, në veçanti, me Marrëveshjen e Përgjithshme mbi Tregtinë e Shërbimeve (GATS) të Organizatës Botërore të Tregtisë.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 9)

## X

*Në emër të Republikës Orientale të Uruguait,*

me rastin e nënshkrimit të akteve finale të Kongresit të 26-të të Përbotshëm Postar (Stamboll, 2016), delegacioni i Republikës Orientale të Uruguait deklaroi se qeveria e tij rezervon të drejtën që:

- të miratojë masat që çmon të nevojshme për të mbrojtur interesat e saj në rastet kur anëtarë të tjerë të UPU-së nuk përmbushin aktet finale, shtojcat e tyre dhe protokollet, ose kur rezervat e bëra nga anëtarët e tjerë rrezikojnë funksionimin e duhur të shërbimeve postare të saj ose përmbushjen e të drejtave të sovranitetit;

- të formulojë rezerva shtesë për aktet finale të Kongresit të 26-të të Përbotshëm Postar (Stamboll, 2016), në përputhje me Konventën e Vjenës mbi Legjislacionin e Traktateve të 1969, sipas nevojës, midis datës së nënshkrimit të akteve finale dhe datave të ratifikimit.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 10)

## XI

*Në emër të Republikës së Austrisë, Mbretërisë së Belgjikës, Republikës së Bullgarisë, Republikës Çeke, Republikës së Kroacisë, Republikës së Qipros, Mbretërisë së Danimarkës, Republikës së Estonisë, Republikës së Finlandës, Republikës Franceze, Republikës Federale të Gjermanisë, Republikës Greke, Hungarisë, Republikës së Irlandës, Republikës Italiane, Republikës së Letonisë, Dukatit të Madh të Luksemburgut, Mbretërisë së Holandës, Republikës së Polonisë, Republikës Portugeze, Rumanisë, Republikës Sllovaqe, Republikës së Sllovenisë, Mbretërisë së Spanjës, Mbretërisë së Suedisë dhe Mbretërisë së Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut,*

delegacionet e shteteve anëtare të Bashkimit Evropian deklarojnë se shtetet e tyre do të zbatojnë aktet e miratuara nga Kongresi, në përputhje me detyrimet e tyre sipas marrëveshjes themeluese të Bashkimit Evropian dhe Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tregtinë e Shërbimeve (GATS) të Organizatës Botërore të Tregtisë.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 1100)

## XII

*Në emër të Kanadasë,*

me nënshkrimin e akteve finale të Kongresit të 26-të të UPU-së (Stamboll, 2016), Kanadaja deklaroi se do të zbatojë aktet dhe vendimet e tjera të miratuara nga ky Kongres, në përputhje të plotë me të gjithë ligjet e zbatueshme dhe me marrëveshjet ndërkombëtare në të cilat është palë nënshkruese.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 12)

## XIII

*Në emër të Republikës së Azerbajxhanit,*

Republika e Azerbajxhanit është një nga anëtarët e UPU-së me autoritet të plotë dhe ka të drejtë të ofrojë shërbime postare në territorin e vendit të njohur ndërkombëtarisht, në përputhje me Konventën e UPU-së dhe të dokumenteve të tjera ndërkombëtare. Megjithatë, 20 përqind e territorit të Azerbajxhanit, të njohur ndërkombëtarisht, përfshirë rajonin Nagorno–Karabakh dhe shtatë rajone administrative rrethuese, janë nën pushtimin e Armenisë dhe për rrjedhojë shfaqin pengesa në lidhje me ofrimin e shërbimeve postare;

rezolutat nr. 822 (30 prill 1993), 853 (29 qershor 1993), 874 (14 tetor 1993) dhe 884 (12 nëntor 1993), të Këshillit të Sigurisë të Kombeve të Bashkuara, si dhe vendimet dhe rezolutat e organizatave të tjera ndërkombëtare mbi lirimin e menjëhershëm, të plotë dhe pa kushte të territoreve të pushtuara të Azerbajxhanit nga Armenia, kanë mbetur të pazbatuara;

pushtimi ka rezultuar në dëme të mëdha në ekonominë e vendit, duke përfshirë dhe sektorin postar. Grupi i punës, i ngritur me qëllim vlerësimin e humbjeve dhe dëmeve në Republikën e Azerbajxhanit, po kryen vlerësimet;

është e pamundur përmbushja e nenit 6 të Konventës së UPU-së, në lidhje me qarkullimin e pullës postare në territoret e Republikës së Azerbajxhanit të pushtuara nga Republika e Armenisë. Prodhimi i pullave postare dhe veprimet e paligjshme postare në territorin e të ashtuquajturës “Republika Nagorno-Karabakh” po ndërmerren nga regjimi i jashtëligjshëm, në kundërshtim me nenin 23 të Kushtetutës së UPU-së;

sa më sipër, Republika e Azerbajxhanit deklaroi edhe një herë se sipas rregullave të UPU-së, Qeveria e Republikës së Azerbajxhanit është e vetmja strukturë ligjore, e cila ka të drejtë të prodhojë dhe të nxjerrë në qarkullim pullat postare, si dhe të kryejë veprime postare në të gjitha territoret e Azerbajxhanit të njohura në nivel ndërkombëtar, përfshirë edhe territoret e pushtuara. Asnjë veprim postar nuk mund të kryhet në territoret e pushtuara pa autorizimin e Qeverisë së Republikës së Azerbajxhanit. Këto operacione nuk kanë fuqi ligjore dhe bien ndesh me legjislacionin kombëtar të Republikës së Azerbajxhanit, si dhe me normat juridike ndërkombëtare që ekzistojnë në këtë fushë;

me keqardhje iu informojmë që do të jetë e pamundur përmbushja e dispozitave të Konventës së UPU-së dhe e Protokollit Final, derisa territoret e pushtuara nga Republika e Armenisë të lirohen dhe pasojat e pushtimit të eliminohen;

Republika e Azerbajxhanit rezervon të drejtën të moszbatojë të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga Konventa e UPU-së dhe Protokollit Final në lidhje me Republikën e Armenisë.

(Kongresi – dok. 34. Shtojca 13)

## XIV

*Në emër të Republikës së Afrikës së Jugut,*

Delegacioni i Republikës së Afrikës së Jugut deklaroi se Afrika e Jugut do të zbatojë aktet e miratuara nga Kongresi i 26-të i UPU-së, në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin kombëtar të Republikës së Afrikës së Jugut dhe në vijim të detyrimeve sipas traktateve, konventave dhe parimeve të së drejtës ndërkombëtare, në bazë të ratifikimit të akteve finale. Afrika e Jugut rezervon të drejtën që të bëjë deklarata shtesë, nëse është e nevojshme, pas ratifikimit të akteve të Bashkimit;

Delegacioni i Republikës së Afrikës së Jugut rezervon të drejtën që të ndërmarrë veprime ose masa nëse i çmon të nevojshme për të ruajtur interesin kombëtar, nëse anëtarë të tjerë të UPU-së nuk përmbushin Kushtetutën, Konventën ose aktet e UPU-së, ose kur rezervat e bëra nga anëtarët e tjerë ndikojnë negativisht në shërbimet postare të vendit.

(Kongres – dok 34. Shtojca 14)

#### XV

*Në emër të Malajzisë,*

Delegacioni i Malajzisë deklaroi se Malajzia do të zbatojë aktet e miratuara nga Kongresi i 26-të i UPU-së, në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin kombëtar të Malajzisë dhe në vijim të detyrimeve sipas traktateve, konventave dhe parimeve të së drejtës ndërkombëtare, në bazë të ratifikimit të akteve finale. Malajzia rezervon të drejtën e qeverisë së saj për të bërë deklarata shtesë, nëse është e nevojshme, pas ratifikimit të akteve të Bashkimit.

Delegacioni i Malajzisë rezervon të drejtën që qeveria e saj të ndërmarrë veprime ose masa, nëse i çmon të nevojshme, për të ruajtur interesin kombëtar, nëse anëtarë të tjerë të UPU-së nuk përmbushin Kushtetutën, Konventën ose aktet e UPU-së, ose kur rezervat e bëra nga anëtarët e tjerë ndikojnë negativisht në shërbimet postare të vendit.

(Kongres – dok 34. Shtojca 15)

#### XVI

*Në emër të Republikës së Kubës,*

me nënshkrimin e akteve finale të Kongresit të Përbotshëm Postar (Stamboll, 2016), delegacioni i Republikës së Kubës deklaroi se qeveria e saj rezervon të drejtën e marrjes së çfarëdo mase ose veprimi nëse i çmon të nevojshme, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe të drejtën ndërkombëtare, për të ruajtur interesin kombëtar, nëse anëtarë të tjerë të UPU-së nuk përmbushin aktet finale dhe rregulloret e UPU-së, ose kur deklaratat ose rezervat e bëra nga anëtarët e tjerë cenojnë sovranitetin, sigurinë, të drejtat ose interesat e saj, ose funksionimin normal të shërbimeve postare kombëtare.

(Kongres – dok 34. Shtojca 16)

#### XVII

*Në emër të Republikës Demokratike dhe Popullore të Algjerisë,*

Delegacioni i Republikës Demokratike dhe Popullore të Algjerisë deklaroi se rezervon të drejtën e qeverisë së saj për të zbatuar aktet e miratuara nga ky Kongres, për sa kohë që janë në përputhje me legjislacionin dhe rregulloret kombëtare algjeriane dhe me politikën e saj të jashtme;

deklaroi gjithashtu se nënshkrimi i këtyre akteve nuk do të konsiderohet si heqje dorë nga Algjeria e ndonjë të drejte që ajo mban ose mund të mbajë në bazë të konventave dhe traktateve në të cilat është pjesë;

Delegacioni Algjerian gjithashtu rezervon të drejtën e qeverisë së saj për të bërë, kur të jetë e nevojshme, deklarata shtesë në lidhje me ratifikimin e akteve të Kongresit të UPU-së.

(Kongres – dok 34. Shtojca 17)

## XVIII

*Në emër të Republikës së Armenisë,*

kohët e fundit komuniteti ndërkombëtar ka dëshmuar një ngritje të konsiderueshme të propagandës së rreme dhe fushatave anti-armene të kryera nga autoritetet azerbajxhaniane, duke paraqitur një panoramë të shtrembëruar të arsyeve dhe motiveve të konfliktit të Nagorno–Karabakhut dhe të situatës të krijuar si rezultat i këtij territori. Armenia çmon se një sjellje e tillë është e papranueshme dhe pengon përpjekjet e komunitetit ndërkombëtar për të promovuar bashkëpunimin e ndërsjellë;

meqë Kongresi i Përbotshëm Postar nuk është forumi i duhur për të diskutuar çështje që lidhen me zgjidhjen e konflikteve, delegacioni i Armenisë do të kufizohet në deklaratën e mëposhtme:

më 10 dhjetor 1991, popullsia e Nagorno–Karabakhut shpalli pavarësinë e Republikës së Nagorno-Karabakhut pas një referendumi, në përputhje të plotë me ligjin ndërkombëtar, si dhe me dokumentin dhe frymën e ligjeve të Bashkimit Sovjetik në atë kohë. Kështu, Nagorno–Karabakhut është një republikë sovraane, në përputhje me nenin RL 116 të rregulloreve të Postës së Letrave;

interpretimi arbitrar i rezolutave të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara dhe akuzat e pabaza ndaj Republikës së Armenisë janë praktikë e zakonshme për autoritetet e Azerbajxhanit, me qëllim mbulimin e krimeve të tyre të rënda në të kaluarën. Autoritetet e Azerbajxhanit përdorin çdo forum ndërkombëtar për të ndjekur politikën e tyre shkatërruese në vend që të marrin pjesë në përpjekjet paqësore të komunitetit ndërkombëtar. Fatkeqësisht, Kongresi i Përbotshëm Postar nuk ishte përjashtim;

deklaratat e dhëna në emër të Republikës së Azerbajxhanit përmbajnë shtrembërime të konsiderueshme dhe janë thjesht për qëllime propagandistike, përveç që shërbejnë si shpërqendrim nga programi i punës së Kongresit të 26-të të UPU-së;

deklarata të tilla janë dëshmi e qartë e politikës dhjetëvjeçare të Azerbajxhanit që synon privimin e popullatës së Nagorno–Karabakhut nga të drejtat e tyre themelore të njeriut, përfshirë edhe të drejtën e komunikimit që është mjeti për realizimin e të gjitha të drejtave të tjera. Siç jemi në dijeni, instrumentet kryesore ndërkombëtare për të drejtat e njeriut përcaktojnë shumë aspekte të së drejtës për të komunikuar; kjo e drejtë është e lidhur drejtpërdrejt me lirinë e shprehjes, e cila është përfshirë në të gjitha instrumentet kryesore ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, siç janë: Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut, Pakti Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike dhe shumë të tjerë;

Nagorno–Karabakhu nuk ka qenë asnjëherë pjesë e Azerbajxhanit të pavarur. Referencat e Azerbajxhanit ndaj nenit 23 të Kushtetutës dhe përpjekjet për ta paraqitur Nagorno–Karabakhun si “pjesë integrale të territorit të Republikës së Azerbajxhanit” nuk janë as të justifikuara, as të ligjshme;

statusi i ardhshëm i Nagorno–Karabakhut duhet të përcaktohet përmes negociatave paqësore në kuadër të Procesit të Minskut të Organizatës për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (OSBE) dhe mbi bazën e parimeve themelore të OSBE-së. Fakti që Republika e Nagorno–Karabakhut ende nuk është njohur zyrtarisht nga komuniteti ndërkombëtar nuk mund të ndalojë që popullata e saj të komunikojë lirshëm, përfshirë edhe përmes shërbimit postar;

deklarata e Azerbajxhanit është në kundërshtim me dispozitat themelore të Kushtetutës dhe nuk mbështet parimet themelore të UPU-së;

Si anëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar, Armenia detyrimisht deklaron se operatori postar i Republikës së Armenisë shërben si ndërmjetës për operatorin postar të Republikës së Nagorno–Karabakhut, në përputhje me nenet 3 dhe 4 të Konventës së UPU-së dhe vazhdon të përmbushë detyrimet që rrjedhin nga nenet e lartpërmendura.

(Kongres – dok 34. Shtojca 18)

## RREGULLAT E PROCEDURËS SË KONGRESEVE

### Pasqyra e lëndës

Neni

1. Dispozita të përgjithshme
2. Delegacionet
3. Kredencialet e delegatëve
4. Rregulli i vendeve
5. Vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc*
6. Kryesitë dhe zëvendëskryesitë e Kongresit dhe komiteteve
7. Byroja e Kongresit
8. Anëtarësimi i komiteteve
9. Grupet e punës
10. Sekretariati i Kongresit dhe komiteteve
11. Gjuha e debateve
12. Gjuhët e përdorura për hartimin e dokumenteve të Kongresit
13. Propozimet
14. Shqyrtimi i propozimeve në Kongres dhe në komitete
15. Debatet
16. Mocionet për pikat e rendit dhe mocionet procedurale
17. Kuorumi
18. Parimi dhe procedura e votimit
19. Kushtet për miratimin e propozimeve
20. Zgjedhja e anëtarëve të Këshillit Drejtues ose Këshillit të Operacioneve Postare
21. Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe zëvendësdrejtorit të përgjithshëm të Byrosë

Ndërkombëtare

22. Raportet
23. Apelimi i vendimeve të marra nga komitetet dhe nga Kongresi
24. Miratimi i draftvendimeve nga Kongresi (akte, rezoluta, etj.)
25. Caktimi i studimeve për Këshillin Drejtues dhe Këshillin e Operacioneve Postare
26. Rezervimi për aktet
27. Nënshkrimi i akteve
28. Amendimi i rregullave

## RREGULLAT E PROCEDURËS SË KONGRESEVE

Neni 1

### Dispozita të përgjithshme

1. Këto rregulla të procedurës, në vijim të quajtura “Rregullat”, janë hartuar në bazë të akteve të Bashkimit dhe janë të varura prej tyre. Në rast të mospërputhjeve midis njërës nga këto dispozita dhe një dispozite të akteve, kjo e fundit do të mbizotërojë.

Neni 2

### Delegacionet

1. Termi “delegacion” përfshin personin ose tërësinë e personave të caktuar nga shtetet anëtare për të marrë pjesë në Kongres. Delegacioni përbëhet nga një kryetar delegacioni dhe,

nëse është e arsyeshme, nga zëvendësi i tij, një ose më shumë të deleguar, dhe brenda mundësive, nga një ose më shumë funksionarë të atashuar (duke përfshirë ekspertë, sekretarë etj.).

2. Kryetarët e delegacioneve, zëvendësit e tyre, dhe të deleguarit do të jenë përfaqësues të shteteve anëtare, sipas nenit 14.2 të Kushtetutës, nëse ata kanë kredencialet sipas kushteve të nenit 3, të kësaj rregulloreje.

3. Funksionarët e atashuar do të pranohen në seanca dhe do të kenë të drejtën të marrin pjesë në shqyrtime dhe diskutime, por ata zakonisht nuk do të kenë të drejtën e votës. Megjithatë, ata mund të autorizohen nga kryetari i delegacionit të tyre të votojnë në emër të shtetit të tyre në mbledhjet e Komisioneve. Këto autorizime, me shkrim, duhet t'i dorëzohen, para fillimit të mbledhjes, kryetarit të komisionit të interesuar.

### Neni 3

#### **Kredencialet e të deleguarve**

1. Kredencialet e të deleguarve duhet të nënshkruhen nga kryetari i shtetit, kryetari i qeverisë ose nga ministri i punëve të jashtme të shtetit të interesuar. Ato duhet të hartohen në formën e duhur dhe të përshtatshme. Kredencialet e të deleguarve me të drejtë për të nënshkruar aktet (të plotfuqishëm), duhet të specifikojnë qëllimin e këtij nënshkrimi (nënshkrimi i subjektit të ratifikimit ose miratimit, nënshkrimi *ad referendum*, nënshkrimi përfundimtar). Në mungesë të një këtij informacioni specifik, nënshkrimi do të konsiderohet si subjekt i aktet, do të përfshijnë edhe të drejtën e fjalës dhe të votës. Të deleguarit, të cilëve autoritetet kompetente ju kanë dhënë të drejta të plota, pa specifikuar qëllimin e tyre, do të kenë të drejtë të debatojnë, të votojnë dhe të nënshkruajnë aktet, me përjashtim kur hartimi i kredencialeve është shprehimisht kundër kësaj. Kredencialet që autorizojnë mbajtësin për të marrë pjesë në emër të vendit në fjalë ose përfaqësojnë këtë të fundit, do të përfshijnë të drejtën e fjalës dhe të votës.

2. Kredencialet do të depozitohen në hapje të Kongresit, pranë autoritetit të caktuar për këtë.

3. Të deleguarit që nuk disponojnë kredencialet, dhe ata që nuk i kanë depozituar kredencialet e tyre mund të marrin pjesë në diskutime dhe të votojnë që nga momenti i pjesëmarrjes së tyre në punimet e Kongresit, me kusht që emrat e tyre të jenë komunikuar nga qeveritë e tyre te Byroja Ndërkombëtare,. E njëjta procedurë do të zbatohet edhe për ata, kredencialet e të cilëve kanë parregullsi. Këta të deleguar nuk do të jenë të autorizuar të votojnë derisa Kongresi të miratojë raportin e fundit të Komitetit të Kredencialeve duke vendosur se kredencialet e tyre nuk janë marrë ose nuk janë të rregullta dhe deri sa situata e tyre të rregullohet. Raporti i fundit duhet të miratohet nga Kongresi para çfarëdo zgjedhje të ndryshme nga ajo e kryetarit të Kongresit dhe para miratimit të projektakteve.

4. Kredencialet e një shteti anëtar që përfaqësohet në Kongres nga delegacioni i një shteti tjetër anëtar (me prokurë) duhet të kenë të njëjtën formë si ato të përshkruara në paragrafin 1.

5. Kredencialet dhe prokurat e dërguara me telegram nuk do të pranohen. Megjithatë, do të pranohen telegramet e dërguara si përgjigje të një kërkesë për informacion në lidhje me kredencialet.

6. Një delegacion i cili, pasi ka depozituar kredencialet e tij, pengohet të marrë pjesë në një ose në disa seanca, mund të përfaqësohet nga një delegacion i një shteti tjetër anëtar, me kusht që të njoftojë me shkrim kryetarin e mbledhjes në fjalë. Megjithatë, një delegacion mund të përfaqësojë vetëm një shtet tjetër, përveç shtetit të tij.

7. Të deleguarit e shteteve anëtare që nuk janë palë në një marrëveshje mund të marrin pjesë, pa të drejtë vote, në diskutimet e Kongresit, në lidhje me këtë marrëveshje.

### Neni 4

#### **Rregulli i vendeve**

1. Në mbledhjet e Kongresit dhe të komisioneve, delegacionet do të vendosen sipas rendit alfabetik francez të shteteve anëtare të përfaqësuar.

2. Kryetari i këshillit drejtues tërheq me short, në kohën e duhur, emrin e shtetit që do jetë në krye, pranë tribunës së kryesisë, gjatë seancave të Kongresit dhe të komisioneve.

#### Neni 5

#### **Vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc***

1. Vëzhguesit e përmendur në nenin 105.1 të rregullores së përgjithshme do të ftohen të marrin pjesë në seancat plenare dhe mbledhjet e komitetit të Kongresit.

2. Vëzhguesit *ad hoc* të përmendur në nenin 105.2 të rregullores së përgjithshme mund të ftohen të marrin pjesë në mbledhjet e veçanta të Kongresit dhe komisioneve të tij kur është në interes të Bashkimit apo punës së Kongresit.

3. Vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc* nuk kanë të drejtë të votojnë por mund të marrin fjalën me lejen e kryesuesit të takimit.

4. Në rrethana të jashtëzakonshme, mund të kufizohen të drejtat e vëzhguesve dhe të vëzhguesve *ad hoc* të referuar në pikën 4, për të marrë pjesë në disa mbledhje ose në disa pjesë mbledhjeje, nëse konfidencialiteti i çështjes së trajtuar e kërkon këtë. Ata duhet të informohen sa më shpejt të jetë e mundur. Ky kufizim mund të vendoset rast pas rasti, nga organi i interesuar ose kryetari. Këto vendime do të ekzaminohen nga Byroja e Kongresit, e cila do të ketë të drejtën të konfirmojë ose kundërshtojë me një shumicë të thjeshtë të votave.

#### Neni 6

#### **Kryesitë dhe zv/kryesitë e Kongresit dhe komiteteve**

1. Në seancën e tij të parë plenare, Kongresi zgjedh, me propozimin e vendit anëtar pritës të Kongresit, kryetarin e Kongresit dhe pastaj miraton, me propozim të këshillit drejtues, emërimin e shteteve anëtare që do të marrin nën kryesimin e Kongresit, si edhe kryesimin dhe nën kryesimin e komisioneve. Këto poste jepen duke marrë parasysh, për sa është e mundur, një ndarje gjeografike të barabartë mes shteteve anëtare.

2. Kryetarët hapin dhe mbyllin seancat që ata kryesojnë, drejtojnë diskutimet, u japin fjalën oratorëve, vendosin votimin e propozimeve dhe bëjnë të ditur shumicën që duhet për miratimin e tyre, shpallin vendimet dhe, subjekt i miratimit të Kongresit, interpretojnë këto vendime nëse është e nevojshme.

3. Kryetarët do të kujdesen që kjo rregullore të respektohet dhe mbajnë rregullin gjatë seancave.

4. Çdo delegacion mund të apelojë, para Kongresit ose komisionit, kundër një vendimi të marrë nga kryetari, sipas një dispozite ose interpretimi të rregullores. Pavarësisht nga kjo, vendimi i kryetarit do të jetë i vlefshëm, me përjashtim të rastit kur shfuqizohet vota e shumicës së anëtarëve të pranishëm.

5. Nëse shteti anëtar i ngarkuar për kryesimin nuk është më në gjendje të përmbushë këtë funksion, një nga nënkryetarët do të caktohet nga Kongresi ose nga komisioni për ta zëvendësuar atë.

#### Neni 7

#### **Byroja e Kongresit**

1. Byroja është organi qendror përgjegjës për drejtimin e punës së Kongresit. Ai do të përbëhet nga kryetari dhe zëvendëskryesuesit e Kongresit dhe kryetarit të komiteteve. Ai mbledhet periodikisht për të shqyrtuar progresin e punës së Kongresit dhe të komisioneve të tij dhe për të bërë rekomandime për të lehtësuar një progres të tillë. Ajo ndihmon kryetarin në

hartimin e agjendës se çdo mbledhjeje plenare dhe në koordinimin e punës së komisioneve. Ajo do të bëjë rekomandime në lidhje me mbylljen e Kongresit.

2. Sekretari i Përgjithshëm i Kongresit dhe ndihmësekretari i përgjithshëm, të përmendura në nenin 10.1, do të marrin pjesë në mbledhjet e Byrosë.

#### Neni 8

##### **Anëtarësia e komiteteve**

1. Shtetet anëtare të përfaqësuara në Kongres, sipas të drejtës, do të jenë anëtarë të komiteteve përgjegjëse për shqyrtimin e propozimeve në lidhje me Kushtetutën, rregulloren e përgjithshme dhe Konventën.

2. Shtetet anëtare të përfaqësuara në Kongres, që janë palë e një ose më shumë marrëveshjeve opsionale, do të jenë anëtarë të një ose disa komiteteve të ngarkuara me rishikimin e këtyre marrëveshjeve. E drejta e votës së anëtarëve të këtij ose të këtyre komiteteve do të kufizohet në marrëveshjen ose marrëveshjet në të cilat ata janë palë.

3. Delegacionet që nuk janë anëtare të komiteteve që merren me marrëveshjet mund të marrin pjesë në seancat e këtyre komiteteve dhe të marrin pjesë në diskutime, pa të drejtë vote.

#### Neni 9

##### **Grupet e punës**

1. Kongresi dhe çdo komitet mund të organizojnë grupe pune për studimin e çështjeve të veçanta.

#### Neni 10

##### **Sekretariati i Kongresit dhe i komiteteve**

1. Drejtori i përgjithshëm dhe zëvendësdrejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare kryejnë edhe funksionet e sekretarit të përgjithshëm dhe të asistentit të sekretarit të përgjithshëm të Kongresit.

2. Sekretari i përgjithshëm dhe asistenti i sekretarit të përgjithshëm marrin pjesë në seancat e Kongresit dhe të zyrës së Kongresit, dhe marrin pjesë edhe në debatet pa të drejtë vote. Ata mund të marrin pjesë, me të njëjtat kushte, në seancat e komiteteve ose të përfaqësohen nga një funksionar tjetër i Byrosë Ndërkombëtare.

3. Punimet e Sekretariatit të Kongresit, Byrosë Ndërkombëtare dhe të komiteteve bëhen nga personeli i Byrosë Ndërkombëtare, në bashkëpunim me shtetin anëtar pritës.

4. Funksionarët e lartë të Byrosë Ndërkombëtare kanë edhe funksionet e sekretarëve të Kongresit, Byrosë së Kongresit dhe të komiteteve. Ata ndihmojnë kryetarin gjatë seancave dhe janë përgjegjës për hartimin e raporteve.

5. Sekretarët e Kongresit dhe komisioneve do të asistohen nga asistentët e sekretarëve.

#### Neni 11

##### **Gjuha e diskutimeve**

1. Subjekt i paragrafit 2, gjuha franceze, angleze, spanjolle dhe ruse mund të përdoren gjatë diskutimeve, me anë të një sistemi të përkthimit simultan ose konsektiv.

2. Debatet e Komitetit të hartimit do të bëhen në gjuhën franceze.

3. Gjuhë të tjera mund të përdoren në diskutimet e përmendura në paragrafin 1. Gjuha e shtetit pritës do të ketë një të drejtë prioritare. Delegacionet përdorin gjuhë të tjera, duhet të marrin akorde për përkthimin simultan në një nga gjuhët e përmendura në paragrafin 1, qoftë me

anë të sistemit të përkthimit simultan, kur bëhet fjalë për ndryshime teknike, ose me përkthyes të veçantë.

4. Shpenzimet e instalimit dhe të mirëmbajtjes së pajisjeve teknike janë në ngarkim të Bashkimit.

5. Shpenzimet e shërbimeve të përkthimit do të ndahen midis shteteve anëtare, që përdorin të njëjtën gjuhë, në proporcion me kontributin e tyre në shpenzimet e Bashkimit.

#### Neni 12

### **Gjuha e përdorur për hartimin e dokumenteve të Kongresit**

1. Dokumentet e përgatitura gjatë Kongresit, duke përfshirë edhe projektvendimet e paraqitura për miratim në Kongres, do të publikohen në gjuhën franceze nga sekretariati i Kongresit.

2. Për këtë qëllim, dokumentet që vijnë nga delegacionet e shteteve anëtare, duhet të paraqiten pranë sekretariatit të Kongresit në gjuhën frënge, qoftë direkt, qoftë me ndërmjetësinë e shërbimeve të përkthimit.

3. Shërbimet e mësipërme, të organizuara me shpenzimet e vetë grupeve gjuhësore të krijuara sipas dispozitave korresponduese të rregullores së përgjithshme, mund të përkthejnë gjithashtu dokumente të Kongresit në gjuhët e tyre përkatëse.

#### Neni 13

### **Propozimet**

1. Të gjitha çështjet e paraqitura para Kongresit, do të konsiderohen si propozime.

2. Të gjitha propozimet e publikuara nga Byroja Ndërkombëtare para hapjes së Kongresit do të konsiderohen si të paraqitura në Kongres.

3. Dy muaj para hapjes së punimeve të Kongresit, nuk do të merret në konsideratë asnjë propozim, me përjashtim të atyre që amendojnë propozime të mëparshme.

4. Në rastin specifik të propozimeve nga Këshilli i Administrimit ose Këshilli i Operacioneve Postare, ndryshimet do të merren nga Byroja Ndërkombëtare të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit. Pas kësaj pike, vendet anëtare mund të paraqesin ndryshimet e tyre në seanca.

5. Më poshtë do të konsiderohen si ndryshime: çdo propozim, i cili, pa ndryshuar përmbajtjen e propozimit origjinal, përfshin një fshirje, shtesë ose rishikim të një pjese të propozimit origjinal. Asnjë ndryshim i propozuar nuk do të konsiderohet si një ndryshim nëse nuk është në përputhje me kuptimin ose qëllimin e propozimit origjinal. Në rast dyshimi, Kongresi ose komiteti do të vendosin për çështjen.

6. Amendamentet e paraqitura në Kongres, në lidhje me propozimet e bëra, duhet të dorëzohen në sekretariat me shkrim, në gjuhën franceze, para mesditës, një ditë para diskutimit, në mënyrë që t'u shpërndahet në të njëjtën ditë delegatëve. Ky afat nuk zbatohet për amendamentet që vijnë drejtpërdrejt nga diskutimet në Kongres ose në një komitet. Në rastin e fundit, nëse kjo kërkohet, autori i amendamentit duhet të paraqesë tekstin e tij me shkrim në gjuhën franceze, ose në rast vështirësie, në çdo gjuhë tjetër të përdorur për debate. Kryetari duhet ta lexojë me zë të lartë ose ta japë për lexim me zë të lartë.

7. Procedura e parashikuar në paragrafin 5 do të zbatohet gjithashtu për paraqitjen e propozimeve, që nuk kanë si qëllim mendimin e tekstit të akteve (projektrezoluta, projekt rekomandime, projekte të opinioneve formale) kur këto propozime rezultojnë nga puna e Kongresit.

8. Çdo propozim ose amendament duhet të ketë formën përfundimtare të tekstit, që duhet të integrohet në aktet e Bashkimit, subjekt, sigurisht, i rishikimit nga komiteti i hartimit.

#### Neni 14

## Shqyrtimi i propozimeve në Kongres dhe në komitete

1. Hartimi i propozimeve (numri i të cilave do të ndiqet nga shkronja R), do t'i atribuohen Komisionit të hartimit, qoftë direkt, nëse Byroja Ndërkombëtare nuk ka dyshime për natyrën e tyre (një listë e këtyre propozimeve hartohet nga Byroja Ndërkombëtare për komisionin e hartimit), ose, nëse Byroja Ndërkombëtare ka dyshime mbi natyrën e tyre, pasi komitetet e tjera e kanë konfirmuar se ato kanë karakter thjesht hartues (një listë e këtyre propozimeve do të hartohet për komitetet e interesuara). Megjithatë, nëse këto propozime janë të lidhura me propozime të tjera që do të trajtohen nga Kongresi ose nga komitetet e tjera, komiteti i hartimit do të shtyjë marrjen në konsideratë të tyre deri sa Kongresi ose komitetet e tjera të kenë marrë një vendim mbi propozimet përkatëse të përmbajtjes. Propozimet, numri i të cilave nuk ndiqet nga shkronja R, por të cilat sipas mendimit të Byrosë Ndërkombëtare janë propozime hartuese, i kalohen menjëherë komisioneve të interesuara, së bashku me propozimet që i korrespondojnë. Kur këto komitete fillojnë punën, ato do të vendosin cilat nga këto propozime do t'i jepen komitetit të hartimit. Një listë e këtyre propozimeve hartohet nga Byroja Ndërkombëtare komiteve të interesuara.

2. Nëse e njëjta çështje është objekt i shumë propozimeve, kryetari do të vendosë për rendin në të cilin ato do të diskutohen, duke filluar si rregull me propozimin që largohet më shumë nga teksti bazë dhe që përmban ndryshimet më të mëdha në raport me *status quo*-në.

3. Nëse një propozim mund të ndahet në shumë pjesë, secila prej tyre, me pëlqimin e autorit të propozimit ose të asamblesë, mund të ekzaminohet dhe të shprehet veçmas.

4. Çdo propozim i tërhequr në Kongres ose komitet nga autori i saj mund të paraqitet sërish nga delegacioni i një shteti tjetër anëtar. Në mënyrë të ngjashme, nëse një amendament për një propozim pranohet nga autori i propozimit, një delegacion tjetër mund të paraqesë sërish propozimin origjinal të amenduar.

5. Çdo amendament për një propozim, i cili është pranuar nga delegacioni që e ka paraqitur këtë propozim, do të përfshihet menjëherë në tekstin e propozimit. Nëse autori i propozimit origjinal nuk e pranon amendamentin, kryetari do të vendosë nëse do të votohet më parë amendamenti apo propozimi, duke u nisur nga ai që largohet më shumë nga kuptimi ose qëllimi i tekstit bazë dhe që sjell ndryshimin më të thellë në raport me *status quo*-në.

6. Procedura e përshkruar në paragrafin 5 do të zbatohet edhe kur janë paraqitur më shumë se një amendament për një propozim.

7. Kryetari i Kongresit dhe kryetarët e komiteve kujdesen që komiteti i hartimit, të marrë me shkrim, pas çdo seance, tekstin e shkruar të propozimeve, amendamenteve ose vendimeve të miratuara.

### Neni 15

### Diskutime

1. Të deleguarit nuk mund ta marrin fjalën deri sa të lejohen nga kryetari i mbledhjes. Ata do të rekomandohen të flasin pa nxitim dhe qartë. Kryetari duhet t'ju sigurojë të deleguarve mundësinë e shprehjes së lirë dhe të plotë të mendimit të tyre mbi subjektin në diskutim, për sa është e pajtueshme me zhvillimin normal të diskutimeve.

2. Me përjashtim të rastit kur shumica e anëtarëve të pranishëm dhe votues vendosin ndryshe, fjalimet nuk mund të jenë më të gjata se 5 minuta. Kryetari do të jetë i autorizuar të ndërpresë çdo orator që tejkalon kohën e diskutimit. Ai, gjithashtu, mund t'i kërkojë të deleguarit të moslargohet nga tema.

3. Gjatë një debati, kryetari, me pëlqimin e pjesës më të madhe të anëtarëve të pranishëm dhe votues, mund të deklarojë të mbyllur listën e diskutantëve, pas leximit të saj me zë të lartë. Kur lista shterohet, ai shpall mbylljen e debatit, megjithatë edhe pas mbylljes së listës ai mund t'i japë autorit të propozimit në diskutim të drejtën të përgjigjet ndaj çdo fjalimi të mbajtur.

4. Kryetari, me pëlqimin e pjesës më të madhe të anëtarëve të pranishëm dhe votues, mund, gjithashtu, të kufizojë numrin e ndërhyrjeve të të njëjtit delegacion mbi një propozim ose një grup propozimesh të caktuar; por autorit të propozimit do t'i jepet mundësia të paraqesë propozimin dhe, nëse e kërkon, të flasë më pas për të sjellë elemente të reja në përgjigje të fjalës së delegacioneve të tjera, pra, nëse ai dëshiron, mund të jetë folësi i fundit.

5. Me pëlqimin e pjesës më të madhe të anëtarëve të pranishëm dhe votues, kryetari mund të kufizojë numrin e ndërhyrjeve mbi një propozim ose një grup propozimesh të caktuara; por, ky kufizim nuk mund të jetë më pak se 5 pro dhe 5 kundër propozimit në fjalë.

#### Neni 16

### **Mocionet mbi rendin e ditës dhe mocionet e procedurës**

1. Gjatë diskutimit të çdo çështjeje, edhe kur gjykohet e përshtatshme, pas mbylljes së debatit, një delegacion mund të ngrejë një mocion mbi rendin e ditës për qëllime të kërimit të:

1.1 shpjegimeve për drejtimin e debateve;

1.2 respektimin e rregullave të procedurës;

1.3 ndryshimin e rendit të bisedimeve dhe propozimet e sugjeruara nga kryetari.

Mocioni për rendin e ditës ka prioritet mbi të gjitha çështjet, duke përfshirë edhe mocionet e procedurës, të përcaktuara në paragrafin 3.

2. Kryetari do të japë menjëherë shpjegimet e dëshiruara ose do të marrë vendimin që ai e gjykon të arsyeshëm për çështjen e mocionit mbi rendin e ditës. Në rast të kundërshtimeve, vendimi i kryetarit do të vihet menjëherë në votim.

3. Përveç kësaj, gjatë diskutimit të një çështjeje, një delegacion mund të propozojë një mocion procedure për propozimin e:

3.1 ndërprerjes së mbledhjes;

3.2 mbylljes së mbledhjes;

3.3 shtyrjen e debatit për çështjen në diskutim;

3.4 mbylljen e debatit për çështjen në diskutim.

Mocionet e procedurës do të kenë prioritet, në rendin e përcaktuar më sipër, mbi të gjitha propozimet, me përjashtim të rastit të mocioneve mbi rendin e ditës të referuara në paragrafin 1.

4. Mocionet për ndërprerjen ose mbylljen e mbledhjes nuk do të diskutohen, por do të vendosen menjëherë në votë.

5. Kur një delegacion propozon shtyrjen ose mbylljen e debatit mbi çështje në diskutim, fjala ju jepet vetëm dy oratorëve që kundërshtojnë shtyrjen ose mbylljen e debatit, më pas mocioni vihet në votë.

6. Delegacioni që paraqet një mocion mbi rendin e ditës ose procedurën, gjatë ndërhyrjes së tij, nuk mund të trajtojë përmbajtjen e çështjes në diskutim. Autori i një mocioni të procedurës mund ta tërheqë atë para se ajo të votohet dhe çdo mocion i këtij lloji, i amenduar ose jo, i cili është tërhequr, mund të paraqitet përsëri nga një delegacion tjetër.

#### Neni 17

### **Kuorumi**

1. Subjekt i paragrafëve 2 dhe 3, kuorumi i nevojshëm për hapjen e mbledhjeve dhe votimin përbëhet nga gjysma e shteteve anëtare, të përfaqësuara në Kongres dhe që kanë të drejtën e votës.

2. Për votimin e amendimeve të Kushtetutës dhe të rregullores së përgjithshme, kuorumi i kërkuar përbëhet nga dy të tretat e shteteve anëtare të Bashkimit, që kanë të drejtën e votës.

3. Në rastin e marrëveshjeve, kuorumi i kërkuar për hapjen e mbledhjeve dhe për votimin përbëhet nga gjysma e shteteve anëtare të përfaqësuara në Kongres, të cilat janë palë e marrëveshjes për të cilën bëhet fjalë dhe që kanë të drejtën e votës.

4. Delegacionet të cilat janë të pranishme por që nuk marrin pjesë në një votim të caktuar ose që deklarojnë se nuk duan të marrin pjesë, do të konsiderohen si të pranishëm për qëllimet e përcaktimit të kuorumit të kërkuar sipas paragrafëve 1, 2 dhe 3.

#### Neni 18

### **Parimi dhe procedura e votës**

1. Çështjet që nuk mund të rregullohen me një pëlqim të përbashkët, hidhen në votë.
2. Votimet bëhen me sistemin tradicional ose me anë të mjeteve elektronike të votimit. Normalisht ato do të bëhen me mjete elektronike, kur ky sistem është i disponueshëm në Asamblë. Megjithatë, në rast të një votimi të fshehtë, mund të përdoret sistemi tradicional, nëse një delegacion, i mbështetur nga shumica e delegacioneve të pranishme dhe votuese, e kërkon këtë.
3. Për sistemin tradicional, procedurat e votimit do të jenë si më poshtë:
  - 3.1 me ngritje dore, nëse ka ndonjë dyshim për rezultatin e këtij votimi, kryetari, me vullnetin e tij ose kërkesën e një delegacioni, mund të procedojë menjëherë në një votim me apel për të njëjtën çështje;
  - 3.2 me apel, me kërkesë të një delegacioni ose nëse kështu vendoset nga kryetari; apeli do të bëhet duke ndjekur rendin alfabetik francez të shteteve të përfaqësuara, duke filluar nga shteti emri i të cilit tërhiqet me short nga kryetari; rezultati i votimit, së bashku me listën e shteteve të grupuara sipas mënyrës në të cilën ata kanë votuar, do të përfshihet në raportin e mbledhjes;
  - 3.3 me votim të fshehtë: duke përdorur fletët e votimit, nëse kërkohet nga dy delegacione; kryetari i mbledhjes përcakton në këtë rast tre numërues votash, duke pasur parasysh përfaqësimin në ndarje të barabartë gjeografike dhe nivelin e zhvillimit ekonomik të shteteve anëtare, dhe do të marrë masat e nevojshme për zhvillimin e votimit të fshehtë.
4. Për sistemin elektronik, metodat e votimit janë si më poshtë:
  - 4.1 votim i paregjistruar, zëvendëson votimin me ngritje dore;
  - 4.2 votim i regjistruar: zëvendëson votimin me apel; megjithatë, nuk procedohet me apelin e emrave të shteteve, me përjashtim të rastit kur kërkohet nga një delegacion me mbështetjen e pjesës më të madhe të delegacioneve të pranishme dhe votuese;
  - 4.3 votim sekret: zëvendëson votimin e fshehtë me fletë votimi.
5. Pavarësisht nga sistemi i përdorur, votimi i fshehtë do të ketë prioritet mbi çdo procedurë tjetër votimi.
6. Pasi ka filluar një votim, asnjë delegacion nuk mund ta ndërpresë atë, me përjashtim të ngritjes së një mocioni të rendit të ditës në lidhje me mënyrën me të cilën kryhet votimi.
7. Pas votimit, kryetari mund të lejojë të deleguarit të shpjegojnë përse kanë votuar siç kanë votuar.

#### Neni 19

### **Kushtet e miratimit të propozimeve**

1. Për t'u miratuar, propozimet që përfshijnë amendimin e akteve duhet:
  - 1.1 në rastin e Kushtetutës: do të miratohen nga dy të tretat e shteteve anëtare të Bashkimit, që kanë të drejtën e votës;
  - 1.2 në rastin e rregullores së përgjithshme: do të miratohen nga shumica e shteteve anëtare të përfaqësuara në Kongres, që kanë të drejtën e votës;
  - 1.3 në rastin e Konventës: do të miratohen nga shumica e shteteve anëtare të pranishme dhe votuese, që kanë të drejtën e votës;
  - 1.4 në rastin e marrëveshjeve: do të miratohen nga shumica e shteteve anëtare të pranishme dhe votues, që janë palë në marrëveshjet dhe që kanë të drejtën e votës.

2. Çështjet procedurale të cilat nuk mund të zgjidhen me një marrëveshje do të vendosen nga shumica e shteteve anëtare të pranishme dhe votuese, që kanë të drejtën e votës. E njëjta procedurë do të ndiqet edhe për vendimet që nuk kanë të bëjnë me ndryshimet e akteve, me përjashtim të rastit kur Kongresi vendos ndryshe me shumicë të shteteve anëtare të pranishëm dhe votues, që kanë të drejtën e votës.

3. Subjekt i paragrafit 5, “shtetet anëtare të pranishme dhe votuese” do të nënkuptojnë shtetet të cilat kanë të drejtën e votës “pro” ose “kundër”, abstënimet nuk do të merren në konsideratë në numrin e votave të nevojshme për të formuar shumicën, dhe fletët e votimit të bardha ose të pavlefshme, në rastin e votimit të fshehtë.

4. Në rast barazimi, propozimi do të konsiderohet i refuzuar.

5. Kur numri i abstënimeve dhe fletëve të votimit të bardha ose të pavlefshme e kalon gjysmën e numrit të votave të shprehura (pro, kundër, abstënime) ekzaminimi i çështjes shtyhet në një seancë të mëvonshme gjatë së cilës abstënimet dhe fletët e votimit të bardha ose të pavlefshme, nuk merren në konsideratë.

#### Neni 20

### **Zgjedhja e anëtarëve të këshillit drejtues dhe Këshillit të Operacioneve postare**

1. Me qëllim për të vendosur midis vendeve që kanë marrë të njëjtin numër votash në zgjedhjet e anëtarëve të këshillit drejtues dhe të Këshillit të Operacioneve Postare, kryetari procedon me zgjedhjen me short.

#### Neni 21

### **Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe e zëvendës drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare**

1. Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe e zëvendës drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare do të realizohet me votim të fshehtë, pas një ose disa mbledhjeve që mbahen në të njëjtën ditë. Do të zgjidhet kandidati që merr shumicën e votave të dhëna nga shtetet anëtare të pranishme dhe votuese. Procedohet me aq votime sa bëhet e nevojshme që një kandidat të mund të marrë shumicën.

2. “Shtete anëtare të pranishme dhe votuese” do të konsiderohen ato shtete anëtare që votojnë për një nga kandidatët aplikimi i të cilëve është shpallur në formën e duhur dhe të përshtatshme, abstënimet dhe fletët e bardha dhe të pavlefshme nuk merren në konsideratë në numërimin e votave të nevojshme për të llogaritur shumicën.

3. Nëse numri i abstënimeve dhe i fletëve të bardha apo të pavlefshme e kalon gjysmën e numrit të votave të dhëna në përputhje me dispozitat e parashikuara në paragrafin 2, zgjedhja do të shtyhet në një seancë tjetër gjatë së cilës abstënimet, fletët e bardha, votat e pavlefshme nuk merren në konsideratë.

4. Kandidati që në një raund të zgjedhjeve ka marrë më pak vota, eliminohet.

5. Në rast të një barazimi të votave, procedohet në një votim shtesë, dhe më pas, nëse është e nevojshme, edhe me një votim të dytë, në përpjekje për të vendosur midis dy kandidatëve në barazim, me votë vetëm në lidhje me këta kandidatë. Nëse rezultati është negativ, zgjedhja do të vendoset me short. Shorti do të hidhet nga Presidenti.

6. Kandidatët për drejtor të përgjithshëm dhe zëvendës drejtor të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare, me kërkesën e tyre, mund të përfaqësohen në numërimin e votave.

#### Neni 22

### **Raportet**

1. Raportet e seancave plenare të Kongresit do të regjistrojnë zhvillimin e seancave, përmbledhin shkurt fjalimet dhe përmendin propozimet dhe rezultatit e debateve.

2. Debatet e mbledhjeve të komiteteve do të jenë subjekt i raporteve për Kongres. Si rregull i përgjithshëm, grupet e punës do të përgatisin një raport për organet që i kanë krijuar ato.

3. Megjithatë, çdo i deleguar ka të drejtë të kërkojë që çdo deklaratë e bërë prej tij të përfshihet në raporte, tekstualisht ose në formë të përmbledhur, me kusht që teksti në gjuhën frënge ose angleze të dorëzohet në sekretariat jo më vonë se dy orë pas fundit të mbledhjes.

4. Të deleguarit do të kenë një afat prej 24 orësh nga momenti kur shpërndahet drafraporti, për vëzhgimet e tyre në sekretariat, që, nëse është e nevojshme, të veprojnë si ndërmjetës midis palës së interesuar dhe kryetarit të mbledhjes në fjalë.

5. Si rregull i përgjithshëm dhe subjekt i dispozitave të paragrafit 4, në fillim të çdo seance të Kongresit, kryetari do të paraqesë për miratim raportin e seancës së mëparshme. E njëjta procedurë do të zbatohet edhe për raportet e komisioneve. Raportet e seancave të fundit për të cilat nuk ka qenë e mundur të miratoheshin në Kongres ose në komision, do të miratohen nga kryetarët përkatës të këtyre mbledhjeve. Byroja Ndërkombëtare do të marrë gjithashtu parasysh edhe komentet e marra nga të deleguarit e shteteve anëtare brenda një afati prej 40 ditësh pas dërgimit të raporteve.

6. Byroja Ndërkombëtare do të jetë e autorizuar të korrigjojë gabimet materiale në raportet e seancave të Kongresit dhe të komiteteve, të cilat nuk janë zbuluar kur janë miratuar procesverbalet në përputhje me paragrafin 5.

#### Neni 23

### **Apeli kundër vendimeve të marra nga komitetet dhe nga Kongresi**

1. Çdo delegacion mund të apelojë kundër një vendimi në lidhje me propozimet (aktet, rezolutat etj.) të cilat janë miratuar ose hedhur poshtë në komitet. Kryetari i Kongresit duhet të informohet me shkrim për apelin, brenda një afati prej 48 orësh pas mbylljes së seancës së komitetit ku propozimi është miratuar ose hedhur poshtë. Apeli ekzaminohet në seancën e ardhshme plenare.

2. Kur një propozim është miratuar ose hedhur poshtë nga Kongresi, nuk mund të ekzaminohet përsëri nga ai, me përjashtim të rastit kur apeli mbështetet nga të paktën 10 delegacione. Ky apel duhet të miratohet nga shumica prej dy të tretash e anëtarëve të pranishëm dhe votues, që kanë të drejtën e votës. Kjo mundësi do të kufizohet te propozimet që paraqiten drejtpërdrejt në seancat plenare, duke marrë parasysh se për një çështje nuk mund të ketë më shumë se një apel.

#### Neni 24

### **Miratimi nga Kongresi i projektvendimeve (aktet, rezolutat, etj.)**

1. Si rregull i përgjithshëm, çdo projektakt i paraqitur nga komiteti i hartimit do të ekzaminohet nen për nen. Kryetari, me pëlqimin e shumicës, mund të ndjekë një procedurë më të shpejtë, p.sh. kapitull për kapitull. Çdo akt mund të konsiderohet i miratuar vetëm pas një votimi të përgjithshëm të favorshëm. Për këtë votim do të zbatohet neni 21.1.

2. Byroja Ndërkombëtare do të jetë e autorizuar të korrigjojë në aktet përfundimtare gabimet materiale që nuk janë zbuluar gjatë ekzaminimit të projektakteve, numërtimin e neneve dhe të paragrafëve, si edhe referencat.

3. Si rregull i përgjithshëm, projektvendimet e ndryshme nga ato që amendojnë aktet, të paraqitura nga komiteti i hartimit, do të ekzaminohen në bllok. Dispozitat e paragrafit 2, do të zbatohen edhe për këto projektvendime.

#### Neni 25

## **Caktimi i studimeve për këshillin drejtues dhe Këshillin e Operacioneve Postare**

1. Me rekomandim të Byrosë, Kongresi do të caktojë studimet për këshillin drejtues dhe Këshillin e Operacioneve Postare, në përputhje me përbërjet dhe përgjegjësitë e këtyre dy organeve, siç janë vendosur në nenet 106, 107, 112 dhe 113, të rregullores së përgjithshme.

### **Neni 26**

#### **Rezervimi për aktet**

1. Rezervimet duhet të paraqiten në sekretariat në formën e një propozimi me shkrim, në një nga gjuhët e punës së Byrosë Ndërkombëtare (propozimet në lidhje me protokollin përfundimtar) sa më shpejt të jetë e mundur, pas miratimit të propozimit në lidhje me nenin të cilit i referohet rezervimi.

2. Në mënyrë që të ketë mundësi të shpërndajë propozimet në lidhje me rezervimin tek të gjithë shtetet anëtare, para miratimit të protokollit përfundimtar nga Kongresi, Sekretariati i Kongresit do të vendosë një afat për paraqitjen e rezervimeve dhe do të njoftojë shtetet anëtare për të.

3. Rezervimet për aktet e Bashkimit të paraqitura pas afatit të vendosur nga sekretariati nuk do të konsiderohen nga sekretariati dhe as nga Kongresi.

### **Neni 27**

#### **Nënshkrimi i akteve**

1. Aktet e miratuara përfundimisht nga Kongresi do t'i paraqiten të plotfuqishmëve për nënshkrim.

### **Neni 28**

#### **Amendimi i rregullave**

1. Secili Kongres mund të amendojë rregullat e procedurës. Me qëllim që të pranohen për diskutim, propozimet për amendim të këtyre rregullave duhet të mbështeten nga të paktën 10 delegacione në Kongres, me përjashtim të rastit kur ato paraqiten nga një organ i Bashkimit të Përbotshëm Postar.

2. Miratimi i propozimeve për amendim të këtyre rregullave duhet të bëhet me të paktën dy të tretat e shteteve anëtare të përfaqësuara në Kongres dhe që kanë të drejtën e votës.

## **RREGULLORE E PËRGJITHSHME E BASHKIMIT TË PËRBOTSHËM POSTAR** (Ndryshuar nga protokollit shtesë i Stambollit 2016)

### **Pasqyra e lëndës**

Kapitulli I: Organizimi, funksionimi dhe funksionet e Kongresit, të Këshillit Administrativ, të Këshillit të Operacioneve Postare dhe Komitetit Konsultativ

Seksioni 1: Kongresi

Neni:

101. Organizimi dhe mbledhja e Kongresit dhe e jashtëzakonshme

102. E drejta e votës në Kongres

103. Funksionet e Kongresit

104. Rregullat e procedurës së kongreseve

105. Vëzhguesit e organeve të Bashkimit

Seksioni 2: Këshilli Administrativ (CA)

106. Përbërja dhe funksionimi i Këshillit Administrativ

107. Funksionet e CA-së
108. Organizimi i sesioneve të CA-së
109. Vëzhguesit
110. Rimbursimi i shpenzimeve të udhëtimit
111. Informacion mbi aktivitetet e CA-së
- Seksioni 3: Këshilli i Operacioneve Postare (POC)
112. Përbërja dhe funksionimi i POC-së
113. Funksionet e POC-së
114. Organizimi i sesioneve të POC-së
115. Vëzhguesit POC
116. Rimbursimi i shpenzimeve të udhëtimit
117. Informacion mbi aktivitetet e POC-së
- 117.bis. Komiteti Koordinues për Organet e Përhershme të Bashkimit
- Seksioni 4: Komiteti Konsultativ (CC)
118. Qëllimi i CC-së
119. Përbërja e CC-së
120. Anëtarësimi në CC
121. Funksionet e CC-së
122. Organizimi i CC-së
123. Përfaqësues të Komitetit Konsultativ në Këshillin e Administrimit, në Këshillin e Operacioneve Postare dhe Kongres
124. Vëzhguesit CC
125. Informacion mbi aktivitetet e CC-së
- Kapitulli II: Byroja Ndërkombëtare
- Seksioni 1: Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe zëvendës drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare
126. Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe zëvendës drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare
127. Detyrat e drejtorit të përgjithshëm
128. Detyrat e zëvendës drejtorit të përgjithshëm
- Seksioni 2: Sekretariati i Organeve të Bashkimit dhe Komiteti Këshillues
129. Shënime të përgjithshme
130. Përgatitja dhe shpërndarja e dokumenteve të organeve të Bashkimit
131. Lista e shteteve anëtare
132. Informacioni. Opinionet. Kërkesat për interpretim dhe amendim të akteve. Reklamimet.
- Roli në shlyerjen e llogarive
133. Bashkëpunimi teknik
134. Formularët e dhënë nga Byroja Ndërkombëtare
135. Aktet e sindikatave të kufizuara dhe marrëveshje të posaçme
136. Botimet periodike të Bashkimit
137. Raporti vjetor për punën e Bashkimit
- Kapitulli III: Paraqitja, shqyrtimi i propozimeve, njoftimi i vendimeve të miratuara dhe hyrja në fuqi e rregullores dhe vendimeve të tjera të miratuara
138. Procedura për paraqitjen e propozimeve në Kongres
- 138.bis Procedura për amendimin e propozimeve të paraqitura në përputhje me nenin 138
139. Procedura për paraqitjen e propozimeve që amendojnë Konventën ose marrëveshjet ndërmjet kongreseve
140. Marrja në konsideratë e propozimeve që amendojnë Konventën ose marrëveshjet ndërmjet kongreseve
141. Procedura për paraqitjen e propozimeve në Këshillin e Operacioneve Postare, në lidhje me përgatitjen e rregulloreve të reja në kuadrin e vendimeve të marra nga Kongresi

142. Amendimi i rregullores nga Këshilli i Operacioneve Postare
143. Njoftimi i vendimeve të miratuara ndërmjet kongreseve
144. Hyrja në fuqi e rregulloreve dhe vendimeve të tjera të miratuara ndërmjet kongreseve
- Kapitulli IV: Financa
145. Vendosja dhe rregullimi i shpenzimeve të Bashkimit
146. Rregullimi i kontributeve të shteteve anëtare
147. Mangësitë në financim
148. Mbikëqyrja e mbajtjes së llogarive dhe kontabilitetit
149. Sanksione automatike
150. Klasat e kontributeve
151. Pagesa për furnizime nga Byroja Ndërkombëtare
152. Organizimi i organeve ndihmëse të përdorues – financuesve
- Kapitulli V: Arbitrazhi
153. Procedura e arbitrazhit
- Kapitulli VI: Përdorimi i gjuhëve brenda Bashkimit
154. Gjuha zyrtare e Byrosë Ndërkombëtare
155. Gjuhët e përdorura për dokumentacion, për debate dhe për korrespondencë zyrtare
- Kapitulli VII: Dispozita të fundit
156. Kushtet për miratimin e propozimeve në lidhje me rregulloren e përgjithshme
157. Propozimet në lidhje me marrëveshjet me Kombet e Bashkuara
158. Amendimi, hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e rregullores së përgjithshme

## RREGULLORE E PËRGJITHSHME E BASHKIMIT TË PËRBOTSHËM POSTAR (Ndryshuar nga protokollin shtesë i Stambollit 2016<sup>38</sup>)

Të nënshkruarit, të plotfuqishmit e qeverive të shteteve anëtare të Bashkimit, duke pasur parasysh nenin 22.2 të Kushtetutës së Bashkimit të Përbotshëm Postar të përfunduar në Vjenë, më datë 10 korrik 1964, me marrëveshje të përbashkët dhe subjekt i nenit 25.4 të Kushtetutës, kanë hartuar në këtë rregullore të përgjithshme dispozitat e mëposhtme, duke siguruar zbatimin e Kushtetutës dhe funksionimin e Bashkimit.

### KAPITULLI 1

#### ORGANIZIMI, FUNKSIONIMI DHE FUNKSIONET E KONGRESIT, TË KËSHILLIT ADMINISTRATIV, TË KËSHILLIT TË OPERACIONEVE POSTARE DHE KOMITETIT KONSULTATIV

### SEKSIONI 1 KONGRESI

#### Neni 101

#### **Organizimi dhe mbledhja e Kongreseve dhe Kongreseve të Jashtëzakonshëm (Kushtetuta 14, 15)**

1. Përfaqësuesit e shteteve anëtare do të mblidhen në kongres jo më vonë se katër vjet nga fundi i vitit në të cilin është mbledhur Kongresi i mëparshëm.

2. Çdo shtet anëtar do të përfaqësohet në Kongres nga një ose disa delegatë të cilët do të kenë kompetencat e nevojshme nga qeveria e tyre. Në rast nevojë, mund të bihet dakord për t'u përfaqësuar nga një shtet tjetër anëtar. Megjithatë, duhet të kuptohet që një delegacion nuk mund të përfaqësojë më shumë se një shtet anëtar të ndryshëm nga shteti i tij.

---

<sup>38</sup> Për Protokollin e Parë Shtesë (Kongresi i Stambollit, 2016), shihni faqet 23–30 të këtij dokumenti.

3. Në parim, çdo kongres cakton vendin ku do të zhvillohet Kongresi i ardhshëm. Nëse kjo zgjidhje bëhet e pazbatueshme, këshilli drejtues është i autorizuar të caktojë vendin ku Kongresi do të mbajë mbledhjet e tij, por pasi të jetë konsultuar me vendin e papranuar më parë.

4. Në marrëveshje me Byronë Ndërkombëtare, qeveria pritëse cakton datën definitive dhe vendin e saktë ku do të zhvillohet Kongresi. Në parim, një vit para kësaj date, qeveria pritëse do t'i dërgojë një ftesë secilës prej qeverive të shteteve anëtare. Kjo ftesë mund të dërgohet në mënyrë të drejtpërdrejtë, ose me ndërmjetësim të një qeverie tjetër, ose nëpërmjet drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare.

5. Kur nuk ka një shtet pritës për Kongresin, Byroja Ndërkombëtare, në marrëveshje me këshillin drejtues dhe pas konsultimit me qeverinë e Konfederatës së Zvicrës, do të marrë masat e nevojshme për thirrjen dhe organizimin e Kongresit në vendin ku ndodhet selia e Bashkimit. Në këtë rast, Byroja Ndërkombëtare do të ushtrojë funksionet e qeverisë ftuese.

6. Vendi për mbledhjen e një Kongresi të Jashtëzakonshëm përcaktohet nga shtetet anëtare që kanë marrë iniciativën për këtë Kongres, pas konsultimit me Byronë Ndërkombëtare.

7. Dispozitat e parashikuara në pikat 2 deri në 5 do të jenë të zbatueshme për analogji dhe për kongreset e jashtëzakonshme.

#### Neni 102

### **E drejta e votës në Kongres**

1. Çdo vend anëtar ka të drejtën e një vote, me përjashtim të sanksioneve të parashikuara në nenin 149.

#### Neni 103

### **Funksionet e Kongresit**

1. Në bazë të propozimeve nga shtetet anëtare, Këshilli Drejtues dhe Këshilli i Operacioneve Postare, Kongresi:

1.1 të përcaktojë politikat e përgjithshme për përmbushjen e objektivave dhe qëllimit të Bashkimit të vendosur në preambulë dhe në nenin 1 të Kushtetutës;

1.2 të konsiderojë dhe miratojë, nëse është e përshtatshme, propozimet për amendimet e Kushtetutës, rregullores së përgjithshme, Konventën dhe marrëveshjet e paraqitura nga shtetet anëtare dhe këshillat, në përputhje me nenin 29 të Kushtetutës dhe nenin 138 të rregullores së përgjithshme;

1.3 të vendosë datën për hyrjen në fuqi të akteve;

1.4 të miratojë rregullat e tij të procedurës dhe amendimet e këtyre rregullave;

1.5 të konsiderojë raportet e përgjithshme mbi punën e Këshillit Drejtues, Këshillit të Operacioneve Postare dhe Komitetit Këshillimor, që mbulojnë periudhën nga Kongresi i mëparshëm, të paraqitur nga organet përkatëse në përputhje me nenet 111, 117 dhe 125, të rregullores së përgjithshme;

1.6 të miratojë strategjinë e Bashkimit;

1.6.bis të miratojë draftplanin katërvjeçar të biznesit të UPU-së;

1.7 të vendosë shumën maksimale të shpenzimeve të Bashkimit, në përputhje me nenin 121 të Kushtetutës;

1.8 të zgjedhë shtetet anëtare në Këshillin Drejtues dhe në Këshillin e Operacioneve Postare, në përputhje me, ndër të tjera, procedurat zgjedhore të përcaktuara në rezolutat e Kongresit që lidhen me këtë çështje;

1.9 të zgjedhë drejtorin e përgjithshëm dhe zëvendës drejtorin e përgjithshëm;

1.10 të vendosë kufirin e kostove që ka Bashkimi për prodhimin e dokumenteve në gjuhën Kineze, Gjermane, Portugeze dhe Ruse.

2. Kongresi, si organ suprem i Bashkimit, do të kujdeset për të gjitha çështjet e tjera që kanë të

bëjnë me shërbimet postare.

Neni 104

### **Rregullat e procedurës së kongreseve (Kushtet. 14)**

1. Për organizimin e punës së tij dhe zhvillimin e debateve, Kongresi duhet të zbatojë rregullat e procedurës.
2. Çdo kongres mund të ndryshojë rregullat e procedurës sipas kushteve të përcaktuara në rregulloret e procedurës.
3. Paragrafët 1 dhe 2, për analogji, do të zbatohen edhe për Kongreset e Jashtëzakonshme.

Neni 105

### **Vëzhguesit e organeve të Bashkimit**

1. Subjektet e mëposhtme do të ftohen të marrin pjesë në seancat plenare dhe mbledhjet e komisioneve të Kongresit, Këshillit Administrativ dhe Këshillit të Operacioneve Postare si vëzhgues:
  - 1.1 Kombet e Bashkuara;
  - 1.2 sindikatat e bashkimit;
  - 1.3 anëtarët e Komitetit Konsultativ;
  - 1.4 subjektet e autorizuar për të marrë pjesë në mbledhjet e Bashkimit si vëzhgues në bazë të një rezolute apo vendimi të Kongresit.
2. Subjektet e mëposhtme, nëse janë caktuar sipas rregullit nga Këshilli i Administrimit, në përputhje me nenin 107.1.12, do të ftohen të marrin pjesë në mbledhjet e veçanta të Kongresit si vëzhgues të posaçëm:
  - 2.1 agjencitë e specializuara të Kombeve të Bashkuara dhe organizatave të tjera ndërqeveritare;
  - 2.2 çdo organ ndërkombëtar, çdo shoqatë ose ndërmarrje, ose çdo person i kualifikuar.
3. Përveç vëzhguesve të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, Këshilli i Administrimit dhe Këshilli i Operacioneve Postare mund të caktojë vëzhgues të posaçëm për të marrë pjesë në mbledhjet e tyre, në pajtim me rregullat e tyre të procedurës, kur kjo është në interes të Bashkimit dhe organet të tij.

## **SEKSIONI 2**

### **KËSHILLI ADMINISTRATIV (CA)**

Neni 106

### **Përbërja dhe funksionimi i CA-së (Kushtet. 17)**

1. Këshilli Administrativ përbëhet nga dyzetë e një anëtarë, të cilët ushtrojnë funksionet e tyre gjatë periudhës midis dy kongreseve të njëpasnjëshme.
2. Presidenca i njihet si e drejtë shtetit anëtar pritës të kongresit. Nëse ky shtet anëtar heq dorë nga kjo e drejtë, ai do të konsiderohet si anëtar *de jure*, dhe për rrjedhojë, grupi gjeografik në të cilin ai bën pjesë do të ketë në dispozicionin e tij një vend shtesë, ndaj të cilit nuk do të jenë të zbatueshme kufizimet e parashikuara në pikën 3. Në këtë rast, Këshilli Administrativ do të zgjedhë për presidencë një nga shtetet anëtare, pjesëtarë të grupit gjeografik në të cilin bën pjesë shteti anëtar pritës.
3. Të dyzetë (40) anëtarët e tjerë të Këshillit Administrativ do të zgjidhen nga Kongresi mbi bazën e një shpërndarje gjeografike të barabartë. Të paktën gjysma e anëtarëve do të rinovohet në çdo kongres; asnjë vend anëtar nuk mund të zgjidhet nga tre kongrese të njëpasnjëshme.

4. Çdo anëtar i Këshillit Administrativ cakton përfaqësuesin(t) e tij, i cili/të cilët duhet të jetë kompetent në kuadrin postar. Anëtarët e Këshillit Administrativ duhet të marrin pjesë në mënyrë aktive në punimet e tij.

5. Funksionet e anëtarit të Këshillit Administrativ nuk do të jenë të paguara. Shpenzimet për funksionimin e këtij Këshilli i ngarkohen Bashkimit.

6. Këshilli Administrativ do të përcaktojë, zyrtarizojë dhe/ose krijojë grupet e punës dhe task-forcat ose organe të tjera që do të ngrihen brenda strukturës së saj, duke pasur parasysh ngritjen e tyre për qëllime të strategjisë dhe planit të punës së Bashkimit, të miratuara nga Kongresi.

#### Neni 107

#### **Funksionet e CA-së**

1. CA-ja do të ketë kompetencat e mëposhtme:

1.1 mbikëqyrjen e të gjithë veprimtarive të Bashkimit midis kongreseve, duke siguruar përputhjen me vendimet e Kongresit, duke shqyrtuar çështjet që kanë të bëjnë me politikat qeverisëse mbi çështjet postare dhe duke konsideruar zhvillimet rregullatore ndërkombëtare si ato që kanë të bëjnë me tregtinë e shërbimeve dhe të konkurrencës;

1.2 promovimin, bashkërendimin dhe mbikëqyrjen e të gjitha formave të asistencës teknike postare brenda kuadrit të bashkëpunimit teknik ndërkombëtar;

1.3 Shqyrton draftplanin katërvjeçar të biznesit të UPU-së të miratuar nga Kongresi dhe e finalizon atë, duke përfshirë aktivitetet e përcaktuara në draftplanin për periudhën katërvjeçare, në përputhje me burimet aktuale të disponueshme. Planin duhet gjithashtu, nëse është e përshtatshme, të jetë në përputhje me rezultatet e procesit të prioritizimit të përcaktuara nga Kongresi. Versioni final i planit katërvjeçar të biznesit, i përfunduar dhe miratuar nga Këshilli Administrativ, do të krijojë bazat për përgatitjen e programit vjetor dhe buxhetit të UPU-së, si dhe për planet vjetore operationale për t'u hartuar dhe zbatuar nga Këshilli Administrativ dhe Këshilli i Operacioneve Postare;

1.4 shqyrtimin dhe miratimin e programit dyvjeçar dhe buxhetit, dhe llogarive të Bashkimit, duke marrë parasysh versionin përfundimtar të planit të biznesit të UPU-së, siç përshkruhet në nenin 107.1.3;

1.5 autorizimin e tejkalimit të kufirit të shpenzimeve, nëse e kërkojnë rrethanat, në përputhje me nenin 145.3 deri në 5;

1.6 autorizimin e zgjedhjes së një klase kontributi më të ulët, nëse kjo kërkohet, në përputhje me kushtet e parashikuara në nenin 150.6;

1.7 autorizimin e ndryshimit të grupit gjeografik, nëse kjo kërkohet nga një shtet anëtar, duke konsideruar mendimet e shprehura nga shtetet anëtare të cilat janë pjesëtare të grupeve gjeografike në fjalë;

1.8 krijimin ose shkurtimin e vendeve të punës në Byronë Ndërkombëtare të financuara nga buxheti, duke konsideruar kufizimet lidhur me tavanin e vendosur të shpenzimeve;

1.9 vendimin mbi kontaktet që duhet të vendosen me shtetet anëtare, me qëllim përmbushjen e funksioneve të tij;

1.10 pas konsultimit me Këshillin e Operacioneve Postare, vendos për marrëdhëniet që do të përcaktohen me organizatat të cilat nuk janë vëzhgues në kuptim të nenit 105.1 dhe 105.2.1;

1.11 shqyrton raportet e Byrosë Ndërkombëtare mbi marrëdhëniet e UPU-së me organizma të tjerë ndërkombëtarë, vendime të cilat i gjykon si të përshtatshme për të drejtuar këto marrëdhënie dhe veprimet që duhet të ndërmerren për to;

1.12 pas këshillimit me Këshillin e Operacioneve Postare dhe Sekretariatit e Përgjithshëm, të caktojë në kohën e duhur organizmat ndërkombëtare, shoqatat, sipërmarrjet dhe personat e specializuar të cilët duhet të ftohen në seancat shkencore të Kongresit dhe të komiteteve të tij, kur kjo është në interesin e Bashkimit ose të punimeve të Kongresit, dhe instruktimin e drejtorit të përgjithshëm të dërgojë ftesat e nevojshme;

1.13 autorizimin e ndryshimit të grupit gjeografik, nëse kjo kërkohet nga një shtet anëtar, duke konsideruar mendimet e shprehura nga shtetet anëtare të cilat janë pjesëtare të grupeve gjeografike në fjalë;

1.14 caktimin e shtetit anëtar ku do të mbahet Kongresi i ardhshëm në rastin e parashikuar në nenin 101.3;

1.15 caktimin, pas këshillimit me Këshillin e Operacioneve Postare dhe subjekt i miratimit të Kongresit, shtetet anëtare të përgatitura:

1.15.1 për të marrë përsipër nën kryesinë e Kongresit dhe të presidencës dhe të nënpresidencës së komiteteve, duke konsideruar sa më shumë që është e mundur shpërndarjen gjeografike të barabartë të shteteve anëtare;

1.15.2 për të mbikëqyrur komisionet e kufizuara të Kongresit;

1.16 caktimin e atyre anëtarëve të tij të cilët do të jenë anëtarë të Komitetit Këshillimor;

1.17 shqyrton dhe miraton, në kuadër të kompetencave të tij, çdo veprim që konsiderohet i nevojshëm për të ruajtur dhe rritur cilësinë edhe për të modernizuar shërbimin postar ndërkombëtar;

1.18 shqyrtimin, me kërkesë të Kongresit, të Këshillit të Operacioneve Postare ose të shteteve anëtare, probleme të llojit administrativ, legjislativ dhe juridik që kanë të bëjnë me Bashkimin ose shërbimin postar ndërkombëtar; i takon këshillit drejtues të vendosë për fushat e lartpërmendura, nëse është e dobishme të ndërmerren studimet e kërkuara nga shtetet anëtare midis kongreseve;

1.19 formulimin e propozimeve që do t'i nënshtrohen miratimit të Kongresit ose të shteteve anëtare në përputhje me nenin 140;

1.20 parashtron çështjet për studimin e Këshillit të Operacioneve Postare për ekzaminimin në përputhje me nenin 113.1.6;

1.21 vlerësimin dhe miratimin, duke u këshilluar me Këshillin e Operacioneve Postare, projektin e strategjisë që do të paraqitet në Kongres;

1.22 marrjen dhe diskutimin e raporteve dhe rekomandimeve të Komitetit Këshillimor dhe marrjen në konsideratë të rekomandimeve nga Komiteti Këshillimor për paraqitje në Kongres;

1.23 sigurimi i kontrollit mbi aktivitetet e Byrosë Ndërkombëtare;

1.24 miraton raportin vjetor mbi punën e Bashkimit dhe raportin vjetor operacional financiar të përgatitur nga Byroja Ndërkombëtare dhe nëse e përshtatshme, jep vërejtje mbi to;

1.25 krijon parimet, në rastin kur e gjykon të nevojshme, për Këshillin e Operacioneve Postare duke konsideruar gjatë shqyrtimit të çështjeve me pasoja financiare të rëndësishme (tarifa, detyrime të fazës përfundimtare, shpenzime tranziti, tarifa bazë të transportit ajror të postës dhe postimin jashtë shtetit për dërgesat e postës së letrave), ndjekjen nga afër të shqyrtimit të këtyre çështjeve dhe rishikimin dhe miratimin, për konformitet me parimet e lartpërmendura, propozimet e Këshillit të Operacioneve Postare në lidhje me këto çështje;

1.26 miratimin, brenda kuadrit të kompetencave të veta, të rekomandimeve të Këshillit të Operacioneve Postare në lidhje me njohjen, nëse është e nevojshme, të rregulloreve ose të një praktike të re duke pritur që Kongresi të vendosë mbi çështjen;

1.27 shqyrtimin e raportit vjetor mbi punën e unionit dhe raportin vjetor të përgatitur nga Këshilli i Operacioneve Postare dhe çdo propozim të paraqitur nga Këshilli;

1.28 miratimin e raportit katërvjeçar, të përgatitur nga Byroja Ndërkombëtare duke u këshilluar me Këshillin e Operacioneve Postare, mbi performancën e shteteve anëtare, në lidhje me ekzekutimin e strategjisë së Bashkimit të miratuar nga Kongresi i mëparshëm, për t'u paraqitur në Kongresin e radhës;

1.29 krijimin e kuadrit për organizimin e Komitetit Këshillimor dhe kontribuimin në organizimin e Komitetit Këshillimor, në përputhje me dispozitat e nenit 122;

1.30 caktimin e kriterëve për anëtarësim në Komitetin Këshillimor dhe miratimin ose kundërshtimin e kërkesave për anëtarësim sipas këtyre kriterëve, duke u siguruar që veprimi me kërkesat është përmbushur me anë të një procedure të përshpejtuar ndërmjet mbledhjeve të këshillit drejtues;

- 1.31 formulimin e rregullores financiare të Bashkimit;
- 1.32 formulimin e rregullave që disiplinojnë Fondin Rezervë;
- 1.33 formulimin e rregullave që disiplinojnë Fondin Special;
- 1.34 formulimin e rregullave që disiplinojnë Fondin e Veprimtarive;
- 1.35 formulimin e rregullave që disiplinojnë Fondin Vullnetar;
- 1.36 formulimin e rregullores së personelit dhe kushteve të shërbimit për funksionarët e zgjedhur;
- 1.37 formulimin e rregullores së Fondit Social;
- 1.38 ushtron, brenda kontekstit të nenit 152, mbikëqyrjen e përgjithshme të krijimit të organeve ndihmëse për përdoruesit – financuesit;
- 1.39 miraton rregullat e procedurave dhe ndryshimet në këto rregulla.

#### Neni 108

### **Organizimi i sesioneve të CA-së**

1. Në mbledhjen e tij periodike, e cila do të thirret dhe hapet nga kryetari i Kongresit, CA-ja zgjedh, ndër anëtarët e tij, katër nënkryetarë dhe harton rregulloren e tij të procedurave. Kryetari dhe katër nënkryetarët janë nga shtetet anëtare, nga secili prej pesë grupeve gjeografike të Bashkimit.

2. I thirrur nga kryetari i tij, CA-ja do të mbledhet dy herë në vit, ose në bazë të kërkesave të jashtëzakonshme, në selinë e Bashkimit, në përputhje me procedurat përkatëse të përcaktuara në rregullat e procedurave.

3. Kryetari dhe nënkryetarët, dhe kryetari i Komitetit, bashkëkryetari dhe nënkryetari i CA-së do të përbëjnë Komitetin Drejtues. Ky komitet do të përgatisë dhe drejtojë punët në çdo mbledhje të CA-së. Ai miraton, në emër të CA-së, raportin vjetor të përpiluar nga Byroja Ndërkombëtare mbi punën e Bashkimit dhe merr përsipër çdo detyrë tjetër që CA-ja vendos t'ia besojë ose që lind gjatë procesit të planifikimit strategjik.

4. Kryetari i Këshillit të Operacioneve Postare do të përfaqësojë këtë organ në mbledhjet e CA-së në rendin e ditës të të cilave ka çështje të cilat janë me interes për Këshillin e Operacioneve Postare.

5. Kryetari i Komitetit Këshillimor do të përfaqësojë këtë organ në mbledhjet e CA-së në rendin e ditës të të cilave ka çështje të cilat janë me interes për Komitetin Këshillimor.

#### Neni 109

### **Vëzhguesit**

#### 1. Vëzhguesit

1.1 Me qëllim për të siguruar një lidhje efikase të punimeve të të dy organeve, Këshilli i Operacioneve Postare mund të caktojë disa përfaqësues për të marrë pjesë në mbledhjet e Këshillit Administrativ, me cilësinë e vëzhguesit.

1.2 Shtetet anëtare të Bashkimit, të cilat nuk janë anëtare të Këshillit, si vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc*, referuar nenit 105, mund të marrin pjesë në seancat plenare dhe mbledhjet e Komitetit të Këshillit të Administrimit, pa të drejtë vote.

#### 2. Parimet

2.1 Për arsye logjistike, Këshilli Administrativ mund të limitojë numrin e pjesëmarrësve vëzhgues dhe vëzhgues *ad hoc* që marrin pjesë. Ai mund të kufizojë në të njëjtën mënyrë të drejtën e tyre të fjalës gjatë debateve.

2.2 Vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc* munden, me kërkesën e tyre, të lejohen të bashkëpunojnë në projektet e ndërmarra, duke respektuar kushtet që mund të vendosë Këshilli për të siguruar rendimentin dhe efikasitetin e punës së tij. Vëzhguesit gjithashtu mund të ftohen të drejtojnë disa grupe pune dhe task-forca, kur eksperiencia ose ekspertiza e tyre e justifikojnë

këtë gjë. Pjesëmarrja e vëzhguesve dhe vëzhguesve *ad hoc* bëhet pa shpenzime shtesë për Bashkimin.

2.3 Në rrethana të jashtëzakonshme, anëtarët e Komitetit Konsultativ dhe vëzhguesit *ad hoc* mund të përjashtohen nga një mbledhje ose nga një pjesë e një mbledhjeje, ose nga e drejta e tyre për të marrë dokumente të rezervuara nëse konfidencialiteti i subjektit të mbledhjes ose e dokumentit e kërkon këtë. Ky kufizim mund të vendoset rast pas rasti nga çdo organ i interesuar ose nga kryetari i tij. Situatat rast pas rasti duhet të raportohen te Këshilli Administrativ dhe te Këshilli i Operacioneve Postare, nëse bëhet fjalë për çështje me interes të veçantë për këtë të fundit. Duhet e konsideron si të nevojshme, Këshilli Administrativ mund të rishqyrtojë kufizimet, duke u këshilluar me Këshillin e Operacioneve Postare nëse e gjykon të arsyeshme.

#### Neni 110

### **Mbulimi i shpenzimeve të udhëtimit**

1. Shpenzimet e udhëtimit të përfaqësuesit të çdo anëtari të Këshillit Administrativ, pjesëmarrës në mbledhjet e këtij organi, do të mbulohen nga shteti i tij anëtar. Megjithatë, një përfaqësues i çdo shteti anëtar të klasifikuar, përkatësisht, si në zhvillim ose shtete më pak të zhvilluara nga Këshilli Administrativ dhe Kombet e Bashkuara, me përjashtim të mbledhjeve që janë mbajtur gjatë Kongresit, do të kenë të drejtën e rimbursimit të kostos së një bilete avioni vajtje-ardhje të klasit ekonomik ose të një bilete udhëtimi të klasit të parë me tren, ose të shpenzimeve të kryera për udhëtim me çdo mjet tjetër, me kusht që kjo shumë të mos tejkalojë vlerën e një bilete avioni vajtje-ardhje të klasit ekonomik. E njëjta e drejtë i jepet edhe përfaqësuesit të çdo anëtari të Komiteteve të tij ose organeve të tjera të tij kur këto të fundit mbledhen jashtë Kongresit dhe mbledhjeve të Këshillit.

#### Neni 111

### **Informacion mbi aktivitetet e CA-së**

1. Pas çdo sesioni, Këshilli Administrativ do të informojë shtetet anëtare të Bashkimit, operatorët e tyre të caktuar, Bashkimet e kufizuara dhe anëtarët e Komitetit Këshillimor, mbi veprimtaritë e veta duke ju dërguar, ndër të tjera, atyre një përmbledhje analitike për rezolutat dhe vendimet.

2. Këshilli Administrativ do të bëjë një raport për të gjithë aktivitetin e tij për Kongresin dhe ia dërgon atë shteteve anëtare, operatorëve të tyre të caktuar dhe anëtarëve të Komitetit Këshillimor të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit.

## SEKSIONI 3

### **KËSHILLI I OPERACIONEVE POSTARE (POC)**

#### Neni 112

### **Përbërja dhe funksionimi i Këshillit të Operacioneve Postare (POC)**

1. Këshilli i Operacioneve Postare përbëhet nga dyzet e tetë anëtarë të cilët do të ushtrojnë funksionet e tyre gjatë periudhës që ndan dy kongrese të njëpasnjëshëm.

2. Anëtarët e Këshillit të Operacioneve Postare do të zgjidhen nga Kongresi sipas një ndarjeje specifike gjeografike. Të paktën një e treta e anëtarëve të çdo grupi gjeografik do të rinovohet në çdo Kongres.

3. Çdo anëtar i Këshillit të Operacioneve Postare cakton përfaqësuesin(t) e tij. Anëtarët e Këshillit të Operacioneve Postare duhet të marrin pjesë në mënyrë aktive në punimet e tij.

4. Shpenzimet për funksionimin e Këshillit të Operacioneve Postare do të mbulohen nga Bashkimi. Anëtarët e tij nuk marrin asnjë pagesë.

5. Këshilli i Operacioneve Postare do të përcaktojë, zyrtarizojë dhe/ose krijojë grupe pune, task-forca, organe ndihmëse të financuara nga përdoruesit ose organe të tjera që do të ngrihen brenda strukturës së tij, duke pasur parasysh ngritjen e tyre për qëllime të strategjisë dhe planit të punës së Bashkimit, të miratuara nga Kongresi.

### Neni 113 **Funksionet e POC-së**

1. Kompetencat e Këshillit të Operacioneve Postare janë si më poshtë:

1.1 të koordinojë masat praktike për zhvillimin dhe përmirësimin e shërbimeve ndërkombëtare postare;

1.2 të ndërmarrë, pas miratimit të Këshillit Administrativ brenda kuadrit të kompetencave të këtij të fundit, çdo veprim të gjykuar të nevojshëm për të mbajtur rregullin dhe përforcuar cilësinë e shërbimit ndërkombëtar postar dhe për ta modernizuar atë;

1.3 të vendosë mbi kontaktet që duhet të krijohen me shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar, me qëllim përmbushjen e funksioneve të tij;

1.4 të marrë masat e nevojshme për shqyrtimin dhe reklamimin e eksperimenteve dhe progresit të arritur nga disa shtete anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar në fushën teknike, operacionale, ekonomike dhe të trajnimit profesional me interes për shtetet e tjera anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar;

1.5 merr, në konsultim me Këshillin Administrativ, hapat e duhur në fushën e bashkëpunimit teknik me të gjitha vendet anëtare të Bashkimit dhe operatorëve të tyre të caktuar, dhe në veçanti me vendet e reja në zhvillim dhe operatorët të tyre të caktuar;

1.6 shqyrton çdo pyetje tjetër të dorëzuar për të nga një anëtar i Këshillit të Operacioneve Postare, nga Këshilli Administrativ ose nga ndonjë vend anëtar ose operator i caktuar;

1.7 merr dhe diskuton raportet, si dhe rekomandimet e Komitetit Këshillimor, dhe, kur janë të përfshira çështje me interes për Këshillin e Operacioneve Postare, shqyrton dhe komenton rekomandimet e Komitetit Këshillimor që do të paraqiten në Kongres;

1.8 cakton ata anëtarë të tij që do të bëjnë pjesë në Komitetin Këshillimor;

1.9 të drejtojë shqyrtimin e problemeve më të rëndësishme operacionale, tregtare, teknike, ekonomike dhe të bashkëpunimit teknik, që paraqesin interes për të gjitha shtetet anëtare ose operatorët e tyre të caktuar, duke përfshirë çështjet që kanë pasoja financiare të rëndësishme (tarifat, shpenzimet përfundimtare, tarifa të tranzitit, tarifa të transportit ajror për postën, tarifat për koltë postare dhe postimin jashtë shtetit të artikujve të postës së letrave), dhe të përgatisë informacionin dhe rekomandimet për veprimin për to;

1.10 t'i sigurojë Këshillit Administrativ të dhëna për zhvillimin e draftit të strategjisë së Bashkimit dhe të planit katërvjeçar të biznesit që do të paraqitet në Kongres;

1.11 të studiojë problemet e edukimit dhe formimit profesional që i interesojnë shteteve anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar si e shteteve të reja dhe në zhvillim;

1.12 të shqyrtojë situatën aktuale dhe nevojat e shërbimit postar në shtetet e reja dhe ato në zhvillim dhe të përpunojë rekomandimet e përshtatshme për mënyrat dhe mjetet për përmirësimin e shërbimeve të tyre postare në këto shtete;

1.13 të rishikojë rregulloret e Bashkimit brenda gjashtë muajve që pasojnë mbylljen e Kongresit, nëse Kongresi nuk vendos ndryshe; në rast të nevojave urgjente, Këshilli i Operacioneve Postare gjithashtu mund të ndryshojë rregulloret e sipërpërmendura në sesione të tjera; në të dyja rastet, Këshilli i Operacioneve do të jetë subjekt i direktivave të këshillit drejtues për sa i përket politikave dhe parimeve themelore;

1.14 të formulojë propozime që do t'i paraqiten për miratim Kongresit ose shteteve anëtare në përputhje me nenin 140; miratimi i këshillit drejtues kërkohet kur këto propozime kanë të bëjnë me çështje brenda kompetencave e këtij të fundit;

1.15 të shqyrtojë, me kërkesë të një shteti anëtar, çdo propozim që ky shtet anëtar i transmeton Byrosë Ndërkombëtare sipas nenit 139, të përgatisë vërejtjet për to dhe të instruktojë Byronë Ndërkombëtare për aneksimin e këtyre vërejtjeve me propozimet para se t'i paraqiten për miratim shteteve anëtare;

1.16 të rekomandojë, nëse është e nevojshme, dhe kur është e arsyeshme pas miratimit nga Këshilli Administrativ dhe këshillimit me të gjitha shtetet anëtare, miratimin përfundimtar të rregulloreve ose të një procedure të re deri në momentin që Kongresi të vendosë për këtë çështje;

1.17 të përpunojë dhe të paraqesë, në formë rekomandimesh, para shteteve anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar (ose si dispozita detyruese nëse aktet e Bashkimit e parashikojnë këtë), standarde për procese teknologjike, operationale dhe procese të tjera në kompetencën e tij, ku është e domosdoshme një praktikë e njëtrajtshme; ai do të paraqesë në mënyrë të ngjashme, sipas kërkesave, amendamente për standardet që ka vendosur;

1.18 krijon strukturën për organizimin e organeve ndihmëse të përdorues-financuesve dhe bashkohet në organizimin e këtyre organeve në përputhje me dispozitat e nenit 152;

1.19 merr dhe diskuton raportet e organeve ndihmëse të përdorues-financuesve mbi baza vjetore;

1.20. miraton rregullat e procedurave dhe ndryshimet në këto rregulla.

#### Neni 114

### **Organizimi i sesioneve të POC-së**

1. Në mbledhjen e tij të parë, e cila është thirrur dhe hapur nga kryetari i Kongresit, Këshilli i Operacioneve Postare do të zgjedhë, ndërmjet anëtarëve të tij një kryetar dhe katër nënkryetarë, dhe kryetarët/nënkryetarët/bashkëkryetarët e Komitetit dhe do të hartojnë rregullat e procedurës. Kryetari dhe katër nënkryetarët janë nga shtetet anëtare, nga secili prej pesë grupeve gjeografike të Bashkimit.

2. Në parim, Këshilli i Operacioneve Postare mbledhet dy herë në vit, ose në bazë të kërkesave të jashtëzakonshme, në selinë e Bashkimit, në përputhje me procedurat përkatëse të përcaktuara në rregulloren e procedurave.

3. Kryetari dhe nënkryetari, kryetarët e Komitetit, nënkryetarët dhe bashkëkryetarët e Këshillit të Operacioneve Postare do të përbëjnë Komitetin Drejtues. Ky Komitet përgatit dhe drejton punët e çdo mbledhje të Këshillit të Operacioneve Postare dhe mbulon të gjitha detyrat që ky i fundit vendos t'ia besojë, ose për të cilat lind nevoja gjatë procesit për planifikim strategjik.

4. Bazuar në Strategjinë e Bashkimit të miratuar nga Kongresi dhe, në veçanti, të pjesës që lidhet me strategjitë e Organeve të Përhershme të Bashkimit, Këshilli i Operacioneve Postare, në sesionin e tij të parë pas Kongresit, do të përgatisë një program pune bazë që përmban një numër të caktuar taktikash me qëllim realizimin e strategjive. Ky program pune bazë, që do të përfshijë një numër të caktuar projektesh mbi subjekte kryesore dhe me interes të përbashkët, do të rishikohet çdo vit në funksion të realitetit dhe të prioritetëve të reja.

5. Kryetari i Komitetit Këshillimor përfaqëson atë organ në mbledhjet e Këshillit të Operacioneve Postare kur rendi i ditës përmban çështje që i interesojnë Komitetit Këshillimor

#### Neni 115

### **Vëzhguesit**

#### 1. Vëzhguesit

1.1 Me qëllim për të siguruar një lidhje efikase të punimeve të të dy organeve, Këshilli i Operacioneve Postare mund të caktojë disa përfaqësues për të marrë pjesë në mbledhjet e Këshillit Administrativ, me cilësinë e vëzhguesit.

1.2 Shtetet anëtare të Bashkimit të cilat nuk janë anëtarë të Këshillit, si vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc*, referuar nenit 105, mund të marrin pjesë në seancat plenare dhe mbledhjet e Komitetit të Këshillit të Operacioneve Postare, pa të drejtë vote.

## 2. Parimet

2.1 Për arsye logjistike, Këshilli i Operacioneve Postare mund të limitojë numrin e pjesëmarrësve vëzhgues dhe vëzhgues *ad hoc* që marrin pjesë. Ai mund të kufizojë në të njëjtën mënyrë të drejtën e tyre të fjalës gjatë debateve.

2.2 Vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc* mundën, me kërkesën e tyre, të lejohen të bashkëpunojnë në projektet e ndërrmarra, duke respektuar kushtet që mund të vendosë Këshilli për të siguruar rendimentin dhe efikasitetin e punës së tij. Vëzhguesit gjithashtu mund të ftohen të drejtojnë grupe pune dhe task-forca, kur eksperiencia ose ekspertiza e tyre e justifikojnë këtë gjë. Pjesëmarrja e vëzhguesve dhe vëzhguesve *ad hoc* bëhet pa shpenzime shtesë nga Bashkimi.

2.3 Në rrethana të jashtëzakonshme, anëtarët e Komitetit Konsultativ dhe vëzhguesit *ad hoc* mund të përjashtohen nga një mbledhje ose nga një pjesë e një mbledhjeje, ose nga e drejta e tyre për të marrë dokumente të rezervuara nëse konfidencialiteti i subjektit të mbledhjes ose e dokumentit e kërkon këtë. Ky kufizim mund të vendoset rast pas rasti nga çdo organ i interesuar ose nga kryetari i tij. Situatat rast pas rasti duhet të raportohen te Këshilli Administrativ dhe te Këshilli i Operacioneve Postare nëse bëhet fjalë për çështje me interes të veçantë për këtë të fundit. Nëse e konsideron si të nevojshme, Këshilli Administrativ mund të rishqyrtojë kufizimet, duke u këshilluar me Këshillin e Operacioneve Postare nëse e gjykon të arsyeshme.

## Neni 116

### **Mbulimi i shpenzimeve të udhëtimit**

1. Shpenzimet e udhëtimit të përfaqësuesve të çdo shteti anëtar pjesëmarrës në Këshillin e Operacioneve Postare, do të mbulohen nga shteti anëtar që ky i fundit përfaqëson. Megjithatë, një përfaqësues i çdo shteti anëtar të klasifikuar si shtete më pak të zhvilluara, në përputhje me listën e hartuar nga Kombet e Bashkuara, me përjashtim të mbledhjeve që janë mbajtur gjatë Kongresit, do të kenë të drejtën e rimbursimit të kostos së një bilete avioni vajtje-ardhje të klasit ekonomik ose të një bilete udhëtimi të klasit të parë me tren, ose të shpenzimeve të kryera për udhëtim me çdo mjet tjetër, me kusht që kjo shumë të mos tejkalojë vlerën e një bilete avioni vajtje-ardhje të klasit ekonomik. E njëjta e drejtë i jepet edhe përfaqësuesit të çdo anëtarit të komisioneve të tij, të grupeve të tij të punës ose organeve të tjera të tij, kur këto të fundit mbledhen jashtë Kongresit dhe mbledhjeve të Këshillit.

## Neni 117

### **Informacion mbi veprimtarinë e POC-së**

1. Pas çdo sesioni, Këshilli i Operacioneve Postare do të njoftojë shtetet anëtare, operatorët e tyre të caktuar, sindikatat e kufizuara dhe anëtarët e Komitetit Këshillimor mbi veprimtarinë e tij duke i dërguar atyre, ndër të tjera, një përmbledhje analitike dhe rezolutat, dhe vendimet e tyre.

2. Këshilli i Operacioneve Postare do të përgatisë një raport vjetor mbi punën e tij për Këshillin Administrativ.

3. Këshilli i Operacioneve Postare përpilon, për Kongresin, një raport përmbledhës për punën e tij duke përfshirë raportet e organeve ndihmëse të përdorues-financuesve, siç është parashikuar në nenin 152 dhe ia dërgon shteteve anëtare, operatorëve të tyre caktuar, si dhe anëtarëve të Komitetit Këshillimor të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit.

## Neni 117.bis

### **Komiteti Koordinues për Organet e Përhershme të Bashkimit**

1. Kryetari i Këshillit Administrativ, kryetari i Këshillit të Operacioneve Postare dhe drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare formojnë Komitetin Koordinues për Organet e Përhershme të Bashkimit (CCoord).

2. CCoord do të ketë atributet dhe funksionet e mëposhtme:

2.1 të kontribuojë në koordinimin e punës së organeve të përhershme të Bashkimit;

2.2 të takohet, kur është e nevojshme, për të diskutuar çështjet e rëndësishme në lidhje me Bashkimin dhe shërbimin postar dhe t'u japë organeve të Bashkimit një vlerësim të çështjeve në fjalë;

2.3 të sigurojë zbatimin e përshtatshëm të procesit të planifikimit strategjik, me qëllim që të gjitha vendimet mbi aktivitetet e Bashkimit të merren nga organet përkatëse, në përputhje me përgjegjësitë sipas specifikimeve në aktet e Bashkimit.

3. I thirrur nga kryetari i Këshillit Administrativ, CCoord do të mbledhet dy herë në vit, në selinë e Bashkimit. Data dhe vendi i takimeve do të caktohet nga kryetari i Këshillit Administrativ në marrëveshje me kryetarin e Këshillit të Operacioneve Postare dhe drejtorin e përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare.

#### SESIONI 4

#### KOMITETI KËSHILLIMOR (CC)

Neni 118

#### **Qëllimi i Komitetit Këshillimor**

1. Komiteti Këshillimor do të përfaqësojë interesat e sektorit ndërkombëtar postar në kuptimin e gjerë dhe ofrojë një kuadër për një dialog efikas ndërmjet grupeve të interesit.

Neni 119

#### **Përbërja e Komitetit Këshillimor**

1. Komiteti Këshillimor do të përbëhet nga:

1.1 organizata joqeveritare që përfaqësojnë konsumatorë, furnitorë të shërbimeve të shpërndarjes, organizata të punëtorëve, furnitorë të mallrave dhe të shërbimeve për sektorin dhe shërbimet postare, dhe disa organizma të ngjashëm të personave dhe shoqërive të cilat kanë interes në mbështetjen e misionit dhe objektivave të Bashkimit;

1.1.bis figura të nivelit të lartë nga sektori postar, të rekomanduara nga shtetet anëtare ose nga organet e Bashkimit në fjalë, përfshirë Komitetin Këshillimor;

1.1.ter organizatat e shoqërisë civile: organizata ndërkombëtare postare rajonale dhe joqeveritare, si dhe organizata standardizuese, financiare dhe zhvillimore, të cilat nuk parashikohen në paragrafin 1.1;

1.2 anëtarë të caktuar nga Këshilli Administrativ ndër anëtarët e tij;

1.3 anëtarë të caktuar nga Këshilli i Operacioneve Postare ndër anëtarët e tij.

1.bis Nëse ndonjë nga organizatat është e regjistruar, ato duhet të regjistrohen në një shtet anëtar të Bashkimit.

2. Kostot operacionale të Komitetit Këshillimor do të ndahen ndërmjet Bashkimit dhe anëtarëve të Komitetit, sipas përcaktimeve të Këshillit Administrativ.

3. Anëtarët e Komitetit Këshillimor nuk do të paguhen ose përfitojnë çfarëdo shpërblimi.

Neni 120

#### **Anëtarësimi në CC**

1. Përveç anëtarëve të caktuar nga Këshilli Administrativ dhe Këshilli i Operacioneve Postare, pjesëmarrja në Komitetin Këshillimor do të përcaktohet me paraqitjen e kërkesës dhe të pranimit të kësaj të fundit, nga Këshilli Administrativ, dhe e realizuar në përputhje me nenin 107.1.30.

2. Çdo anëtar i Komitetit Këshillimor do të caktojë përfaqësuesin e tij.

#### Neni 121

### **Funksionet e Komitetit Këshillimor**

1. Komiteti Këshillimor do të ketë këto funksione;

1.1 të shqyrtojë dokumente dhe raporte të Këshillit Administrativ dhe të Këshillit të Operacioneve Postare. Në rrethana të jashtëzakonshme, e drejta për të marrë disa dokumente mund të jetë e kufizuar nëse konfidencialiteti i çështjes së mbledhjes ose i dokumentit e kërkon këtë. Ky kufizim mund të vendoset rast pas rasti nga organi i interesuar ose kryetari i tij. Situatat rast pas rasti do të raportohen në Këshillin Administrativ, dhe në Këshillin e Operacioneve Postare nëse bëhet fjalë për çështje me interes të veçantë për Këshillin e Operacioneve Postare. Nëse e gjykon të nevojshëm, Këshilli Administrativ mund të rishikojë kufizimet, duke u kështilluar me Këshillin e Operacioneve Postare;

1.2 të drejtojë dhe kontribuojë në studimin dhe diskutimin e çështjeve të rëndësishme për anëtarët e Komitetit Këshillimor;

1.3 të shqyrtojë çështje që prekin sektorin e shërbimeve postare dhe të paraqesë raporte mbi këto çështje;

1.4 të sigurojë të dhëna për punët e Këshillit Administrativ dhe të Këshillit të Operacioneve Postare, duke përfshirë paraqitjen e raporteve dhe rekomandimeve, dhe të japë opinione me kërkesën e dy këshillave;

1.5 të bëjë rekomandime për Kongresin, subjekt i miratimit të Këshillit Administrativ dhe, kur janë të përfshira çështje që i interesojnë Këshillit të Operacioneve Postare, subjekt i shqyrtimit dhe komenteve të Këshillit të Operacioneve Postare.

#### Neni 122

### **Organizimi i Komitetit Këshillimor**

1. Komiteti Këshillimor do të riorganizohet pas çdo Kongresi, në përputhje me kuadrin e përpiluar nga Këshilli Administrativ. Kryetari i Këshillit Administrativ drejton mbledhjen për organizimin e Komitetit Këshillimor, gjatë të cilës do të zgjidhet kryetari i Komitetit në fjalë.

2. Komiteti Këshillimor përcakton organizimin e vet të brendshëm dhe harton rregulloren e tij të brendshme, duke iu referuar parimeve bazë të Bashkimit dhe subjekt i miratimit të Këshillit Administrativ, pas këshillimit me Këshillin e Operacioneve Postare.

3. Komiteti Këshillimor do të mbledhet një herë në vit. Në parim, mbledhjet do të zhvillohen në selinë e Bashkimit, në të njëjtën kohë me sesionet e Këshillit Administrativ dhe të Këshillit të Operacioneve Postare. Data dhe vendi i çdo mbledhjeje do të vendosen nga kryetari i Komitetit Këshillimor, në marrëveshje me kryetarin e Këshillit Administrativ dhe të Këshillit të Operacioneve Postare dhe drejtorin e përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare.

#### Neni 123

### **Përfaqësues të Komitetit Konsultativ në Këshillin Administrativ, Këshillin e Operacioneve Postare dhe në Kongres**

1. Me qëllim sigurimin e një lidhje ndërmjet organeve të Bashkimit, Komiteti Këshillimor mund të caktojë disa përfaqësues për të marrë pjesë në mbledhjet e Kongresit, Këshillit Administrativ dhe Këshillit të Operacioneve Postare, dhe Komiteteve përkatëse të tyre, me cilësinë e vëzhguesit pa të drejtë vote.

2. Anëtarët e Komitetit Këshillimor janë të ftuar të marrin pjesë në sesionet plenare dhe mbledhjet e Komitetit të Këshillit Administrativ dhe Këshillit të Operacioneve Postare, në përputhje me nenin 105. Ata gjithashtu mund të marrin pjesë në punimet e grupeve të punës dhe task-forcës, sipas kushteve të vendosura nga nenet 109.2.2 dhe 115.2.2.

3. Kryetari i Këshillit Administrativ dhe kryetari i Këshillit të Operacioneve Postare do të përfaqësojnë këto organe në mbledhjet e Komitetit Këshillimor kur rendi i ditës së këtyre mbledhjeve përmban çështje që i interesojnë këtyre organeve.

#### Neni 124

### Vëzhguesit e Komitetit Këshillimor

1. Shtete të tjera anëtare të Bashkimit, vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc*, referuar nenit 105, mund të marrin pjesë, pa të drejtë vote, në seancat plenare dhe në mbledhjet e Komitetit Këshillimor.

2. Për arsye logjistike, Komiteti Këshillimor mund të limitojë numrin e pjesëmarrësve vëzhgues dhe vëzhgues *ad hoc* që marrin pjesë. Ai mund të kufizojë në të njëjtën mënyrë të drejtën e tyre të fjalës gjatë debateve.

3. Në rrethana të jashtëzakonshme, vëzhguesit dhe vëzhguesit *ad hoc* mund të përjashtohen nga një mbledhje ose nga një pjesë e një mbledhjeje, ose nga e drejta e tyre për të marrë dokumente të rezervuara nëse konfidencialiteti i subjektit të mbledhjes ose e dokumentit e kërkon këtë. Ky kufizim mund të vendoset rast pas rasti, nga çdo organ i interesuar ose nga kryetari i tij. Situatat rast pas rasti duhet të raportohen te Këshilli Administrativ dhe te Këshilli i Operacioneve Postare nëse bëhet fjalë për çështje me interes të veçantë për këtë të fundit. Kur e konsideron si të nevojshëm, Këshilli Administrativ mund të rishqyrtojë kufizimet, duke u këshilluar me Këshillin e Operacioneve Postare nëse e gjykon të arsyeshme.

#### Neni 125

### Informacione mbi veprimtarinë e Komitetit Këshillimor

1. Pas çdo mbledhje, Komiteti Këshillimor njofton Këshillin Administrativ dhe Këshillin e Operacioneve Postare për veprimtarinë e tij duke i dërguar kryetarëve të këtyre organeve, ndër të tjera, një përmbledhje analitike të mbledhjeve të tij, si dhe rekomandime dhe mendime.

2. Komiteti Këshillimor i bën Këshillit Administrativ një raport për veprimtarinë vjetore dhe i dërgon një kopje Këshillit të Operacioneve Postare. Ky raport do të përfshihet në dokumentacionin e Këshillit Administrativ që u shpërndahet shteteve anëtare të Bashkimit, operatorëve të tyre të caktuar dhe sindikatave të kufizuara, në përputhje me nenin 103.

3. Komiteti Këshillimor bën për Kongresin një raport mbi gjithë aktivitetin e tij dhe ia dërgon atë shteteve anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar, të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit.

## KAPITULLI II

## BYROJA NDËRKOMBËTARE

### SEKSIONI 1

### ZGJEDHJA E DREJTORIT TË PËRGJITHSHËM DHE ZËVENDËSDREJTORIT TË PËRGJITHSHËM TË BYROSË NDËRKOMBËTARE

#### Neni 126

### Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe zëvendës drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare

1. Drejtori i përgjithshëm dhe zëvendësdrejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare zgjidhen nga Kongresi për periudhën që ndan dy kongrese të njëpasnjëshëm, me kohëzgjatje minimale të mandatit të tyre prej katër vjetësh. Mandati i tyre është i përsëritshëm vetëm njëherë. Me përjashtim të vendimit të kundërt të Kongresit, data e fillimit të funksionit të tyre është caktuar 1 janari i vitit që vjen pas Kongresit.

2. Të paktën shtatë muaj para hapjes së Kongresit, drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare do t'i dërgojë një shkresë qeverive të shteteve anëtare duke i ftuar të paraqesin kandidaturat e mundshme për postin e drejtorit të përgjithshëm dhe të zëvendësdrejtorit të përgjithshëm, dhe duke treguar në të njëjtën kohë nëse drejtori i përgjithshëm ose zëvendësdrejtori i përgjithshëm në funksion janë të interesuar për rinovimin e mundshëm të mandatit të tyre të parë. Kandidaturat, të shoqëruara me një *curriculum vitae*, duhet të mbërrijnë në zyrën e Byrosë Ndërkombëtare të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit. Kandidatët duhet të jenë shtetas të shteteve anëtare që i paraqesin. Byroja Ndërkombëtare do të përgatisë dokumentacionin e zgjedhjeve për Kongresin. Zgjedhja e drejtorit të përgjithshëm dhe e zëvendësdrejtorit të përgjithshëm bëhet me votim të fshehtë, duke u zgjedhur në fillim drejtori i përgjithshëm.

3. Nëse posti i drejtorit të përgjithshëm është vakant, zëvendësdrejtori i përgjithshëm merr përsipër funksionet e drejtorit të përgjithshëm deri në fund të mandatit të parashikuar për atë vetë; ai do të jetë i zgjedhshëm në këtë post dhe do të pranohet automatikisht si kandidat, me kusht që afati fillestar i detyrës si zëvendësdrejtor i përgjithshëm nuk është i rinovuar një herë nga Kongresi i mëparshëm dhe ai të deklarojë interesin e tij për t'u konsideruar si kandidat për postin e drejtorit të përgjithshëm.

4. Në rastin kur posti i drejtorit të përgjithshëm dhe zëvendësdrejtorit të përgjithshëm janë njëkohësisht vakantë, Këshilli Administrativ do të zgjedhë, mbi bazën e aplikimeve të marra pas njoftimit të posteve vakante, një zëvendësdrejtor të përgjithshëm për periudhën deri në Kongresin e ardhshëm. Për sa i përket paraqitjes së aplikimeve, do të zbatohet për analogji paragrafi 2.

5. Nëse posti i zëvendësdrejtorit të përgjithshëm është vakant, Këshilli Administrativ, me propozim të drejtorit të përgjithshëm, ngarkon një nga drejtorët e gradës D2 të Byrosë Ndërkombëtare, të marrë përsipër, deri në Kongresin e ardhshëm, funksionet e zëvendësdrejtorit të përgjithshëm.

#### Neni 127

### Funksionet e drejtorit të përgjithshëm

0.bis Drejtori i përgjithshëm është përfaqësuesi ligjor i Bashkimit të Përbotshëm Postar.

1. Drejtori i përgjithshëm organizon, administron dhe drejton Byronë Ndërkombëtare.

2. Lidhur me klasifikimin e posteve, emërimeve dhe rritjes në detyrë:

2.1 drejtori i përgjithshëm ka kompetencën për të renditur postet e gradës G1 deri në D2 dhe për të emëruar dhe rritur në detyrë funksionarët e këtyre gradave;

2.2 për emërimet e gradave P1 deri në D2, ai duhet të marrë në konsideratë kualifikimet profesionale të kandidatëve të rekomanduar nga shtetet anëtare, shtetas të cilëve ata janë ose në të cilat ushtrojnë aktivitetin e tyre profesional, duke konsideruar një ndarje të barabartë gjeografike për kontinentet dhe gjuhët. Postet e gradës D2 duhet, për sa është e mundur, të plotësohen nga kandidatë me prejardhje nga rajone të ndryshme nga ai i origjinës së drejtorit dhe zëvendësdrejtorit të përgjithshëm, duke pasur parasysh konsiderimin suprem të efikasitetit të Byrosë Ndërkombëtare. Në rastin e posteve që kërkojnë kualifikime speciale, drejtori i përgjithshëm mund të kërkojë aplikime në shtete të tjera;

2.3 në emërimin e një funksionari të ri, ai do të konsiderojë gjithashtu që, në parim, personat që zënë postet e gradave D2, D1 dhe P5 të jenë shtetas nga shtete të ndryshme të Bashkimit;

2.4 në rritjen në detyrë të një funksionari në gradat D2, D1 dhe P5, nuk do të jetë i detyruar të zbatojë të njëjtin parim si tek 2.3;

2.5 për më tepër, kërkesat e një shpërndarje të barabartë gjeografike dhe të gjuhëve do të renditen pas meritës në procesin e rekrutimit;

2.6 drejtori i përgjithshëm njofton Këshillin Administrativ një herë në vit për emërimet dhe rritjet në detyrë në gradat P4 deri në D2.

3. Drejtori i përgjithshëm ka kompetencat e mëposhtme:

3.1 të veprojë si depozitues i akteve të Bashkimit dhe si ndërmjetës në procedurën e miratimit dhe të pranimit, dhe të tërheqjes nga Bashkimi;

3.2 të njoftojë vendimet e marra nga Kongresi për të gjithë qeveritë e shteteve anëtare;

3.3 të njoftojë të gjithë shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar mbi rregulloret e shfuqizuara ose të rishikuara nga Këshilli i Operacioneve Postare;

3.4 të përgatisë projektin e buxhetit vjetor të Bashkimit në nivelin më të ulët të mundshëm, në pajtim me nevojat e Bashkimit dhe ta paraqesë në kohën e duhur për shqyrtim në Këshillin Administrativ; t'i paraqesë buxhetin shteteve anëtare të Bashkimit pas miratimit nga Këshilli Administrativ dhe ta realizojë atë;

3.5 të kryejë veprimtari të veçanta të kërkuara prej organeve të Bashkimit dhe ato që i janë caktuar me anë të akteve;

3.6 të marrë iniciativat për realizimin e objektivave të caktuara nga organet e Bashkimit, brenda kuadrit të politikës së vendosur dhe të fondeve të disponueshme;

3.7 t'i japë sugjerime dhe propozime Këshillit Administrativ ose Këshillit të Operacioneve Postare;

3.8 të paraqesë, në Këshillin e Operacioneve Postare, pas mbylljes së Kongresit, propozimet që kanë të bëjnë me ndryshimet e rregulloreve sipas vendimeve të Kongresit, në përputhje me rregullat e procedurës së Këshillit të Operacioneve Postare;

3.9 të përgatisë, për Këshillin e Operacioneve Postare dhe mbi bazën e direktivave të dhëna nga Këshillat, projektstrategjinë dhe projektplanin katërvjeçar të biznesit të UPU-së që do të paraqitet në Kongres;

3.10 të përgatisë, për miratim nga Këshilli Administrativ, një raport katërvjeçar mbi performancën e shteteve anëtare mbi strategjinë e Bashkimit të miratuar nga Kongresi paraardhës, i cili do të paraqitet në Kongresin e radhës;

3.11 (fshirë);

3.12 të veprojë si ndërmjetës në marrëdhëniet midis:

3.12.1 UPU-së dhe sindikatave të kufizuara;

3.12.2 UPU-së dhe Organizatës së Kombeve të Bashkuara;

3.12.3 UPU-së dhe organizatave ndërkombëtare, veprimtaritë e të cilave paraqesin interes për Bashkimin;

3.12.4 UPU-së dhe organizmave ndërkombëtare, shoqatave ose sipërmarrjeve që organet e Bashkimit dëshirojnë t'i konsultojnë ose të bashkëpunojnë;

3.13 të marrë përsipër funksionin e sekretarit të përgjithshëm të organeve të Bashkimit, sipas dispozitave të posaçme të rregullores së përgjithshme, veçanërisht:

3.13.1 në përgatitjen dhe organizimin e punës së organeve të Bashkimit;

3.13.2 në shqyrtimin, prodhimin dhe shpërndarjen e dokumenteve, raporteve dhe procesverbaleve;

3.13.3 në funksionimin e sekretariatit gjatë mbledhjeve të organeve të Bashkimit;

3.14 të ndihmojë në mbledhjet e organeve të Bashkimit dhe të marrë pjesë në diskutimet pa të drejtë vote, duke pasur mundësinë e përfaqësimit.

1. Zëvendësdrejtori i përgjithshëm do të asistojë drejtorin e përgjithshëm dhe është nën varësinë e tij.

2. Në rast se drejtori i përgjithshëm mungon ose nuk mund të ushtrojë detyrat e tij, funksionet e tij do të ushtrohen nga zëvendësdrejtori i përgjithshëm. E njëjta gjë do të zbatohet në rastin kur posti i drejtorit të përgjithshëm është vakant sipas nenit 126.3.

## SEKSIONI 2

### SEKRETARIATI I ORGANEVE TË BASHKIMIT DHE KOMITETIT KËSHILLIMOR

#### Neni 129

#### **Vërejtje të përgjithshme**

1. Byroja Ndërkombëtare, nën përgjegjësinë e drejtorit të përgjithshëm, do të sigurojë sekretariatin e Bashkimit dhe të Komitetit Këshillimor.

#### Neni 130

#### **Përgatitja dhe shpërndarja e dokumenteve të organeve të Bashkimit**

1. Byroja Ndërkombëtare duhet të përgatisë dhe verë në dispozicion, përmes faqes së internetit të UPU-së, të gjitha dokumentet e publikuara në një nga gjuhët e specifikuara në nenin 155, në përputhje me rregullat e procedurës së Këshillit Administrativ dhe Këshillit të Operacioneve Postare. Byroja Ndërkombëtare duhet gjithashtu të shfaqë, për përfaqësuesit e shteteve anëtare në veçanti, publikimet e reja në formën e dokumentit elektronik në faqen zyrtare të UPU-së, ndërmjet mjeteve të një sistemi sinjalizimi efikas.

2. Gjithashtu, Byroja Ndërkombëtare duhet të shpërndajë fizikisht publikimet e Bashkimit, të tilla si qarkoret e Byrosë Ndërkombëtare dhe procesverbalet përmbledhëse të CA-së dhe POC-së, vetëm me kërkesë të një shteti anëtar individual.

#### Neni 131

#### **Lista e shteteve anëtare (Kushtetuta 2)**

1. Byroja Ndërkombëtare përpilon dhe përditëson listën e shteteve anëtare të Bashkimit duke përcaktuar aty klasën e kontributit, grupin e tyre gjeografik dhe pozicionin e tyre në raport ndaj akteve të Bashkimit.

#### Neni 132

#### **Informacioni. Opinionet. Kërkesat për shpjegim dhe amendim të akteve. Reklamimet. Roli në likuidimin e llogarive (Kushtetuta 20, rregullore e përgjithshme 139, 140, 143)**

1. Byroja Ndërkombëtare do të jetë në çdo kohë në dispozicion të Këshillit Administrativ, të Këshillit të Operacioneve Postare dhe të shteteve anëtare, dhe operatorëve të tyre të caktuar për qëllimet e dhënies së të gjithë informacionit të nevojshëm rreth çështjeve që kanë të bëjnë me shërbimin.

2. Në veçanti, kjo strukturë do të mbledhë, koordinojë, publikojë dhe shpërndajë informacionet e çdo natyre në interes të shërbimit ndërkombëtar postar, të japë, me kërkesën e palëve të përfshira, një mendim mbi çështje në konflikt, të veprojë për kërkesat për shpjegim dhe amendimin e akteve të Bashkimit dhe, në përgjithësi, të realizojë ato studime dhe punë dokumentare ose redaktuese që i caktohen nga aktet në fuqi ose siç mund t'i referohet në interes të Bashkimit.

3. Kjo strukturë vepron gjithashtu mbi anketimet që kërkohen nga shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar për përfitimin e pikëpamjeve të shteteve të tjera anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar mbi një çështje të caktuar. Rezultati i një ankete nuk merr karakterin e një vote dhe nuk do të jetë formalisht detyruese.

4. Kjo strukturë mund të veprojë si zyrë qendrore për likuidimin e llogarive të çdo lloji në lidhje me shërbimin postar.

5. Byroja Ndërkombëtare do të garantojë konfidencialitetin dhe sigurinë e të dhënave komerciale të ofruara nga vendet anëtare dhe/ose operatorët e tyre të caktuar për kryerjen e detyrave të saj që rrjedhin nga aktet apo vendimet e Bashkimit.

Neni 133  
**Bashkëpunimi teknik**  
**(Kushtetuta 1)**

1. Byroja Ndërkombëtare do të zhvillojë asistencë teknike postare në të gjitha format e saj të mundshme, brenda kuadrit për bashkëpunim teknik ndërkombëtar.

Neni 134  
**Formularë të dhënë nga Byroja Ndërkombëtare**  
**(Kushtetuta 20)**

1. Byroja Ndërkombëtare do të jetë përgjegjëse për prodhimin e kuponëve të përgjigjeve ndërkombëtare dhe të furnizimit, me çmim shitje, të shteteve anëtare ose operatorëve të tyre të caktuar që i kanë porositur ato.

Neni 135  
**Aktet e sindikatave të kufizuara dhe marrëveshjet e posaçme**  
**(Kushtetuta 8)**

1. Dy kopje të akteve të sindikatave të kufizuara dhe marrëveshjeve të posaçme të realizuara, sipas nenit 8 të Kushtetutës, duhet që t'i transmetohen Byrosë Ndërkombëtare nëpërmjet zyrave të këtyre sindikatave ose, kur kjo nuk arrihet, nëpërmjet një pale kontraktuese.

2. Byroja Ndërkombëtare kujdeset që aktet e sindikatave të kufizuara dhe marrëveshjet e posaçme të mosparashikojnë kushte më pak të favorshme për publikun se ato që janë parashikuar në aktet e Bashkimit. Byroja Ndërkombëtare sinjalizon në Këshillin Administrativ për çdo parregullsi të konstatuar gjatë zbatimit të kësaj dispozite.

3. Byroja Ndërkombëtare duhet të informojë shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar për ekzistencën e këtyre sindikatave dhe të marrëveshjeve të posaçme të sipërpërmendura.

Neni 136  
**Botimet periodike të Bashkimit**

1. Byroja Ndërkombëtare, me ndihmën e dokumenteve që i janë vënë në dispozicion, do të botojë një revistë në gjuhët arabe, kineze, angleze, frënge, gjermane, ruse dhe spanjolle.

Neni 137  
**Raporti vjetor mbi punën e Bashkimit**  
**(Kushtetuta 20, rreg. e përgjithshme 107.1.24)**

1. Byroja Ndërkombëtare do të realizojë një raport vjetor mbi veprimtarinë e Bashkimit i cili do të dërgohet, pas miratimit nga Komiteti Drejtues i Këshillit Administrativ, shteteve anëtare

dhe operatorëve të tyre të caktuar, sindikatave të kufizuara dhe Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

### KAPITULLI III

#### DORËZIMI, SHQYRTIMI I PROPOZIMEVE, NJOFTIMI PËR VENDIMET E MIRATUARA DHE HYRJA NË FUQI E RREGULLOREVE DHE VENDIMEVE TË TJERA TË MIRATUARA

Neni 138

##### **Procedura e paraqitjes dhe shqyrtimit të propozimeve**

1. Subjekt i përjashtimeve të parashikuara sipas paragrafëve 2 dhe 5, procedura e mëposhtme rregullon paraqitjen e propozimeve të çdo natyre në Kongres nga shtetet anëtare:

1.1 do të pranohen propozimet që mbërrijnë në Byronë Ndërkombëtare të paktën gjashtë muaj para datës së caktuar për Kongresin;

1.2 nuk do të pranohet asnjë propozim gjatë periudhës prej gjashtë muajsh para datës së caktuar për Kongresin;

1.3 nuk do të pranohen propozimet e përmbajtjes që mbërrijnë në Byronë Ndërkombëtare në intervalin ndërmjet gjashtë dhe katër muajve para datës së vendosur për Kongresin, me përjashtim të rastit kur mbështeten nga të paktën dy shtete anëtare;

1.4 nuk do të pranohen propozimet e përmbajtjes që mbërrijnë në Byronë Ndërkombëtare në intervalin ndërmjet katër dhe dy muaj para datës së vendosur për Kongresin, me përjashtim të rastit kur ato mbështeten nga të paktën tetë shtete anëtare; propozimet që mbërrijnë pas kësaj periudhe nuk do të pranohen;

1.5 deklaratat mbështetëse duhet të mbërrijnë në Byronë Ndërkombëtare brenda të njëjtës periudhe me propozimet të cilave i referohen.

2. Propozimet që kanë të bëjnë me Kushtetutën ose rregulloren e përgjithshme duhet të mbërrijnë në Byronë Ndërkombëtare të paktën gjashtë muaj para hapjes së Kongresit; propozimet që mbërrijnë pas kësaj date, por para hapjes së Kongresit, mund të merren në konsideratë vetëm nëse Kongresi vendos me shumicë prej dy të tretash të shteteve të përfaqësuara në Kongres dhe me përjashtim të rastit kur janë përmbushur kushtet e parashikuara sipas paragrafit 1.

3. Si rregull, çdo propozim duhet të ketë vetëm një qëllim dhe të përmbajë vetëm ndryshimet e justifikuara nga ky qëllim. Në të njëjtën mënyrë, çdo propozim që mund të sjellë kosto të mëdha për Bashkimin do të shoqërohet nga indikacione të ndikimit të tij financiar, të përgatitur nga shteti anëtar që paraqet propozimin në bashkëpunim me Byronë Ndërkombëtare, në mënyrë që të përcaktohen burimet financiare të nevojshme.

4. Hartimet e propozimeve do të titullohen “Draftpropozime” nga shtetet anëtare që i paraqesin dhe do të publikohen nga Byroja Ndërkombëtare me një numër të ndjekur nga shkronja R. Propozimet që nuk do të kenë këtë lloj shënimi por që, sipas mendimit të Byrosë Ndërkombëtare, prekin vetëm hartimin e pikave do të publikohen me një shënim të posaçëm; Byroja Ndërkombëtare do të përpilojë një listë të këtyre propozimeve për Kongresin.

5. Procedura e përshkruar në paragrafët 1 dhe 4 nuk do të zbatohet as për propozimet që kanë të bëjnë me rregullat e procedurës së Kongreseve, as për propozimet e paraqitura nga Këshilli Administrativ ose Këshilli i Operacioneve Postare.

Neni 138.bis

##### **Procedura për amendimin e propozimeve të paraqitura në përputhje me nenin 138**

1. Amendamentet për propozime të bëra më parë, përjashtuar ato të paraqitura nga Këshilli Administrativ ose nga Këshilli i Operacioneve Postare, mund të vazhdojnë të paraqiten te Byroja Ndërkombëtare, në përputhje me dispozitat e rregullave të procedurës së Kongreseve.

2. Amendamentet për propozime të paraqitura nga Këshilli Administrativ ose nga Këshilli i Operacioneve Postare do të merren nga Byroja Ndërkombëtare të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit. Pas kësaj pike, shtetet anëtare mund të paraqesin amendamentet e tyre në sesionet e Kongresit.

#### Neni 139

### **Procedura e paraqitjes së propozimeve që amendojnë Konventën ose marrëveshjet ndërmjet kongreseve**

1. Çdo propozim në lidhje me Konventën ose marrëveshjet, i propozuar nga një shtet anëtar ndërmjet Kongreseve, që të merret në konsideratë duhet të mbështetet nga të paktën dy shtete të tjera anëtare. Këto propozime do të lihen mënjandë nëse Byroja Ndërkombëtare nuk merr, në të njëjtën kohë, numrin e duhur të deklaratave të mbështetjes.

2. Këto propozime i dërgohen shteteve të tjera anëtare nëpërmjet Byrosë Ndërkombëtare.

#### Neni 140

### **Marrja në konsideratë e propozimeve për amendimin e Konventës ose marrëveshjeve ndërmjet Kongreseve**

1. Çdo propozim në lidhje me Konventën, marrëveshjet dhe protokollet finale i nënshtrohet procedurës së mëposhtme: kur një shtet anëtar ka dërguar një propozim në Byronë Ndërkombëtare, kjo e fundit ia transmeton atë të gjitha shteteve anëtare për shqyrtim. Ata kanë në dispozicion një afat prej 45 ditësh për të shqyrtuar propozimet dhe, në rast nevojë, për të dërguar vërejtjet e tyre në Byronë Ndërkombëtare. Amendamentet nuk do të pranohen. Pas përfundimit të këtij afati prej 45 ditësh, Byroja Ndërkombëtare i transmeton shteteve anëtare gjithë vërejtjet që ka marrë dhe fton secilin prej shteteve anëtare me të drejtë vote të votojë pro ose kundër propozimit. Shtetet anëtare që nuk kanë dërguar votën e tyre brenda një afati prej 45 ditësh do të konsiderohen si abstenuese. Afatet e mësipërme do të fillojnë nga data e qarkoreve të Byrosë Ndërkombëtare.

2. Nëse propozimi ka të bëjë me një marrëveshje ose protokollin përfundimtar të saj, vetëm shtetet anëtare që janë palë e asaj marrëveshjeje mund të marrin pjesë në procedurën e përshkruar në paragrafin 1.

#### Neni 141

### **Procedura e paraqitjes së propozimeve që lidhen me përgatitjen e rregulloreve të reja, duke marrë parasysh vendimet e marra nga Kongresi në Këshillin e Operacioneve Postare**

1. Rregullorja e Konventës Postare Universale dhe marrëveshja e shërbimeve të pagesës postare do të hartohen nga Këshilli i Operacioneve Postare, duke pasur parasysh vendimet e marra nga Kongresi.

2. Propozimet që rrjedhin nga amendamentet e propozuara në Konventës ose të Marrëveshjes së Shërbimeve të Pagesës Postare duhet t'i kalohen Byrosë Ndërkombëtare në të njëjtën kohë me propozimet e Kongresit me të cilat ato kanë lidhje. Ato mund të paraqiten nga një shtet anëtar pa mbështetjen e shteteve të tjera anëtare. Këto propozime duhet të shpërndahen në të gjithë vendet anëtare, jo më vonë se një muaj para Kongresit.

3. Propozimet e tjera që prekin rregulloret, për t'u shqyrtuar nga Këshilli i Operacioneve Postare për përpilimin e rregulloreve të reja brenda gjashtë muajve pas Kongresit duhet të paraqiten në Byrosë Ndërkombëtare të paktën dy muaj para Kongresit.

4. Propozimet për ndryshime në rregulloret të kërkuara si rezultat i vendimeve të Kongresit, që janë paraqitur nga shtetet anëtare, duhet të mbërrin në Byrosë Ndërkombëtare jo më vonë se dy muaj para hapjes së Këshillit të Operacioneve Postare. Këto propozime duhet t'i shpërndahen të gjithë shteteve anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar, jo më vonë se një muaj para hapjes së Këshillit të Operacioneve Postare.

#### Neni 142

### **Amendimi i rregulloreve nga Këshilli i Operacioneve Postare**

1. Propozimet për amendimin e rregulloreve do të trajtohen nga Këshilli i Operacioneve Postare.

2. Do të kërkohej mbështetja e të paktën një shteti anëtar për dhënien e ndonjë propozimi për amendimin e rregulloreve.

3. (fshirë).

#### Neni 143

### **Njoftimi i vendimeve të marra ndërmjet Kongreseve (Kusht. 29; rreg. e përgj. 139, 140, 142)**

1. Amendamentet për Konventën, marrëveshjet dhe protokollet përfundimtare të këtyre akteve do të sanksionohen nëpërmjet një njoftimi të drejtorit të përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare për qeveritë e shteteve anëtare.

2. Amendamentet e realizuara nga Këshilli i Operacioneve Postare në rregulloret dhe në protokollet përfundimtare të tyre i njoftohen shteteve anëtare dhe operatorëve të tyre të caktuar nëpërmjet Byrosë Ndërkombëtare. E njëjta procedurë do të zbatohet në interpretimet e referuara në nenin 36.3.2 të Konventës dhe në dispozitat përkatëse të marrëveshjeve.

#### Neni 144

### **Hyrja në fuqi e rregulloreve dhe e vendimeve të tjera të miratuara midis Kongreseve**

1. Rregulloret do të hyjnë në fuqi në të njëjtën datë dhe do të kenë të njëjtën kohëzgjatje si aktet e dala nga Kongresi.

2. Subjekt i paragrafin 1, vendimet për amendimin e akteve të Bashkimit që janë miratuar midis Kongreseve nuk do të kenë fuqi vepruese të paktën për tre muaj pas njoftimit të tyre. Megjithatë, ky afat kohor nuk do të zbatohet për ndryshimet në rregulloret të cilat janë miratuar pas hartimit të rregulloreve të reja por ende para hyrjes së tyre në fuqi, sipas paragrafit 1.

## **KAPITULLI IV FINANCA**

#### Neni 145

### **Vendosja dhe rregullimi i shpenzimeve të Bashkimit (Kusht. 22)**

1. Subjekt i dispozitave të paragrafëve 2 deri në 6, shpenzimet vjetore që lidhen me aktivitetet e organeve të Bashkimit nuk duhet të kalojnë shumat e mëposhtme 37,235,000 franga zvicerane për vitet 2017 deri më 2020-ën. Në rastin kur Kongresi i planifikuar për vitin 2020 shtyhet, e njëjta tarifë do të aplikohet edhe për periudhën pas vitit 2020.

2. Shpenzimet që lidhen me thirrjen e Kongresit të ardhshëm (shpenzime të transportit të sekretariatit, shpenzime të transportit, shpenzime të instalimit të pajisjeve të përkthimit simultan, kosto të riprodhimit të dokumentacionit gjatë Kongresit, etj.) nuk duhet të tejkalojnë kufirin prej 2,900,000 franga zvicerane.

3. Këshilli Administrativ është i autorizuar të tejkalojë kufirin e caktuar sipas paragrafëve 1 dhe 2, duke pasur parasysh rritjet e shkallëve të pagës, të kontributeve për pensionet apo shpërblimet, përfshirë aty dhe rregullimet e posteve, të miratuara nga Kombet e Bashkuara për zbatim ndaj personelit të tyre në Gjenevë.

4. Këshilli Administrativ do të jetë gjithashtu i autorizuar për të paguar, çdo vit, shumën e shpenzimeve të ndryshme nga ato të personelit, sipas indeksit zviceran të çmimit të konsumimit.

5. Pavarësisht paragrafit 1, Këshilli Administrativ, ose në rast urgjence ekstreme drejtori i përgjithshëm, mund të autorizojë tejkalimin e kufijve të caktuar për të përballuar kostot e riparimeve të rëndësishme dhe të paparashikuara të ndërtesës së Byrosë Ndërkombëtare, megjithatë me kusht që shuma e tejkalimit të mos tejkalojë shumën prej 125,000 franga zvicerane në vit.

6. Nëse krediti i parashikuar sipas paragrafëve 1 dhe 2 është i pamjaftueshëm për të siguruar funksionimin e mirë të Bashkimit, këto nivele mund të tejkalohen me miratimin e shumicës së shteteve anëtare të Bashkimit. Çdo këshillim duhet të përfshijë një përshkrim të plotë të fakteve që justifikojnë këtë kërkesë.

#### Neni 146

#### **Rregullimi i kontributeve të vendeve anëtare**

1. Shtetet që hyjnë në Bashkim ose që janë pranuar në cilësinë e anëtarit të Bashkimit, si dhe ato që dalin nga Bashkimi duhet të paguajnë kontributet e tyre për të gjithë vitin gjatë të cilit pranimi ose dalja në Bashkim bëhet efektiv.

2. Shtetet anëtare do të paguajnë parapagim pjesën e tyre të kontributeve për shpenzimet vjetore të Bashkimit, në bazë të buxhetit të hartuar nga Këshilli Administrativ. Këto kontribute duhet të jenë paguar jo më vonë se dita e parë e vitit financiar të cilit i referohet buxheti. Pas këtij afati, shumat e detyruara do të ngarkohen me interes në favor të Bashkimit me normë 5% në vit duke filluar nga muaji i katërt.

3. Kur kontributet e prapambetura dhe të detyrueshme, pa përfshirë interesin, që një shtet anëtar i detyrohet Bashkimit, janë të barabarta ose më të larta se shuma e kontributeve të atij shteti anëtar për të dy vitet financiare të mëparshëm, ky shtet anëtar mund t'i transferojë në mënyrë të pakthyeshme Bashkimit të gjithë ose një pjesë të kredive të shteteve të tjera anëtare në zotërim të tij, në përputhje me marrëveshjet e caktuara nga Këshilli Administrativ. Kushtet e transferimit të kredive do të përcaktohen sipas një marrëveshje ndërmjet shtetit anëtar, debitorëve/kreditorëve të tij dhe Bashkimit.

4. Një shtet anëtar i cili, për arsye ligjore ose arsye të tjera, nuk mund të realizojnë këtë transferim, duhet të angazhohen të realizojnë një plan për amortizimin e llogarive të tij të prapambetura.

5. Me përjashtim të rrethanave të jashtëzakonshme, mbledhja e kontributeve të prapambetura të detyrueshme që i detyrohen Bashkimit nuk mund të shtrihen për më shumë se dhjetë vjet.

6. Në rrethana të jashtëzakonshme, Këshilli Administrativ mund të çlirojë një shtet anëtar nga e gjitha ose një pjesë e interesave që i detyrohet, nëse ai shtet ka shlyer tërësisht principalin e debitit të tij të prapambetur.

7. Një shtet anëtar gjithashtu mund të çlirohet, brenda kuadrit të një plani amortizimi për llogaritë e tij të prapambetura të miratuar nga Këshilli Administrativ, nga i gjithë ose një pjesë e interesave të akumuluar ose të grumbulluara; ky çlirim do të jetë, megjithatë, i varur nga realizimi i plotë dhe i përpiktë i planit të amortizimit në një afat të rënë dakord për një maksimum prej dhjetë vjetësh.

8. Dispozitat sipas paragrafëve 3–7 të zbatohen për analogji për kostot e përkthimit të faturuara nga Byroja Ndërkombëtare të vendeve anëtare që i përkasin grupeve gjuhësore.

9. Byroja Ndërkombëtare do t'u dërgojë fatura shteteve anëtare të paktën tre muaj para afatit të caktuar për shlyerje. Faturat origjinale do të dërgohen në adresën e saktë të dhënë nga shteti anëtar në fjalë. Kopjet elektronike të faturave do të dërgohen përmes postës elektronike si fatura paraprake ose njoftime.

10. Gjithashtu, Byroja Ndërkombëtare do t'u sigurojë shteteve anëtare informacion të qartë sa herë që u ngarkon atyre interes për pagesa të prapambetura të faturave të veçanta, në mënyrë që vendet anëtare të mund të verifikojnë lehtësisht se me cilat fatura korrespondojnë.

Neni 147

### **Mangësitë në financim**

1. Për të mbuluar pamjaftueshmëritë në financat e Bashkimit, është krijuar një Fond Rezervë shuma e të cilit do të vendoset nga Këshilli Administrativ. Ky Fond do të mbahet kryesisht nga tepricat e buxhetit. Ai mund të përdoret gjithashtu edhe për të ekuilibruar buxhetin ose për të ulur shumën e kontributeve të shteteve anëtare.

2. Për sa i përket pamjaftueshmërisë së përkohshme të financave, qeveria e Konfederatës Zvicerane do të kryejë parapagimet e nevojshme afatshkurtra, sipas kushteve që do të caktohen me marrëveshje të përbashkët.

Neni 148

### **Mbikëqyrja e llogarive dhe mbajtja e librave financiarë**

1. Qeveria e Konfederatës Zvicerane do të mbikëqyrë, pa tarifim, mbajtjen e librave financiare dhe llogarive të Byrosë Ndërkombëtare brenda kufijve të krediteve të përcaktuara nga Kongresi.

Neni 149

### **Sanksione automatike**

1. Çdo shtet anëtar, duke qenë në pamundësinë për të kryer transfertën e parashikuar në nenin 128.9 dhe që nuk pranon për t'u nënshtruar një plani amortizimi të propozuar nga Byroja Ndërkombëtare, sipas nenin 128.10, ose nuk e respekton atë, humb automatikisht të drejtën e tij të votës në Kongres dhe në mbledhjet e Këshillit Administrativ dhe të Këshillit të Operacioneve Postare dhe nuk është më i zgjedhshëm për anëtarësim në këto dy Këshilla.

2. Sanksionet automatike do të hiqen me vendim dhe me shkresë të menjëhershme sapo shteti anëtar në fjalë të ketë paguar të gjitha kontributet e detyrueshme të prapambetura për të cilat i detyrohet Bashkimit, në kapital dhe interes, ose sapo ka rënë dakord me Bashkimin t'i nënshtrohet një plani amortizimi të llogarive të veta të prapambetura.

Neni 150

### **Klasat e kontributit (Kushtetuta 21; rreg. e përgjithshme 131, 145, 146, 147 dhe 148)**

1. Shtetet anëtare kontribuojnë për mbulimin e shpenzimeve të Bashkimit sipas klasave të kontributeve të cilave i përkasin. Këto klasa janë si më poshtë:

- klasë me 50 njësi;
- klasë me 47 njësi;
- klasë me 45 njësi;
- klasë me 43 njësi;
- klasë me 40 njësi;
- klasë me 37 njësi;

klasë me 35 njësi;  
klasë me 33 njësi;  
klasë me 30 njësi;  
klasë me 27 njësi;  
klasë me 25 njësi;  
klasë me 23 njësi;  
klasë me 20 njësi;  
klasë me 17 njësi;  
klasë me 15 njësi;  
klasë me 13 njësi;  
klasë me 10 njësi;  
klasë me 7 njësi;  
klasë me 5 njësi;  
klasë me 3 njësi;  
klasë me 1 njësi;

klasë me 0.5 njësi, e rezervuar për shtetet më pak të përparuara, siç janë renditur nga Organizata e Kombeve të Bashkuara dhe për shtete të tjera të caktuara nga Këshilli Administrativ;

klasë me 0.1 njësi, e rezervuar për shtetet të cilat janë njohur nga Organizata e Kombeve të Bashkuara si shtete në zhvillim të përbëra nga ishuj të vegjël, me një popullsi nën 200,000 (sipas informacionit më të fundit statistikor të publikuar nga zyra përkatëse e Kombeve të Bashkuara).

2. Pavarësisht nga klasat e kontributeve të renditura në paragrafin 1, çdo shtet anëtar mund të zgjedhë të kontribuojë me një numër më të madh njësisish se ai që i korrespondon klasës së kontributit të cilës ai i përket, për një afat minimal të barabartë me periudhën midis kongreseve. Njoftimi i ndryshimit do të bëhet jo më vonë se në Kongres. Në përfundim të periudhës midis kongreseve, shteti anëtar do të kthehet automatikisht në numrin fillestar të kontributeve të tij, me përjashtim të rastit kur ai vendos të mbajë kontributin e tij në një numër më të lartë njësisish. Pagesa e kontributeve shtesë do të rrisë shpenzimet në mënyrë proporcionale.

3. Shtetet anëtare do të jenë të përfshira në një nga klasat e kontributeve, si më sipër, në momentin e pranimit të tyre ose të pjesëmarrjes së tyre në Bashkim, sipas procedurës së caktuar në nenin 21.4 të Kushtetutës.

4. Shtetet anëtare mund të vendosen në një moment të dytë në një klasë më të ulët të kontributit, me kusht që kërkesa për këtë ndryshim të jetë dërguar në Byronë Ndërkombëtare të paktën dy muaj para hapjes së Kongresit. Kongresi do të japë një mendim jodetyrues mbi këto kërkesa për ndryshim në klasën e kontributeve. Shteti anëtar do të jetë i lirë të vendosë nëse do të ndjekë mendimin e Kongresit apo jo. Vendimi përfundimtar i shtetit anëtar do të transmetohet në Sekretariatit e Byrosë Ndërkombëtare para përfundimit të Kongresit. Kjo kërkesë për ndryshim do të bëhet efektive në datën e hyrjes në fuqi të dispozitave financiare të hartuara nga Kongresi. Shtetet anëtare të cilat nuk kanë bërë të ditur dëshirën e tyre për të ndryshuar klasën e kontributit brenda afateve të kërkuara, do të qëndrojnë në klasën e kontributit të cilës i përkisnin deri në atë kohë.

5. Shtetet anëtare nuk mund të insistojnë për t'u ulur më shumë se një klasë njëherësh.

6. Megjithatë, në rrethana të jashtëzakonshme, siç janë katastrofat natyrore që kërkojnë programe të ndihmës ndërkombëtare, Këshilli Administrativ mund të autorizojë një reduktim të përkohshëm të klasës vetëm një herë midis dy kongreseve kur kjo kërkohet nga një shtet anëtar, nëse ky anëtar provon që nuk mund të mbajë kontributin e vet sipas klasës së zgjedhur fillimisht. Në të njëjtat rrethana, Këshilli Administrativ gjithashtu mund të autorizojë reduktimin, nga klasa me 1 njësi, në klasën me 0,5 njësi.

7. Në zbatimin e dispozitave të parashikuara sipas paragrafit 6, reduktimi i përkohshëm i klasës, mund të autorizohet nga Këshilli Administrativ për një periudhë maksimale prej dy

vjetësh ose deri në Kongresin e ardhshëm, cilado nga të dyja të jetë e para. Me mbarimin e periudhës së caktuar, shteti në fjalë rikthehet automatikisht në klasën e tij të mëparshme.

8. Pavarësisht nga paragrafët 4 dhe 5, ndryshimet në një klasë më të lartë nuk do të jenë subjekt i kufizimeve.

Neni 151

### **Pagesa e furnizimeve nga Byroja Ndërkombëtare (rreg. e përgj. 134)**

1. Furnizimet e dhëna nga Byroja Ndërkombëtare për shtetet anëtare dhe operatorët e tyre të caktuar kundrejt pagesës duhet të paguhen brenda afatit më të shkurtër të mundshëm dhe jo më vonë se gjashtë muaj, duke filluar nga dita e parë e muajit që vjen pas muajit në të cilin llogaria është dërguar nga Byroja. Me kalimin e këtij afati, shumat që duhet të paguhen do të ngarkohen me interes në favor të Bashkimit me një normë prej 5 % në vit, të llogaritur nga dita e mbarimit të afatit të mësipërm.

Neni 152

### **Organizimi i organeve ndihmëse të përdorues-financuesve**

1. Me miratimin e Këshillit Administrativ, Këshilli i Operacioneve Postare mund të krijojë një numër të organeve ndihmëse të përdorues-financuesve, të financuar me mjete vullnetare, me qëllim që të organizojnë aktivitetet operacionale, tregtare, teknike dhe ekonomike, të cilat përfshihen brenda kompetencave të parashikuara në nenin 18 të Kushtetutës, por që nuk mund të financohen nga buxheti.

2. Me krijimin e këtij organi, nën Këshillin e Operacioneve Postare, Këshilli i Operacioneve Postare duhet të vendosë mbi strukturën themelore të rregullave të procedurave të organit, duke marrë në konsideratë rregullat dhe parimet themelore të UPU-së, si një organizatë ndërqeveritare dhe duhet t'ia paraqesë për miratim Këshillit Administrativ. Struktura bazë duhet të përfshijë këto elemente:

2.1 mandatin;

2.2 procedurën e zgjedhjes, duke përfshirë kategoritë e anëtarëve pjesëmarrës;

2.3 rregullat e vendimmarrjes, duke përfshirë strukturën e tij të brendshme dhe marrëdhëniet me anëtarët e tjerë të UPU-së;

2.4 parimet e votimit dhe të përfaqësimit;

2.5 financimin (regjistrimi, tarifa e përdorimit, etj.);

2.6 përbërjen e sekretariatit dhe strukturën e administrimit.

3. Çdo organ ndihmës për përdorues-financuesit duhet të organizojë aktivitetet e tij në mënyrë të pavarur brenda strukturës themelore të vendosur nga Këshilli i Operacioneve Postare dhe të miratuar nga Këshilli Administrativ, si dhe duhet të përgatisë një raport vjetor mbi aktivitetet për t'u marrë në konsideratë nga Këshilli i Operacioneve Postare.

4. Këshilli Administrativ duhet të vendosë rregullat në lidhje me kostot mbështetëse që organet ndihmëse të përdorues-financuesve duhet të kontribuojnë për buxhetin dhe duhet t'i publikojnë në rregulloret financiare të UPU-së.

5. Drejtori i përgjithshëm i Byrosë Ndërkombëtare duhet të administrojë sekretariatin e organeve ndihmëse të përdorues-financuesve, në përputhje me rregulloret e rregullat e stafit, të aplikueshme për stafin e rekrutuar për organet ndihmëse të përdorues-financuesve. Sekretariati i organeve ndihmëse duhet të jetë pjesë përbërëse e Byrosë Ndërkombëtare.

6. Informacioni në lidhje me organet ndihmëse të përdorues-financuesve, i themeluar sipas këtij neni, duhet t'i raportohet Kongresit në vijim të krijimit të tyre.

KAPITULLI V  
ARBITRAZHI

**Procedurat e arbitrazhit (Kushtetuta - 32)**

1. Nëse një mosmarrëveshje që të zgjidhet me arbitrazh, ndërmjet shteteve anëtare, secili shtet anëtar duhet të njoftojë palën tjetër me shkrim për subjektin e mosmarrëveshjes dhe ta informojë me anë të një njoftimi për fillimin e arbitrazhit.

2. Nëse mosmarrëveshja lidhet me pyetje të natyrës operationale apo teknike, çdo shtet anëtar mund t'i kërkojë operatorit të përcaktuar të tij për të vepruar në përputhje me procedurën e parashikuar në paragrafët e mëposhtëm dhe t'i delegojë një pushtet të tillë operatorit të tij. Shtetet anëtare në fjalë do të informohen për ecurinë e procedurës dhe të rezultatit. Shtetet anëtare përkatëse ose operatorët e caktuar në tekstin e mëposhtëm do të quhen "palë në arbitrazh".

3. Palët në çështje mund të bien dakord për të emëruar një arbitër ose tre arbitra.

4. Kur palët në arbitrazh zgjedhin për të emëruar tre arbitra, secila palë, në përputhje me paragrafin 2, do të zgjedhë një shtet anëtar ose operator të caktuar jo të lidhur drejtpërsëdrejti në mosmarrëveshje, për të vepruar si arbitër. Kur disa shtete anëtare dhe/ose operatorët e caktuar kane çështje të përbashkëta, ata do të llogariten si një grup i vetëm për qëllime të këtyre dispozitave.

5. Kur palët bien dakord për emërimin e tre arbitrave, arbitri i tretë duhet të ketë marrë pëlqimin e të gjitha palëve dhe nuk duhet të jetë nga një shtet anëtar ose operator caktuar.

6. Nëse një mosmarrëveshje ka të bëjë me një nga marrëveshjet, arbitrat mund të emërohen vetëm midis shteteve anëtare që janë palë e asaj marrëveshjeje.

7. Palët në arbitrazh mund të bien dakord së bashku për të caktuar një arbitër të vetëm, i cili nuk duhet të jetë nga një shtet anëtar ose operator i caktuar.

8. Nëse një ose të dyja palët në arbitrazh nuk e caktojnë arbitrin ose arbitrat brenda një periudhe prej tre muajsh nga data e njoftimit për fillimin e arbitrazhit, Byroja Ndërkombëtare, nëse kërkohet, do të emërojë një arbitër ose do të caktojë vetë një të tillë automatikisht. Byroja Ndërkombëtare nuk do të përfshihet në vendimet, përveç kur kërkohet ndryshe reciprokisht nga palët.

9. Palët në arbitrazh mund të bien dakord për zgjidhjen e mosmarrëveshjes në çdo kohë para se një vendim të jetë dorëzuar nga arbitri ose arbitrat. Njoftimi i çdo tërheqjeje duhet të dorëzohet me shkrim pranë Byrosë Ndërkombëtare, brenda 10 ditëve pasi palët të kenë arritur një marrëveshje të tillë. Kur palët bien dakord që të tërhiqen nga procesi i arbitrazhit, arbitri ose arbitrat do të humbin autoritetin e tyre për të vendosur këtë çështje.

10. Arbitrit ose arbitrave do t'u kërkohet të marrin një vendim mbi mosmarrëveshjen e bazuar në fakte dhe provat para tyre. Të gjitha informacionet në lidhje me mosmarrëveshjen duhet të njoftohen për të dyja palët dhe për arbitrin ose arbitrat.

11. Vendimi i arbitrit ose arbitrave do të merret me shumicën e votave, dhe do t'i njoftohet Byrosë Ndërkombëtare dhe palëve, brenda gjashtë muajve nga data e njoftimit për fillimin e arbitrazhit.

12. Procedurat e arbitrazhit duhet të jenë konfidenciale, dhe vetëm një përshkrim i shkurtër i mosmarrëveshjes, dhe vendimi do të njoftohet me shkrim pranë Byrosë Ndërkombëtare brenda 10 ditëve nga data e vendimit, duke e dërguar te palët.

13. Vendimi i arbitrit ose arbitrave do të jetë përfundimtar dhe detyrues për palët dhe nuk do t'i nënshtrohet apelit.

14. Palët e arbitrazhit do të zbatojnë vendimin e arbitrit ose arbitrave pa vonesë. Kur një operatori të caktuar i delegohet pushteti nga shteti i tij anëtar për të filluar dhe marrë pjesë në procedurën e arbitrazhit, shteti anëtar do të jetë përgjegjës për të siguruar që operatori i caktuar zbaton vendimin e arbitrit ose arbitrave.

## KAPITULLI VI PËRDORIMI I GJUHËVE BRENDA BASHKIMIT

Neni 154

### **Gjuhët e punës së Byrosë Ndërkombëtare**

1. Gjuhët e punës të Byrosë Ndërkombëtare janë gjuha frënge dhe gjuha angleze.

Neni 155

### **Gjuhët e përdorura për dokumentacionin, për debatet dhe korrespondencën zyrtare**

1. Për dokumentacionin e Bashkimit do të përdoren gjuhët franceze, angleze, arabe dhe spanjolle. Përdoren gjithashtu gjuhët gjermane, kineze, portugeze dhe ruse, me kushtin që vetëm dokumentacioni më i rëndësishëm bazë të prodhohet në këto gjuhë. Mund të përdoren gjuhë të tjera, me kushtin që shtetet anëtare që kanë bërë kërkesën të mbulojnë të gjithë kostot e kësaj.

2. Shteti ose shtetet anëtare që kërkojnë një gjuhë të ndryshme nga ajo zyrtare formojnë një grup gjuhësor.

3. Dokumentacioni publikohet nga Byroja Ndërkombëtare në gjuhën zyrtare dhe në gjuhët e grupeve gjuhësore të formuara sipas rregullave, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose nëpërmjet ndërmjetësimit të zyrave rajonale të këtyre grupeve, në përputhje me procedurat e rëna dakord me Byronë Ndërkombëtare. Publikimi në gjuhë të ndryshme bëhet sipas një standardi të përbashkët.

4. Dokumentacioni i publikuar drejtpërdrejt nga Byroja Ndërkombëtare, për sa është e mundur, do të shpërndahet në të njëjtën kohë në gjuhët e ndryshme të kërkuara.

5. Korrespondencat midis shteteve anëtare ose operatorëve të tyre të caktuar dhe Byrosë Ndërkombëtare dhe midis kësaj të fundit, dhe të tretëve mund të shkëmbehen në çdo gjuhë për të cilën Byroja Ndërkombëtare disponon një shërbim përkthimi.

6. Shpenzimet e përkthimit në çfarëdo gjuhë, duke përfshirë edhe ato që rezultojnë nga zbatimi i paragrafit 5, do të mbulohen nga grupi gjuhësor që ka kërkuar për atë gjuhë. Shtetet anëtare që përdorin gjuhën zyrtare do të paguajnë, për qëllimet e përkthimit të dokumenteve jozyrtare, një kontribut, shuma e të cilit për njësi kontribuimi të jetë e barabartë me atë shumë që mbulohet nga shtetet anëtare, duke iu referuar gjuhës tjetër që përdoret nga Byroja Ndërkombëtare. Të gjitha shpenzimet e tjetra që kanë të bëjnë me dhënien e dokumenteve mbulohen nga Bashkimi. Tavanit i shpenzimeve, që mbulohen nga Bashkimi për dokumentacionin në gjuhën kineze, gjermane, portugeze dhe ruse do të caktohet me një rezolutë të Kongresit.

7. Kostot që vijnë nga një grup gjuhësor do të ndahen midis anëtarëve të këtij grupi në proporcion me kontributin e tyre për shpenzimet e Bashkimit. Këto kosto mund të ndahen midis anëtarëve të grupit gjuhësor sipas një baze tjetër ndarjeje, me kusht që shtetet anëtare të interesuara të bien dakord për këtë dhe të informojnë Byronë Ndërkombëtare për vendimin e tyre me anë të ndërmjetësimit të zëdhënësit të grupit.

8. Byroja Ndërkombëtare do të zbatojë çdo ndryshim në zgjedhjen e gjuhës së kërkuar nga një shtet anëtar pas një afati që nuk duhet të kalojë dy vjet.

9. Për diskutimet në mbledhjet e organeve të Bashkimit, do të jenë të pranueshme gjuhët franceze, angleze dhe ruse, me kushtin e pranisë së një sistemi interpretimi - me ose pa pajisje elektronike - zgjedhja e të cilës është lënë në vlerësimin e organizatorëve të mbledhjes pas këshillimit me drejtorin e përgjithshëm të Byrosë Ndërkombëtare dhe të shteteve anëtare të interesuara.

10. Për diskutimet dhe mbledhjet e përmendura në paragrafin 9 do të jenë të autorizuar edhe gjuhë të tjera.

11. Delegacionet që përdorin gjuhë të tjera sigurojnë përkthimin simultan në një nga gjuhët e përmendura në paragrafin 9, ose nëpërmjet sistemit të cituar në të njëjtin paragraf, kur mund të realizohen ndryshimet e nevojshme teknike, ose nga përkthyes të veçantë.

12. Kostot e shërbimeve të përkthimit do të ndahen midis shteteve anëtare që përdorin të njëjtën gjuhë në proporcion me kontributet e tyre për shpenzimet e Bashkimit. Megjithatë, shpenzimet e instalimit dhe mirëmbajtjes së pajisjeve teknike do të mbulohen nga Bashkimi.

13. Shtetet anëtare dhe/ose operatorët e caktuar të tyre mund të bien dakord mbi çështjen e gjuhës që do të përdoret në korrespondencat zyrtare në marrëdhëniet e tyre reciproke. Kur kjo lloj marrëveshje nuk arrihet, gjuha që do të përdoret do të jetë gjuha frënge.

## KAPITULLI VII DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 156

### **Kushtet për miratimin e propozimeve që kanë të bëjnë me rregulloren e përgjithshme**

1. Që të bëhen efektive, propozimet e paraqitura në Kongres dhe që kanë të bëjnë me rregulloren e përgjithshme duhet të miratohen nga shumica e shteteve anëtare të përfaqësuara në Kongres, dhe që kanë të drejtë votë. Të paktën dy të tretat e shteteve anëtare të Bashkimit që kanë të drejtë votë duhet të jenë të pranishëm në momentin e votimit.

Neni 157

### **Propozime që kanë të bëjnë me marrëveshjet me Kombet e Bashkuara (Kushtetuta 9)**

1. Kushtet e miratimit të paraqitura në nenin 133 zbatohen gjithashtu për propozimet që kanë si qëllim ndryshimin e marrëveshjeve midis Bashkimit të Përbotshëm Postar dhe Kombeve të Bashkuara, kur këto marrëveshje nuk parashikojnë kushtet për amendimin e dispozitave që ato përmbajnë.

Neni 158

### **Amendimi, hyrja në fuqi dhe kohëzgjatja e rregullores së përgjithshme**

1. Amendamentet e miratuara nga Kongresi do të jenë subjekt i një protokolli shtesë dhe, me përjashtim të rastit kur Kongresi vendos ndryshe, do të hyjë në fuqinë të njëjtën kohë me aktet e tjera të përditësuara gjatë të njëjtit Kongres.

2. Rregullorja e përgjithshme do të jetë vënë në zbatim më 1 janar 2014 dhe do të mbetet në fuqi për një periudhë të pacaktuar.

Në dëshmi të sa më sipër, të plotfuqishmit e qeverive të shteteve anëtare kanë nënshkruar këtë rregullore të përgjithshme, në një kopje, e cila depozitohet pranë drejtorit të përgjithshëm të Byrosë ndërkombëtare. Një kopje e saj do t'i dorëzohet çdo pale nga Byroja Ndërkombëtare e Bashkimit të Përbotshëm Postar.

Realizuar në Doha, më 11 tetor 2012.